

KOUVOLA

Tilinpäätös 2025

Kouvolan kaupunki

Kaupunginvaltuusto 8.6.2026

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	3
1.1	Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.1.2	Kaupungin hallinto	5
1.1.3	Yleinen ja Kouvolan alueen taloudellinen kehitys	8
1.1.4	Olellaiset muutokset Kouvolan toiminnassa ja taloudessa	14
1.1.5	Henkilöstö	25
1.1.6	Ympäristötekijät	27
1.1.7	Muut ei-taloudelliset tekijät	28
1.1.8	Arvio tulevasta kehityksestä	28
1.1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	30
1.2	Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	31
1.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	34
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	34
1.3.2	Toiminnan rahoitus	37
1.4	Rahoitusasema ja sen muutokset	40
1.5	Kokonaistulot ja -menot	45
1.6	Konsernin toiminta ja talous	46
1.6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	46
1.7	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	63
1.7.1	Tilikauden tuloksen käsittely	65
1.7.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	65
2	Talousarvion toteutuminen	66
2.1	Tavoitteiden toteutuminen	66
2.2	Käyttötalouden toteutuminen	69
2.2.1	Elinvoimapaalvelut	69
2.2.2	Sivistys	78
2.2.3	Tekniikka ja ympäristö	87
2.2.4	Yhteenveto käyttötalouden toteutumisesta	97
2.3	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	98
2.4	Investointiosan toteutuminen	101
2.5	Rahoitusosan toteutuminen	107
2.6	Talousarvion ja määrärahojen toteutuminen	109
3	Tilinpäätöslaskelmat	110
3.1	Kaupungin tuloslaskelma	110
3.2	Kaupungin rahoituslaskelma	111
3.3	Kaupungin tase	112

3.4	Konsernilaskelmat	114
3.5	Kaupungin ja konsernin tunnusluvut	118
4	Liitetiedot	119
4.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	119
4.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	121
4.3	Tasetta koskevat liitetiedot	124
4.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	124
4.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	128
4.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot ..	129
5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	132
6	Eriytyt laskelmat.....	134
6.1	Kilpailulain edellyttämät laskelmat.....	134
7	Luettelot ja selvitykset.....	137
7.1	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	137
7.2	Luettelo käytetyistä tositelajeista.....	137
8	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	139
9	Liitteet	140
9.1	Investoinnit projekteittain/kohteittain	140
9.2	Merkittävimpien investointien erittelyt.....	143

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Uusi valtuusto sai heti kautensa aluksi olla uudistamassa kaupunkistrategiaa. ”Turvallinen ja elinvoimainen Kaakkois-Suomen keskus” hyväksyttiin kaupungin strategiaksi marraskuussa. Kouvola haluaa olla edelläkävijä datataloudessa, elintarviketeollisuudessa ja puhtaan energian ratkaisuisissa. Kasvua haetaan tapahtuma-, urheilu- ja kulttuurikaupunkina. Saavutettavat palvelut halutaan turvata keskustassa ja suurimmissa taajamissa. Vetovoimaa lisätään laajentamalla korkeakoulutason koulutusta ja vastaamalla yritysten tarpeisiin niin koulutuksen, tonttitarpeiden kuin lupaprosessien osalta. Kaiken mahdollistajana on tasapainoinen talous.

Näiden tavoitteiden eteen tehdään työtä kaikilla toimialoilla. Montaa asiaa on saatu edistettyä tavoitteiden suuntaisesti ja työ jatkuu. Talouden tasapainotusta on tehty määrätietoisesti jo usean vuoden ajan. Kaupungin oman toiminnan kustannukset ovat hallinnassa: tilinpäätöksen mukaan toimintakate toteutui 1,7 miljoonaa euroa talousarviota paremmin. Pitkäjänteinen työ näkyy samaan aikaan kun kaupunki investoi rohkeasti ja Kouvola on ollut häviöjä valtionosuuksissa.

Henkilöstömenojen hallinta on keskeinen osa talouden tasapainottamista. Hallittua henkilöstömäärän sopeuttamista suhteessa muuttuviin palveluverkkoihin, uudistuviin palvelujen tuottamistapoihin ja digitalisaation edistämiseen on jatkettu. Kaupungin henkilöstömäärä nousi ainoastaan parilla kymmenellä, vaikka kaupungille siirtyi valtiolta vuoden alusta työllisyyspalvelujen henkilöstöä runsas 70.

Sairauspoissaoloja ja työkyvyttömyyden kustannuksia on pyritty vähentämään kaksi vuotta kestäneellä ”Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan” -hankkeella. Henkilöstön palkitsemisjärjestelmä päivitettiin keväällä. Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen sekä varhaiskasvatuksen opetushenkilöstön osalta otettiin käyttöön uusi tasopalkkajärjestelmä lokakuussa.

Rohkeasti eteenpäin

Kaupungin pitää kehittyä ja uudistua rohkeasti. Haastavassa toimintaympäristössä rakennamme uutta Kouvola ja kehitämme palveluverkkoamme vastaamaan kuntalaisten tarpeita, asukasmäärää ja sijaintia. Tämä onnistuu hyvällä yhteistyöllä ja tiukalla menokurilla.

Kouvola tarvitsee uusia kasvun eväitä, joita löytyy palvelualoilta. Matkailussa ja tapahtumateollisuudessa on paljon potentiaalia. Tätä on haettu jo mm. Käyrälammen aluetta kehittämällä. Mittavat investoinnit uusiin kulttuuri- ja liikuntatiloihin sekä monitoimitaloihin tuovat vetovoimaa kaupunkiin – uudet, nykyaikaiset tilat mahdollistavat kansalliset kilpailut, suuret tapahtumat ja konsertit. Mutta ennen kaikkea panostukset parantavat huomattavasti kuntalaisten palveluja ja mahdollisuuksia kehittyä.

Molemmat kaupungin yhteisölliset monitoimitalot ovat nyt käytössä. Inkeroisten monitoimitalo otettiin käyttöön elokuussa. Valkeala jo aiemmin. Syksyllä otettiin käyttöön myös Eskolanmäen liikuntahalli, joka parantaa keskusta-alueen liikuntamahdollisuuksia. Käynnissä ovat uuden uimahallin, teatterin ja Kaunisnurmen päiväkodin rakentaminen sekä Kuusankosken urheilutalon perusparannus. Marjoniemen ja Kuusankosken yhtenäiskoulujen, monitoimiareenan sekä pääkirjaston peruskorjaus ovat suunnitteilla. Urheilupuiston aluetta ja puistoa parannetaan.

Yrittäjyydellä ja työllä kasvuun

Kouvola on nousemassa suomalaisen datatalouden ja digitaalisen infrastruktuurin keskiöön. Käynnissä olevat lähes kahdeksan miljardin euron datakeskusinvestoinnit osoittavat, että Kouvola on maailman paras koti datalle. Emme ole vain fyysisten rautateiden risteys, vaan rakennamme digitaalisia valtaväyliä, jotka kantavat Suomen taloutta ja tekoälyajan innovaatioita tulevaisuudessa.

Puolustusvoimien vaikutus Kouvola on merkittävä. Työllistämisen lisäksi vaikutusta on alueelliseen turvallisuuteen ja mielikuviin kaupungista. Laajaa positiivista julkisuutta Kouvola sai itsenäisyyspäivänä, kun Puolustusvoimat juhlisti Suomen 108. itsenäisyyspäivää valtakunnallisella paraatilla.

Tuloksia pitkäjänteisestä edunvalvonnasta saatiin, kun uuden lääkärihelikopteritukikohdan toiminta käynnistyi Utissa. Yksikön toiminta-alue kattaa laajan alueen itäiseltä Uudeltamaalta Saimaalle ja se turvaa ensihoitopalvelujen saatavuuden Kaakkois-Suomessa.

Yhteistyötä alueen yrittäjäyhdistysten kanssa on tiivistetty entisestään mm. elinvoimalupauksen muodossa. Yhtenä tavoitteena ovat yrittäjämyönteiset hankinnat. Tätä toteutetaan mm. kaupungin omissa investointihankkeissa. Kaupunki panostaa markkinoiden kartoitukseen ennen hankintoja ja pyrkii jakamaan kilpailutukset, jotta mikro- ja pk-yritykset pääsevät mukaan hankkeisiin. Kaupungin lupa- ja kaavoitusprosesseja hiotaan sujuviksi ja tonttitarjontaa kasvatetaan yritysten tarpeisiin.

Osaamisesta elinvoimaa

Kaupungin strategiaan on kytketty myös koulutus- ja työperäinen maahanmuutto. Tässä kaupunki on olennaisessa roolissa, sillä kodit ja arki ovat kunnissa. Kouvolassa tämä on tunnistettu, ja meillä on koko organisaation läpäisevä ohjelma, jonka toimenpiteillä rakennetaan hyvää arkea, vahvistetaan kansainvälistä rekrytointia, yrittäjyyttä, työllistymistä ja kansainvälisiä investointeja. Panostamme myös vahvasti korkeakoulutukseen ja koulutustarjonnan lisäämiseen yritysten tarpeita kuunnellen.

Kouvolassa on aikaa ja tilaa elää. Repoveden jylhät kallioid ja Kymijoen virta tarjoavat vastapainoa maailman kiireelle. Olemme kaupunki, jossa huipputeknologia ja teollisuus, rauha ja dynaamisuus, kohtaavat sopusoinnussa. Arki sujuu vaivattomasti. Erilaisista kylistä, taajamista ja alueista muodostuvalla Kouvolalla on monta tarinaa, mutta yksi sydän.

Marita Toikka

Kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupunginvaltuusto. Kaupunginvaltuusto vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kaupungin päätösvaltaa.

Kaupunginvaltuustoon kuuluu 59 jäsentä. Valtuusto kokoontui vuoden 2025 aikana 8 kertaa (7 kertaa vuonna 2024).

Vuonna 2025 järjestettiin kuntavaalit ja siten valtuustokausi vaihtui tarkasteluvuoden 2025 aikana. 1.6.2025 alkaen kaupunginvaltuuston kokoonpano muuttui vuoden aikana seuraavasti:

Kaupunginvaltuuston kokoonpano vuonna 2025 ennen valtuustokauden vaihtumista:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Paula Werning (SDP), I varapuheenjohtajana Ville Kaunisto (Kok.), II varapuheenjohtajana Mikko Jaanu (KD) sekä III varapuheenjohtajana Jenny Hasu (Kesk.).

Kaupunginvaltuustoon ovat lisäksi kuuluneet seuraavat valtuutetut (valtuustoryhmä suluissa):

Ahola Nita (Kok.)	Lehmusmetsä Timo (Vas.)
Aikio Jenni (Vihr.)	Lehtomäki Maija (Kesk.)
Bamberg Ukko (PS)	Leppänen Jouko (Kok.)
Byman Mika (Vas.)	Lindström Leo (SDP)
Carpelan Christa (Kok.)	Melkko Sari (SDP)
Hasu Anne (Kok.)	Nyberg Jukka (SDP)
Hovi Henna (SDP)	Pahkala Janne (KD)
Huhtala Juha (Juha Huhtalan ryhmä)	Pakkanen Markku (Kesk.)
Huuhilo Manu (SDP)	Palmros Juhani (PS)
Hyttinen Jyrki (Mainio Kouvola)	Patjas Janne (PS)
Hyytiäinen Sari (Vihr.)	Peltola Pulla (Kok.)
Hämäläinen Tiina (KD)	Pilli-Sihvola Iida (Vihr.)
Jacksen Sanna (SDP)	Pyötsiä Johanna (KD)
Jokiranta Kimmo (Kesk.)	Raunio Milla (Kok.)
Karvonen Tapio (Kok.)	Rautiainen Aimo (PS)
Kekki Kirsi (SDP)	Relander Camilla (SDP)
Korpivaara Pekka (Kok.)	Ripattila Juha (PS)
Kuutti Heikki (SDP)	Silén Jukka (Kok.)
Laakso Sheikki (PS)	Spies Kaisa (Vihr.)
Laine Raimo (SDP)	Tiainen Esa (ryhmiin kuulumaton)
Lakka Marjo (SDP)	Tähtinen Anssi (Mok)
Lammi Maria (Kok.)	Tähtinen Sanna (SDP)
Larikka Jari (Kok.)	Uljas Laila (Kesk.)

Uuttala Jarmo (PS)

Villikka Anni (PS)

Vainikka Toni (PS)

Wall Janne (Kesk.)

Vainio Vesa (KD)

Witting Miia (Kok.)

Varjola Liisa (Kesk.)

Ylä-Outinen Mia (Kesk.)

Vesala Katriina (Kok.)

Kaupunginvaltuuston kokoonpano vuonna 2025 valtuustokauden vaihduttua 1.6.2025:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Ville Kaunisto (Kok.), I varapuheenjohtajana Paula Werning (SDP), II varapuheenjohtajana Markku Pakkanen (Kesk.) sekä III varapuheenjohtajana Ukko Bamberg (PS).

Kaupunginvaltuustoon ovat lisäksi kuuluneet seuraavat valtuutetut (valtuustoryhmä suluissa):

Aalto-Riihiaho Emmi (SDP)

Larikka Jari (Kok.)

Ahola Nita (Kok.)

Lavonen Esko (Kok.)

Aikio Jenni (Vihr.)

Lehmusmetsä Timo (Vas.)

Byman Mika (Vas.)

Lehtomäki Maija (Kesk.)

Carpelan Christa (Kok.)

Leppänen Jouko (Kok.)

Eklund-Vuorela Karolina (Vihr.)

Liljander Petri (Kok.)

Frimodig Jouni (Kok.)

Lind Reeta (Vihr.)

Haaja Pekka (KD)

Lonka Mirja (Kesk.)

Haimi Leeni-Elina (Kesk.)

Melkko Sari (SDP)

Henttonen Katariina (SDP)

Niemelä Esa (KD)

Hovi Henna (SDP)

Nulpponen Minttu (Kok.)

Huuhilo Manu (SDP)

Nyberg Jukka (SDP)

Häkkinen Inka (SDP)

Patjas Janne (Reput)

Jaanu Mikko (KD)

Raunio Milla (Kok.)

Jacksen Sanna (SDP)

Relander Camilla (SDP)

Karell Suvi (PS)

Sarpola Ilkka (SDP)

Karvonen Tapio (Kok.)

Sihvola Harri (SDP)

Kekki Kirsi (SDP)

Sippula Päivi (SDP)

Ketonen Elina (Kok.)

Talvala Taina (Vihr.)

Kivinen Siru (Vas.)

Torikka Riitta (Kesk.)

Koivisto Anna (Kesk.)

Tuukkanen Minna (SDP)

Laakso Sheikki (PS)

Tähtinen Sanna (SDP)

Laine Raimo (SDP)

Uljas Laila (Kesk.)

Lakka Marjo (SDP)

Vainikka Toni (PS)

Varjola Liisa (Kesk.)

Wall Janne (Kesk.)

Vesala Katriina (Kok.)

Witting Miia (Kok.)

Villikka Tomi (Kok.)

Ylä-Outinen Mia (Kesk.)

Villikka Anni (PS)

Kaupunginhallitus ja kaupunginhallituksen alaiset jaostot

Kaupunginhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Hallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Lisäksi kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä edustaa kaupunkia työnantajana ja vastaa kaupungin henkilöstöpolitiikasta. Kaupunginhallitus vastaa myös sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Uuden valtuustokauden alettua kaupunginvaltuusto valitsi uudet toimielinten jäsenet. 9.6.2025 alkaen kaupunginhallituksen sekä muiden toimielinten kokoonpano muuttui vuoden aikana seuraavasti.

Kaupunginhallitukseen kuului valtuustokaudella 2021-2025 13 jäsentä ja 1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella 11 jäsentä. Kaupunginhallitus kokoontui 24 kertaa vuonna 2025 (22 kertaa vuonna 2024).

Kaupunginhallituksen kokoonpano vuonna 2025 ennen valtuustokauden vaihtumista:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana on toiminut Jouko Leppänen (Kok.), I varapuheenjohtajana Jukka Nyberg (SDP) ja II varapuheenjohtajana Ukko Bamberg (PS).

Kaupunginhallitukseen ovat lisäksi kuuluneet seuraavat jäsenet:

Karvonen Tapio (Kok.)

Patjas Janne (PS)

Raunio Milla (Kok.)

Villikka Anni (PS)

Witting Miia (Kok.)

Varjola Liisa (Kesk.)

Huuhilo Manu (SDP)

Pakkanen Markku (Kesk.)

Kekki Kirsi (SDP)

Aikio Jenni (Vihr.)

Kaupunginhallituksen alaisena on toiminut vuonna 2025 elinvoima- ja työllisyysjaosto.

Kaupunginhallituksen kokoonpano vuonna 2025 valtuustokauden vaihduttua 1.6.2025:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana on toiminut Inka Häkkinen (SDP.), I varapuheenjohtajana Miia Witting (Kok.) ja II varapuheenjohtajana Laila Uljas (Kesk.).

Kaupunginhallitukseen ovat lisäksi kuuluneet seuraavat jäsenet:

Hovi Henna (SDP)

Wall Janne (Kesk.)

Kekki Kirsi (SDP)

Vainikka Toni (PS)

Karvonen Tapio (Kok.)

Aikio Jenni (Vihr.)

Villikka Tomi (Kok.)

Niemelä Esa (KD)

Kaupunginhallituksen alaisena on toiminut vuonna 2025 elinvoima- ja työllisyysjaosto.

Lautakunnat ja niiden alaiset jaostot

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Tarkastuslautakunta

Keskusvaalilautakunta

Tekninen lautakunta

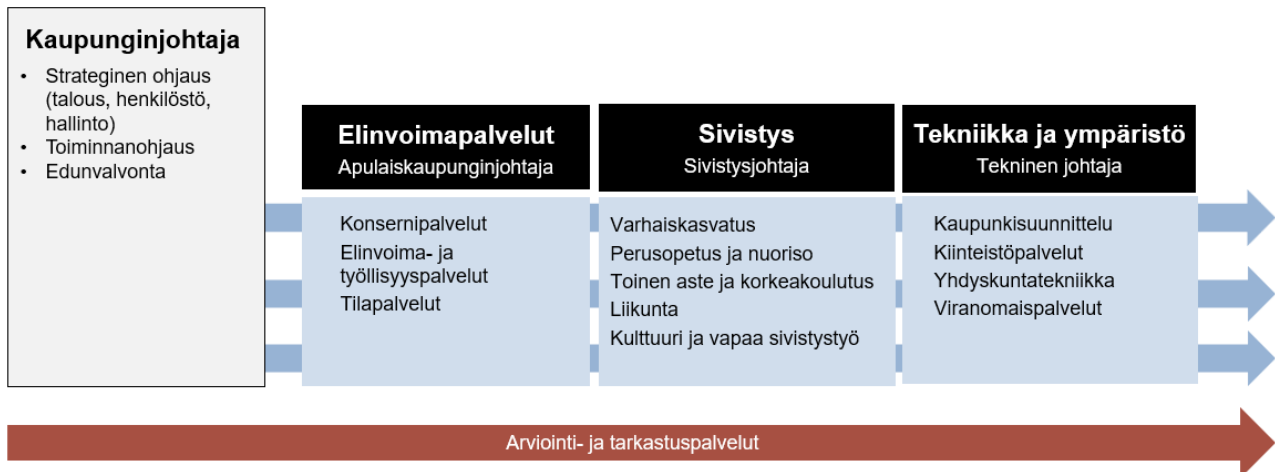
Kymen jätelautakunta

Teknisen lautakunnan lupajaosto

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Palveluorganisaatio 31.12.2025

Kaupungin palveluorganisaatio on koostunut kolmesta toimialasta: elinvoimapaalvelut, sivistys sekä tekniikka ja ympäristö.

1.1.2.1 Palveluorganisaatio

1.1.3 Yleinen ja Kouvolan alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2025 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talouden bruttokansantuotteen kasvu on vaatimatonta. Merkittävin kasvua rajoittava tekijä on heikko kotimainen kysyntä. Ennusteen mukaan vuonna 2025 bruttokansantuote kasvaa 0,2 prosenttia ja 1,1 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027. Kasvun odotetaan vauhdittuvan vuonna 2026 ostovoiman kasvun ja sitä kautta kotimaisen kulutuksen lisääntymisen myötä. Investointeja kiihdyttää rakentamisen lisääntyminen, energiasiirtymä sekä puolustukseen liittyvät hankinnat. Talouden vahvistumisella on myönteinen vaikutus työllisyyden kehitykseen. Sopeutustoimet vaikuttavat julkisen talouden alijäämän pienenemiseen vuonna 2025, mutta alijäämä kasvaa vuonna 2026 hävittäjähankintojen vaikutuksesta. Puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä talouskehityksen maltillisuus vaikuttavat siihen, ettei julkisen talouden alijäämän ennakoita kääntyvän parempaan suuntaan lähiaikoina. Työllisyysasteen arvioidaan kasvavan 72,4 prosenttiin vuonna 2028 ja samanaikaisesti työttömyyden laskevan 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028. Velkasuhteen arvioidaan kasvavan edelleen vuoden 2025 yli 89 prosentista vuoden 2029 yli 96 prosenttiin. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 25, 18.12.2025.)

Kuntatalouden osalta taloustilanne kääntyi ennakoidusti heikompaan suuntaan vuonna 2025. Kuntien kustannuksia lisäsi merkittävästi kuntien vastuulle siirtyneet työllisyyspalvelut. Työllisyystilanteen heikentyminen näkyy erityisesti suurten kaupunkien taloudessa kasvaneiden työttömyyskustannuksien ja heikentyneiden verotulojen myötä. Taloustilanteen negatiiviseen kehitykseen vaikuttivat myös alentuneet verotulot sekä valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset. Kunnat realisoivat omaisuuttaan merkittävästi vuonna 2025. Nämä kertaluonteiset tuotot vaikuttivat yksittäisten kuntien tulokseen sekä yhteenlaskettuun koko kuntajoukon tulokseen. 740 miljoonan euron yhteenlasketusta tuloksesta yli 80 prosenttia muodostui Helsingin, Espoon ja Porin tuloksista.

Kuntien väliset erot vuosikatteissa tasoittuivat suurten kaupunkien tason heikentyessä. Kuntien investointitaso pysyi korkealla. Kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi, mutta pysyi ennallaan suhteessa kunnallisveron verotettavaan tuloihin. Kymenlaakson kuntien yhteenlaskettu tulos vuonna 2025 on koko maan heikoin. (Suomen Kuntaliitto, tiedote, 3.2.2026.)

Valtiovarainministeriö on joulukuussa 2025 arvioinut julkisen talouden sopeuttamistarpeeksi tällä hallituskaudella 0-1,4 miljardia euroa ja tulevalla hallituskaudella 7-12 miljardia euroa. Arvioihin sisältyy epävarmuutta ja tiedot päivittyvät useita kertoja ennen seuraava hallituskautta. Nämä julkisen talouden sopeuttamistarpeet tulevat väistämättä näkymään myös kuntien taloudessa.

Vuoden 2025 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalous näyttää kokonaisuutena odotettua vahvemmalta, vaikka tulos perustuu pitkälti muutamien suurten kaupunkien ja kertaluonteisten erien vaikutukseen. Kuntien yhteenlaskettu noin 750 miljoonan euron ylijäämä syntyi lähes kokonaan muutamissa kaupungeissa, ja suurten kaupunkien talouskehitys eriytyi selvästi: osa ylsi merkittäviin ylijäämiin, kun taas useat muut päätyivät alijäämäisiin tuloksiin. Positiivisesti yllätti laaja kuntajoukko, sillä 180 kuntaa teki lopulta ylijäämäisen tuloksen, vaikka talousarvioissa vain 102 kuntaa oli ennakoitua ylijäämää. Investointitaso pysyi korkealla, ja kuuden suurimman kaupungin osuus investoinneista nousi 50 prosenttiin. Vuosikate parani ja kattoi koko kuntasektorilla 85 % investoinneista, mutta suurissa kaupungeissa osuus jäi 63 prosenttiin, mikä lisäsi velkarahoituksen tarvetta. Kuntien lainakanta kasvoi arviolta noin 800 miljoonaa euroa, josta kolme neljäsosaa syntyi suurimpien kaupunkien velkaantumisen vuoksi. Kokonaisuutena kuntatalouden luvut olivat ennakoitua paremmat. Sektorin perusrakenne pysyy edelleen kireänä: investointitaso on korkea, vuosikatteen riittävyys heikkenee ja velkaantuminen kohdistuu yhä selvemmin suuriin kaupunkeihin. (Kuntarahoitus markkinakatsaus 12.2.2026.)

Vuoden 2025 ensimmäisellä puoliskolla Euroopan keskuspankki laski talletuskoron 3 prosentista 2 prosenttiin. EKP piti talletuskorot ennallaan kahdessa prosentissa loppuvuoden. Keskustelua tulevista nostoista tai laskuista ei käyty. Kokonaisuutena korot vaikuttavat ankkuroituneen entistä vahvemmin kahden prosentin tasolle. Markkinaennusteen mukaan seuraavat koronnostot ajoittuvat vuoden 2027 jälkipuoliskolle. Koronlaskujen todennäköisyys on pienentynyt, vaikei täysin poistunut (Nordea korkokommentti 18.12.2025).

Vuonna 2025 korot vaihtelivat melko merkittävästi. Euroalueen 10 vuoden SWAP-korko oli alkuvuonna alimmillaan 2,296 % ja nousi loppuvuotta kohti korkeimmalle tasolle 2,964 %. Lyhyissä koroissa 3 kuukauden euribor oli alkuvuodesta korkeimmillaan 2,789 %, ja vuoden keskivaiheilla nähtiin alin taso 1,937 %.

Euroopan keskuspankin keskeisenä pyrkimyksenä on ylläpitää hintavakautta, ja sen pitkän aikavälin inflaatiotavoite on 2 prosenttia. Viimeaikainen inflaatiokehitys on edennyt varsin hyvin keskuspankin tavoitteen suuntaisesti, minkä vuoksi rahapolitiikan kiristäminen ei ole tällä hetkellä ajankohtaista. Talousnäkymät ovat vakaantuneet ja hintapaineet laantuneet, mikä tukee käsitystä siitä, että nykyinen korkopolitiikan linja edistää sekä talouskasvua että hintavakauden saavuttamista.

Kymenlaakson näkymät

Kymenlaakson tulevaisuuden skenaariot on päivitetty vuodenvaihteessa 2024-2025 osana maakuntaohjelman päivitysprosessia. Tulevaisuuden skenaariot kuvaavat kolmea vaihtoehtoista tulevaisuutta vuosien 2024-2050 välillä sekä skenaarioiden sisältämien paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten ilmiöiden vaikutusta Kymenlaakson maakunnan näkökulmasta.

1. Kriisien aikakausi

Blokkiutuvan, polarisoituvan ja kriisiytyvän tulevaisuuden maailma, jossa kansainvälisiä suhteita säätelee suurvaltojen kyyninen valtapolitiikka. Kymenlaakso ajautuu rajamaakunnaksi kahden blokin välillä, korostaen turvallisuuteen liittyviä аспектеja ja investointeja, mutta heikentäen muita alueen toimintoja. Kymenlaakson työpaikkojen määrä vähenee 6 000 kappaleella eli 10 prosentilla

vuoteen 2050 mennessä. Skenaario kuvaa tulevaisuutta, jossa blokkipolitiikka, tullimuurit, kauppasodat ja kasvava jännittyneisyys samalla korostaa kansallista huoltovarmuutta, mutta haastaa etenkin vientiteollisuuden toimintaa. Alueen elinkeinorakenne muuttuu odottamattomalla tavalla. Haasteelliset lähtökohdat vahvistuvalle kehitykselle, etenkin globaalille markkinoille suuntaava toiminta heikkenee.

2. Talous edellä

Talouden kilpailukykyä ja jatkuvaa kasvua voimakkaasti korostava maailma, jossa kasvu ja tehokkuus ylittävät muut arvot. Kymenlaakson suuret, kilpailukykyiset toimijat pärjäävät ja vahvistuvat, mutta tehokkuuteen perustuva kilpailu kurittaa muita alueen yrityksiä. Alueiden ja ihmisten välinen epätasa-arvo kasvaa. Kymenlaakson työpaikkojen määrä vähenee 3 300 kappaleella eli 5,6 prosentilla. Skenaariossa voimakas taloudellisen kilpailukykyyn korostuminen ja osittainen "race to the bottom" tuottaa osin arvaamattomia vaikutuksia aluetalouteen ja työpaikkakehitykseen. Kilpailukykyiset alat ja toimijat pärjäävät tai jopa kukoistavat, mutta yksinkertaisten taloudellisten mittareiden valossa tehottomien toimintojen kehitys on hyvin heikkoa. Julkisen sektorin työllistävä vaikutus vähenee merkittävästi, etenkin jo ennestään heikosti pärjäävät kunnat jäävät hyvin ahtaalle. Osin palveluntuotanto korvaantuu yksityisellä sektorilla. Valtion tuki alueille vähenee ja tietyt toiminnot keskittyvät Kymenlaakson ulkopuolelle. Alueen työpaikkakehitys vahvistuu suurten yritysten ja investointien vetämänä. Alueen kuntien ja asukkaiden taloudellinen tila voi kuitenkin heikentyä, jos kasvu saavutetaan palkkoja ja etuuksia rapauttamalla. Pienet ja taloudellisesti tehottomat toimijat katoavat, vaikka näillä olisi tärkeitä yhteiskunnallisia rooleja. Vaikka osalla aloista työpaikkakehitys vahvistuisi skenaariossa 2. varsinaisia uusia kasvualoja maakuntaan ei synny.

3. Yhteisymmärryksen ehdoilla

Maailmankuva, jossa merkittäviin globaaleihin konflikteihin löytyy tyydyttäviä ratkaisuja, jotka vahvistavat kansainvälisen yhteistyön edellytyksiä ja toimivuutta. Vihreä siirtymä realisoituu, luoden merkittävästi uusia mahdollisuuksia Kymenlaaksoon, mutta myös haastaen osaa perinteisistä toiminnoista. Kymenlaakson työpaikkojen määrä kasvaa 2 400 kappaleella eli 4 %. Skenaariossa lyhyen aikavälin muutokset ovat ehkä hillityimpiä kolmesta skenaariosta, mutta pitkällä aikavälillä etenkin ilmastonmuutokseen liittyvä sääntely pakottaa jopa rajuihin elinkeinorakenteen muutoksiin, jossa Kymenlaaksolla on sekä hävittävää että voitettavaa. Vihreä siirtymä pakottaa alueen elinkeinorakenteen muuttumaan, joka sekä hävittää että synnyttää merkittävästi uusia työpaikkoja. Kymenlaakson työpaikkakehitys todennäköisesti vahvistuu kohtuullisesti ja aluetta tuetaan elinkeinorakenteen murroksessa aiempaa enemmän.

Kaikissa skenaarioissa sosiaali- ja terveyspalveluiden työpaikkojen osuus kasvaa väestön ikääntymisen vuoksi. Teollisuuden alalla kokonaisuutos on hillitty, mutta tarkemmilla toimialoilla erot ovat suuremmat: kaikissa tulevaisuuden kuvissa Kymenlaakson täytyy varautua maakunnan teollisuuden rakenteen murrokseen. Murroksen vaikutus toimialoittain kuitenkin vaihtelee voimakkaasti skenaarioista ja globaaleista tapahtumista riippuen. Maa- ja metsätalous sekä tukku- ja vähittäiskaupan alat kehittyvät heikosti. Maa- ja metsätaloudessa tilakoon kasvu ja hyvin voimakas eläköitymispaine haastavat kehitystä, vähittäiskaupan alalla taas työn tehostuminen ja automatisaatio syövät työpaikkakehitystä, jota myös alueen väestöpohjan lasku voimistaa. Työpaikkojen suhteellinen kehitys on työikäistä väestöä vahvempaa. Kansallisesti merkittävien kasvualojen informaation ja viestinnän sekä ammatillisen ja tieteellisen toiminnan aloilla skenaarioiden välille muodostuu myös merkittäviä eroja. Aiemmin Kymenlaakso on jäänyt paitsi näiden alojen kasvusta, mutta tulevaisuudessa keskeinen kysymys näiden alojen kehityksen kannalta on maakunnan kyky kasvattaa alueen inhimillistä pääomaa sekä ylläpitää (ja laajentaa) alueellista korkeakoulutustoimintaa.

Väestöpohja uhkaa supistua voimakkaasti negatiivisen väestökehityksen takia kaikissa skenaarioissa. Maakunnan onkin mielekästä varautua ja sopeutua supistuvan väestöpohjan

toimintaympäristöön tulevien vuosien aikana. Lyhyellä aikavälillä täytyy sopeutua voimakkaasti supistuvaan lasten ja koululaisten määrään sekä pitkällä aikavälillä merkittävästi kohoavaan iäkkään väestön osuuteen. Suurin liikkumavara maakunnalla on työikäisten ryhmässä, jonka kehitys myös määrittää maakunnan demografista tulevaisuutta. Jos työikäisen väestön supistuminen jatkuu voimakkaana, maakunnan väestöpohja jatkaa kroonista vähenemistä. Vahvistuva työikäisen väestön kehitys taas alkaa hillitsemään väestön vähenemistä ja luo pohjaa myös demografisen kehityksen tasaantumiselle tai mahdolliselle kasvulle pitkällä aikavälillä. Kymenlaakson eläköitymispaine on erittäin suuri. Maakunnan nykyisestä työllisestä työvoimasta puolet on 20 vuoden sisällä eläkeiässä. Osuus on merkittävästi maan keskitasoa korkeampi ja tuottaa huomattavaa supistumispainetta työvoimalle.

Kouvolan kehitys uhkaa jäädä erityisen haastavaksi iäkkään väestön, heikon vetovoiman ja vähäisen maahanmuuton takia. Kaupungissa etenkin haja-asutusalueiden väestöpohja voi kutistua erittäin merkittävästi; keskustaajaman kehitys jäänee hillitymmäksi.

Kaikissa skenaarioissa on syytä varautua;

- ilmastonmuutokseen ja luontokatoon
- huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden vahvistamiseen
- osaamisen, TKI-toiminnan ja innovaatioiden kehittämiseen
- työperäisen maahanmuuton ja alueellisen vetovoiman edistämiseen
- talouden monipuolistamiseen ja investointien houkutteluun
- yhteistyöhön ja kumppanuuksien rakentamiseen
- tietopohjan ja ennakkoinnin vahvistamiseen
- EU-rahoituksen ja kansainvälisen tuen hyödyntämiseen

Kymenlaakson maakuntaohjelma 2026-2029 Elinvoimainen, turvallinen ja välittävä Kymenlaakso hyväksyttiin maakuntavaltuustossa 15.12.2025. Maakuntaohjelma sisältää maakunnan seuraavan neljän vuoden kehittämispainopisteet:

Kestävän elinvoiman, investointien ja innovaatioiden Kymenlaakso

Vetovoimaisten ja kestävien elinympäristöjen Kymenlaakso

Hyvinvoivan väestön ja yhteisöjen Kymenlaakso

Poikkileikkaavina teemoina ovat kokonaisturvallisuus ja kansainvälisyys.

Myös Kymenlaakson älykkään erikoistumisen strategia ”Triple distilled - vuosikerta 25” Kymenlaakson innovaatiotoiminnan korkeampi taso 2026–2029 on päivitetty. (Kymenlaakson liitto.)

Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kouvolassa oli vuoden 2025 lopussa 77 641 asukasta eli väestö väheni vuoden aikana 740 henkilöllä. Kouvolassa syntyi 428 lasta ja kuoli 1 101 henkilöä eli luonnollinen väestömuutos oli -673. Kouvolaan muutti muualta Suomesta 1 999 ja Kouvolasta muualle Suomeen 2 430 eli kuntien välinen muuttotappio oli 431. Maahanmuutto on laskenut voimakkaasti kahteen edelliseen vuoteen nähden. Kouvolaan muutti ulkomailta 459 henkilöä ja Kouvolasta ulkomaille 95. Nettomaahanmuutto oli 364, kun se vuonna 2024 oli 591. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Kouvolassa on 76 502 asukasta vuoden 2026 lopussa. (Tilastokeskus.)

Työ

Työmarkkinatilanne heikentyi vuonna 2025. Kouvolan työllisyysalueen työmarkkinasuhdanne pysyi koko vuoden vaikeana. Työttömyys nousi selvästi edellisvuodesta. Joulukuun 2025 lopussa työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 5 310, mikä on noin 7 % enemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Kouvolan työttömien määrä kasvoi vuoden aikana absoluuttisesti 341 henkilöllä, tämä oli Kaakkois-Suomen kuntien suurimpia lisäyksiä. Työttömyysaste nousi 15,1 prosenttiin (joulukuu 2025), kun se vuotta aiemmin oli arviolta noin 13–14 % tasolla; vertailun vuoksi koko maan työttömyysaste oli vuoden lopussa 13,0 %. Kouvolan työttömyysasteen nousu vuoden aikana oli jyrkempi kuin maakunnassa keskimäärin. Tilannetta heikensi myös se, että vuonna 2025 vähennettiin työttömien tehottomiksi katsottuja aktivoivia palveluita, mikä nosti tilastoitua työttömyysastetta (aktivointipalveluissa olevia ei lasketa virallisesti työttömiksi). Laaja työttömyys, johon lasketaan mukaan myös palveluissa olevat, oli Kouvolassa vuoden lopussa edelleen suurin piirtein edellisvuoden tasolla, mutta virallisissa työttömyyslukuissa näkyi selvä nousu.

Työttömyyden kasvu näkyi lähes kaikissa kohderyhmissä. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi rajusti vuoden mittaan. Joulukuun 2025 lopussa Kouvolan työllisyysalueella oli 2 011 pitkäaikaistyötöntä, mikä on peräti 47 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömät muodostavat lähes 40 % kaikista alueen työttömistä, ja heidän määränsä kasvu oli Kaakkois-Suomen seutukunnista suurinta juuri Kouvolassa. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä pysytteli myös korkeana ja nousi noin 8 % edellisvuoteen verrattuna (Kouvolan työttömistä yli 50-vuotiaita on yhä noin 42 %). Nuorisotyöttömyys lisääntyi seudulla niin ikään. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli Kaakkois-Suomessa joulukuun lopussa 10 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Kouvolassa nuorten työttömyyden kasvu jäi hieman alueen keskiarvoa maltillisemmaksi (noin +9 %), mutta nuoria oli silti vuoden lopussa työttömänä lähes 12 % kaikista työttömistä. Työttömyyden rakenteessa korostuvat edelleen iäkkäät ja pitkään työtä vailla olleet. Näiden ryhmien aktivointiin onkin kiinnitettävä erityistä huomiota jatkossa.

Työvoiman kysyntä heikkeni vuoden 2025 aikana. Uusien avointen työpaikkojen määrä laski dramaattisesti. Kaakkois-Suomen kunnissa ilmoitettiin joulukuussa 45 % vähemmän uusia työpaikkoja kuin vuotta aiemmin. Myös Kouvolassa syksyn myönteiset poikkeamat (esimerkiksi syyskuussa avointen paikkojen määrä oli hetkellisesti 20 % viime vuotta korkeampi) eivät kääntäneet kokonaistrendiä, vaan vuoden lopussa uusia työpaikkailmoituksia oli selvästi edellisvuotta vähemmän. On myös tärkeää huomata, että avoimien työpaikkojen tilastot eivät kerro koko kuvaa: arviolta noin kaksi kolmasosaa yritysten työvoiman tarpeista ei koskaan tule julkisesti ilmoitetuiksi työpaikoiksi. Ilman yrityslähtöisiä, liiketoimintalähtöisesti toimivia rekrytointipalveluita julkinen sektori ei kykene tavoittamaan näitä ”piilotyöpaikkoja”. Kouvolan työllisyys- ja yrityspalveluissa on vuonna 2025 panostettu vahvasti työnantaja- ja yrityspalveluihin. Yrityksiin ollaan aktiivisesti yhteydessä ja työnvälitystä tehdään yhä enemmän yritysten ehdoilla, jotta myös ilmoittamattomat rekrytointitarpeet saadaan paremmin esille ja täytetyksi. Tämän uuden, proaktiivisen toimintatavan myötä työnantaja-asiakkaiden tyytyväisyys on noussut selvästi. Yrityspalautteissa palvelujen suositteluindeksi (NPS) parani merkittävästi vuonna 2025, yli 40 pykälää edellisvuodesta (Kouvolan työllisyys- ja yrityspalvelujen sisäinen asiakaskysely, 2025), mikä kertoo asiakaslähtöisyyden kehittämisen tuloksellisuudesta.

Vuoden 2025 aikana Kouvolan uudet työllisyys- ja yrityspalvelut rakentuivat vauhdilla. Huolimatta kiristyneestä rahoitustilanteesta ja heikosta suhdanteesta pystyttiin kehittämään toiminnan tuottavuutta ja vaikuttavuutta monin tavoin. Prosesseja virtaviivaistettiin ja palveluista tehtiin asiakaslähtöisempiä, mikä näkyi konkreettisina tuloksina. Esimerkiksi yhä useampi työnantaja kääntyi kaupungin puoleen rekrytoinneissa, ja yritysten antamia rekrytointitoimeksiantoja saatiin hoidettua onnistuneesti maaliin. Työnhakijoille suunnattiin uusia palveluita ja valmennuksia, kuten yrittäjyysvalmennus, CV-paja ja intensiiviset ”tehopalvelut”, joiden myötä monet työnhakijat löysivät uusia työpaikkoja, koulutuspolkuja tai muita heille sopivia ratkaisuja vaikeasta tilanteesta huolimatta. Lisäksi loppuvuonna pilotointiin uutta asiakasohjauksen konseptia (entistä henkilökohtaisempi tapa ottaa asiakkaat mukaan palveluihin), josta saadun palautteen perusteella aiotaan laajentaa toimintaa. Toimialapohjaisen työnvälitysmallin kehittämistä jatkettiin. Työnhakija- ja työnantajapalveluita on

alettu erikoistumaan toimialoitain, mikä on parantanut asiantuntijoiden toimialaosaamista ja nopeuttanut työpaikkojen täyttöä. Nämä kehitystoimet, ”liiketoimintalähtöinen” työnvälitys, asiakaslähtöiset prosessit ja tuloksellisuuteen tähtäävä palvelukulttuuri, jatkuvat ja vahvistuvat vuonna 2026.

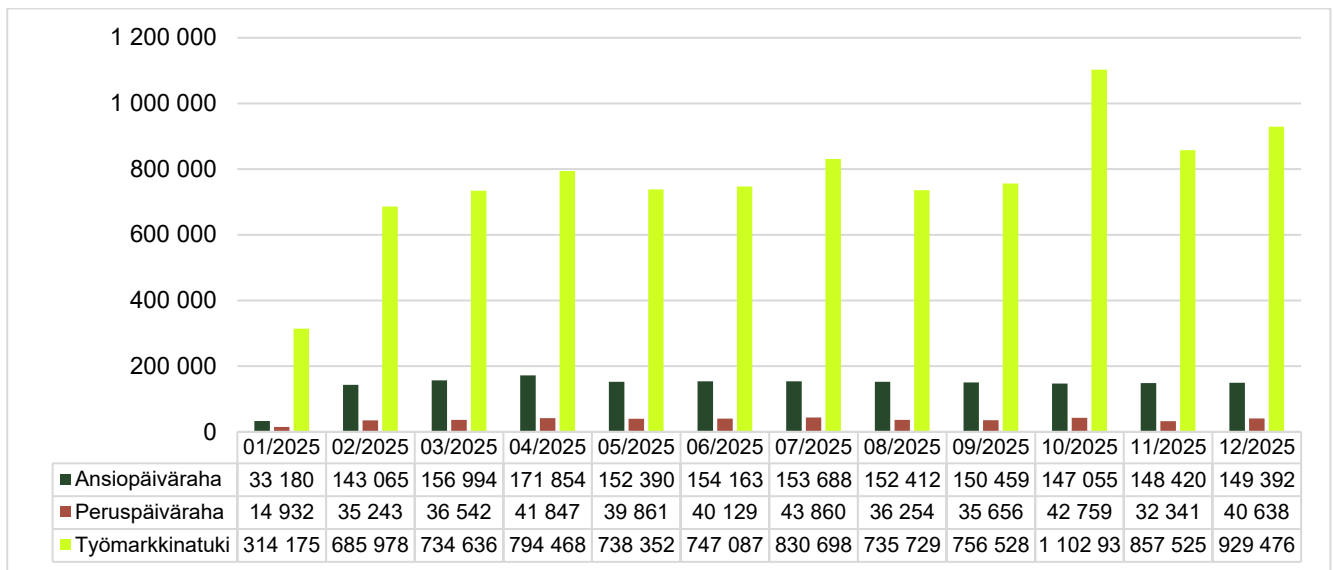
Työllisyys- ja yrityspalveluissa analysoitiin loppuvuonna myös työvoiman allokointia. Tulosten perusteella henkilöstömäärää eri tehtävissä tarkistetaan. Erityisesti henkilöasiakkaiden työnvälityspalveluun (työnhakijoiden työllistymistä suoraan tukeviin palveluihin) osoitetaan lisää resursseja alkuvuodesta 2026, jotta asiakkaita pystytään palvelemaan tehokkaammin. Lisäksi alkupalveluissa (ensikontaktissa ja neuvonnassa) ilmeni loppuvuonna ruuhkautumista, kun uusia asiakkaita tuli runsaasti palveluun. Tähän pulmaan reagoidaan nopeasti ja alkuvuonna 2026 vahvistetaan alkupalveluiden henkilöstöä sekä kehitetään toimintatapoja, jotta jokainen työnhakija ja työnantaja-asiakas saisi jatkossa entistä sujuvammin tarvitsemansa avun heti palvelupolun alussa.

Vuoden 2025 aikana Kouvolan seudun elinkeinoelämässä koettiin joitakin merkittäviä työmarkkinavaikutuksia. Esimerkiksi Stora Enso päätti keväällä Anjalankosken tehtaiden muutosneuvottelut: yhtiö vähensi 22 tehtävää, joista enintään 15 johti työsuhteen päättymiseen (osa irtisanotuista työntekijöistä siirtyi tehtaan muihin toimiin). Myös useat pienemmät yritykset ajautuivat vaikeuksiin. Konkurssiin hakeutui vuoden 2025 aikana Kouvolan alueella tiettävästi 40–50 yritystä, mikä on selvästi enemmän kuin edellisvuonna (Tilastokeskus, Konkurssitilasto 2025). Tämä heijastelee valtakunnallista suuntausta. Vuonna 2025 pantiin Suomessa vireille 3 906 yrityksen konkurssi, mikä on 12 % enemmän kuin vuonna 2024 ja synkin lukema 2000-luvulla. Konkurssimäärä oli suurin sitten 1990-luvun lamavuosien. Kouvolan yrityskehitys kärsi erityisesti aloilla kuten majoitus- ja ravitsemisala sekä kauppa, joissa konkurssit kasvoivat eniten. Samalla kaupungissa käytiin vuoden mittaan runsaasti yt-neuvotteluja; suurimpia olivat esimerkiksi UPM Kymin, Edukon ja Finnish Food Factoryn sopeutustoimet, jotka yhdessä vaikuttivat satoihin työntekijöihin. Talouden epävarmuus ja heikko suhdanne ilmenivätkin laaja-alaisesti työpaikkojen vähentymisenä useilla toimialoilla.

Vuoden 2025 lopussa Kouvolan työmarkkinatilanne on edelleen haastava. Työttömyys on korkealla, pitkäaikaistyöttömyys on huolestuttavassa kasvussa ja uusia työpaikkoja on niukasti tarjolla. Samaan aikaan yritykset kamppailevat haastavassa taloustilanteessa, mikä näkyy konkurssien määrän kasvuna ja varovaisuutena rekrytoinneissa. Kouvolan työllisyys- ja yrityspalvelut on vastannut tilanteeseen aktiivisella kehittämisotteella. Tuottavuuden parantaminen, asiakaslähtöisyyden vahvistaminen ja palvelujen tuloksellisuuden lisääminen ovat olleet vuoden kantavia teemoja, ja tämä työ jatkuu vuonna 2026. Esimerkiksi toimialakohtaista työnvälitysmallia kehitetään eteenpäin, ja alkuasiakaspalveluun panostetaan, jotta kenenkään työnhaun käynnistyminen ei viivästy. Lisäksi yritysyrityksiä syvennetään entisestään rekrytointipalvelun osalta, sillä ilman yritysyrityksiä toimintamallia julkiset työllisyyspalvelut eivät tavoita ns. hiljaisia hakuja – tätä aukkoa paikataan nyt uusilla, liiketoimintalähtöisillä rekrytointipalveluilla. Vaikka työmarkkinoiden suhdanne on heikko, panostamalla tehokkaaseen työnvälitykseen ja tiiviiseen yhteistyöhön työnantajien kanssa kaupunki luo edellytyksiä työllisyyden paranemiselle heti, kun yleinen taloustilanne kääntyy parempaan. (Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus, Työllisyyskatsaus, joulukuu 2025.)

Vuoden 2025 alusta valtio uudisti kokonaan kuntien vastuut työttömyysetuusmaksuista osana TE24-uudistusta. Vastuu työttömyysetuusmaksuista laajeni työmarkkinatuesta myös kattamaan ansiosidonnaisen työttömyysetuuden ja peruspäivärahan. Kaikista etuusmuodoista maksetaan samalla työttömyyden etuuskaavalla (jo 100 päivän jälkeen vastuu on 10 % ja nousee portaittain 50 %:iin 700 työttömyyspäivän kohdalla). Lisäksi vastuu lakkaa vain työttömyysetuuden nostamisen päättyessä eli käytännössä vain työllistymisestä avoimille työmarkkinoille. Tästä ja vaikeasta suhdannetilanteesta johtuen työttömyys ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys aiheuttivat kaupungille merkittäviä suoria ja välillisiä kustannuksia vuonna 2025. Suorat kustannukset olivat yhteensä noin 11,7 milj. euroa. Järjestelmän uusiuduttua kokonaan vertailu aiempiin vuosiin ei ole mahdollista. Valtiovarainministeriö laski, että Kouvolan rahoitusosuus olisi ollut 10,1 milj. euroa vuonna 2025, jos työmarkkinatilanne olisi ollut samanlainen kuin vuonna 2023. Valitettavasti koko Suomen työmarkkinatilanne on heikentynyt merkittävästi vuodesta 2023. Kouvolan työttömyysetuusmaksut

ylittivät VM:n arvion 16 %:lla. Kuntien väliset erot olivat tässä isoja. Joillakin alueilla VM:n ennuste ylittyi kymmenillä prosentilla ja toiset selvisivät vähemmällä.

1.1.3.1 Kunnan rahoitusvastuu työttömyysturvasta ajalla 1–12/2025 Kelaston mukaan

Asuminen

Kouvolassa on 48 580 asuntoa, joista omakoti- ja paritaloissa 22 687, rivitaloissa 6 591, kerrostaloissa 18 305 ja muissa rakennuksissa 997. Väestömäärän voimakkaasta vähenemisestä huolimatta asuntojen kysyntä ei ole laskenut samassa suhteessa, koska asutokunnan koko on pienentynyt. Asutokuntia on 42 468, joista yhden hengen asutokuntia 21 090 eli 49,7 %. Kouvolassa omistusasunnossa asuvien asutokuntien osuus kaikista asutokunnista on selvästi koko maata korkeampi. Kouvolassa omistusasunnossa asuvia asutokuntia on 69,6 % ja vuokra-asunnoissa 29,0 %. Koko maassa vastaavat luvut ovat 61,1 % ja 36,0 %. Kouvolan asuntorakentaminen keskittyy voimakkaasti keskustajamiin palveluiden läheisyyteen.

Vuoden aikana on myönnetty rakennus- tai rakentamislupa 18 uudelle omakotitalolle ja 6 uudelle ympärivuotiseen vapaa-ajan asumiseen tarkoitetuille loma-asunnolle. Uusille paritaloille, rivitaloille tai kerrostaloille ei ole myönnetty rakennus- tai rakentamislupia. Uusia pientalotontteja ei ole luovutettu. Voimassa olevia varauksia on kolmella pientalotontilla. Yksi rantaosayleiskaava on lainvoimainen kaupunginhallituksen 27.10.2025 tekemällä päätöksellä lukuun ottamatta yhtä valituksen alaista kiinteistöä ja toinen on tulossa uudelleen ehdotuksena nähtäville mitoitustarkastelujen johdosta. Muita rantayleiskaavoja on edistetty suunnitellun mukaan.

1.1.4 Olennaiset muutokset Kouvolan toiminnassa ja taloudessa

Vuosi 2025 kaupungin toimintaympäristö muuttui, kun työllisyys- ja yrityspalvelut siirtyivät kaupungin järjestämisvastuulle. Kouvolan kaupunki on oma työllisyysalueensa, johon ei kuulu muita kuntia. Uudistus vaikutti toiminnan lisäksi talouden vertailutietoihin, toiminnan kustannukset lisäsivät toimintatuottoja ja -kuluja ja nämä kompensoitiin osana valtionosuuksia. Kompensaatio oli laskennallinen, eikä kattanut kaikkia syntyneitä kustannuksia.

Verotulot toteutuivat vuonna 2025 yhteensä 9,0 milj. euroa talousarviota heikommin. Kouvolan tuloveroprosentti on 8,9 prosenttia. Merkittävin poikkeama oli kunnan tuloveroissa, jotka toteutuivat 6,1 milj. euroa talousarviota heikommin. Tähän vaikuttivat sekä kuntien jako-osuuden negatiivinen oikaisu toukokuussa että heikentynyt ansiotulokehitys ja lisääntynyt työttömyys. Joulukuussa 2024 tehtiin kuntien jako-osuuteen positiivinen oikaisu, jota vuoden 2025 toukokuussa korjattiin. Ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot kasvoivat yhteensä ainoastaan 0,7 % ja koko maan tasolla 1,9 %. Palkkojen osalta kasvu oli Kouvolassa 0,5 % ja eläkkeiden 1,6 %, koko maan kasvu palkoissa 2,2

% ja eläkkeissä 2,1 %. Ennakonpidätykset kasvoivat Kouvolassa yhteensä 1,7 %, koko maan kasvun ollessa 3,0 prosenttia. Muutokset edelliseen vuoteen nähden olivat heikompia.

Vuonna 2025 yhteisöveroja kertyi 2,0 milj. euroa talousarviota vähemmän eli 17,5 milj. euroa. Yhteisöveroihin vaikuttaa kuntaan kertyvien verotulojen lisäksi yleinen taloudellinen kehitys. Kouvolan yhteisöverojen jako-osuus aleni edellisestä vuodesta 9 prosenttia. Jako-osuus muodostuu kahden vuoden keskiarvosta kunnan laskentaeristä. Yhteisöveroihin liittyy merkittävää epävarmuutta yleisen taloudellisen tilanteen takia.

Myös kiinteistöverot jäivät alle talousarvion, yhteensä 0,9 milj. euroa. Maksettava kiinteistövero vuodelta 2025 oli 31,1 milj. euroa ja tilitetty summa oli yhteensä 30,2 milj. euroa. Kaikki verotulot kirjataan maksuperusteisesti eli niistä saatavien tilitysten mukaisesti.

Kouvolan suureksi pettymykseksi käynnissä oleva valtionosuusuudistus, jonka piti tulla voimaan vuoden 2027 alusta, kariutui loppuvuodesta 2025. Nykyinen valtionosuusjärjestelmä, joka sisältää hyvinvointialueuudistuksesta johtuvat ns. sote-siirtoerät, kohtelee kuntia eriarvoisesti. Sote-eristä johtuvilla valtionosuusleikkauksilla on valtava vaikutus kuntien verorahoitukseen. Sote-erät jyräävät alleen kaikki muut laskentatekijät ja valtaosassa kunnista tärkein valtionosuuksien määräytymisperuste on sote-siirtolaskelman kautta määräytyvä kunnan talouden tasapainotila. Sote lähti kunnista, mutta ei kuntien valtionosuusjärjestelmästä. Sote-eristä tulikin monen yksittäisen kunnan valtionosuuksien tason kannalta ratkaisevat laskentatekijä. Kouvolan sotesta johtuvat valtionosuusleikkaukset vuonna 2025 olivat yhteensä 27,3 miljoonaa euroa, kun huomioidaan jälkikäteistarkastuksesta johtuvat läsiirtotarve sekä siitä johtuva valtionosuuslisäys.

Kouvolan saamat valtionosuudet vuonna 2025 olivat yhteensä 1,7 miljoonaa euroa. Siitä peruspalvelujen valtionosuus oli 13,5 miljoonaa euroa negatiivinen (sote-erät), verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 13,7 milj. euroa, verotulomenetyksen kompensatio 7,3 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet -5,8 milj. euroa. Kouvola haki aiempien vuosien tapaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta, mutta ei saanut sitä.

Valtioneuvoston yleisistunto asetti 26. helmikuuta parlamentaarisen kuntien tulevaisuutta käsittelevän työryhmän. Sen tavoitteena on muodostaa yhteistä kuvaa siitä, miten kuntaperusteinen järjestelmä pystyy kestävästi ja vaikuttavasti turvaamaan Suomen kuntalaisten toimivia palveluita myös tulevaisuudessa. Työryhmän puheenjohtajana toimii kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen ja siinä ovat edustettuina kaikki eduskuntapuolueet. Lisäksi työryhmässä on asiantuntijoita eri ministeriöistä ja Suomen Kuntaliitosta. Parlamentaarinen työryhmä tarkastelee kuntien yhteistä tilannekuvaa sekä ratkaisuja kuntien tulevaisuuden näkökulmasta. Lisäksi se tarkastelee kuntien tulevaisuuden palvelulupausta, yhteistyötä ja sen muotoja asukkaiden arjen ja palveluiden näkökulmasta. Teemoina työssä on mm. kuntien taloudellinen tilanne ja kestävyys, kuntien lakisääteiset palvelut, rahoitus, palvelulupaus, erilaistuminen, demokratia ja kuntien itsehallinto, kuntien välinen yhteistyö ja kuntarakenne sekä kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tavat ja yhdyspinnat sekä valtion kuntien kohdistama ohjaus. (Valtiovarainministeriö, tiedote 26.2.2025, [Parlamentaarinen työryhmä asetettu pohtimaan kuntien tulevaisuutta - Valtioneuvosto.](#))

Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne

Kouvolan kaupunki on sopeuttanut talouttaan määrätietoisesti ja tuloksellisesti vastaamaan muuttuvaa väestömäärää ja -rakennetta. Tämä on tarkoittanut palveluverkkojen kokonaisvaltaista päivittämistä ja palvelujen tuottamistapojen kehittämistä ja uudelleen arvioimista. Kaupungista riippumattomat tekijät, kuten valtionosuuksissa, verotuloissa ja valtakunnallisissa palkkaratkaisuissa tapahtuneet muutokset ovat lisänneet tasapainottamistarvetta. Vaikka kaupungin menokehitystä on saatu hillittyä, niin talouden tasapainottamista tulee jatkaa. Useat jo päätetyt toimenpiteet toteutuvat tulevaisuudessa, joten niiden taloudelliset vaikutukset näkyvät viiveellä. Kaupungin tulee pystyä luomaan taloudellisesti tasapainoinen tilanne, joka kestää tilapäiset talouden vaihtelut. Samanaikaisesti tulee valmistautua väestömääräennusteiden mukaiseen palvelutarpeen muutokseen. Talouden sopeuttaminen on ulottunut laajasti kaupungin palveluihin, henkilöstöön, avustuksiin,

palveluverkkoihin ja tuottotavoitteisiin. Merkittävimpiä toimia ovat palvelujen mitoittaminen väestön vähenemisen ja ikääntymisen myötä muuttuneisiin tarpeisiin.

Kouvolan väestömäärä on vähentynyt viidessätoista vuodessa noin 10 tuhatta. Väestökehitys näyttää jatkuvan edelleen negatiivisena, erityisesti lasten ja nuorten osalta. Tämä osaltaan vähentää kaupungin vero- sekä valtionosuustuottoja, mutta kaupungin tuottamien palveluiden kustannukset eivät vähene samassa määrin. Vähenevän väestömäärän huomioiminen tulevilla palveluverkkoratkaisuissa on erittäin tärkeää, vaikka haasteellista. Palvelujen uudelleen mitoittamista tehdään väestökehitys huomioiden, mutta väestö ei vähene tasaisesti joka alueelta. Kaupunki toteuttaa palveluverkkoselvitysten pohjalta tehtyjen suunnitelmien mukaisesti palveluverkkojen uudistamista. Uudistaminen vaatii myös investointeja, joko uudis- tai perusparannusrakentamista, jotta pystytään hyödyntämään resurssit mahdollisimman optimaalisesti. Tällä pyritään hallittuun henkilöstörakenteen muuttamiseen. Henkilöstömenot ovat noin 57,4 % kaupungin ulkoisista toimintamenoista. Investointien toteuttamisesta syntyy kustannuksia, mutta niiden avulla pyritään saavuttamaan paras mahdollinen kustannushyötysuhde palvelujen tuottamisessa.

Kaupungin haasteena on myös vuoden 2009 kuntaliitoksen jäljiltä erittäin suuri määrä kiinteistöjä, joissa on merkittävä korjausvelka. Vaikka kaupunki on pystynyt vähentämään merkittävästi rakennusomaisuuttaan, oli sitä vuoden 2025 alussa noin 460 000 neliötä. Kiinteistöistä pyritään aktiivisesti luopumaan, mutta markkinatilanne on Kouvolassa haasteellinen. Sote-rakennuksien osalta osa rakennuksista tulee jäämään tyhjiksi, kun hyvinvointialue tiivistää omaa palveluverkkoaan ja luopuu rakennuksien vuokraamisesta. Tämä johtaa vuokratulojen vähenemiseen ja tyhjien kiinteistöjen määrän kasvamiseen, joiden suuret ylläpitokustannukset jäävät kaupungin kontolle. Rakennuksia puretaan, mutta siitä aiheutuvien kustannuksien vuoksi toteutusta ei pystytä tekemään riittävän nopeasti, vaan jaksottaen pitemmälle aikavälille.

Manner-Suomen kuntien toimintakate Valtiokonttorin keräämien tilinpäätösarvioiden mukaan oli 2 755 euroa asukasta kohden ja 50 000–100 000 asukkaan kunnissa 2 567 euroa/asukas. Kouvolan toimintakate oli alle näiden keskiarvojen eli 2 501 euroa/asukas. Asukasta kohden laskettuna toimintakatteen muutos oli keskimäärin 6,0 prosenttia ja 50 000–100 000 asukkaan kunnissa 7,1 %, Kouvolassa 7,7 %. Luvut eivät ole vertailukelpoisia, koska kuntien tavat järjestää toimintaa ovat erilaisia esimerkiksi toisen asteen koulutuksen sekä työllisyyspalvelujen järjestämisessä. Manner-Suomen kuntien lainakanta oli keskimäärin 3 599 euroa/asukas ja Kouvolassa 4 253 euroa asukasta kohden. Investointien omahankintamenot (investointimenot vähennettynä rahoitusosuuksilla) asukasta kohden olivat Kouvolassa 763 euroa/asukas, kuntien keskiarvon ollessa 780 ja 50 000–100 000 asukkaan 654 euroa. Kun Kouvolan luvusta eliminoi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen rakennusten yritysjärjestelyjen vaikutuksen, luku on 467 euroa/asukas).

Vuoden 2025 alun tilanteessa Kouvolalla oli taseessa kertynyttä ylijäämää noin 16,9 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarvio oli -5,7 milj. euroa alijäämäinen, jolloin kertynyt ylijäämä olisi ollut noin 10,2 milj. euroa. Vuoden 2025 alijäämä oli -4,0 milj. euroa ja kumulatiivinen eli kertynyt ylijäämä 13 milj. euroa. Tätä talouden puskuria tulee pystyä tulevaisuudessa kasvattamaan. Lähivuodet tulevat olemaan haasteellisia, yleinen taloudellinen tilanne sekä työttömyys vähentävät verotuloja ja kasvattavat työllisyyskustannuksia. Vuoden 2026 alussa on tunnistettu tarve päivittää vuoden 2026 talousarviota verotuloennusteiden muututtua aiempaa huomattavasti heikommaksi. Tällä on vaikutusta myös taloussuunnitelmavuosille, joten tulevan talousarviokehityksen laatiminen vaatii uusia talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Aiemmin tehdyillä toimenpiteillä on saatu korjattua kaupungin taloudellista tilannetta merkittävästi ja talouden tasapainottamisen voidaan katsoa olevan nykytilanteessa osa jatkuvaa taloussuunnittelua. Kaupungin tulee varautua myös mahdollisiin julkisen talouden sopeuttamisen kuntia koskeviin vaikutuksiin, joista ei vielä ole tietoa.

Ulkoinen tuloslaskelma milj. e	TP 2024	TA 2025	MTA 2025	TP 2025	Poikkeama TP-MTA	Tot-% TP/MTA
Toimintatulot	46,6	41,8	41,8	42,2	0,4	101,1
Valmistus omaan käyttöön	1,3	2,3	2,3	0,9	-1,3	41,6
Toimintamenot	-230,2	-239,9	-239,9	-237,3	2,5	98,9
Toimintakate	-182,3	-195,8	-195,8	-194,2	1,7	99,2
Verotulot	206,4	211,4	211,4	202,4	-9,0	95,8
Valtionosuudet	-5,3	0,0	0,0	1,7	1,6	4 059,2
Rahoitustulot ja -menot	5,5	6,4	6,4	8,4	2,0	131,2
Vuosikate	24,2	22,0	22,0	18,3	-3,7	83,2
Poistot ja arvonalentumiset	-26,7	-27,8	-27,8	-28,6	-0,8	103,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0	6,8	6,3	-0,5	92,4
Tilikauden tulos	-2,5	-5,8	1,0	-4,0	-5,0	-399,0
Tilinpäätöserät	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	100,6
Tilikauden yli/alijäämä	-2,4	-5,7	1,1	-4,0	-5,0	-366,1
Kertynyt yli-/alijäämä	16,9	11,2	18,0	13,0	-5,0	

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kouvolassa on tehty pitkäjänteistä ja tuloksellista työtä talouden sopeuttamiseksi jo vuosia. Kaikessa palvelutuotannossa tulee pystyä sopeutua tulevaan väestöpohjaan, -rakenteeseen ja siitä johtuvaan palvelutarpeeseen. Vuoden 2025 talousarvio sisälsi aiempien toimenpiteiden lisäksi vuodelle 2025 ja vuosille 2025–2028 yhteensä 10 milj. euron lisäsopeuttamisen. Vaikka tilinpäätös vuodelta 2025 oli alijäämäinen, toteutui toimintakate 1,7 miljoonaa euroa talousarviota paremmin. Toiminnan tuottojen ja kulujen erotukseen eli toimintakatteeseen kaupunki pystyy omilla toimillaan vaikuttamaan ja Kouvola on tässä onnistunut. Verotulojen talousarviota huomattavasti alhaisempi kertymä käänsi tilinpäätöksen alijäämäiseksi. Valtionosuuksissa kaupunki on niin sanotusti häviäjä hyvinvointialueuudistukseen liittyvien sote-siirtoerien ollessa kaupungille merkittävästi negatiiviset. Satunnaisten tuottojen kirjanpidollinen myyntivoitto sote- ja palo- ja pelastustoimen rakennuksien apportiluovutuksesta paransi osaltaan tulosta.

Kouvolan talouden tasapainottamistyö jatkuu ja palveluverkkojen ja toiminnan uudistaminen jatkuu. Tämän tuen tueksi on jo useita vuosia tehty palveluverkon analysointia ja kustannusten sekä toiminnan vertailua saman kokoluokan kuntiin. Vuoden 2023 alusta lähtien vertailua on syvennetty ja haettu julkisten tilastojen ulkopuolille jäävistä tekijöistä tietoja suoraan vertailukunnista. Tietoa on haettu esimerkiksi tukipalveluista, volyymeista sekä henkilöresursseista. Tämän lisäksi arvioidaan palvelujen lakisääteisyttä ja toiminnan tehostamisen mahdollisuuksia. Talouden tasapainottaminen kuuluukin kiinteästi osaksi taloussuunnittelua, jotta pystytään vastaamaan nykyisiin taloushaasteisiin sekä tulevan toimintaympäristön muutoksiin. Samanaikaisesti tulisi pystyä kerryttämään käytettävissä olevaa talouden puskuria eli taseen ylijäämää. Tasapainoisessa taloustilanteessa kaupungin menokehitys vastaa käytettävissä olevaa tulopohjaa.

Strategiset hankkeet

Kaupunkistrategiaa on toteutettu kaupungin perustoiminnassa sekä kehittämishankkeiden ja verkostoyhteistyön kautta. Kehittämishankkeiden ja sopeuttamistarpeista huolimatta erityisesti on kiinnitetty huomiota taloussuunnittelukauden 2024-2027 painopistealueiksi tunnistettuihin kohteisiin;

- Kaupunkikeskustan kehittäminen
- Matkailutoimialan ja tapahtumallisuuden kehittäminen
- Digitalisaation edistäminen

- Yritystonttien tarjonnan lisääminen ja sijoittumismarkkinointi
- Lukiokoulutuksen kilpailukyvyyn kehittäminen
- Korkeakoulutuksen kehittäminen Kouvolassa
- Liikkuva Kouvola – kehityskokonaisuus
- Kulttuurikortteli

Kaupungin hankesalkun arvo oli vuoden lopussa 5,8 milj. euroa, josta ulkopuolisen rahoituksen osuus oli 4,5 milj. euroa eli 79 %. Kaupungin omarahoitusosuus 1,2 milj. euroa on katettu pääosin henkilöstön työpanoksella.

Edunvalvontasuunnitelma

Kouvolan kaupungilla on käytössä edunvalvontasuunnitelma. Edunvalvonnalla tarkoitetaan vaikuttamista päätöksentekoon kohteissa, jotka eivät ole suoraan kaupungin päätäntävällässä.

Keskeiset edunvalvontakohteet sisältyvät seuraaviin teemoihin; Lainsäädäntöuudistukset ja valtionhallinto, Yritykset, työpaikat ja koulutus sekä Liikenneväylät ja logistiikka.

Edunvalvontasuunnitelman läpileikkaaviin teemoihin on edellisessä päivityksessä lisätty Vihreän siirtymän lisäksi kaupunkistrategian mukaiset toiminnan linjaukset (hallittu ja vakaa talous sekä sujuvat ja toimivat palvelut).

Edunvalvontasuunnitelma hyväksytään kaupunginhallituksessa vuosittain talousarviovalmistelun kanssa samassa aikataulussa ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti kaupunginhallituksessa ja tuodaan valtuustolle tiedoksi vuosittain. Päivitetty edunvalvontasuunnitelma ja -kortit on hyväksytty kaupunginhallituksessa 24.11.2025 ja viety tiedoksi kaupunginvaltuustoon 8.12.2025.

Edunvalvonnallisten hallitusohjelmatavoitteiden valmistelu aloitettiin johtoryhmässä ja kaupunginhallituksen kanssa syksyllä 2025.

Edunvalvontasuunnitelman ja -korttien päivitysprosessissa huomioitiin mm. kaupunkistrategian päivitys ja uudet painopisteet, toimintaympäristön muutokset kuten merkittävät datakeskusinvestoinnit Kouvolan alueelle, päätoimisen kaupunginhallituksen puheenjohtajan rooli edunvalvonnassa sekä edunvalvonnan tukeminen aktiivisella viestinnällä ja hissi- ja hissipuolien avulla.

Edunvalvontahankkeet

Itärata-hanke on perustettu keuhällä 2022, ja sen toiminta on käynnissä suunnitelman mukaisesti. Yhtiön toimialana on Lentorata-Porvoo-Kouvola nopeaan junayhteyteen liittyvän raideliikenneinfrastruktuurin suunnittelu rakentamisvalmiuteen asti.

Suunnittelutyön on arvioitu kestävän noin yhdeksän vuotta merkittävimmän rahoitustarpeen kohdentuessa hankkeen loppuvaiheeseen. Itäradan ympäristövaikutusten arviointimenettely valmistui vuoden lopulla ja tuli nähtäville alkuvuodesta 2026. Itärata vie jatkosuunnitteluun vähiten ympäristölle haittaa aiheuttavan ratalinjauksen.

Itäradan jatkosuunnitteluun valittu linjaus erkanee Lentoradalta ja kulkee tunnelissa lähes koko Sipoon alitse. Porvoossa lopullinen linjauspäätös ja tunneliaseman sijainti edellyttävät lisäselvityksiä. Jatkosuunnitteluun etenee Kuninkaanportin maanpäällinen linjaus ja yksi tunnelissa kulkeva linjaus. Porvoosta Kouvolaan linjaus kulkee Lapinjärven eteläpuolelta. Jatkosuunnittelu eli yleissuunnitteluvaihe alkaa vuoden 2026 puolella, kun Traficom kuuluttaa sen alkaneeksi.

Itäradan suunnittelun kustannusarvio on 79 miljoonaa euroa. Jos Itärata toteutetaan kaksiraiteisena ja nopealle junakalustolle sopivana, kuten Väyläviraston tekemä selvitys esittää, uuden rataosan (Helsinki-Vantaan lentoasema – Porvoo – Kouvola) kustannukset ovat arviolta 1,6–3,0 miljardia euroa. Merkittävin kustannuksiin vaikuttava tekijä on tunneleiden kokonaispituus. Toteutuksen kustannusjaosta päätetään myöhemmin, mikäli rata päätetään toteuttaa. Uusi ratayhteys

suunnitellaan siten, että se voidaan toteuttaa vuoteen 2040 mennessä. Edunvalvonnan osalta Itäradan on edistetty ja pidetty esillä yhteistyössä muiden kaupunkien ja sidosryhmien kanssa. Itäradan edistäminen huomioidaan myös uusia edunvalvonnallisia hallitusohjelmataavoitteita muodostettaessa.

Valtatie 15 on Kymenlaakson tärkein etelä-pohjoissuuntainen Kotkan ja Kouvolan välinen päätieyhteys, joka on elintärkeä Kymenlaakson suurteollisuudelle, elinkeinoelämälle ja yhdyskuntien kehittämiselle, sekä terveydenhuollon hälytysajoneuvoliikenteelle. Se on lisäksi Kymenlaakson kaupunkiseutujen työmatkaliikenteen pääväylä. Yhteysvälin ongelmina ovat heikko liikenneturvallisuus sekä kapean kaksikaistaisen tien riittämättömyys palvella suurta ja kasvavaa eri tavoitenopeuden omaavaa liikennettä.

Tien parantamiseen on myönnetty rahoitus 1. vaiheen toimenpiteille. Rakentaminen alkaa 2026 ja hanke valmistuu vuoden 2029 loppuun mennessä. Edunvalvonnan osalta painopiste on siten siirtynyt hankkeen toisen vaiheen rahoituksen varmistamiseen niin, että tien parantamisen saattaminen saadaan saatettua loppuun suunnitelmien mukaisesti koko laajuudessaan. 2. Vaiheen rahoitustarve on arviolta noin 45,5 miljoonaa euroa ja sen edistäminen huomioidaan tulevissa hallitusohjelmataavoitteissa.

Muiden tiehankkeiden osalta Kouvolan kaupunki odottaa valtiolta valtatie 6 Kouvolan kohdan aktiivista kehittämistä. Tärkeimpänä valtatie 6 investointina nähdään Keltin ja Puhjon liittymien välisen tieosuuden toteuttaminen sisältäen Keltin sillan, jonka osalta tehtiin aktiivista edunvalvontaa syksyllä 2025. Kaupunki esitti, että valtio hakisi Valtatie 6 Kouvolan kohdan (Keltti-Puhjo) rakentamiseen EU:n Military Mobility hankerahoitusta ja hanke toteutettaisiin vuoden 2030 loppuun mennessä. Muut tärkeät investoinnit valtatie 6:lla ovat Puhjon ja Tanttarin välisen tieosuuden investoinnit eritasoliittymiseen sekä Kullasvaaran eritasoliittymä.

Lisäksi elinkeinoelämän kuljetuksille ja työmatkaliikenteelle tärkeän valtatie 12 Lahti - Kouvola yhteysvälin osalta edunvalvonnan tavoitteena on varmistaa ensimmäisen jo rahoituksen saaneen hankkeen eteneminen (Mankala-Tillola osuus) sekä varmistaa suunnittelun eteneminen ja rahoituksen saaminen vaiheittain tien muille osuuksille välille Lahti-Kouvola.

Yliopisto- ja korkeakoulu yhteistyötä vahvistetaan entisestään Kouvolan elinkeinoelämää palvelevien koulutusohjelmien käynnistämiseksi ja TKI-toiminnan kehittämiseksi. Kaupungin tavoite on rakentaa verkostomaista yliopistokaupunkia sekä saada lisää opiskelijoita ja korkeakoulutoimintaa paikkakunnalle. Uusista koulutusohjelmista neuvoteltaessa tehdään tiiviisti yhteistyötä sekä keskeisten yritysten että Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on jatkossa saada myös kandidaattitason koulutusohjelmia Kouvolaan. Edunvalvonnalliseksi tavoitteeksi on noussut Yliopistokeskusstatuksen mahdollistaminen verkostomaisesti korkeakouluopintoja tarjoaville kaupungeille kuten Kouvolaan.

Uuden ajan teolliset investoinnit, kuten datakeskukset ovat elintärkeitä Kouvolaan ja koko Suomelle. Ne tuovat alueelle työpaikkoja, verotuloja ja luovat kasvun edellytyksiä. Lisäksi niillä on käynnistävä vaikutus uusiutuvan energian tuotantohankkeille ja aikaansaadaan positiivinen kierre vihreän siirtymän investointeihin Suomeen. Kouvolaan on kasvamassa merkittävä datakeskusten keskittymä ja ensimmäiset hankkeet ovat jo parhaillaan rakentumassa.

Datakeskusten perusedellytys on varma, riittävä ja kustannustehokas sähkönsaanti. Ilman sitä investoinnit valuvat muualle, sillä yritykset tarvitsevat investointeja varten ennakoitavan toimintaympäristön ja mahdollisuuden kasvaa. Kouvolaan osin pitkän teollisen historiansa takia vahva sähkön kantaverkko ja myös erinomaiset edellytykset liittävät uutta tuotantoa kantaverkkoon. Edunvalvonnan tavoitteena on turvata myös jatkossa sähkönsiirtoverkon ja liitännäispisteiden riittävä kapasiteetti sekä ennakoita tarpeet. Kouvolan ja laajemmin koko Kaakkois-Suomen näkökulmasta oleellisessa roolissa on uuden Harjulinjan (2x400 + 110 kV voimajohdot) toteuttaminen Kouvolan Korian sähköasemalle mahdollisimman nopealla aikataululla. Toinen tärkeä edunvalvontatavoite on Suomen säilyttäminen yhtenä sähkömarkkina-alueena ja kantaverkkomaksujen rakenteen pitäminen tasapuolisena. Lisäksi on edistetty paikallista sähköverkkoa vahvistavia toimenpiteitä: Korian

sähköaseman lisäinvestoinnit (uusi muuntamo ja voimajohtomuutos) sekä uusi Saveron sähköasema. Kaupunki on tehnyt tiivistä yhteistyötä ja käynyt aktiivista keskustelua Fingridin kanssa. Sähköverkon vahvistamisen lisäksi pitkän tähtäimen edunvalvonnallisena tavoitteena on ollut tuulivoiman mahdollistaminen itäiseen Suomeen ja ratkaisujen ja rahoituksen löytäminen aluevalvonnan kehittämiseen.

Kasvukaupunkien keskinäinen sopimus kehittämissyhteistyöstä ja sopimus valtion kanssa vahvistaa kaupungin edunvalvontaa yhteistyössä 15 muun kasvukaupungin kanssa. Sovitut yhteiset teemat tukevat monin tavoin kaupungin edunvalvonnan teemoja ja strategisia painopisteitä. Syksyllä 2025 tehtiin verkoston yhteinen teollisuusprofiilikartoitus, jonka avulla pyritään paremmin hahmottamaan verkoston toimintaympäristön vahvuuksia ja tarpeita sekä löytämään keskeisiä vaikuttamisen paikkoja. Muita keskeisiä edunvalvonnallisia verkostoja vuonna 2025 ovat olleet C21 suurten kaupunkien verkosto sekä Itäisen Suomen keskuskaupunkien verkosto. Keskustelua yhteisten edunvalvonnallisten hallitusohjelmatavoitteiden työstämisestä käynnistettiin verkostojen kanssa syksyn 2025 aikana.

Kärkihankkeet

Käyrälammen kehittämishankeen ohjausryhmä on kokoontunut kolme kertaa vuoden aikana. Käyrälampi oli yksi matkailu- ja tapahtumamarkkinoinnin kärjistä. Tunnettuutta vahvistettiin Matkailukompassi -hankkeen toimenpiteillä ja laajalla kampanjoinnilla. Käyrälammen ensimmäinen pilottitapahtuma "GO Käyrälampi" järjestettiin talviriehana helmikuussa ja toinen "GO Käyrälampi" -tapahtuma avasi kesän toukokuussa. Lisäksi Tykkimäen Saunalla oli oma tapahtuma. Alueen kävijämäärät kasvoivat yrittäjiltä kerätyn tiedon perusteella jopa 9 %. Markkinoinnin lisäksi toteutettiin kaupungin joukkoliikenteen kanssa bussikokeilu keskustasta Käyrälammelle 6 kesäviikonloppuna. Kokeilun aikana oli yli 400 bussiin nousua ja tämä palvelu jatkuu kesällä 2026. Matkailukompassi -hankkeen päätteeksi teetettiin Käyrälammella kävijätutkimus. Tutkimuksessa (152 vastaajaa) Käyrälammen NPS suosittelevat 59 %, joka on erittäin hyvä ja Kouvola-mielikuva parani 2/3 vastaajista.

Infran osalta meluaidan rakentaminen Resortin kohdalle valtatie 6 varteen toteutui, mutta Käyrälammelle kulkevan Pohjanraitin (jk-pp-tie) saneeraus siirtyi vuoden 2026 investoinniksi.

Urheilupuiston alueelle sijoittuvien projektien suunnittelu ja toimeenpano eteni suunnitelmien mukaisesti vuonna 2025. Ohjausryhmä seurasi ja tarvittaessa linjasi kokonaisuutta kuukausittain.

Vuoden 2025 jälkipuolella projektien tilannekuvaksi muodostui: Uimahallin peruskorjaus- ja laajennustyöt olivat käynnissä, Palomäenkadun aluesaneeraustyöt olivat käynnissä, teatteritalon peruskorjauksen ja laajennuksen työt olivat käynnissä, pääkirjaston uudistavan peruskorjauksen suunnittelu oli alkanut, monitoimiareenan suunnittelu- ja urakkakilpailun valmistelu oli käynnissä, Urheilupuiston yleisten alueiden suunnitelma valmistui lautakunnan käsiteltäväksi, Salpausselänkadun katusuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin ja Asema-aukion ja Asemakadun muutostöiden yleissuunnitelma valmistui.

Kouvolan Urheilupuiston ja keskustan kehittämisen kärkihanke määriteltiin uudella tavalla kaupunginvaltuuston talousarviopäätöksessä 8.12.2025. Kärkihanke sisältää kymmenen julkista investointiprojektia, jotka toteutetaan Urheilupuiston ja ydinkeskustan alueella vuosina 2026 – 2028. Osaprojektien yksittäiset hankekustannusarviot on kirjattu suunnitelmavuosien määrärahoina vuoden 2026 talousarvioon. Projektikohtaisesta suunnittelusta, rakennuttamisesta, tiedottamisesta ja sitovasta päätöksenteosta vastasivat ja vastaavat jatkossakin hallintosäännön mukaisesti toimialat. Kärkihankkeen tehtävänä on johtaa projektikokonaisuuden tilannekuvaa kaupunginvaltuuston määrittelemissä puitteissa.

Kouvolan Urheilupuiston ja ydinkeskustan kehittämisen kärkihankkeen projektikokonaisuuden muodostavat:

1. Uimahallin peruskorjaus ja laajennus, 2. teatteritalon peruskorjaus ja laajennus, 3. pääkirjaston peruskorjaus, 4. uuden monitoimialueen rakentaminen, 5. Urheilupuiston yleisten alueiden kunnostus, 6. Palomäenkadun katuinfran parantaminen, 7. Salpausselänkadun katuinfran parantaminen, 8. Salpakujan ja Ilmarinkujan uudistus, 9. eräiden ydinkeskustan aukoiden ja katujen infran parantaminen ja 10. koko alueen valaistuksen, pysäköinnin, jalankulun ja ajoneuvoliikenteen kehittäminen.

Kärkihankkeen nimeksi muodostui vuoden 2025 lopulla KymppiPlus: kymmenen julkisen projektin lisäksi kärkihanke edistää ja kannustaa yksityisiä elinvoimahankkeita. Kärkihanke kehittää uudistusprojekteilla kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti asukkaiden hyvinvointia.

Kärkihankkeen koordinoiva toiminta ei lisää osaprojektien muodostaman yhteissumman kustannustasoa. Lisäyksenä oli vuonna 2025 vain projektipäällikön henkilöstö- ja toimintakulut. Kadun- ja talonrakennusinvestointien yhteissumma vuosille 2026-2028 on määritelty kaupungin vuoden 2026 talousarviossa.

Yritysalueet-kärkihanke on edennyt ohjausryhmän linjausten ja hankesuunnitelman mukaisesti. Kärkihankkeen ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Kärkihanke on määritelty jatkumaan vuoden 2027 loppuun saakka. Talousarvioon on varattu erilliset investointimäärärahat maanhankintaa sekä yhdyskuntatekniikan investointeja varten. Hankkeeseen kuuluvien osa-alueiden suunnittelua ja rakentamista on edistetty Teholassa, missä työn alla ovat tällä hetkellä Karjalankadun ja Paunolantien asemakaavat. Korian Hiivurin asemakaava sai lainvoiman kesällä ja alueella on rakenteilla datakeskus. Datakeskuksia rakennetaan myös Ummeljoki-Myllykosken alueella sekä Kyminruukin alueella. Hyötyvirran alueella ovat valmistumassa Ekoparkin ja Ekoväylän asemakaavat. Hankkeessa on tähän mennessä saatu yritysalueita vajaa 69 hehtaaria joista 27 ha toimitilarakennusten alueita, 4,8 liikerakennusten alueita ja 37 ha teollisuusalueita. Tervaskankaan katujen rakentaminen toteutetaan vuonna 2026.

Yritystontit-kärkihankkeen alueille suuntautuvat, toteutuneet ja toteutumassa olevat yksityiset hankkeet alueittain.

Tervaskangas, tavaratalo

Tervaskankaan yritysalueelle avattiin tavaratalo, jonka yhteenlaskettu kerrosala on noin 7 400 m². Investoinnin kokonaisarvo oli noin 15 milj. euroa.

Tehola, logistiikkaterminaali

Teholan logistiikka-alueelle on rakennettu noin 6 000 m²:n terminaali logistiikkapalveluille. Investoinnin arvo oli noin 7 milj. euroa.

Myllykoski ja Ummeljoki, datakeskus

Datakeskuskampuksen ensimmäinen vaihe Ummeljoen puolella on rakenteilla ja se on kooltaan noin 16 000 m². Toisen vaiheen toteutus on käynnistymässä ja se on kooltaan noin 40 000 m². Myllykosken puolella olevan datakeskuksen rakennuslupa on lainvoimainen ja hanke on kooltaan noin 40 000 m². Valmistuessaan datakeskuskampuksen sähkötehoon noin 430 MW. Investoinnin suuruusluokka on kokonaisuudessaan useita miljardeja euroja.

Koria, datakeskus

Korian 1. vaiheen datakeskus on rakenteilla ja rakennuksen kokonaispinta-ala on noin 35 000 m² ja sähköteho noin 60 MW. Investoinnin suuruusluokka on noin miljardi euroa. Datakeskuksen toisen vaiheen suunniteltu on käynnissä ja sen sähköteho on noin 130 MW.

Kyminruukki, datakeskus

Kyminruukin vanhalle teollisuusalueelle on myönnetty rakennuslupa noin 19 000 m² kokoiselle datakeskukselle.

Alkuvuodesta Kinno järjesti yhteistyössä kaupungin kaavoituksen kanssa Hyötyvirta-työpajan, jossa mm. esiteltiin alueen laajentamissuunnitelma, joka voisi tarjota uusia sijoittumismahdollisuuksia T/kem -kaavamerkinnän vaativille toiminnoille (vaarallisia kemikaaleja käsittelevän tai varastoivan tuotantolaitoksen sijoituspaikka). T/kem alueet ovat tällä hetkellä hyvin kysytyjä.

Tervaskankaan laajennusalueesta tehtiin useita havainnekuvia yhteistyössä Fimpecin kanssa. Havainnekuvia on tarkoitus hyödyntää alueen markkinoinnissa alkuvuodesta 2026.

Kouvola Innovation Oy:n (Kinno) **sijoittumispalvelussa** vuoden 2025 aikana asiakasneuvontoja oli yli 700 kpl ja sijoittumistarjouksia tehtiin 22 kpl. Erityisesti datakeskustoimijat ovat kiinnostuneita Kouvolaan, mikä näkyi yhteydenottojen määrässä. Vuoden aikana olemme järjestäneet atNorthin ja NovaComplexin kanssa yleisötilaisuuksia. atNorthin kanssa on pidetty myös erillinen tilaisuus yrityksille sekä potentiaalisille työntekijöille. Kinno yhdessä Kouvolan kaupungin kanssa kävi tutustumassa TikTok datakeskukseen Norjassa. Matkan tarkoituksena oli benchmarkata Hamarin kunnan ja datakeskustoimijan välistä yhteistyötä sekä kuulla, miten TikTok on työllistänyt paikallisia asukkaita sekä yrityksiä. Loppuvuodesta Kinno käynnisti Kouvolan datakeskusten tiekartan valmistelua yhdessä Kouvolan kaupungin kanssa. Työn valmistelussa mukana ulkopuolinen konsultti.

Kouvola Innovationissa on käynnistetty Varikko-hanke, jossa kehitetään Teholassa olevaa aluetta usean rautatieoperaattorin sekä rautatiekaluston huollosta vastaavien toimijoiden käyttöön. Kyseisen hankkeen kautta Kouvolaan saattaa syntyä jopa 100 uutta työpaikkaa.

Kouvolaan ja Kouvolan mahdollisuuksia on esitelty lukuisissa tapahtumissa mm. GrüneWoche -messuilla Berliinissä, Business Arena Finlandissa, Transport Logistics -messuilla Münchenin ja Alihankintamessuilla. Kouvolaan on käynyt myös lukuisia vieraita muualta Suomesta kuten Pohjois-Karjalasta, Seinäjoelta, Porvoosta ja Pohjois-Savosta. Vierailujen aiheina ovat olleet elintarvikesektorin kuulumiset, datakeskusinvestoinnit sekä investoinnit -palvelut.

Kinno on panostanut hyvin vahvasti elintarvikesektoriin. Keväällä sekä alkukesästä toteutettiin laaja soittokampanja, jonka tuloksena syntyi 210 keskustelua ja 33 tapaamista eri elintarvikealan toimijain kanssa Länsi-Suomessa ja pk-seudulla.

Keväällä toteutettiin tämän vuoden ensimmäinen Kutsu Kouvolaan -kampanja. Kampanjan tarkoitus oli saada eri toimialojen yrityksiä tutustumaan Kouvolaan mahdollisuuksiin ja samalla seuraamaan MXGP-tapahtumaa heinäkuussa KymiRingille. Toinen Kutsu Kouvolaan -tilaisuus järjestettiin syksyllä KooKoo-pelin yhteydessä. Molempiin tilaisuuksiin osallistui noin 10 eri yrityksen edustajaa.

Alkuvuodesta Kinno järjesti yhteistyössä kaupungin kaavoituksen kanssa Hyötyvirta-työpajan, jossa mm. esiteltiin alueen laajentamissuunnitelma, joka voisi tarjota uusia sijoittumismahdollisuuksia T/kem -kaavamerkinnän vaativille toiminnoille (vaarallisia kemikaaleja käsittelevän tai varastoivan tuotantolaitoksen sijoituspaikka). T/kem alueet ovat tällä hetkellä hyvin kysytyjä.

Merkittäviä aurinkoenergiahankkeita

Teknisen lautakunnan lupajaosto käsitteli kaksi suuren mittakaavan aurinkovoimaloita koskevaa suunnittelutarveratkaisua. Lupajaosto myönsi suunnittelutarveratkaisun *Fu-Gen Energia VII Oy*:lle noin 150 hehtaarin voimalalle (100-150 MWp) Lakiasuon turvetuotantoalueelle Sippolan kaupunginosassa. Ilmatar Solar Development Oy Korian eteläpuolelle sijoittuneen noin 160 hehtaarin voimalan (n. 156 MWp) hakemuksen osalta lupajaosto teki kielteisen päätöksen.

Tekninen lautakunta käsitteli Helios Nordic Energy Oy:n kaavoitusaloitteen suuren mittakaavan aurinkovoimalan yleiskaavoittamiseksi Kaipiaisten länsipuolella. Aloitteessa esitetyn alueen pinta-ala on noin 122 hehtaaria. Kaavoitus ei ole vielä käynnistynyt.

UPM Solar Oy:n aloitteesta käynnistettiin Haukkasuon ja Kiikunsuon osayleiskaava, joka kuulutettiin teknisen lautakunnan päätöksellä vireille 3.11.2025. Uitin eteläpuolella Haukkasuon ja Kiikunsuon

turvetuotantoalueilla aurinkovoiman mahdollisuuksia tutkitaan noin 933 hehtaarin alueella, jolla kokonaisteho voisi olla enimmillään 770 MWp.

Kansainvälistyvä Kouvola -ohjelman toteutuminen

Kansainvälistyvä Kouvola 2025-2032 -ohjelmassa tunnistettiin kolme keskeistä kehityskohdetta: pitovoima, työllisyys ja elinvoima. Vuonna 2025 edistyminen on ollut erityisen vahvaa arjen sujuvuutta ja kaupungin pitovoimaa tukevissa toimissa, mutta myös työllisyyttä ja elinvoimaa vahvistavia avauksia on tehty.

Sujuvaa arkea ja pitovoimaa on edistetty avaamalla International House Kouvola ja käynnistämällä sitä tukeva hanke. International House kokoaa ja kehittää kansainvälisille asukkaille, työntekijöille ja opiskelijoille suunnattua neuvontaa ja ohjausta, mikä helpottaa muuttoa, kotoutumista ja palveluihin kiinnittymistä. Arjen sujuvuutta tukee myös joukkoliikenteen kehittäminen siten, että reitit ja palvelu ovat helpommin hyödynnettävissä myös maahanmuuttaneille. Kaupungin viestinnässä englanninkielisyyttä on vahvistettu: VisitKouvolan englanninkieliset verkkosivut ja englanninkielinen esite ovat valmistuneet, ja museo- ja kulttuuripalveluiden keskeistä tietoa on tuotettu useilla kielillä. Tämä parantaa kansainvälisten asukkaiden ja vieraiden mahdollisuuksia hahmottaa kaupungin palveluita, vapaa-ajan tarjontaa ja toimintaympäristöä.

Työllisyyttä on vahvistettu muun muassa uudistamalla kotoutumiskoulutuksen kilpailutusta niin, että tulosperustaisuus palkitsee erityisesti työllistymistä edistävästä tuloksista. Kansainvälisten palveluiden uusi toimintamalli on laadittu, siinä korostuu suomen kielen opiskelu heti maahantulua, asiakkaanomatoimijuuden vahvistaminen sekä työllistymiseen johtavat asiakasryhmittäiset palvelupolut.

Elinvoimaa on vahvistettu kehittämällä Kouvolan tunnettuutta ja kansainvälisiä verkostoja. Matkailumarkkinointia on suunnattu saksalaisille matkanjärjestäjille, ja Kouvola on profiloitu entistä selvemmin kansainvälisiä kävijöitä palvelevana kohteena. Ystävyyskaupunkiyhteistyö Poltavan kanssa on käynnistynyt, mikä vahvistaa kaupungin kansainvälistä verkostoitumista ja luo pohjaa yhteistyölle esimerkiksi elinkeino- sekä koulutusavauksille. Kinnon työssä on tuettu yritysten kasvu- ja kansainvälistymisvalmiuksia neuvonnan, rahoitusmahdollisuuksien ja kansainvälisten hankkeiden kautta, mikä tukee ohjelman elinvoimatavoitteita.

Vuoden 2025 perusteella Kansainvälistyvä Kouvola -ohjelma etenee tavoitteiden suuntaisesti. Suurin ja näkyvin edistys on tapahtunut arjen sujuvuutta ja pitovoimaa parantavissa toimenpiteissä, mutta myös työllisyyden ja elinvoiman osalta rakenteita ja käytäntöjä on vahvistettu. Kansainvälisyys näkyy aiempaa konkreettisemmin kaupungin palveluissa, viestinnässä, työllisyyspalveluissa ja elinkeinotyössä. Ohjelmassa on toimia, joita ei ole aloitettu tai jossa eteneminen on ollut hidasta. Erityisesti yhteistyö kansainvälisten opiskelijoiden pitovoiman vahvistamiseksi vaatii vielä paljon työtä.

Merkittävät poikkeamat talousarvioon

Käyttötaloulososassa määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on toimielimen/lautakunnan toimintakate. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.11.2025 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen käytössä olevien kiinteistöjen siirron Kouvolan Yritystilat Oy:lle apporttiluovutuksena ja tuloslaskelmaosan satunnaisiin tuottoihin lisättiin noin 6,8 milj. euroa. Lisäksi talousarvioon tehtiin teknisenä korjauksena myyntituottojen ja muiden toimintatuottojen välinen tilioikaisu.

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan toimintakate toteutui 5,1 milj. euroa ennakoitua paremmin Toimintatuotot toteutuivat 3,1 milj. euroa muutettua talousarviota paremmin. Suurimmat poikkeamat ovat muissa toimintatuloissa sekä tuissa ja avustuksissa. Toimintakulut alittuivat 2,4 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden, merkittävimpinä tekijöinä oli henkilöstökulujen ennakoitua alhaisempi toteutuma, energiakustannusten pysyminen maltillisena sekä ulkoisten vuokratulujen ennakoitua alhaisempi toteutuma. Ylityksiä oli työterveyshuollon kustannuksissa ja kunnan työttömyysturvan rahoitusosuudessa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate ylittyi muutettuun talousarvioon nähden 2,5 milj. euroa (1,7 %). Toimintatuottojen kertymä oli 0,4 milj. euroa ennakoitua heikompi, merkittävin poikkeama oli saatujen tukien ja avustusten ennakoitua heikompi kertymä. Toimintakulujen ylitys oli 2,1 milj. euroa. Henkilöstökustannusten ylitys, 1,7 milj. euroa, johtui mm. varhaiskasvatuksen sekä toisen asteen ja korkeakoulutuksen kustannuksista. Muut toimintakulut ylittyivät 0,8 milj. euroa mm. sisäisten vuokrien kohdentamisesta.

Teknisen lautakunnan toimintakate toteutui 0,5 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden heikommin. Toimintatuottojen kertymä oli 0,8 milj. euroa ennakoitua heikompi. Valkealan entisen sairaalan purkamisesta saatavia tulot (1,4 milj. euroa) eivät toteutuneet, koska purku siirtyy vuodelle 2026. Merkittävin kasvu oli yhdyskuntatekniikan myyntituloissa (0,6 milj. euroa) ja, rakennusvalvonnan maksutuloissa (0,3 milj. euroa). Valmistus omaan käyttöön toteutui 1,0 milj. euroa ennakoitua pienempänä, koska omana työnä toteutettavia investointikohteita oli suunniteltua vähemmän. Toimintakulut alittuivat 1,2 milj. euroa. Valkealan entisen sairaalan purkuun varatut määrärahat, 1,4 milj. euroa, eivät toteutuneet, koska purku siirtyi seuraavalle vuodelle. Merkittävimmät poikkeamat olivat 0,7 milj. euron alitus henkilöstökuluissa, 0,8 milj. euroa ylitys kaupunkisuunnittelussa maa-alueiden puhdistamisessa, sekä alitus 0,4 milj. euron yhdyskuntatekniikan toimintakuluissa mm. vähälumisen alkutalven johdosta.

Verotuloja kertyi 9,0 milj. euroa ennakoitua vähemmän. Merkittävin poikkeama oli kunnan tuloveroissa, jotka toteutuivat 6,1 milj. euroa talousarviota heikommin. Tähän vaikuttivat sekä kuntien jako-osuuden negatiivinen oikaisu toukokuussa että heikentynyt ansiotulokehitys ja lisääntynyt työttömyys. Valtionosuuksien kertymä oli 1,6 milj. euroa ennakoitua parempi.

Rahoitustuottojen ja -kulujen kertymä toteutui 2,0 milj. paremmin kuin talousarviossa oli ennakoitu. Korkotulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina, kun taas korkomenot 1,5 milj. euroa talousarviota pienempinä. Muut rahoitustuotot, 13,3 milj. euroa, toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Merkittävin poikkeama oli arvopapereiden luovutusvoittojen (1,7 milj. euroa) ennakoitua parempi kertymä. Muut rahoitusmenot ylittyivät 0,1 milj. euroa talousarvioon nähden.

Investointeihin tehtiin useita talousarviomuutoksia, jotka vähensivät talousarvion nettoinvestointimenoja noin 17,3 milj. eurolla. Lisäksi tekninen lautakunta on 17.9.2025 § 173 hyväksynyt tarkempia projekti-/kohdetason määrärahamuutoksia. Investointimenot toteutuivat 6,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä ja investointitulojen toteuma oli noin 6,3 milj. euroa ennakoitua pienempi.

Olennaisimmat investointimäärärahojen ja -tuloarvioiden poikkeamat olivat:

Kaupunginhallitus

Konsernipalvelut, aineettomat hyödykkeet: määrärahan alitus 0,4 milj. euroa

Konsernipalvelut, tilapalvelut: määrärahan alitus 4,6 milj. euroa

- Teatteri: määrärahan alitus 0,6 milj. euroa
- Marjoniemen yhtenäiskoulu: määrärahan alitus 0,5 milj. euroa
- Uusi uimahalli: määrärahan alitus 2,1 milj. euroa
- Monitoimiareena: määrärahan alitus 0,4 milj. euroa

Tekninen lautakunta

Maa- ja vesialueet: tuloarvion alitus 0,7 milj. euroa

Tekninen lautakunta, Kiinteät rakenteet ja laitteet: määrärahan alitus 0,7 milj. euroa

Tilikauden päättymisen jälkeen tapahtuneet toiminnan ja talouden muutokset

Vuoden 2026 alussa tulleet uudet verotuloennusteet pakottavat kaupungin tarkastelemaan taloutta jo vuoden 2026 aikana ja laatimaan tarvittavat toimenpiteet, jolla estetään alijäämäisen tuloksen muodostuminen. Tämä on aloitettu ja työnalla keväällä 2026. Verotulokehityksellä ja siinä tapahtuvilla muutoksilla on olennainen vaikutus kaupungin tulopohjaan. Tämänhetkiset varotuloennusteet heikentävät kaupungin taloudellista tilannetta vuonna 2026, joten reagointi on välttämätöntä.

1.1.5 Henkilöstö

Päätyneeltä tilikaudelta laaditaan erillinen henkilöstökertomus, jossa käsitellään laajemmin henkilöstöä koskevia tunnuslukuja ja kehittämistoimenpiteitä.

Henkilöstöohjelma

Henkilöstöohjelmalla tuetaan kaupunkistrategian toteutumista. Kaupunginhallitus hyväksyi 3.3.2025 päivityksen kaupungin henkilöstöohjelmaan vuosille 2021–2025. Ohjelmassa on määritelty henkilöstöjohtamisen visioksi ”Rakkaudesta lajiin – me teemme Kouvolaan”. Henkilöstöohjelman yhteydessä on määritelty hyvän johtamisen periaatteet Kouvolan kaupungilla, ja mitä ne tarkoittavat toimintatapoina ja johtamisen tekoina. Hyvän johtamisen periaatteet ovat: luomme selkeän suunnan yhdessä, toimimme arvostavasti, innostamme vaikuttamaan ja uudistamme asiakaslähtöisesti.

Henkilöstöohjelmassa on asetettu kolme henkilöstöjohtamisen tavoitetta, jotka ovat osaava ja riittävä henkilöstö, hyvinvoiva henkilöstö ja turvallinen työyhteisö sekä hyvä johtaminen ja osallistuva työyhteisö. Ohjelmassa määritellään jokaista tavoitetta koskevat linjaukset ja mittarit sekä niiden saavuttamiseksi tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Henkilöstöohjelman visio, painopisteet ja tavoitteet on esitetty alla olevassa kuvassa.

Henkilöstöohjelman lisäksi laaditaan vuosittain työturvallisuuslain (738/2002) 9 §:n mukainen työsuojelun toimintaohjelma. Kaupunkistrategiaa toteuttaa myös kaupunginhallituksen hyväksymä Kouvolan kaupungin henkilöstöä koskeva suunnitelma tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Henkilöstö toimialoittain

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 2528 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2100 ja määräaikaista 428. Henkilöstömäärän kehitystä on seurattu myös osavuosi- ja kuukausikatsauksissa. Kaupungin henkilöstömäärä nousi edellisvuodesta 21:llä eli 0,8 prosentilla. Valtiolta siirtyi TE-uudistuksen myötä liikkeenluovutuksella elinvoimapalveluihin 1.1.2025 alkaen yhteensä 74 vakinaista ja 1 määräaikainen viranhaltija/työntekijä. Sivistyksen nuorisopalveluista siirtyi vuoden alussa elinvoimapalveluihin 14 vakinaista ja 8 määräaikaista. Määräaikaisen henkilöstön määrä vaihtelee toiminnallisista syistä eri kuukausina. Henkilöstö jakautui toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Henkilöstö 31.12.2025	Henkilöstö 31.12.2024	Muutos lkm
Elinvoimapalvelut	191	32	223	135	88
Sivistys	1 459	325	1 784	1 825	-41
Tekniikka ja ympäristö	450	71	521	547	-26
Yhteensä	2 100	428	2 528	2 507	21
Henkilöstö 31.12.2024	2 082	435	2 507		
Henkilöstö 31.12.2023	2 178	554	2 732		

Vuonna 2025 eläkkeelle siirtymisen vuoksi vapautuneista 77 virasta ja tehtävästä jätettiin täyttämättä 22 eli 29 prosenttia. Muusta syystä vapautuneesta 58 virasta ja tehtävästä jätettiin täyttämättä 12 eli 21 prosenttia. Kun kaikki lähtövaihtuvuus (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) otetaan huomioon, on 135 vapautuneesta virasta ja tehtävästä jätetty täyttämättä yhteensä 34 eli 25 prosenttia.

Henkilöstömäärä henkilötyövuosina

Tarkemmin henkilöstömäärää kuvaa henkilötyövuosi (htv), jolla tarkoitetaan koko vuoden kokoaikatyössä ollutta henkilöä. Osan vuotta, osa-aikaisesti työskentelevän sekä palkattomalla virka-/työvapaalla olleen työpanos on laskettu tehdyn työajan suhteessa. Tunnusluvusta ei vähennetä vuosilomia tai muita palkallisia poissaoloja. Henkilötyövuodet ovat vähentyneet edellisvuodesta yhteensä 70,98:lla eli 2,8 prosentilla.

Henkilötyövuodet jakautuvat toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Tot. 1-12/2025	Tot. 1-12/2024	Muutos, htv
Elinvoimapalvelut	180,05	40,14	220,19	137,77	82,41
Sivistys	1 284,29	410,02	1 694,30	1 783,68	-89,38
Tekniikka ja ympäristö	426,72	85,70	512,42	576,44	-64,02
Yhteensä	1 891,06	535,85	2 426,91	2 497,90	-70,98
HTV 31.12.2024	1 871,12	626,78	2 497,90		
HTV 31.12.2023	1 934,45	699,57	2 634,02		

Henkilöstökulut

Kaupungin henkilöstökulut tilikaudelta olivat 136,2 milj. euroa. Henkilöstökulut jakautuivat toimialoittain seuraavasti:

Henkilöstömenot 1000 euroa	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	Tot. 12/2024	Tot. 12/2025	Muutos-% 2024/2025	Tot.-% 2024/2025
Elinvoimapalvelut	-12 342	-15 244	-15 244	-12 342	-14 805	20,0	97,1
Sivistys	-97 296	-94 728	-94 728	-97 296	-96 409	-0,9	101,8
Tekniikka ja ympäristö	-25 577	-25 639	-25 639	-25 577	-24 962	-2,4	97,4
Kaupunki yhteensä	-135 215	-135 612	-135 612	-135 215	-136 176	0,7	100,4

Henkilöstökulut nousivat edellisvuodesta noin 0,9 milj. eurolla eli 0,7 prosentilla. Palkat ja palkkiot nousivat edellisvuodesta 1,1 prosentilla. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion noin 0,6 milj. eurolla eli 0,4 prosentilla. Vuonna 2025 palkkakustannukset nousivat kunta-alalla sopimuskorotusten vuoksi noin 2,78 % vuoden 2024 vuosikeskiarvoon verrattuna. Palkkaperusteisen eläkemaksun yhteydessä perittävä työkyvyttömyyseläkemaksu on KuELin piirissä 1,04 prosenttia (v. 2024: 1,09 %) ja VaELin piirissä 0,67 prosenttia (v. 2024: 0,85 %).

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaoloja oli vuonna 2025 keskimäärin 19,9 kalenteripäivää/henkilötyövuosi, joten tunnusluku kasvoi edellisvuoteen verrattuna 0,8 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolot jakautuivat toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Kpv täys-palkallinen	Kpv osa-palkallinen	Kpv palkaton	Kpv yhteensä	Kpv/htv 2025	Kpv/htv 2024	Muutos kpv/htv
Elinvoimapalvelut	2 330	499	155	2 984	13,6	9,5	4,1
Sivistys	27 633	4 940	1 183	33 756	19,9	19,2	0,7
Tekniikka ja ympäristö	7 368	2 713	1 369	11 450	22,3	20,9	1,4
Yhteensä	37 331	8 152	2 707	48 190	19,9	19,1	0,8
Vuonna 2024	38 196	7 429	2 007	47 632	19,1		
Vuonna 2023	41 511	8 100	3 054	52 655	20,0		

Henkilöstöohjelman mukaisia hyvinvoiva henkilöstö ja turvallinen työyhteisö -tavoitteeseen liittyviä kehittämistoimenpiteitä on toteutettu vuonna 2025. Kouvolan kaupungilla oli lokakuun loppuun asti käynnissä Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hanke, johon on saatu myös Kevan työelämän kehittämisrahaa. Tavoitteena oli kehittää työkykyjohtamista proaktiiviseksi sekä vähentää sairauspoissaoloja ja ennenaikaiselle eläkkeelle siirtymistä. Hankkeen yhteistyökumppaniksi oli valittu kilpailutuksen perusteella KOHO Consulting Oy. Alkuvuodesta toteutettiin esihenkilöiden työurajohtamisen valmennukset. Syksyllä oli johtoryhmän strateginen työpaja sekä esihenkilöiden työkykyjohtamisen syventävät valmennukset ja toimialojen johtoryhmien työkykyjohtamisen kehittämistyöpajat. Toimialakohtaisissa työpajoissa laadittiin suunnitelma keskeisistä toimenpiteistä ja työkalut jokaiselle toimialalle sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Kevennetyn ja korvaavan työn käyttöä vaihtoehtona sairauspoissaololle on edistetty vuoden 2025 aikana. Tavoitteena on ollut, että sen osuus olisi vuonna 2025 keskimäärin 5 prosenttia sairauspoissaolopäivistä, mutta tavoitetta ei saavutettu. Kevennettyä/korvaavaa työtä tehtiin vuonna 2025 yhteensä 1438 kalenteripäivää, mikä on 3,0 % sairauspoissaolopäivistä (vuonna 2024: yhteensä 1238 kalenteripäivää ja 2,6 % sairauspoissaolopäivistä). Henkilöstön työhyvinvointia on mitattu maaliskuussa toteutetulla työhyvinvointikyselyllä. Lisäksi työhyvinvointia mitattiin kolme kertaa vuodessa Fiilis-mittarilla.

1.1.6 Ympäristötekijät

Osana lakisäätteistä tilinpäätösinformaatiota kuvataan kunnan ympäristöasioita kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suosituksen mukaisesti. Tarkoituksena on muodostaa kokonaiskuva kunnan ympäristönsuojeluun käyttämistä resursseista ja saaduista taloudellisista hyödyistä. Ympäristötekijöiden kuvaus valottaa taloudellisesta näkökulmasta Kouvolan ympäristöohjelman tavoitteita, joita on mm. energia- ja resurssitehokkuuden parantamiselle.

Ympäristötalouden luvut kootaan kirjanpidosta. Kirjanpitojärjestelmä ei mahdollista täysin kattavaa ympäristötilinpitoa, sillä ympäristönsuojelua edistäviä toimia sisältyy kaupungin toimintoihin monin eri tavoin. Esim. kaavoituksen luontoselvitykset tai ekotukihenkilöiden työpanos ovat kuluja, jotka eivät näy ympäristötilinpidossa. Toisaalta kaikkia ympäristötoimilla saavutettuja kustannusten vähennyksiä ei kirjanpidossa voida suoraan osoittaa; esimerkkinä nurmikoiden muuttaminen niityiksi, mikä vähentää viheralueiden hoitokustannuksia samalla, kun luonnon monimuotoisuus lisääntyy. Erillisinä projekteina toteutetut toimet saadaan kirjanpidosta näkyviin, jos hankkeen ensisijainen tarkoitus on edistää ympäristönsuojelua. Sama koskee investointeja.

Toimintakertomuksessa esitettäviä tietoja täydentävät ympäristöohjelman seurantatiedot, joissa esitellään ympäristökuormitukseen, ympäristön tilaan ja toimintatapoihin liittyvät tulokset. Ympäristöohjelman seuranta on nähtävissä verkossa ns. ympäristövahti-palveluna. Seurantatieto mahdollistaa myös erilliset koosteet, jotka kuvaavat ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit koostuvat seuraavista osa-alueista: Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu, vesiensuojelu ja jätevesien käsittely, jätehuolto ja roskaantuminen, maaperän ja pohjaveden suojelu, melun ja tärinän torjunta, luonnonsuojelu ja maisemansuojelu, ympäristönsuojelun viranomaistehtävät sekä ympäristönsuojelun edistäminen.

Vuonna 2025 ympäristötuotot olivat 0,4 milj. euroa ja ympäristökulut 5,8 milj. euroa. Investointeja ympäristönsuojelun edistämiseksi tehtiin noin 1,4 milj. eurolla, mikä on noin 2,4 prosenttia kaupungin kaikista investoinneista.

Ympäristötalous, 1000 euroa	Tuotot	Kulut	Investoinnit
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	18	824	0
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	0	1 388	0
Jätehuolto ja roskaantumisen ehkäisy	196	1 311	0
Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	1 443	0
Melun ja tärinän torjunta	0	0	276
Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu	51	126	0
Ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät	106	667	0
Ympäristönsuojelun edistäminen	35	85	1 138
Yhteensä	406	5 844	1 414

Suurimmat kulut aiheutuivat maaperän ja pohjaveden suojelusta 1,4 milj. euroa, vesiensuojelusta ja jätevesien käsittelystä samoin 1,4 milj. euroa sekä jätehuollosta ja roskaantumisen ehkäisystä 1,3 milj. euroa. Kulut koostuvat pilaantuneen maan puhdistuksesta, kaupungin viemäri- ja jätevesihuollosta sekä kiinteistöjen ja ulkoalueiden jätteiden keräämisestä, kuljetuksesta ja käsittelymaksuista.

Ulkoilman ja ilmastonsuojelun kulut (0,8 milj. euroa) koostuvat valtaosin keväisestä hiekoitushiekan poistosta katualueilta ja kiinteistöjen pihoilta. Muita kuluja aiheutui ilmanlaadun mittauksesta ja kaupunkipyöräjärjestelmän hankinnasta.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävien kulut olivat noin 0,7 milj. euroa, minkä lisäksi kuluja muodostui luonnonsuojelusta ja maisemansuojelusta sekä ympäristönsuojelun edistämisestä.

Investointeina toteutettiin energiatehokkuustoimia kaupungin kiinteistöissä sekä jatkettiin katuvalojen vaihtoa led-lamppuihin. Ympäristönsuojelua edistävien investointien yhteissumma oli näiltä osin 1,1 milj. euroa. Lisäksi toteutettiin Tykkimäen melusuojaus, noin 0,3 milj. euroa.

Tuottoja kertyi mm. jätehuollon ja roskaantumisen ehkäisystä lähes 0,2 milj. euroa, mistä merkittävän osan muodostavat kertakäyttömuovien tuottajavastuun kautta kunnille maksettavat korvaukset. Ympäristölupamaksut tuottivat noin 0,1 milj. euroa, minkä lisäksi eri lähteistä kertyi vähäisempiä tuottoja.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset tekijät

Korruption ja lahjonnan torjunnasta lakien (mm. laki kunnallisesta viranhaltijasta, rikoslaki, työsopimuslaki) lisäksi on huolehdittu kaupungin ajantasaisella ohjeistuksella, joita ovat mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, hankintaohje ja ohjeet vieraanvaraisuudesta, edustamisesta ja lahjoista.

1.1.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Kouvolan kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen haasteellinen, vaikka talouden tasapainottamistoimenpiteitä on tehty jo vuosien ajan. Toimenpiteet ovat kuitenkin vaikuttaneet kaupungin kustannusten kehitykseen eli niiden avulla on saavutettu tuloksia. Työtä tulee edelleen jatkaa osana vuosittaista taloussuunnittelua. Vuoden 2026 alussa tulleet uudet verotuloennusteet pakottavat kaupungin tarkastelemaan taloutta jo vuoden 2026 aikana ja laatimaan tarvittavat

toimenpiteet, jolla estetään alijäämäisen tuloksen muodostuminen. Tämä on aloitettu ja työnalla keväällä 2026.

Kaupungin haasteena on negatiivinen väestökehitys sekä ikääntyviin painottuva väestörakenne. Tällä on suora vaikutus kaupungin tulo-rahoitukseen. Valtionosuuksien perusteet ovat monelta osin asukaslukuperusteiset eli rahoitus pienenee väestön vähetessä. Lisäksi rahoitus painottuu nuorimmille ikäluokille. Sote-uudistuksesta johtuvat valtionosuusleikkaukset ovat Kouvolalle merkittävä summa. Valtionosuusuudistus kariutui, mutta kaupungin jatkaa edunvalvonnallisia toimenpiteitä epäkohdan korjaamiseksi.

Väestöennusteiden ollessa negatiivisia tulisi kaupungin pystyä alentamaan kustannuksia, mutta laaja palveluverkko muun muassa perusopetuksen, varhaiskasvatuksen sekä liikuntapaikkojen osalta asettaa haasteita. Palveluverkkoja uudistamalla pystytään optimoimaan tarvittavat resurssit, niin henkilöstön kuin tilojen osalta. Uudistamiseen tarvitaan investointeja, joiden avulla saavutetaan pysyvää kustannusten vähenemistä ja luodaan elinvoimaa alueelle. Investointeja haastaa yleinen taloudellinen tilanne ja mahdollinen Ukrainan jälleenrakentaminen sekä korkotaso. Vaikka korkotaso on laskenut vuodentakaisesta, on se edelleen aiempia vuosia huomattavasti korkeampi. Investointien rahoittamisessa Kouvola käyttää muutamissa kohteissa vaihtoehtoisia rahoitusmuotoja, esimerkiksi kiinteistöleasingia. Näin kustannusvaikutukset jaksottuvat eri tavalla ja pidemmille ajanjaksoille. Kaikkia investointeja tarkastellaan erittäin kriittisesti ja lisäksi pyritään maksimoimaan ulkopuolisen rahoituksen määrä niissä hankkeissa, joihin sitä on mahdollista saada.

Taloudellinen tilanne kriisikuntakriteerien näkökulmasta

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää määräajassa tai jos konsernitiilinpäätöksen alijäämä euroa/asukas on 1. vuonna > 500 ja 2. vuonna > 1 000 tai jos alla mainittujen neljän kriisikuntakriteerin raja-arvot täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Kouvolan kaupungin kriisikuntakriteerien toteutuminen voimassa olevien kriisikuntakriteerien näkökulmasta. Konsernin lainat ja vuokravastuut määrän vertailulukuna on käytetty vuoden 2024 tietoa. Taulukoihin on merkitty kriisikuntakriteerien raja-arvot ja osoitettu niiden tilanne toteutumiseen nähden seuraavasti:

√ = kriteerin raja-arvo ei täyty X = kriteerin raja-arvo täyttyy Δ = kriteerin raja-arvo lähenee

Kriisikuntakriteerit 2024 alkaen	Raja-arvo	2024	Tilanne 2024	2025	Tilanne 2025
Kattamaton alijäämä (tuloksenkäsittelyerät huomioituna)	4 vuotta	16,9 (17,9)	√	12,9 (13,8)	√
Konsernialijäämä asukasta kohden	1.vuonna > 500 2. vuonna > 1 000	+1 879	√	+1 910	√
Konsernin vuosikate poistoista	< 80 %	162,9	√	109,0	√
Tuloveroprosentti	kuntien ka. + 2,0 (7,57 + 2,0)	8,9	√	8,9	√
Konsernin lainat ja vuokravastuut	kuntien ka. + 50 % (8 558 + 50 %)	6 975	√	7 548	√
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	< 0,8	1,3	√	0,9	Δ

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinta on osa kaupunkikonsernin aktiivista tilanteen seuranta, johtamista ja toiminnan ohjaamista. Seurannan avulla pyritään riskien ennalta ehkäisemiseen, toteutumassa olevien riskien vaikutusten ennakointiin ja vaikutusten vähentämiseen. Tavoitteena on kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisen varmistaminen ja toiminnan jatkuvuus kaikissa olosuhteissa.

Kaupunkikonsernin toimintaan vaikuttavat strategiset riskit kartoitettiin talousarvion valmistelun yhteydessä. Tarkasteltaessa vuosia 2025–2029 kaupunkikonsernin keskeisimpien riskien arvioitiin liittyvän Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksiin ja mahdollisiin negatiivisiin muutoksiin kansainvälisessä tilanteessa ml Lähi-Itä, joihin varautuminen ja riskienhallinta ovat osa kansallista kokonaisturvallisuutta ja kansainvälistä yhteistyötä.

Ulkoiset riskit ovat osin realisoituneet ja vaikuttaneet myös Kouvolan kaupunkiin samoin kuin koko kuntakenttään. Kouvolan kaupunkikonsernin kannalta strategisia, vaikutuksiltaan vaikeasti ennakoitavia ja toimintaan merkittävästi vaikuttavia ulkoisia tekijöitä ovat edelleen

Euroopan turvallisuustilanteen yleinen heikentyminen, Ukrainassa sodan jatkuminen ja laajeneminen, edelliseen liittyvä lisääntyvä laitton maahantulo ja vieraan valtion suunnitelmallinen hybridi-vaikuttaminen alueen energia- ja vesihuoltoon ja tietojärjestelmiin.

Euroopan unionin ja erityisesti Suomen kansainvälisen kilpailukyvyyn taantuminen, julkishallinnon velkaantumisen jatkuminen ja EU:n taloussääntöjen tiukentuminen.

Edellä mainituista tekijöistä voidaan todeta, että turvallisuustilanne on epävaka ja vaikeasti ennustettava. Myös Lähi-idän tilanne on vaikeutunut ja on vakava myös talouden näkökulmasta. Ukrainassa rauhaan tähtäävät neuvottelut eivät ole edenneet ja sota saattaa jatkua vuosia. Venäjää koskevista pakotteista tuskin luovutaan lähivuosina. Yhdysvaltojen sotilaallisen roolin ja tuen heikkeneminen johtivat Euroopassa ja Suomessa puolustusmenojen kasvuun. Realiteetti on, ettei Ukraina selviydy sodasta ja sen vaikutuksista yhteiskuntaan ilman Euroopan vahvaa taloudellista ja muuta tukea. Tämä tilanne, puhutaan jopa uudesta normaalista, tulee kestävänsä pitkään. Suomessa puolustusmenot tulevat pysyvästi olemaan suuremmat, mikä merkinnee muilta julkisen hallinnon toimijoilta ml. kunnat tiukkenevaa taloutta.

Samanaikaisesti viime vuotta leimasi Donald Trumpin valinta presidentiksi ja hänen ajamansa protektionismi. Suomen kannalta tilanne on lisännyt taloudellista epävarmuutta ja heikentänyt maamme kilpailukykyä. Kasvu on ollut arvioitua heikompi, mikä johtanut työttömyyden kasvuun, mikä vaikutti kaupungin verotuloihin jo vuonna 2025 ja on otettava huomioon talouden suunnittelussa lähivuosien aikana.

Tehdyistä valtion talouden tasapainottamistoimenpiteistä huolimatta taloutta pitää sopeuttaa merkittävästi lisää tulevilla hallituskaudella. Tavoitteena on laskea julkinen velka pitkällä aikavälillä alle 60 prosenttiin ja lopulta 40 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Tämä ns. velkajarru tulee vaikuttamaan julkiseen talouteen pitkään.

Vaikka kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa tilanteeseen ovat rajalliset, on tilanteen kehitystä seurattava oman toiminnan suunnittelun kannalta. Välillisesti talouden heikentyminen saattaa vaikuttaa välittömästi kaupungin toimintaan vaikuttaviin riskeihin, kuten konserniyhtiöiden kilpailukyvyyn heikkenemiseen ja kaupungin omistamien kiinteistöjen arvon laskuun. Lasten ja nuorten ja perheiden hyvinvoinnin heikentyminen saattaa aiheuttaa kustannuspaineita sivistystoimialalla. Energian hinnan nousu vaikuttaa kaikkiin käytössä oleviin kiinteistöihin ja kuntainfran hoitoon.

Kaupungin taseessa oleva puskuri on vähäinen, eikä välttämättä kestä jatkuvaa taantumaa. Riskien hallinnassa korostuu kaupungin oman palvelutuotannon sopeuttaminen, kaupunkikonsernissa vahva omistajaohjaus ja tiivis yhteistyö osapuolten kesken. Strategisten riskien negatiiviset seuraukset vaikuttavat yleensä viiveellä kaupungin edellytyksiin suoriutua tehtävistään, mutta ovat nähtävissä jo vuoden 2026 aikana. Tästä esimerkkinä voidaan todeta yleisen taloustilanteen sekä työllisyystilanteen

muutoksen vaikutus verotuloihin, työllisyyden hoidon kustannuksiin sekä työttömyysturvan rahoitusvastuuseen.

Toimenpiteet, joilla pyritään kaupungin taloudellista liikkumatilaa vahvistamaan ja näin riskejä pienentämään, ovat vähentäneet vaikutuksia. Näistä voidaan mainita talouden tasapainottamistoimenpiteet kokonaisuudessaan, kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen ja myynti, talouden tukeminen strategisella henkilöstöjohtamisella ja muilla toimenpiteillä, kuten vakuutukset, sopimukset, työturvallisuus ja kaupungin edunvalvonta.

Keskeiset oikeudenkäynnit ja muut oikeudelliset tai viranomaisen toimenpiteisiin liittyvät riskit

Keskeisiä oikeudenkäyntejä tai viranomaismenettelyitä ei ole tiedossa.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto ohjaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä hyväksymillään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteilla. Kouvolan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Valtuusto edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä ja vastuista on määräykset hallintosäännössä ja sitä täydentävissä ohjeissa ja määräyksissä.

Kouvolan kaupungin eettiset periaatteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Kaupunginvaltuuston vahvistamat Kouvolan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sisältävät lähtökohdan, jonka mukaan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan muun muassa noudattamalla kaupungin eettisiä periaatteita. Eettiset periaatteet koskevat kaikkea Kouvolan kaupungin toimintaa ja niiden tulee määrittää asemasta tai työtehtävistä riippumatta kaikkien luottamushenkilöiden, johtajien, viranhaltijoiden ja työntekijöiden tapaa toimia. Kaupunki edellyttää eettisyyttä myös kaupunkikonserniin kuuluvilta yhtiöiltä, kuntien yhteistoiminnalta ja muulta toiminnalta, jossa Kouvolan kaupunki on osallisena. Eettisten periaatteiden mukaisella toiminnalla ja niihin liittyvän käytännön ohjeistuksen noudattamisella varmistetaan, että kaupungin toiminta on lakien, säädösten, ohjeiden ja normien mukaista.

Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kaupungin varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta vastuualueillaan. Esimiehet seuraavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta osana operatiivista johtamista. Kaupunginhallitus on antanut valtuuston hyväksymiä perusteita noudattaen ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja kytkeytymisestä kaupungin johtamis- ja ohjausjärjestelmään. Kouvolan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.1.2023.

Kaupunginhallituksen selonteko perustuu toimielinten toiminnastaan antamiin selontekoihin sekä sisäisen tarkastuksen arviointi- ja tarkastustietoihin. Selontekojen tueksi toimialat tekivät itsearviointeja tilinpäätösohjeeseen sisältyneen arviointimallin avulla sekä hyödynsivät muuta arviointitietoa toimialueensa sisäisen valvonnan riskienhallinnan tilasta. Arviointitietojen perusteella kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on pääosin hyvää tasoa. Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Selonteissa toimielimet totesivat riskejä liittyvän muun muassa kaupungin taloustilanteeseen, huonokuntoisiin tiloihin, kriittisten asiantuntijoiden saamisen turvaamiseen, henkilöstön kuormitukseen ja työhyvinvoinnin heikentymiseen sekä muutoksen hallintaan organisaatiota kuormittavassa palveluverkkoon liittyvässä muutostyössä. Riittävä henkilöstömitoitus palveluiden toiminnan järjestämisessä nähtiin tärkeänä. Palveluverkkomuutosten ja säästötoimenpiteiden sovittaminen

lainsäädännön vaatimuksiin, strategian tavoitteisin sekä palvelun laatuun ja määrään tunnistettiin haasteeksi. Palvelujen sopeuttaminen vähenevään palvelutarpeeseen on keskeinen asia. Tietoturvariskit tunnistettiin kasvavaksi toiminnalliseksi riskiksi digitalisoituvassa yhteiskunnassa ja sähköisissä palveluissa, kun muun muassa palvelunestohyökkäykset, haittaohjelmat ja huijausviestit lisääntyvät.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muutoin lakien ja säännösten tai hyvän hallintotavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus- tai muu oikeudellinen vaatimus tai vastuu.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty muualla toimintakertomuksessa. Keskeiset poikkeamat talousarviossa asetettuihin toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin ja niiden johdosta mahdollisesti suoritettujen toimenpiteiden on esitetty talousarvion toteutumisosassa.

Toiminnan ja talouden seuranta- ja raportointijärjestelmät ovat kaupungissa jatkuvan kehittämisen kohteena. Kouvolan kaupunki hankkii tällä hetkellä kaupungin talous- ja palkanlaskentapalvelut Numera Palvelut Oy:ltä (entinen Sarastia Oy). Kaupunki on taloushallinnon järjestelmien osalta Numeran Kuntamalli palveluna -ympäristön asiakas. Näin kaupungin taloushallinnon järjestelmät ovat yhdenmukaisia Numeran järjestelmien kanssa ja tietojärjestelmäratkaisuja on kehitetty yhdessä muiden kuntatoimijoiden kanssa. Kaupungilla ja Numera Palvelut Oy:llä on ollut vuosittain useita säännöllisiä operatiivisia ja taktisia yhteistyöpalavereja.

Numera Palvelut Oy:n yhtiökokous päätti kesäkuussa 2025 liiketoimintakaupasta, joka koskee yhtiön kunta- ja kaupunkiliiketoimintaa sekä ohjelmistoliketoimintaa. Kilpailuviranomainen hyväksyi kaupan joulukuussa 2025 ja kauppa toteutuu kevään 2026 aikana. Kaupan hyväksymisen jälkeen, huomioiden kohtuullinen siirtymäaika, Kouvolan kaupunki ei voi enää tehdä sidosyksikköhankintoja Numera Palvelut Oy:ltä. Lisäksi Numera Palvelut Oy on ilmoittanut, että sen hallitus on todennut, että hankintalain mukaiset ulosmyynnin rajat ovat vuodelta 2025 ylittyneet eikä ylitys ole väliaikaista ja korjattavaa. Numera Palvelut Oy on tämän seurauksena menettänyt hankintalain 15 §:n mukaisesti sidosyksikköasemansa. Kouvolan kaupunki on käynnistänyt selvityksen vaihtoehtoista talous- ja palkanlaskentapalvelujen tuottamiselle jatkossa. Selvityksessä tarkastellaan eri vaihtoehtoja tuottaa Kouvolan kaupungille operatiiviset talous- ja palkanlaskentapalvelut ohjelmistoinen.

EU-direktiivin mukainen ilmoittajansuojelulaki velvoittaa organisaatiot tarjoamaan kanavan väärinkäyttöepäilyjen ilmoittamiseen. Ilmoituskanavaan voi tehdä ilmoituksen, jos havaitsee tai epäilee työnsä yhteydessä yleisen edun vastaista toimintaa. Kouvolan kaupungin sisäinen ilmoituskanava on otettu käyttöön keväällä 2023. Keskitetyn ilmoituskanavan toiminnasta vastaa oikeuskanslerinvirasto. Oikeuskanslerinvirasto toimii myös ilmoittajansuojelun keskitettynä ulkoisena ilmoituskanavana, johon on mahdollisuus tehdä ilmoitus väärinkäytöksestä. Sisäinen tarkastaja vastaa kaupungin sisäisestä ilmoituskanavasta ja toimii yhteyshenkilönä oikeuskanslerinvirastoon. Ilmoituskanavien kautta ei ole tullut ilmi väärinkäytöksiä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan järjestämisen ja toteuttamisen vastuut on määritelty hallintosäännössä ja niitä täydentävissä määräyksissä. Riskienhallinnan toteutus tapahtuu toimialoilla ao. johdon vastuulla. Elinvoimapalvelujen tehtävänä on kaupungin riskienhallinnan kehittäminen ja koordinointi. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa kuvataan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan periaatteet ja riskienhallintaprosessi sekä riskienhallinnan kytkäytyminen osaksi keskeisiä toimintaprosesseja.

Kaupungin riskiarviointi suoritetaan strategiatarvituksen yhteydessä. Toimialan toimielimet tunnistavat riskinsä ja laativat riskienhallintasuunnitelmansa talousarvion yhteydessä ja palvelut käyttösuunnitelmien yhteydessä. Riskienhallinnan raportointi on kytketty osaksi toiminnan ja talouden seuranta- ja raportointia.

Kaupungilla on käytössä kokonaisvaltainen sähköinen riskienhallintajärjestelmä Granite. Kaupungilla on myös voimassa olevat digitaalisen turvallisuuden politiikka ja sitä täydentävä tietosuojapolitiikka. Ne määrittävät periaatteet, toimintatavat ja vastuut, joiden mukaan toimitaan digitaalisessa ympäristössä sekä tietosuojan toteuttamisessa noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja asetusten määrittämiä normeja sekä tehtyjen sopimusten edellyttämiä vaatimuksia. Kyber- ja digitaalisen turvallisuuden ohjeistuksia ylläpidetään ja päivitetään säännöllisesti. Tekoälypolitiikka ja lokien seuranta ja valvonta -ohjeistuksen päivitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa tammikuussa 2025.

Kaupungin toiminnan ja omaisuuden vakuuttamisperiaatteet on määritelty kaupunginhallituksen hyväksymässä vakuuttamispolitiikka -asiakirjassa. Vakuutusturva on järjestetty vakuuttamispolitiikan mukaisesti. Kouvola kaupungin vakuutusopas sisältää ohjeet ja menettelytavat vahinkotilanteisiin. Vakuutusturvan riittävyttä arvioidaan erityisesti vakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä. Vakuutusten ajantasaisuutta ylläpidetään jatkuvasti.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole omaisuuden hankinnan, luovutuksen tai hoidon valvonnan osalta laiminlyöntiä tai virheellistä menettelyä, josta saattaisi aiheutua kaupungille merkittävä korvaus- tai muu oikeudellinen vastuu. Kaupungilla on käytössä kaikkia voimassa olevia sopimuksia koskeva Cloudia Sopimushallintajärjestelmä.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Vuonna 2025 sisäisen tarkastuksen työ on kohdistunut muun muassa kiinteistöjen ylläpidon seurannan ja koordinoimisen sekä sisäisten vuokrien määrätymisen läpikäyntiin, Kouvola Innovation Oy:n ja kaupungin työllisyys- ja yrityspalveluiden yhteistyön ja tilannekuvan kartoitukseen, Marjoniemen yhtenäiskoulun yhteistoiminnallisen KVR-urakan hankintaprosessin läpikäyntiin, S-Business –maksukorttien käyttöön, konserniyhtiöiden hankintoihin, vakavien väärinkäytösten ja rikkeiden raportointiin tarkoitettua ilmoituskanavan ylläpitoon, konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisen arviointiin ja edistämiseen sekä kaupungin henkilöstön sisäisen valvonnan tietoisuuden parantamiseen. Sisäinen tarkastus antoi raporteissaan ja muistioissaan tarkastuskohteille suosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. Tarkastuksista raportoituihin kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle, kaupungin johtoryhmälle, tarkastuskohteille sekä tarkastuslautakunnalle ja tilintarkastajalle. Raporteissa annettujen suositusten toteutumista seurataan säännöllisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisarvio

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on pääosin hyvää tasoa. Sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Olennaisia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan puutteita ei ole havaittu.

Sisäistä valvontaa suoritetaan osana normaalia operatiivista johtamistyötä. Riskienhallinnan toteutus tapahtuu toimialoilla johdon vastuulla. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat jatkuvan kehittämisen kohteena. Voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella kaupungin kehittämistoimenpiteet kohdistuvat muun muassa toiminnan ja talouden seuranta- ja raportointijärjestelmiin sekä edelleen kokonaisvaltaisen riskienhallintaprosessin kehittämiseen ja riskienhallintajärjestelmän käyttöönoton edistämiseen.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma, 1000 euroa	2025	2024
Toimintatuotot	42 229	46 586
Valmistus omaan käyttöön	937	1 323
Toimintakulut	-237 322	-230 209
Toimintakate	-194 157	-182 299
Verotulot	202 439	206 374
Valtionosuudet	1 664	-5 334
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 153	1 783
Muut rahoitustuotot	13 277	13 120
Korkokulut	-6 729	-9 009
Muut rahoituskulut	-343	-409
Vuosikate	18 306	24 226
Poistot ja arvonalentumiset	-28 589	-26 705
Satunnaiset tuotot	6 258	0
Tilikauden tulos	-4 026	-2 478
Tilinpäätössiirrot	71	71
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 954	-2 407
Tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut, %	17,9	20,4
Vuosikate/poistot, %	64,0	90,7
Vuosikate, euroa/asukas	236	309
Asukasmäärä	77 641	78 399

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelmassa esitetään ne tuotot, jotka on saatu kaupungin ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kaupungin ulkopuolelta. Vertailussa edelliseen vuoteen on huomioitava, että vuoden 2025 alusta työllisyys- ja yrityspalvelut siirtyivät kaupungin järjestämisvastuulle. Tämä vaikuttaa toimintatuottoihin ja -kuluihin sekä valtionosuuksiin, jotka eivät ole vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden.

Toimintatuottoja kertyi 42,2 milj. euroa. Toimintatuotot vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 4,4 milj. euroa (-9,4 %). Myyntituottoja kertyi 0,3 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä tilikautena, mm. joukkoliikenteen lipputulot toteuma oli 0,5 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Kotikuntakorvaukset, 2,2 milj. euroa, toteutuivat edellisvuoden tasolla. Maksutuottojen kertymä oli 4,7 milj. euroa, muutos edelliseen vuoteen oli 11,3 % eli 0,5 milj. euroa. Muutokseen vaikuttavat mm. yhdyskuntapalveluiden lupamaksujen kasvu muutaman suuren rakennushankkeen johdosta. Tukia ja avustuksia kertyi 7,8 milj. euroa, 2,3 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Kelan koulumatkatuki toteutui lähes edellisvuoden suuruisena. Projektiavustuksia ja valtionavustuksia saatiin 0,9 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Merkittävin muutos oli työllistämistuen pois jäänti (lakimuutos), vaikutus 1,4 milj. euroa. Muita toimintatuottoja kertyi 21,2 milj. euroa, vähennystä edelliseen vuoteen oli -9,5 prosenttia eli 2,2 milj. euroa. Poikkeama selittyy mm. vuokratuottojen muutoksesta. Pysyvien vastaavien luovutusvoittojen kertymä oli 1,2 milj. euroa, 0,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Toimintakulut olivat 237,3 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen nähden oli 7,1 milj. euroa (3,1 %). Kasvuun vaikutti työllisyys- ja yrityspalveluiden siirtyminen kaupungin toiminnaksi. Toimintakulujen merkittävimmät erät muodostuivat henkilöstökuluista ja palveluiden ostoista.

Henkilöstökulut olivat 136,2 milj. euroa, joka oli 57,4 % toimintakuluista. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,0 milj. euroa eli 0,7 %. Palkkojen ja palkkioiden osuus henkilöstökuluista oli 110,0 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 1,2 milj. euroa.

Palveluja ostettiin 53,9 milj. eurolla, mikä oli 22,7 % toimintakuluista. Palvelujen ostot vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,2 milj. euroa (-0,4 %). Palvelusetelimenot olivat 5,4 milj. euroa eli 0,4 milj. euroa suuremmat kuin edellisvuonna. Asiantuntija- ja toimistopalveluihin käytettiin noin 5,6 milj. euroa eli lähes saman verran kuin edellisenä vuonna. ICT-palveluita hankittiin 6,6 milj. eurolla eli 0,5 % edellisvuotta enemmän. Puhtaanapito- ja pesulapalveluihin käytettiin 1,2 milj. euroa edellisvuoteen nähden enemmän. Muutokseen vaikuttaa mm. talvikunnossapito ja ulkoisten siivouskohteiden päättyminen. Lisäksi vuoden 2025 alusta em. tilille kirjattiin teiden, katujen ja alueiden puhtaanapito. Rakennusten ja alueiden rakentamispalvelut toteutuivat 6,9 % pienempinä edelliseen vuoteen nähden, vähenemään vaikutti mm. teiden, katujen ja alueiden puhtaanapidon siirto puhtaanapitopalveluihin. Matkustus- ja kuljetuspalveluihin käytettiin 3,0 % edellisvuotta vähemmän, mm. perusopetuksen ja lukioiden oppilaskuljetukset toteutuivat 0,3 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Sosiaali- ja terveystieteiden palveluihin käytettiin 0,2 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Muutos selittyy työterveyshuollon edellistä vuotta suuremmilla kustannuksilla. Osuus verotuskustannuksiin toteutui hieman edellisvuotta pienempänä. Muita yhteistoimintaosuuksia toteutui 0,1 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Muita palveluja (mm. vartiointi, ostopalveluna suoritettavat purkutytöt) hankittiin 1,4 milj. euroa enemmän edelliseen vuoteen nähden. Ostopalveluna suoritettavia rakennusten purkutöitä tehtiin 1,6 milj. eurolla eli 0,6 milj. euroa edellistä vuotta enemmän.

Aineita, tavaroita ja tarvikkeita hankittiin 17,9 milj. eurolla, vähennys edellisvuoteen oli -6,9 % (1,3 milj. euroa). Toimisto- ja koulutarvikkeisiin käytettiin 0,5 milj. euroa eli lähes saman verran kuin edellisvuonna. Elintarvikkeita hankittiin 2,6 milj. eurolla, noin 0,2 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Polttoainekustannukset vähenivät 0,1 milj. euroa edellisestä vuodesta. Lämmitys-, sähkö- ja kaasukustannukset olivat 1,1 milj. euroa pienemmät edellisvuoteen nähden. Muutokseen vaikuttaa mm. kohteiden vähentyminen, tehdyt energiatehokkuustoimenpiteet, energianhinta ja sääolosuhteet. Kalustohankinnat olivat 0,1 milj. euroa edellisvuotta suuremmat.

Avustuksia maksettiin 19,9 milj. euroa. Maksettujen avustusten määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 6,3 milj. euroa. Lasten kotihoidon tuki toteutui noin 0,3 milj. euroa edellisvuotta pienempänä. Kunnan rahoitusosuus työttömyysturvasta oli 5,2 milj. euroa suurempi kuin edellisenä vuonna maksettu työmarkkinatuen kuntaosuus. Kuntien vastuu työttömyysturvasta laajeni merkittävästi kattaen työmarkkinatuen lisäksi osuuden ansiosidonnaisesta työttömyysturvasta sekä peruspäivärahasta. Avustuksia yhteisöille maksettiin lähes saman verran kuin edellisenä vuonna.

Muut toimintakulut olivat 9,3 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 18,6 %. Pysyvien vastaavien luovutustappioita toteutui 0,2 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Vuokramenojen toteutuma oli 1,4 milj. euroa edellisvuotta suurempi johtuen mm. uusien leasing-kohteiden vuokrasta. Luottotappioita kirjattiin noin 10 000 euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Toimintakate oli -194,2 milj. euroa, muutos edelliseen tilikauteen verrattuna oli 6,5 %. Toimintatuotot kattoivat 17,9 % toimintakuluista.

Julkinen rahoitus kasvio edellisestä vuodesta noin 3,1 milj. euroa. Verotuloja kertyi 202,4 milj. euroa. Verotulokertymä oli 4,0 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tuloveron kertymä oli 1,4 milj. euroa (-0,9 %) edellisvuotta heikompi. Yhteisöverojen toteutuma oli 2,6 milj. euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Kiinteistöverotulot olivat lähes samansuuruiset edellisvuoteen verrattuna. Valtionosuuksia saatiin 1,7 milj. euroa, muutos oli 7,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

Rahoitustuottoja kertyi 15,4 milj. euroa, eli 0,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Kaupungille maksettiin osinkoja yhteensä 11,0 milj. euroa, joista merkittävimmät olivat KSS Energia Oy:n osinko 8,5 milj. euroa, Kuntarahoitus Oyj 0,8 milj. euroa ja Kymenlaakson Sähkö Oy:n osinko 1,7 milj. euroa. Rahoituskulujen toteutuma oli 7,1 milj. euroa eli 2,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Korkokuluja maksettiin 2,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän korkotason madaltuessa. Arvopapereiden

luovutustappioita ja arvonalentumisia kirjattiin noin 0,1 milj. euroa enemmän kuin edellisellä tilikaudella. Arvopapereiden luovutusvoittoja saatiin 1,7 milj. euroa.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate oli 18,3 milj. euroa ja se kattoi poistot 64,0 prosenttisesti. Asukasta kohden laskettuna vuosikate oli 236 euroa.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin tilikaudelle yhteensä 28,6 milj. euroa eli noin 1,9 milj. euroa enemmän kuin edellisellä tilikaudella. Suunnitelman mukaisten poistojen, 27,1 milj. euroa, lisäksi kirjattiin arvonalentumisia 1,5 milj. euroa. Arvonlennukset muodostuvat käytöstä poistuneiden rakennusten alaskirjauksista. Satunnaisiin tuottoihin kirjattiin 6,3 milj. euroa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen rakennusten apporti-luovutuksesta Kouvolan Yritystilat Oy:lle.

Kaupungin tilikauden tulokseksi muodostui -4,0 milj. euroa, muutos edelliseen vuoteen on -1,5 milj. euroa. Aiempiin investointeihin (Tuulensuoja, Kaupungintalo ja kortteli 10008) liittyviä poistoeroja on kirjattu noin 0,1 milj. euroa. Poistoeron jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -4,0 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä taseessa on tilinpäätöshetkellä 13,0 milj. euroa.

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot / toimintakulut, %

$$= 100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$$

Kaupungin toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta sekä oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittää kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista, %

$$= 100 * \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kaupungin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kaupungin vuotuista keskimääräistä investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistoalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista poistonalaista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyden arvioinnissa. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kaupungin toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen. Erityisesti silloin, kun kaupungin talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma, 1000 euroa	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	18 306	24 226
Satunnaiset erät	6 258	0
Tulorahoituksen korjauserät	-7 230	-1 000
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-60 035	-24 877
Rahoitusosuudet investointimenoihin	808	640
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 663	3 683
Toiminnan ja investointien rahavirta	-17 231	2 673
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-199	-9 568
Antolainasaamisten vähennykset	834	454
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 000	64 400
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-67 871	-32 800
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 443	-19 048
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-3	13
Vaihto-omaisuuden muutos	-4	4
Saamisten muutos	-1 525	-166
Korottomien velkojen muutos	1 246	-4 058
Rahoituksen rahavirta	18 921	-768
Rahavarojen muutos	1 691	1 904
Rahavarat kauden lopussa	35 086	33 396
Rahavarat 1.1.	33 396	31 491
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 euroa	-41 332	21 412
Investointien tulorahoitus, %	30,9	100,0
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,7
Kassan riittävyys, pv	34	40
Asukasmäärä	77 641	78 399

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella. Tuloslaskelman tavoin rahoituslaskelma sisältää ainoastaan erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kaupungin ja kaupunkiin kuulumattomien toimijoiden välillä.

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin eli kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja. Toiminnan rahavirta oli 17,3 milj. euroa, muutos edelliseen tilikauteen oli -5,9 milj. euroa. Satunnaiset

erät olivat 6,3 milj. euroa ja ne kohdistuivat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen rakennusten omaisuusjärjestelyihin. Tulorahoituksen korjauserät, yhteensä 7,3 milj. euroa, muodostuivat pysyvien vastaavien myyntivoitoista ja -tappioista. Tulorahoituksen korjauserillä ei ole kassavaikutusta.

Rahoituslaskelman investointien rahavirta muodostuu pysyvien vastaavien investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloista. Investointimenoja oli 60,0 milj. euroa, luovutustuloja kertyi 24,7 milj. euroa ja rahoitusosuuksia saatiin 0,8 milj. euroa (mm. teatterin ja uimahallin rakentamiseen sekä Eskolanmäen liikuntahalliin).

Toiminnan ja investointien rahavirraksi muodostui -17,2 milj. euroa. Varsinaisen toiminnan tulorahoituksella rahoitettiin 30,9 % investointien omahankintamenosta. Investointien omahankintameno oli 59,2 milj. euroa, 763 euroa asukasta kohti. Ilman sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen rakennusten omaisuusjärjestelyn vaikutusta omahankintamenoiksi muodostuu 36,2 milj. euroa (467 euroa/asukas). Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta on tilinpäätöshetkellä -41,3 milj. euroa.

Rahoituksen rahavirta esittää ne rahoitukselliset erät, joilla varsinaisesta toiminnasta ja investoinneista syntynyt rahoitustarve katetaan. Rahoituksen rahavirran toteutumaksi muodostui 18,9 milj. euroa. Antolainasaamisten lisäys muodostuu palautuskelpoisista liittymismaksuista, 0,2 milj. euroa. Antolainoja ei myönnetty vuonna 2025. Antolainasaamisten vähennys 0,8 milj. euroa muodostuu pääosin antolainojen suunnitelman mukaisista lainanlyhennyksistä sekä liittymismaksujen palautuksista. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 80 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja maksettiin pois 67,9 milj. euroa. Tähän sisältyy 30 milj. euron bullet-lainan poismaksu. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli 6,4 milj. euroa ja se muodostuu kaupungin ja tytäryhteisöjen välisen konsernipankkitilin sekä kuntatodistuslainojen muutoksista. Laskennallinen lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävydestä lainojen hoitoon. Laskennallinen lainanhoitokate oli 0,5 eli heikko. Nettolainakanta eli lainakanta vähennettynä antolainasaamisilla oli 3 459 euroa asukasta kohden.

Muut maksuvalmiuden muutokset, -0,3 milj. euroa, muodostuivat toimeksiantojen varojen ja pääomien muutoksista, vaihto-omaisuuden muutoksista, saamisten muutoksista ja korottomien velkojen muutoksista.

Rahavarojen muutos kertoo kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella. Rahavarojen muutos oli 1,7 milj. euroa. Rahavaroja oli tilinpäätöshetkellä 35,1 milj. euroa. Kassan riittävyys oli 34 päivää.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirran tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman

investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet (mutta ei luovutustuloja).

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kaupungin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kaupungin lainahoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluvun arvo on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kaupungin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kaupungin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA, 1000 euroa	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	571 349	558 779
Aineettomat hyödykkeet	2 818	2 117
Aineettomat oikeudet	0	4
Muut pitkävaikutteiset menot	2 711	2 092
Ennakkomaksut	107	21
Aineelliset hyödykkeet	367 015	380 292
Maa- ja vesialueet	87 027	84 794
Rakennukset	114 670	136 391
Kiinteät rakenteet ja laitteet	130 550	131 865
Koneet ja kalusto	1 543	1 267
Muut aineelliset hyödykkeet	2 007	1 989
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 217	23 985
Sijoitukset	201 516	176 370
Osakkeet ja osuudet	146 963	121 182
Muut lainasaamiset	51 934	52 498
Muut saamiset	2 619	2 690
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 378	1 188
Lahjoitusrahastojen varat	1 378	1 188
VAIHTUVAT VASTAAVAT	54 066	50 250
Vaihto-omaisuus	43	39
Aineet ja tarvikkeet	43	39
Saamiset	18 937	16 815
Pitkäaikaiset saamiset	2 408	6 208
Lainasaamiset	2 139	5 939
Muut saamiset	270	157
Siirtosaamiset	0	112
Lyhytaikaiset saamiset	16 528	10 606
Myyntisaamiset	3 887	3 630
Lainasaamiset	7 592	341
Muut saamiset	1 867	1 750
Siirtosaamiset	3 181	4 886
Rahoitusarvopaperit	34 979	33 287
Muut arvopaperit	34 979	33 287
Rahat ja pankkisaamiset	107	109
VASTAAVAA	626 793	610 216

VASTATTAVAA, 1000 euroa	2025	2024
OMA PÄÄOMA	258 880	262 835
Peruspääoma	245 925	245 925
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä	16 910	19 317
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 954	-2 407
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	876	947
Poistoero	876	947
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 447	1 259
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 447	1 259
VIERAS PÄÄOMA	365 590	345 175
Pitkäaikainen vieras pääoma	244 022	204 061
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	244 022	204 061
Lyhytaikainen vieras pääoma	121 568	141 114
Joukkovelkakirjalainat	32 000	15 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 550	74 858
Lainat muilta luotonantajilta	15 646	17 726
Saadut ennakot	1 469	1 446
Ostovelat	9 419	9 205
Muut velat	2 520	2 220
Siirtovelat	21 964	20 659
VASTATTAVAA	626 793	610 216
Taseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	41,5	43,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	147,8	138,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	12 956	16 910
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	167	216
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	330 217	311 645
Lainat, eur/asukas	4 253	3 975
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 euroa	407 310	360 736
Lainat ja vastuut 31.12., euroa/asukas	5 246	4 601
Lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	51 934	52 498
Asukasmäärä	77 641	78 399

Tase sisältää kaupungin omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan. Kuten tulos- ja rahoituslaskelmassakin erät eivät sisällä kaupungin eri yksiköiden välisiä sisäisiä eriä.

Kaupungin taseen loppusumma tilinpäätöshetkellä oli 626,8 milj. euroa. Pysyviä vastaavia oli 571,3 milj. euroa, joista merkittävimmät erät olivat aineelliset hyödykkeet 367,0 milj. euroa ja sijoitukset 201,5 milj. euroa. Toimeksiantojen varat olivat 1,4 milj. euroa. Vaihtuvat vastaavat olivat 54,1 milj. euroa. Merkittävimpänä eränä oli saamiset 18,9 milj. euroa, jotka kasvoivat edellisestä vuodesta 2,1 milj. euroa. Rahoitusarvopapereita tilinpäätöshetkellä oli noin 35,0 milj. euroa eli 1,7 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden tilinpäätöksessä. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa noin 0,1 milj. euroa.

Kaupungin oma pääoma tilinpäätöshetkellä oli 258,9 milj. euroa. Poistoeroa on jäljellä noin 0,9 milj. euroa. Toimeksiantojen pääomat olivat 1,4 milj. euroa, se muodostuu lahjoitusrahastojen pääomista. Vierasta pääomaa oli 365,6 milj. euroa, josta pitkäaikaista vierasta pääomaa oli 244,0 milj. euroa ja lyhytaikaista 121,6 milj. euroa. Kuntatodistustulot, 32,0 milj. euroa, luokitellaan joukkovelkakirjalainoiksi.

Kaupungin omavaraisuusaste oli 41,5 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 147,8 %. Kertynyt ylijäämä taseessa oli 13,0 milj. euroa, joka asukasta kohti oli 167 euroa. Lainakanta oli 330,2 milj. euroa eli 4 253 euroa asukasta kohden. Lainat ja vastuut olivat 407,3 milj. euroa, joka on 5 246 euroa asukasta kohden. Lainasaamiset 31.12. olivat 51,9 milj. euroa.

Sijoitustoiminta

Kaupungin pitkäaikainen sijoitussalkku on täyden valtakirjan periaatteella kahden varainhoitajayhteisön – OP Varainhoidon ja Evlin hoidettavana. Lähtökohtana on, että tuottoja haetaan pitkäjänteisesti, ilman liiallista riskinottoa. Kaupungin nykyisellä sijoitusstrategialla salkun perusallokaatio on 35 % korot, 35 % osakkeet, 30 % vaihtoehtoiset sijoitukset (esim. kiinteistörahastot ja metsärahasot). Vaihtoehtoisten sijoitusten osalta mukaan voidaan ottaa myös epälikvidimpiä vaihtoehtoja (esim. epälikvidit lainat, private equity-rahastot, infrasijoitukset). Epälikvidien vaihtoehtoisten sijoitusten osuus kaupungin kokonaissijoitusvarallisuudesta saa olla enintään 20 %. Maksimipaino osakkeiden osalta on 50 %. Pitkän aikavälin tuottotavoite perusallokaatiolla on noin 5 % ja volatiliiteetti, joka kuvaa tuottojen vaihtelua odotetun tuoton ympärillä on noin 8 %.

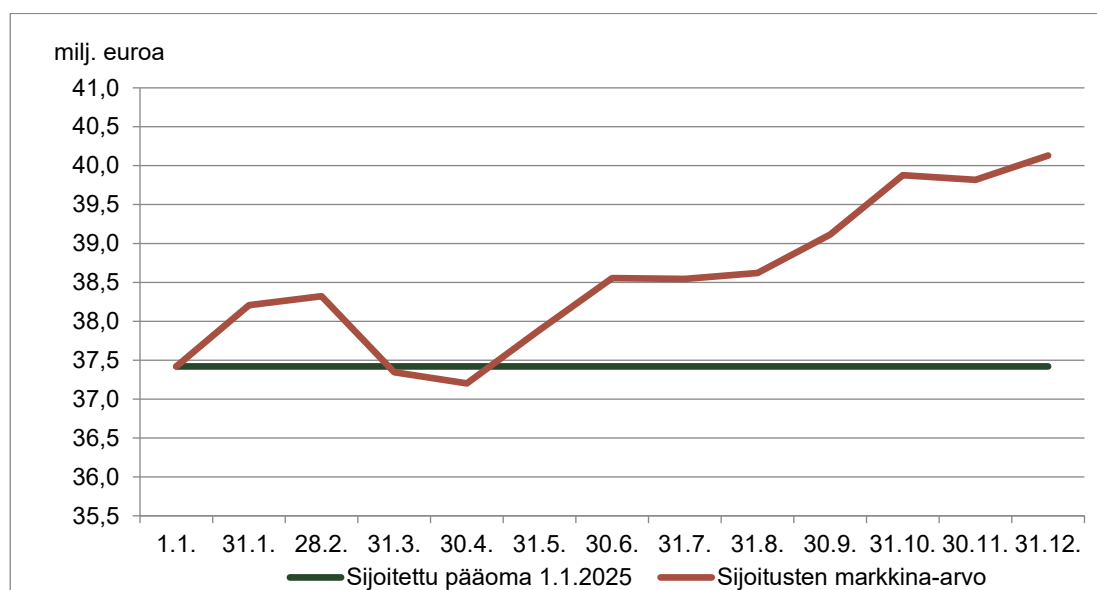
Vastuullisen sijoittamisen merkitys on kasvanut viime vuosina. Vastuullisuudella tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä näkökulmia. Molemmat kaupungin varainhoitajista ovat sitoutuneet jatkuvasti kehittämään vastuullisen sijoittamisen toimintatapojaan. Vastuullisen sijoittamisen kulmakiviä ovat mm. vastuullisuustekijöiden analyysi ja ESG-arvosanan laskeminen, YK:n Global Compact –periaatteiden seuranta ja vaikuttaminen, kiistanalaisten asioiden poissulkeminen sekä vastuullisuusraportointi. Salkun ESG-raportti arvioi salkun sijoituksia vastuullisuustekijöiden näkökulmasta. Raportointi edistää merkittävästi salkun läpinäkyvyyttä.

Vuoden 2025 lopussa kaupungin sijoitussalkku muodostui siten, että korkosijoitusten osuus oli 32 %, osakesijoitusten 39 % ja vaihtoehtoisten sijoitusten 29 %. Osakesijoitukset olivat selvässä ylipainossa, korkosijoitukset alipainossa ja vaihtoehtoiset sijoitukset lähes normaalipainossa. Paremman hajautuksen aikaansaamiseksi kaupungin sijoitukset on toteutettu rahastojen kautta. Salkun volatiliiteetti viime vuoden osalta oli alhainen, 6,18 %.

Vuosi 2025 oli sijoitusmarkkinoilla kokonaisuutena myönteinen, vaikka siihen sisältyi ajoittain merkittävää epävarmuutta. Markkinanäkemyksen mukaan osakemarkkinoiden nousu jatkui läpi vuoden laaja-alaisen talouskasvun ja keventyneen rahapolitiikan tukemana, ja osakkeet olivat selvässä ylipainossa sijoitusstrategioissa. Kouvolan kaupungin varainhoitosalkun kehitys oli vuonna 2025 kokonaisuutena myönteinen. Kaupungin pitkäaikaisen sijoitussalkun kirjanpidollinen arvo vuoden 2025 lopussa on noin 35,0 milj. euroa. Salkun markkina-arvo vuoden lopussa oli 40,1 milj. euroa, ja koko salkun vuotuinen tuotto oli +7,03 %. Yksittäisistä omaisuusluokista parhaiten tuottivat osakesijoitukset, joiden tuotto oli +12,42 %. Korkosijoitusten tuotto oli vakaalla tasolla, +5,11 %, ja muut sijoitukset toivat salkkuun hajautushyötyä tuottaen +3,41 % vuoden aikana.

Maailmantalouden kasvunäkymät ovat pysyneet alkuvuoden 2026 aikana melko ennallaan. Euroopassa elpyminen jatkuu, ja erityisesti Saksan talouden viime kuukausina nähty piristyminen tukee Suomen vientiä. Suomessa talous on osoittanut elpymisen merkkejä: teollisuuden tilauskertymät ovat vahvistuneet, suurten pörssiyritysten tulokset ovat kohentuneet ja BKT kasvoi jälleen vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä usean heikon neljänneksen jälkeen, vaikka yksityinen kulutus on edelleen vaisua ja työmarkkinoiden heikkous hidastaa kotimaisen kysynnän toipumista. Globaali toimintaympäristö on silti riskipitoinen, ja kauppapoliittinen epävarmuus sekä poliittiset jännitteet voivat heijastua myös rahoitus- ja sijoitusmarkkinoille lisäten lyhytaikaista volatiliiteettia. Geopoliittinen tilanne on viime kuukausina hieman rauhoittunut, mutta maailmantaloudessa

vaikuttavat edelleen useat konfliktipesäkkeet, mikä ylläpitää epävarmuutta ja voi vaimentaa kasvunäkymiä (Kuntarahoitus markkinakatsaus 12.2.2026).

1.4.1.1 Sijoitusten markkina-arvon kehitys vuonna 2025

Kertyneeseen yli-/alijäämään vaikuttavat erät

Kertyneeseen yli- ja alijäämään vaikuttavista eristä on alla olevassa taulukossa esitetty merkittävimmät erät viideltä viimeiseltä vuodelta. Kumulatiivinen vaikutus vuosilta 2009–2025 on 137,5 milj. euroa. Hyvinvointialueuudistuksesta johtuvaa verotulojen ja valtionosuuksien poikkeuksellisuutta ei ole huomioitu laskelmassa.

Kertyneeseen yli- ja alijäämään vaikuttavat erät, milj. euroa	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Poistoeron muutos	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Arvonalentumiset ja lisäpoistot	-2,6	-0,1	-1,4	-0,1	-1,5
Pakollinen varaus sote-ky:n alijäämien kattamiseen (kohdistettu asiakaspalvelujen ostoihin)		11,6			
Koronan vaikutus käyttötalouteen	-4,5				
Valtion koronatukipaketti	13,0				
Harkinnanvarainen valtionosuus		1,4	1,3		
Kouvolan ammattiopisto Oy apportti	-0,5				
Kymsoten laskutus v. 2019-2021 korjaus		-0,4			
Taidelahjoitus			0,6	0,0	
KOY Asentajankatu 9 fuusiotappio				-0,2	
Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen käytössä olevien rakennusten siirto Kouvolan Yritystilat Oy:lle apporttiluovutuksena					6,3
Yhteensä	8,5	12,5	0,5	-0,1	4,8

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsevät kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa kuinka paljon kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden ylijäämä (alijäämä)} / \text{asukasmäärä}$$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{vieras pääoma} - (\text{saadun ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat}) \text{ sekä Lainat euroa/asukas}$$

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut sekä Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kaupungin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulot ja -menot kattavat varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Kokonaistulojen ja -menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman Rahavarojen muutos vähennettynä Muut maksuvalmiuden muutokset -erän summalla.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2025 olivat 373,3 milj. euroa ja kokonaismenot 371,3 milj. euroa. Kokonaistulojen ja -menojen erotus on 2,0 milj. euroa.

Tulot, 1000 euroa

Toiminta

Toimintatuotot	42 229
Verotulot	202 439
Valtionosuudet	1 664
Korkotuotot	2 153
Muut rahoitustuotot	13 277
Satunnaiset tuotot	6 258
Tulorahoituksen korjaukset	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-7 468

Investoinnit

Rahoitusosuudet investointimenoihin	808
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 663

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisen vähennykset	834
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	6 443

Kokonaistulot yhteensä

373 300

Menot, 1000 euroa

Toiminta

Toimintakulut	237 322
-Valmistus omaan käyttöön	-937
Korkokulut	6 729
Muut rahoituskulut	343
Tulorahoituksen korjaukset	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-239

Investoinnit

Investointimenot	60 035
------------------	--------

Rahoitustoiminta

Antolainasaamisten lisäykset	199
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	67 871

Kokonaismenot yhteensä

371 323

1.6 Konsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

TYTÄRYHTEISÖT

Energia- ja vesiyhtiöt	
KSS Energia Oy	100,0 %
KSS Lämpö Oy	100,0 %
KSS Rakennus Oy	100,0 %
Voimakymi Oy	100,0 %
Suomen Energia-Urakointi Oy	100,0 %
KSS Verkko Oy	97,7 %
Kouvolan Vesi Oy	100,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kouvolan Asunnot Oy	100,0 %
Asunto Oy Elopuisto	84,1 %
Kiinteistö Oy Päätie 19	100,0 %
Kiinteistö Oy Madekuja 1	68,1 %
Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus *	58,9 %
Kiinteistö Oy Korianjousi	58,3 %

Elinkeino- ja kehitysyhtiöt	
Kouvola Innovation Oy	100,0 %
RRT Kouvola Oy	100,0 %
Kohoa Synergiakeskus Oy	66,7 %
Kouvolan Yritystilat Oy	100,0 %
(kaupunki 63 % ja Kouvola Innovation Oy 37 %)	

Muut tytäryhtiöt	
Kouvolan Teatteri Oy	100,0 %
Kouvolan Teatteripalvelu Oy	100,0 %
Kouvolan Rautatie- ja Aikuskoulutus Oy	100,0 %
Kuusankosken Tennishalli Oy	87,0 %
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	61,0 %
Kouvolan Ammattiopisto Oy	60,0 %
Eduko koulutus- ja yrityspalvelut Oy	60,0 %
Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 62,5)	32,2 %

OSAKKUUSYHTEISÖT

Muut osakkuusyhtiöt	
Kymenlaakson Jäte Oy	47,0 %
Ekokaari Oy	47,0 %
Keltakankaan Lämpö Oy	47,0 %
Kymenlaakson Orkesteri Oy	33,5 %
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu O	24,5 %
Disec Oy	24,5 %
Saimaa Stadiumi Oy	24,5 %
Kymin Voima Oy (KSS Energian kautta)	24,0 %
Kymenlaakson Sähkö Oy	20,7 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	49,0 %
Asunto Oy Aron-Kara 1 **	48,5 %
Asunto Oy Kirkkokuorentie 2 **	48,5 %
Asunto Oy Kouvolan Lasipalatsi **	47,3 %
Asunto Oy Kimmelmanni **	45,4 %
Asunto Oy Enäriivi **	40,8 %
Asunto Oy Kaipiaistensato **	40,7 %
Kiinteistö Oy Korianportti***	39,9 %
Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1***	39,1 %
Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju **	39,0 %

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	
Asunto Oy Kataja-Haikula **	34,1 %
Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus	32,8 %
Asunto Oy Anjalantie 2	31,3 %
Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio **	31,0 %
Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli	30,6 %
Asunto Oy Siltaapuisto 1 ****	30,5 %
Asunto Oy Huusarinmäki **	30,4 %
Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari	30,2 %
Asunto Oy Puutarhuringjousi **	29,3 %
Asunto Oy Silmuntie **	27,9 %
Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo **	27,9 %
Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10**	27,1 %
Asunto Oy Elimäen Napansäde	26,9 %
Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto **	25,0 %
Asunto Oy Lohitie 5	24,9 %
Asunto Oy Suolasenkoski **	23,7 %
Asunto Oy Kasakkakara **	23,1 %
Anjalankosken Painotalo Oy***	22,6 %
Asunto Oy Rivikolka 2 **	22,0 %
Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy	21,6 %
Asunto Oy Naakanhovi **	21,4 %

KUNTAYHTYMÄT

Kuntayhtymät	
Kymenlaakson liitto	49,7 %

SÄÄTIÖT

Säätiö	
Myllykosken vanhustensäätiö sr	

*) Kaupungin tytäryhteisö 50,7 % ja Kouvolan Yritystilat Oy 8,2 %

**) Kouvolan Asunnot Oy:n osakkuusyhteisö

***) Kouvolan Yritystilat Oy:n osakkuusyhteisö

****) Kaupungin osakkuusyhteisö 26 % ja

Kouvolan Asunnot Oy 4,5 %

25 tytäryhteisöä
40 osakkuusyhteisöä
1 kuntayhtymä
1 säätiö

Päivitetty 31.12.2025

Kouvolan kaupungin konserniin kuului vuoden 2025 lopussa 25 tytäryhteisöä, jotka kaikki on yhdistelty konserniin. Osakeyhtiöalakerneina on yhdistelty KSS Energia, Kouvola Innovation ja Eduko-konserni. Kouvolan Asunnot Oy ei laadi konsernitilinpäätöstä, mutta sen tytäryhtiö Asunto Oy Elopuisto on yhdistelty. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdisteltiin 1 kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Kouvola-konserniin kuului myös 40 osakkuusyhteisöä, joista konsernitilinpäätökseen yhdisteltiin konsernin kannalta 5 olennaista osakkuusyhteisöä, Kouvolan Yritystilat Oy:n kolme

osakkuusyhteisöä sekä alakonserneihin yhdistellyt. Konsernikaavioon on täydennetty alakonsernien osakkuusyhteisöt. Kouvola-konserniin kuuluva 1 säätiö on yhdistelty konserniin.

Kouvolan kaupungin tytäryhteisöistä energia – ja vesi-yhtiöitä ovat 100 prosenttisesti omistetut KSS Energia Oy ja Kouvolan Vesi Oy. KSS Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat 100 prosenttisesti omistetut KSS Lämpö Oy, KSS Rakennus Oy, Voimakymi Oy, Suomen Energia-Urakointi Oy ja 97,7 prosenttisesti omistettu KSS Verkko Oy.

Kouvolan kaupungin 100 prosenttisesti omistama Kouvola Innovation Oy on elinkeino- ja kehitysyhtiö. Kouvola Innovation Oy omistaa 100 prosenttisesti RRT Kouvola Oy:n sekä 66,7 prosenttisesti Kohoa Synergiakeskus Oy:n. Kouvola Yritystilat Oy on Kouvolan kaupungin 63 prosenttisesti omistama tytäryhtiö ja Kouvola Innovation Oy:n 37 prosenttisesti omistama osakkuusyhtiö.

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöitä ovat Kouvolan kaupungin 100 prosenttisesti omistamat Kouvolan Asunnot Oy ja Kiinteistö Oy Päätie 19 sekä 68,1 prosenttisesti omistettu Kiinteistö Oy Madekuja 1 ja 58,3 prosenttisesti omistettu Kiinteistö Oy Korianjousi. Kiinteistö Oy Korian Liikekeskuksen omistus konsernissa on yhteensä 58,9 % jakaantuen Kouvolan kaupunki 50,7 % ja Kouvolan Yritystilat Oy 8,2 %. Kouvolan Asunnot Oy:n tytäryhtiö on 84,1 %:n omistusosuudella Asunto Oy Elopuisto.

Muut Kouvolan kaupungin tytäryhtiöt ovat 100 prosenttisesti omistetut Kouvolan Teatteri Oy ja Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy, 87,0 %:n omistusosuudella Kuusankosken Tennishalli Oy, 61,0 prosenttisesti omistettu Kaakkois-Suomen Tieto Oy, 60,0 %:n prosenttisesti omistettu Kouvolan Ammattiopisto Oy ja 32,2 prosenttisesti omistettu Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 62,5 %). Kouvolan Teatteri Oy:n tytäryhtiö on 100 %:n omistusosuudella Kouvolan Teatteripalvelu Oy. Kouvolan Ammattiopisto Oy omistaa 100 prosenttisesti Eduko koulutus- ja yrityspalvelut Oy:n.

Osakkuusyhteisöjä ovat Kymenlaakson Jäte Oy (47,0 %), Kymenlaakson Orkesteri Oy (33,5 %), Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (24,5 %) ja Kymenlaakson Sähkö Oy (20,7 %). Kymenlaakson Jäte Oy:n kautta osakkuusyhtiöitä ovat Ekokaari Oy (47,0 %) ja Keltakankaan Lämpö Oy (47,0 %). Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy kautta osakkuusyhtiöitä ovat Disec Oy (24,5 %) ja Saimaa Stadiumi Oy (24,5 %). KSS Energia Oy:n kautta osakkuusyhtiö on Kymin Voima Oy (24,0 %).

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöihin kuuluvia osakkuusyhtiöitä ovat Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy (49,0 %), Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari (30,2 %), Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus (32,8 %), Asunto Oy Anjalantie 2 (31,3 %), Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli (30,6 %), Asunto Oy Elimäen Napansäde (26,9 %), Asunto Oy Lohitie 5 (24,9 %), Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy (21,6 %) ja Asunto Oy Siltapuisto 1 (30,5 %). Asunto Oy Siltapuistosta Kouvolan kaupunki omistaa 26,0 % ja Kouvolan Asunnot Oy 4,5 %:

Kouvola Yritystilat Oy:n kautta osakkuusyhtiöitä ovat Kiinteistö Oy Korian Portti (39,9 %), Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1 (39,1 %) ja Anjalankosken Painotalo Oy (22,6 %). Kouvolan Asunnot Oy:n kautta osakkuusyhtiöitä ovat Asunto Oy Aron-Kara 1 (48,5 %), Asunto Oy Kirkkokuorentie 2 (48,5 %), Asunto Oy Kouvolan Lasipalatsi (47,3 %), Asunto Oy Kimmelmanni (45,4 %), Asunto Oy Enärivi (40,8 %), Asunto Oy Kaipiaistensato (40,7 %), Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju (39,0 %), Asunto Oy Kataja-Haikula (34,1 %), Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio (31,0 %), Asunto Oy Huusarinmäki (30,4 %), Asunto Oy Puutarhurinjousi (29,3 %), Asunto Oy Silmuntie (27,9 %), Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo (27,9 %), Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10 (27,1 %), Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto (25,0 %), Asunto Oy Suolasenkoski (23,7 %), Asunto Oy Kasakkakara (23,1 %), Asunto Oy Rivikolka 2 (22,0 %) ja Asunto Oy Naakanhovi (21,4 %).

Kuntayhtymä on Kymenlaakson liitto (49,7 %). Säätiö on Myllykosken vanhustensäätiö sr.

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kouvola- konserniin kuuluu peruskaupungin lisäksi yhtiöitä ja yhteisöjä. Kuntalain mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto huolehtii käytännön

konsernivalvonnan toteuttamisesta Kouvola-konsernissa, kaupungin elinvoima- ja työllisyyspalvelun huolehtiessa valmistelusta. Tilikaudella 2025 elinvoima- ja työllisyysjaosto kokoontui 12 kertaa.

Kaupunginvaltuusto on asettanut vuosittaiset tavoitteet keskeisille tytäryhtiöille. Asetettuja tavoitteita ja talouden kehitystä seurattiin osavuosisikastausten yhteydessä.

Hallintosäännön 19 §:n mukaan elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista, nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen ja muiden yhteisöjen hallituksiin sekä nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet. Elinvoima- ja työllisyysjaosto on nimennyt Kouvolan kaupungin yhtiökokousedustajat ja ehdokkaat yhtiöiden ja yhteisöjen toimielimiin/hallituksiin kuluva vuodelle.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 päivitetyn Kouvolan kaupungin konserniohjeen sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistuksen. Ennakkokäsityksen hankkiminen on valtuutettu konserniohjeen mukaan yhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen puheenjohtajan tehtäväksi. Tavoitteena on omistajatahdon näkyminen yhtiön strategisten päätösten taustalla ja tiiviimpi yhteydenpito omistajaan myös yhtiökokousten välillä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kohoa Synergiakeskus Oy hallinnoi Kouvolan keskustassa sijaitsevaa kiinteistöä. Yhtiön perustivat ja omistavat yhdessä joukko kouvolaalaisia yrityksiä ja yhdistyksiä sekä Kouvola Innovation Oy (Kinno). Toiminta käynnistyi vuonna 2023, kun entisen kauppakeskuksen muutosremontti valmistui. Kinno päätti lisätä omistustaan Kohoa Synergiakeskus Oy:ssä, jonka myötä siitä tuli alkuvuonna 2025 Kinnon tytäryhtiö.

Kouvolan kaupunki on myynyt helmikuussa yhden huoneiston Asunto Oy Lohitie 5:stä. Yhtiö säilyi edelleen kaupungin osakkuusyhtiöissä omistuksen ollessa 24,9 %.

Maaliskuussa on myyty kaikki kaupungin omistamat Canelco Oy:n osakkeet. Osakemäärä vastasi 1,53 % Canelco Oy:n koko osakekannasta. Kaupungin omistus oli perua 1990-luvulta Indekon Oy:stä, joka vuonna 2015 fuusioitui Itä Suomen Rahasto Oy:n kanssa Saimaa Capital Oy:ksi. Saimaa Capital Oy on vuonna 2021 toteutuneen fuusion seurauksena nykyisin Canelco Oy.

Konsernin sisäisissä erissä on huomioitu KSS Energia Oy:n sähkön vähittäismyynnin siirtyminen Oomi Oy:lle 1.3.2025 alkaen.

Osakkuusyhtiö Asunto Oy Elimäen Napansäteen omistuksiin kaupungin kirjanpidossa on kirjattu syyskuussa vähennyksiä kahden osaomistushuoneiston osalta johtuen omistajamuutoksista.

Anjalankosken Jäähalli Oy:n ylimääräinen yhtiökokous päätti elokuussa 2024 yhtiön purkamisesta. Osakeyhtiön purkaminen käynnistyi yhtiökokouksen päättäessä yhtiön asettamisesta selvitystilaan. Selvitysmenettelyn tarkoituksena oli yhtiön varallisuusarvion selvittäminen, velkojen maksaminen ja ylijäämävarojen jakaminen osakkeenomistajille. Anjalankosken Jäähalli Oy:n selvitystilän lopetuskokous on pidetty marraskuussa 2025 ja yhtiö on purkautunut. Jäähalliyhtiön alarajat ei tarkoittanut Inkeröisten jäähallin toiminnan lakkauttamista. Jäähallirakennus siirtyi jako-osuutena Kouvolan kaupungille.

Kouvolan Teatteripalvelu Oy on Kouvolan Teatteri Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Kouvolan Teatteripalvelu Oy on perustettu 11.11.2025, ja sen toiminnan tarkoituksena on tuottaa ja kehittää ravintolapalveluja teatteritoiminnan yhteydessä. Toiminta nivoutuu teatterin esitystoimintaan sekä muihin teatterin tiloissa järjestettäviin tapahtumiin.

Kouvolan kaupunki merkitsi 30.12.2025 Kouvolan Yritystilat Oy:n uusia osakkeita ja maksoi ne apporttiomaisuudella (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen käytössä olevilla rakennuksilla). Osakemerkinnän myötä Kouvolan kaupunki on Kouvolan Yritystilat Oy:n omistaja 63 % omistusosuudella ja Kouvola Innovation Oy omistaa 37 %. Aiemmin Kouvola Innovation Oy omisti

Kouvolan Yritystilat Oy:n kokonaan. Järjestely liittyy yhtiöittämisvelvollisuuteen, joka koskee kiinteistöjä, jotka ovat pääsääntöisesti vuokrattu hyvinvointialueelle tai muulle markkinatoimijalle.

Kouvolan kaupungin kokonaan omistama tytäryhtiö KSS Energia Oy ja KSS Energia Oy:n 100 % tytäryhtiö KSS Lämpö Oy ovat päättäneet panna täytäntöön 25.6.2025 allekirjoitetun sulautumissuunnitelman, jonka mukaan KSS Lämpö Oy sulautuu emoyhtiönsä KSS Energia Oy:hyn. Sulautumisen toteutuminen on rekisteröity 28.2.2026.

Muutoin tilikaudella 2025 konsernirakenteessa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Yhteenveto kaupungin saamista osingoista 2022–2025

Tilikauden 2025 osingot muodostuvat pääosin KSS Energia Oy:n, Kymenlaakson Sähkö Oy:n ja Kuntarahoitus Oyj:n osingoista. Vuoden 2025 talousarviossa osinkoja arvioitiin kertyvän 11,3 milj. euroa, josta merkittävimmät KSS Energia Oy 8,5 milj. euroa ja Kymenlaakson Sähkö Oy 2,0 milj. euroa.

Osingot, 1000 euroa	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
KSS Energia Oy	8 004	5 400	8 000	8 500	8 500
Kymenlaakson Sähkö Oy	585	585	2 078	2 000	1 732
Kuntarahoitus Oyj	439	738	721	-	793
Muut	3	3	107	-	5
Yhteensä	9 031	6 726	10 906	11 300	11 030

Keskeisten konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutuminen

KSS Energia Oy (konserni)

Tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Sijoitetun pääoman tuotto ≥ 10 %	Sijoitetun pääoman tuotto %	9,8 %
Omavaraisuusaste $\geq 35,0$ %	Omavaraisuusaste %	41,6 %
Nettovelkaantumisaste $\leq 50,0$ %	Nettovelkaantumisaste %	37,5 %
Osinko tilikaudelta 2024, joka maksetaan 2025 on 8,5 M€ Osinko tilikaudelta 2025, joka maksetaan 2026 on 8,5 M€	Maksettavan osingon määrä (euroa)	8,5 M€ 8,5 M€ (yhtiökokous 31.3.2026)
Asiakastutkimusten tulosten keskiarvo, asiointimielikuva ≥ 40	Suositteluindeksi NPS mittausasteikko	41,9
Energian toimitusvarmuus sähkö keskeytysaika $\leq 0,45$ h/asiakas lämpö keskeytysaika $\leq 0,49$ h/asiakas	Keskeytysaika (h/asiakas)	0,36 h sähkö 0,47 h lämpö
Kasvihuonepäästöt vähenevät vuoden 2019 tasosta vuoteen 2030 mennessä 10 %/vuosi	Päästövähennä (%/vuosi)	23,4 %
Työhyvinvointi, sairauspoissaolot $\leq 10,0$ pv/hlö/vuosi	Sairauspoissaolot pv/hlö/vuosi	11,2

Kouvolan Asunnot Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Käyttöasteen säilyttäminen yli 90 %	Käyttöaste % vuokratuloista laskettuna	85,3 %
Luottotappiot liikevaihdosta ennetään 1 %	Luottotappioiden osuus liikevaihdosta %	0,25 %
Yhden uuden kohteen suunnittelun käynnistys	Suunnittelu on käynnistynyt / ei ole käynnistynyt	On käynnissä (Pukimo-kortteli)
Uuteen suunniteltavaan kohteeseen varataan ensisijaisesti 30 asuntoa opiskelijoille, joista osa soluasuntoja	Opiskelijoille suunniteltavien uusien asuntojen lkm	kehitysvaiheessa
Vuokria korotetaan vuosittain omakustannusperusteisesti	Korotusprosentti	1.3.2025 alkaen n. 3,9 %
Asiakastyytyväisyysmittaustulos vähintään 25	NPS mittaustulosasteikko (asteikko 0–10 0-6 =arvostelijat 7-8 = passiiviset 9-10=suosittelijat Suosittelijoiden prosenttiosuudesta vähennetään arvostelijoiden prosenttiosuus =NPS)	Vuoden 2022 alussa tehdyn mittauksen tulos oli +24, vuonna 2023 se laski ja oli +10. Kustannusten kehitys pakotti yhtiötä nostamaan voimakkaasti vuokria 1.3.2023 alkaen ja tämä näkyy asiakastyytyväisyydessä. Jatkuvan kyselyn tulos oli -3.

Kouvolan Vesi Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Liikevoittoprosentti > 11 %	% liikevaihdosta	18,59 %
Omavaraisuusaste $\geq$ 49 %	Omavaraisuusaste %	50,89 %
Talousveden laatu, viranomaisnäytteiden ylitykset 0 kpl / vuosi	Ylitykset kpl / vuosi	0
Vedenjakelu poikki > 12 h, 0 kpl / vuosi	Yli 12 h kestäneet vedenjakeluhäiriöt kpl / vuosi	0
Vuosittain saneeratun (ei sis. uudisrakentamista) vesi- ja jätevesiverkoston määrä prosentteina verkoston kokonaismäärästä mukaan lukien keskeneräiset pitkissä hankkeissa	> 0,6 % verkoston kokonaismäärästä, kestävä taso on 1 % pitkällä aikavälillä	0,46 % vesijohtoverkosto 0,52 % jätevesiviemärit
Hulevesiliittyjien (uudet + saneerausalueet) määrän lisääminen vähintään 250 liittymää vuodessa	Uusien hulevesiliittymien lukumäärä kpl / vuosi	720

Kouvola Innovation Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Asiakaskontaktien määrä 1 200	Palveluita käyttäneiden tai henkilökohtaisesti kontaktoitujen määrä (kpl). Lähde: Kinnon asiakastietojärjestelmä	1 480
Seudulle perustettujen tai sijoittuneiden yritysten lukumäärän lisääminen (300), joista Kinnon palveluja käyttänyt (150)	Perustettujen tai sijoittuneiden yritysten määrä / Kinnon palveluja käyttänyt (kpl) (300/150). Lähde: Patentti- ja rekisterihallitus ja Kinnon asiakastietojärjestelmä	371/106
Toiminnan kehittämisen mahdollistava taloudellinen tulos 250 000 euroa	Emoyhtiö Kouvola Innovation Oy:n tilikauden tulos	+ 2,65 tuhatta euroa
Asiakastyytyväisyysmittaus on tehty ja sen tulos on vähintään 4,0	Toiminnan kehittämistä ohjaava asiakastyytyväisyysmittaus asteikolla 1–5	4,5
Yhteistyön luominen ja käynnistäminen kaupungin työllisyyspalveluiden ja Kinnon välille säännöllisten vakiintuneiden yhteistyöpalaverien muodossa	Säännölliset vakiintuneet yhteistyöpalaverit toteutuneet / ei toteutuneet	Toteutunut

Kouvolan Ammattiopisto Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Opiskelijavuosien tavoite rahoituspäätöksen mukaiset opiskelijavuodet = järjestämislupa+ mahdolliset lisävuodet. (järjestämisluvan mukainen vähimmäismäärä on 2 333 + negatiiviset lisävuodet -50)	Opiskelijavuosien määrä	2 316
Kouvolan Ammattiopisto Oy:n oman pääoman säilyttäminen vähintään +2.200.000 euroa tasolla	Oma pääoma	Oma pääoma +7.464.211,55
Eduko koulutus- ja yrityspalvelut Oy:n voitollinen tulos	Vahvistettu tulos voitollinen	Tilikauden voitto 165.713,11
Kaupungin työllisyyspalveluiden ja Edukon yhteisen pitkäaikais- ja nuorisotyöttömien koulutukseen ohjaamisen toimintamallin käyttöönotto. Tavoitteena yhteensä 50 pitkäaikais- ja nuorisotyöttömän ohjaus opiskelijaksi.	Opiskelijaksi ohjattujen pitkäaikais- ja nuorisotyöttömien määrä	Opiskelijaksi ohjattiin 31 pitkäaikais- tai nuorisotyöttömää
Henkilöstökyselyn tulosten KA vähintään 3.65	Henkilöstökyselyn tulosten KA	3,73

Kouvolan Teatteri Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Ohjelmistossa vähintään 5 oman tuotannon ensi-iltaa sekä 2 yhteistuotantoa kouvolaisten paikallisten toimijoiden kanssa mm. yhteislyseo, musiikkiopisto ja Xamk (lisäksi vierailuesityksiä)	Ensi-iltojen lkm	5 ensi-iltaa 2 yhteistuotantoa 22 vierailuesitystä
Nykyisen valtionosuustason säilyttäminen, 50 henkilötyövuotta (opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitussuunnitelmakausi 2022-2027)	Henkilötyövuodet	45,5
Oman pääoman säilyttäminen vähintään +300.000,- tasolla	Oma pääoma	403.000
Katsojatavoite 37 000	Katsojamäärä lkm	40 500
Yleisötyötaivoite 3 000	Osallistujamäärä lkm	4 600

Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Asiakastyytyväisyyden ylläpitäminen hyvällä tasolla, tulos vähintään 3,5 (asteikolla 1-4)	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos	3,6
Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen työelämäjaksojen avulla, 3 kpl/v	Toteutuneiden työelämäjakojen määrä kpl/v	Toteutunut 2 jaksoa
Kannattava koulutustoiminta, vuosittaisen opiskelijamäärätavoitteen toteutuminen 100 %:sti	Toteuma %	130 %
Taloudellinen ja kannattava toiminta	Myyntiliiketoiminnan positiivinen tulos	Myyntiliiketoiminnan tulos 63 009 euroa

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 31.12.2025
Liikevoittoprosentti vähintään 4,0	Liikevoittoprosentti (liikevoitto / liikevaihto) * 100	Liikevoittoprosentti on 2,9
Asiakastyytyväisyys yhtiön koko asiakaskannan osalta tasolla 3,3	Asiakastyytyväisyysmittaukset 2 kertaa vuodessa (asteikolla 1-4)	Asiakastyytyväisyysmittausten kokonaiskeskiarvo 3,28
Palvelupyynnöiden (SLA) vasteaika toteutuu palvelukuvausten mukaisesti Kouvolan kaupungin osalta	Vähintään 80 % palvelupyynnöistä valmistuu määräajassa. Lisäksi Kouvolalle toimitetaan kuukausittain tarkempi erittely SLA lajeittain.	SLA-toteuma 85,2 %
Service Deskin vastausaika koko asiakaskannan osalta keskimäärin 55 sekuntia	Keskimääräinen vastausaika sekuntia	Keskimääräinen vastausaika 90 sekuntia

1.6.4 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Peruskaupungin talouden ja kehityksen suunta vaikuttaa merkittävästi Kouvola-konsernin taloudelliseen tulokseen myös tulevina vuosina.

KSS Energia konsernin uudistunut strategia ohjaa toimintaa ja suuntaa tekemisiä vastuullisuuden viitoittamana uusille toiminta-alueille. KSS Energia myy ja toimittaa kaukolämpöä, lämpöratkaisuja,

toteuttaa sähkönjakelua, tuottaa sähköenergiaa, myy ja jakelee kaasua sekä tarjoaa energiapalveluita asiakkaiden muuttuviin energiatarpeisiin. Strategian mukaisesti yhtiö investoi uusiin puhtaan energian tuotantomuotoihin, toimitusvarmuuteen sekä uusiin kasvutoimintoihin. Erityisesti puhtaan päästöttömän kaukolämmöntuotannon investoinnit tulevat olemaan merkittäviä. Yhtenä strategiaa tukevana toimenpiteenä KSS Lämpö Oy on sulautunut KSS Energia Oy:hyn 28.2.2026 ja lämpöliiketoiminta jatkaa emoyhtiössä erillisenä liiketoimintayksikkönä. Vuoden 2026 aikana kaukolämmön kysynnän ennustetaan jatkavan maltillista kasvua ja kaasun kysynnän hieman laskevan. KSS Energian tavoitteena on tarjota vaihtoehtoisia lämmitysratkaisuja niille kiinteistöille, joille ei ole tarjolla kaukolämpöä nyt tai lähivuosien aikana.

KSS Verkko Oy:n liikevaihdon arvioidaan vuonna 2026 hieman kasvavan sähkön käytön lievän kasvun vuoksi. Merkittävien investointien ja niistä kertyvien poistojen vuoksi yhtiön tuloksen arvioidaan jäävän hieman vuoden 2025 tulosta pienemmäksi. Suomen Energia-Urakointi Oy:n ja KSS Rakennus Oy:n tilauskannat ovat alkuvuodesta 2026 aiempien vuosien kaltaisia.

Urakointiliiketoiminnan kannalta merkittäviä palvelusopimuksia on säännöllisesti kilpailutuksessa. Kilpailutuksissa menestymisellä on merkittävä vaikutus sekä Suomen Energia-Urakointi Oy:n että KSS Rakennus Oy:n kuluvan ja tulevien vuosien liiketoiminnan näkymiin.

Kouvola Innovation Oy:n strategiatyö käynnistyy alkuvuonna 2026 ja sen myötä yhtiön palvelujen ja painopisteiden sisältöä, tavoitteita ja toiminnan tuloksellisuuden mittaamista tarkennetaan päivitetyn kaupunkistrategian ja asiakkaiden tarpeiden perusteella. Kouvola Innovation Oy:n ja kaupungin välinen palvelusopimus on hyväksytty vuosille 2026-2029 ja se muodostaa Kinnon toiminnan ydintehtävät. Kouvola Innovation Oy:n sijoittumispalveluissa käynnistynyt valmistelu rautatieyhtiöiden ja niitä palvelevien huoltotoimintojen sijoittumisesta Kouvolaan jatkuu. Toteutuessaan varikkohanke tulee muodostamaan useiden rautatiealan yritysten merkittävän työpaikkakeskittymän Kouvolaan. Kehitettävät uusiutuvan energian hankkeet, kuten aurinkovoima- ja vetytaloushankkeet puolestaan varmistavat, että Kouvola tarjoaa hyvät toimintaedellytykset tulevaisuuden teollisuuden tarpeisiin. Energiaa tarvitsevat investoinnit synnyttävät tarpeen vihreälle energialle ja myös toisin päin – uusiutuvan energian lisääntyminen houkuttelee teollisia investointeja. Kouvola on useita lopullista investointipäätöstä odottavia uusiutuvan energian hankkeita suunniteltuna ja luvitettuna.

Kouvola Innovation Oy:n tytäryhtiö RRT Kouvola Oy hallinnoi terminaalikeskittymän RRT itä ja länsi -terminaaleja ja vuokraa niitä yritysten käyttöön. Yhtiön tavoitteena on vahvistaa RRT-terminaalialueiden asemaa kilpailukykyisenä logistiikkakeskittymänä, parantaa alueiden infrastruktuuria ja palvelutasoa, kehittää turvallisuus- ja ympäristöratkaisuja yhdessä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa, parantaa tulosta ja solmia enemmän asiakassuhteita kansainvälisillä markkinoilla toimivien yritysten kanssa. Kysytänäkymät ovat varovaisen myönteiset. Terminaalialueiden käyttöasteen odotetaan pysyvän vähintään nykyisellä tasolla, mutta tavoitteena on käyttöasteiden ja taloudellisen tilanteen parantaminen. Yhtiö varautuu kuitenkin yleisen talustilanteen ja logistiikkamarkkinoiden vaihteluihin sekä ylläpitää kustannuskuria ja pitkäjänteistä investointisuunnittelua.

Kouvola Innovation Oy:n tytäryhtiö Kohoa Synergiakeskus Oy hallinnoi Kouvolan keskustassa sijaitsevaa kiinteistöä. Kohoa Synergiakeskus Oy:n isoimman tapahtumatilan käyttöaste on ollut koko yhtiön olemassaoloajan matala, joten tapahtumatala päätettiin muuttaa toimistotilaksi Kouvolan kaupungin työllisyys- ja yrityspalvelujen käyttöön. Tilojen muutostyöt valmistuvat kevään 2026 aikana. Yhtiön taloudellinen tulos on kehittynyt suunnitellusti ja tulevan vuoden tuloksen arvioidaan kehittyvän voitolliseksi.

Kouvola kaupungin tytäryhtiö ja Kouvola Innovation Oy:n osakkuusyhtiö Kouvola Yritystilat Oy:n asiakkaita ovat Kouvolaan sijoittuvat yritykset, sekä Kouvolaan jo toimivat, kasvavat ja kehittyvät yritykset. Toimitilahankkeilla vauhditetaan uuden yritystoiminnan sijoittumista Kouvolaan ja tehdään sijoittumisesta yritykselle mahdollisimman sujuvaa. Kouvola Yritystilat Oy käy neuvotteluja vajaalla käytöllä tai tyhjillään olevien kiinteistöjen myynnistä tai vuokraamisesta. Vuokrausaste pyritään pitämään mahdollisimman korkeana. Yhtiön tavoitteena ei ole toimia yksinomaan kohteiden

pitkäaikaisena vuokraisäntänä, vaan tukea dynaamisesti uusilla toimitilahankkeilla uuden yritystoiminnan sijoittumista ja kasvua Kouvolassa. Vanhojen rakennusten korjaustarve rasittaa yhtiön taloutta tulevaisuudessa ja osaa rakennuksista ei kannata peruskorjata käytön loppuessa. Yllättävät tekniset ongelmat vanhoissa rakennuksissa voivat lisätä ylläpito- ja korjauskustannuksia merkittävästi. Kiinteistökannan hyvä hoitaminen edellyttää yhtiössä lähivuosina tarkkaa talouden suunnittelua ja seurantaa, peruskorjausinvestointien suunnittelua ja ajoitusta, rahoitustarpeiden ennakoimista ja niihin varautumista sekä yhtiöltä että omistajalta, kohteiden kehittämistä nykyisessä käyttötarkoituksessa tiiviissä yhteistyössä vuokralaisen kanssa sekä kohteiden markkinointia ja jalostamista mahdollisessa uudessa käyttötarkoituksessa.

Alueen elinvoiman kehitys heijastuu voimakkaasti myös Kouvolan Ammattiopisto Oy:n (Eduko konsernin) toimintaan. Kymenlaakso on äkillisen rakennemuutoksen aluetta. Ikäluokkakehitys alueella on voimakkaasti laskeva ja tulee vaikuttamaan opiskelijamääriin erityisesti vuodesta 2030 eteenpäin. Merkittävimpinä muutoksina yhtiön tulevaisuutta ajatellen nähdään rahoitusmallin uudistaminen ja toiminnanohjaus. Jatkossa järjestettävät koulutukset pyritään kohdistamaan työvoima- ja osaajapula-aloille. Aikuiset, jo tutkinnon omaavat, ohjataan lyhytkestoisempiin koulutuksiin. Rahoituksen kehitys pitkällä aikavälillä näyttää merkittävästi kustannusnousua negatiivisemmalla. Kiinteiden kulujen osuus toiminnassa on merkittävä, joten jatkossa on arvioitava muun muassa tilojen ja laitekannan tarpeellisuutta nykyisessä mittakaavassa. Eduko konserni asemoituu tulevaisuudessa entistä vahvemmin alueelliseksi kehittäjäksi tulevaisuuden rakentuessa vaikuttavuuden, työelämälähtöisyyden ja joustavuuden varaan.

Kouvolan Vesi Oy jatkaa strategiansa mukaisesti toiminnan kehittämistä. Kymenlaakson alueella on suunnitteilla useita teollisuushankkeita, joiden prosessit kuluttavat paljon talousvettä ja tuottavat jätevesiä. Kouvolaan on rakentumassa ja suunnitteilla useita datakeskuksia. Nykytekniikalla datakeskusten vedenkäyttö on vähäistä. Näiden hankkeiden toteutumisella on kuitenkin merkittävä vaikutus koko Kymenlaakson elinvoimaisuuteen ja myös vesilaitoksien toimintaan. Pidemmällä aikavälillä on varauduttava mahdollisesti kasvavaan talous- ja jäteveden käyttöön tarvittavilla laitos- ja verkostoinvestoinneilla sekä varauduttava mahdollisiin poikkeusolosuhteiden häiriöihin. Kymenlaakson alueen asukasmäärän laskeva kehitys, veden käytön säästäminen ja teollisuuden veden käytön lasku vähentävät veden kulutusta, joka on osaltaan huomioitava investointien ja käyttötalouden suunnittelussa. Verkoston ja laitoksien saneeraus- ja uudisinvestointeja on tarve jatkaa tulevina vuosina, jotta talousveden toimitusvarmuus ja laatu voidaan turvata asiakkaille kaikissa tilanteissa. Investointien keskeinen tavoite on vähentää aiempina vuosina syntyneitä korjausvelkoja. Veden- ja jäteveden perus- ja käyttömaksuissa, sekä liittymismaksuissa, on huomioitava jatkossakin investointien rahoitustarve lyhyellä ja pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Tulevina vuosina on varauduttava jäteveden puhdistamon laajennusinvestointiin. Yhdyskuntajätevesidirektiivin myötä tulee todennäköisesti lisävaatimuksia yhdyskuntapuhdistamoille 2030-luvulla. Lisävaatimuksina mm. typenpoisto ympärivuotiseksi, energianeutraalisuus, haitta-aineiden poistoprosessi. Luonnoksen vaatimukset lisäisivät merkittävästi investointeja jätevedenpuhdistukseen, mikä vähentää mahdollisuuksia saneerata verkostoinfraa sekä nostaisivat käyttökustannuksia lisääntyneen näytteenoton sekä haitta-aineprosessien käyttökustannusten takia.

Kouvolan Asunnot Oy:n lähivuosien näkymät yhtiön toiminnalle ja kehittymiselle ovat edelleen haastavat. Rakentamisen korkea hinta peruskorjauksissa ja uudisrakentamisessa vaikuttaa edelleen suunniteltuihin ja rahoitettaviin peruskorjauksien sekä uudishankkeiden kannattavuuteen. Tilikauden päättymisen ajankohtana ei tiedossa ole muutoksia, jotka aiheuttaisivat merkittäviä poikkeamia yhtiön toimintaan tai vakavaraisuuteen. Pitkällä aikavälillä suunnitelmallisella yhtiön kehittämisellä, omaisuuden hallinnalla ja kiinteistöstrategialla uskotaan olevan positiivinen vaikutus yhtiön vakavaraisuuteen. Vastuullisuus, sisältäen ympäristö- sekä taloudellisen ja sosiaalisen vastuun on mukana yhtiön toiminnassa vastuullisuusohjelman muodossa sekä ne on kytketty tiiviisti yhtiön strategiaan. Yhtiö seuraa aktiivisesti markkinoiden ja toimintaympäristön muutoksia, ja on valmis sopeuttamaan strategiaansa tarvittaessa, varmistaakseen toiminnan jatkuvuuden ja kilpailukykyyn.

Kaupunginavustuksen ja valtionavustuksen leikkaukset yhteensä n. 0,5 milj. euroa vaikuttavat Kouvolan Teatteri Oy:n toimintaan. Lippujen hintoja on jouduttu korottamaan. Muiden tuottojen kasvattaminen tulee olemaan teatterille tärkeää. Nykyisiä henkilöstöresursseja ei voida enää leikata, mikäli toiminta halutaan pitää nykyisellä tasolla. Uuden teatteritalon hanke etenee. Koko hankkeen valmistuttua vuonna 2028, kasvaa myös tarvittavien henkilöresurssien määrä.

Rautatieliikenteen tavaraliikenteen väheneminen paperiteollisuuden kuljetus tarpeen pienenemisen myötä vaikuttaa kuljettajien koulutustarpeeseen ja heijastuu Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy:n tilauskantaan ja koulutusmääriin. Liikenne- ja viestintäministeriön koulutustoimintaan myöntämä avustuksen enimmäismäärä on pysynyt yli kymmenen vuotta ennallaan eikä kata nykyistä tarvetta. Yhteistyö Kouvolan Ammattiopisto Edukon kanssa luo mahdollisuuksia koulutusyhteistyöhön.

Kaakkois-Suomen Tieto Oy:llä on vahva asema Kymenlaaksossa maakunnallisena toimijana, joka kykenee palvelemaan asiakkaitaan myös valtakunnallisesti. Yhtiön toiminta-alueena on koko Suomi maanlaajuisten asiakkaiden myötä. Yhtiön oman ohjelmistotuotannon kasvunäkymät ovat hyvät, myös muita uusia tuote- ja palvelukokonaisuuksia on kehitetty ja tuotteistettu. Riskinä yhtiö näkee hallitusohjelmassa mainitut in-house-yhtiöiden toimintaa rajoittavat esitykset sekä mahdolliset hyvinvointialueiden rakenteelliset muutokset. Nämä riskit koskevat kaikkia maakunnallisia ICT-palvelutuottajia.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, asetetut tavoitteet saavutetaan, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut Kouvolan kaupungin konserniohjeen sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistuksen sekä omistajapoliittiset linjaukset. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 11.11.2024 päivitetyn Kouvolan kaupungin konserniohjeen sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistuksen. Konserniohjeet vastaavat kuntalakia ja kaupungin hallintosääntöä ja noudattavat Kuntaliiton konserniohjeesta annettua suositusta. Omistajapoliittiset linjaukset on uudistettu ja päivitetty omistajapoliittinen ohjelma 2024-2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.6.2024. Kouvolan kaupungin konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistus sekä omistajapoliittiset linjaukset tullaan päivittämään vuoden 2026 aikana.

Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa

Kuntalain mukaan kaupunginvaltuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konsernivalvonnasta ja konserniohjauksen järjestämisestä vastaa konsernijohto. Kouvolan kaupungin hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, elinvoima- ja työllisyysjaosto, kaupunginjohtaja ja hänen sijaisensa. Konsernivalvonnan käytännön toteuttamisesta huolehtii elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kouvola-konserniin kuuluvat tytäryhtiöt noudattavat toiminnassaan kaupunginvaltuuston vahvistamia ohjeita. Tavoitteena on yhtenäinen toimintatapa konserniin kuuluvissa yhtiöissä, omistajatahdon näkyminen yhteisön strategisten päätösten taustalla ja tiiviimpi yhteydenpito omistajaan myös yhtiökokousten välillä. Omistajaohjausta on edelleen kehitetty tilikauden aikana.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtävänä on nimetä kaupungin ehdokkaat yhtiöiden toimielimiin sekä nimetä yhtiökokousedustajat. Pääsääntöisesti ehdokkaat on nimetty valtuustokaudeksi. Elinvoima- ja työllisyysjaosto on antanut toimiohjeita kaupungin yhtiökokousedustajille. Yhtiökokouksissa on valittu toimielinten jäsenet vuosittain. Kaupunginvaltuuston vahvistamat konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistus sekä omistajapoliittiset linjaukset on tarkoitettu ohjeeksi kaupungin päätöksentekijöille ja henkilöstölle, tytär- ja osakkuusyhteisöille sekä kuntayhtymille tulevien yksittäisten päätösten tueksi. Elinvoima- ja työllisyysjaosto on seurannut konserniohjeen

noudattamista muun muassa hallituksen jäsenhdoikkaiden nimeämisen osalta. Kaupungin tytäryhtiöiden hallituksen jäsenille on tarjottu koulutusta sekä kaupungin että yhtiöiden toimesta. Elinvoima- ja työllisyysjaosto osallistuu Kouvolan kaupungin konserniohje sekä hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistuksen päivittämiseen sekä on mukana omistajapoliittisen ohjelman valmistelussa. Elinvoima- ja työllisyysjaosto on hyväksynyt joulukuussa 2021 ohjeen Kouvolan kaupungin tytäryhtiöille kokous- ja matkustuskäytänteistä, kestitsemisistä ja kaupungin edustajan läsnäolosta muissa kuin virallisissa kokouksissa.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Merkittäville konserniyhteisöille on asetettu yhteisökohtaiset tavoitteet. Taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita sekä hallinnon ja toiminnan tilaa on seurattu vähintään kaupungin osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Konsernitilinpäätöksen laadintaa on sähköistetty ja yhteisöt syöttivät tilinpäätöstietonsa itse konsernitilinpäätösohjelmaan. Merkittävien konserniyhteisöjen johtajia on kuultu kaupunginhallituksessa sekä elinvoima- ja työllisyysjaostossa tilikauden aikana. Vuosittain järjestetään kaupunginhallituksen ja -valtuuston tiedon lisäämiseksi konsernipäivä, jossa keskeiset tytäryhteisöt ja näiden tytäryhteisöt esittelevät muun muassa ajankohtaisia asioita ja yleisiä strategisia linjauksia. Konserniohjeessa konsernijohto on edellyttänyt merkittävien taloudellisten ratkaisujen hyväksyttämistä etukäteen. Vastuu konsernijohtoon ennakkokäsityksen hankkimisesta on konserniohjeen mukaan toimitusjohtajalla ja tytäryhtiön hallituksen puheenjohtajalla.

Konsernin sisäiset palvelut ja hankinnat

Konserniin kuuluvat yhteisöt voivat selvittää yhteistyössä kaupungin taloudesta vastaavan yksikön kanssa tukipalveluja hankkiessaan konsernin muiden yhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden, jotta päästään kaupunkikonsernin kokonaisedun kannalta tarkoituksenmukaiseen ratkaisuun. Tukipalveluita voivat olla esimerkiksi hallinto-, taloushallinto-, tietohallinto-, ict-, laki-, henkilöstö-, hankinta-, materiaali-, ateria- ja toimitila- sekä kiinteistöpalvelut. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti tytäryhtiöiden tulee selvittää konserniohjeen mukainen hankintalain soveltaminen. Yhtiöissä tulee varmistaa, että hankintoja koskevat prosessit ja hankintaohjeistus on ajantasainen. Asia tulee käsitellä yhtiön hallituksessa ja toimittaa tästä tieto omistajaohjaukseen. Elinvoima- ja työllisyysjaosto käy läpi keskeisten tytäryhtiöiden hankintaohjeet.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kouvolan kaupungin eettiset periaatteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Kaupunki edellyttää eettisyyttä myös kaupunkikonserniin kuuluvilta yhtiöiltä. Kouvolan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.11.2022. Valtuusto edellyttää, että konsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasolla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kouvolan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 16.1.2023. Konserniyhteisöjen riskienhallinta tulee järjestää noudattaen soveltuvin osin kaupunginvaltuuston ja -hallituksen hyväksymiä riskienhallintalinjauksia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisvastuu on yhteisön hallituksella. Yhteisön hallitus vastaa myös omaisuuden vakuuttamisesta. Konserniyhteisöjen riskienhallinnan toteuttamista on seurattu. Keskeisten konserniyhteisöjen riskien arviointi- ja seurantadokumentit käydään läpi kaupungin talousarvion valmistelun yhteydessä. Lisäksi keskeisiltä tytäryhtiöiltä pyydetään vuosittain yhtiön hallituksen vahvistama yhteenveto yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta sekä riskienhallintaohjeistus.

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma, 1000 euroa	2025	2024
Toimintatuotot	231 211	262 220
Toimintakulut	-406 158	-411 677
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 250	7 183
Toimintakate	-167 697	-142 273
Verotulot	200 814	204 878
Valtionosuudet	28 853	23 360
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 878	2 647
Muut rahoitustuotot	4 966	5 255
Korkokulut	-11 884	-14 914
Muut rahoituskulut	-991	-704
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 031	-7 715
Vuosikate	55 939	78 250
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-49 802	-46 792
Omistuksen eliminointierot	54	0
Arvonalentumiset	-1 523	-1 253
Poistot ja arvonalentumiset	-51 271	-48 045
Tilikauden tulos	4 668	30 205
Tilinpäätössiirrot	-9	-12
Tilikauden verot	-2 220	-5 331
Laskennalliset verot	-694	-1 167
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-778	-1 373
Tilikauden yli-/alijäämä	967	22 323
Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	56,9	63,7
Vuosikate/Poistot, %	109,0	162,9
Vuosikate, euroa/asukas	720	998
Asukasmäärä	77 641	78 399

Konsernituloslaskelmalla liitetietoineen osoitetaan kuntakonsernin tulorahoituksen riittävyys ja toiminnan taloudellinen tulos. Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin tuloksen, kun siitä on vähennetty konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet ja vähemmistöosuudet.

Konsernin toimintatuotot olivat 231,2 milj. euroa. Toimintatuottojen väheneminen edelliseen vuoteen verrattuna oli 31,0 milj. euroa. Toimintakulut olivat 406,2 milj. euroa, vähenemistä edelliseen vuoteen verrattuna 5,5 milj. euroa, eli 1,3 %. Toimintatuotot kattoivat noin 56,9 % toimintakuluista. Osuus osakkuusyhteisöjen tilikauden tuloksista oli 7,3 milj. euroa eli 0,1 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Suurimmat osakkuusyhteisöjen tulokseen vaikuttavat osuudet muodostuivat Kymenlaakson Sähkö Oy:n +7,2 milj. euroa, Kymenlaakson Jäte Oy:n +0,4 milj. euroa, Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy +0,1 milj. euroa ja Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy -0,5 milj. euroa osuuksista. Konsernin toimintakatteen muodostui -167,7 milj. euroa, joka on edellisvuoden toimintakatetta 17,9 % heikompi.

Toimintakuluihin sisältyvä henkilöstökulujen määrä oli 187,5 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen oli 0,6 milj. euroa. Konsernissa palveluja ostettiin 67,1 milj. eurolla, joka on 1,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Konsernin rahoitustuotot olivat 6,8 milj. euroa. Rahoituskulut olivat yhteensä 12,9 milj. euroa, 2,7 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Konsernin rahoituskulut olivat 5,8 milj. euroa enemmän kuin kaupungin rahoituskulut.

Vuosikate oli 55,9 milj. euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta 22,3 milj. eurolla. Vuosikate oli 109,0 % poistoista, edellisvuonna 162,9 %. Asukasta kohden laskettuna vuosikate oli 720 euroa. Vuosikatteen ja poistojen suhde on yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 51,3 milj. euroa. Poistoja kirjattiin 3,0 milj. euroa enemmän ja arvonalentumisia 0,3 milj. euroa enemmän kuin edellisvuoden konsernitilinpäätöksessä. Konsernin arvonalentumiset yhteensä 1,5 milj. euroa muodostuivat pääosin Kouvolan kaupungin kirjauksista. Olennaisia omistuksen eliminointieroja ei kirjattu.

Konsernin tilikauden tulos oli +4,7 milj. euroa, joka on 25,5 milj. euroa huonompi kuin edellisenä vuotena. Tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien jälkeen konsernin tilikauden ylijäämäksi muodostui +1,0 milj. euroa. Kouvolan kaupungin tilikauden tulokseksi muodostui -4,2 milj. euroa ja alijäämäksi -4,1 milj. euroa. Konsernituloksen muodostumiseen vaikuttivat pääosin peruskaupungin alijäämä ja KSS Energia –konsernin tilikauden voitto 11,9 milj. euroa.

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot / toimintakulut, %

$$= 100 * \text{toimintatuotot} / \text{toimintakulut}$$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista, %

$$= 100 * \text{vuosikate} / (\text{suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset})$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista poistonalaisten investointien tasoa. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit.

Vuosikatteen ja poistojen suhde on myös yksi kuntalain 118 §:n mukaisista kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa käytettävistä tunnusluvuista. Tämän tunnusluvun mukaan kunta on

erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, jos tunnusluvun arvo on alle 80 %. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate, euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä kaikkia kaupunkikonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Mm. konsernin koko vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Konsernin rahoituslaskelma, 1000 euroa	2025	2024
Toiminnan rahavirta	47 062	67 567
Vuosikate	55 939	78 250
Tilikauden verot	-2 220	-5 331
Tulorahoituksen korjaukset	-6 658	-5 352
Investointien rahavirta	-75 386	-63 677
Investointimenot	-83 836	-67 208
Rahoitusosuudet investointimenoihin	808	640
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 642	2 891
Toiminnan ja investointien rahavirta	-28 324	3 890
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	35	-92
Antolainasaamisten lisäykset	0	-106
Antolainasaamisten vähennykset	35	15
Lainakannan muutokset	15 950	27 965
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	83 870	91 144
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-76 728	-41 777
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 809	-21 402
Oman pääoman muutokset	0	100
Muut maksuvalmiuden muutokset	8 666	-20 746
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-126	116
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 247	-873
Saamisten muutos	21 342	6 822
Korottomien velkojen muutos	-6 302	-26 811
Rahoituksen rahavirta	24 652	7 227
Rahavarojen muutos	-3 672	11 118
Rahavarat 31.12.	73 120	76 792
Rahavarat 1.1.	76 792	65 675
Rahavarojen muutos	-3 672	11 118
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 e	-89 955	-81 050
Investointien tulorahoitus, %	67,4	117,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,3
Kassan riittävyys, pv	46	52

Konsernin rahoituslaskelma laaditaan samoilla periaatteilla kuin kaupungin rahoituslaskelma ja se osoittaa kuinka paljon investointeihin ja lainanlyhennyksiin tarvitaan ulkoista pääomarahoitusta konsernin tulorahoituksen lisäksi. Rahoituslaskelma laaditaan konsernituloslaskelman ja taseen sekä

niitä täydentävien liitetietojen perusteella. Ennen konsernin rahoituslaskelman laadintaa, edellä mainituista laskelmista on tehty sisäisten erien eliminointi- ja yhdistelykirjaukset. Konsernin rahoituslaskelmassa esitetään, kuten konsernituloslaskelmassa ja taseessa, ainoastaan ne erät, jotka ovat syntyneet konsernin ulkopuolisten kanssa.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta toteutui -28,3 milj. euron ja 32,2 milj. euroa edellistä vuotta pienempänä. Tilikauden veroja maksettiin 2,2 milj. euroa eli 3,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Tulorahoituksen korjauserien toteutuma oli -6,7 milj. euroa. Tulorahoituksen korjauserillä vuosikatetta oikaistaan kaupunkikonsernin saamien pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen ja -tappioiden, osakkuusyhteisöjen tulososuuksien, osakkuusyhteisöiltä saatujen osinkojen sekä pakollisten varausten muutosten osalta.

Konsernin rahoituslaskelman investoinnit muodostuivat pysyvien vastaavien investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä luovutustuloista. Konsernin investointimenot olivat 83,8 milj. euroa eli 16,6 milj. euroa suuremmat kuin edellisellä tilikaudella. Investointimenojen rahoitusosuuksia kertyi 0,8 milj. euroa ja pysyvien vastaavien luovutustuloja 7,6 milj. euroa. Rahoitusosuuksia ja luovutustuloja kertyi 4,9 milj. euroa enemmän kuin edellisellä tilikaudella. Nettoinvestoinnit ilman käyttötalouden myyntivoittoja ja -tappioita olivat 74,6 milj. euroa, joka oli 11,6 milj. euroa edellistä tilikautta enemmän. Investointien rahavirta oli 75,4 milj. euroa negatiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirran erotuksena laskettu rahavirta oli tilikaudella 28,3 milj. euroa negatiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta oli tilinpäätöshetkellä yhteensä -89,9 milj. euroa eli omarahoitusvaatimus ei täyttynyt. Tulorahoituksen riittävyttä kuvaava investointien tulorahoitusprosentti oli 67,4 %. Investointien omahankintameno oli 83,0 milj. euroa.

Rahoituksen nettorahavirta toteutui 24,7 milj. euroa positiivisena. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin 83,9 milj. euroa eli 7,3 milj. euroa vähemmän kuin edellisellä tilikaudella ja niitä lyhennettiin 76,7 milj. eurolla. Pitkäaikaisten lainojen muutos oli -7,1 milj. euroa. Konsernin lyhytaikaisten lainojen muutos oli +8,8 milj. euroa. Konsernin laskennallinen lainanhoitokate tilinpäätöksessä oli 0,9 eli heikko. Edellisvuonna konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 1,3 eli tyydyttävä. Konsernitiilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Toiminnan, investointien sekä rahoituksen rahavirroista muodostuva rahavarojen muutos muodostui 3,7 milj. euroa negatiiviseksi. Konsernin rahavarat tilikauden lopussa olivat 73,1 milj. euroa. Konsernin rahavaroilla voitiin kattaa 46 päivän kassasta maksut.

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainahoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluvun arvo on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Konsernitase, 1000 euroa		
VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	878 694	847 324
Aineettomat hyödykkeet	10 552	9 853
Aineettomat oikeudet	7 550	7 449
Konserniliikearvo	8	8
Muut pitkävaikutteiset menot	2 887	2 355
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	107	41
Aineelliset hyödykkeet	730 360	710 306
Maa- ja vesialueet	94 156	91 502
Rakennukset	258 199	258 898
Kiinteät rakenteet ja laitteet	314 577	309 234
Koneet ja kalusto	9 732	10 722
Muut aineelliset hyödykkeet	2 208	2 215
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	51 489	37 736
Sijoitukset	137 781	127 165
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	62 496	58 739
Muut osakkeet ja osuudet	69 915	63 021
Muut lainasaamiset	5 121	5 136
Muut saamiset	248	269
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 310	7 621
Valtion toimeksiannot	2 201	3 733
Lahjoitusrahastojen varat	4 109	3 888
VAIHTUVAT VASTAAVAT	136 674	154 768
Vaihto-omaisuus	13 309	7 062
Aineet ja tarvikkeet	2 239	2 460
Keskeneräiset tuotteet	9 146	2 662
Muu vaihto-omaisuus	1 924	1 940
Saamiset	50 245	70 913
Pitkäaikaiset saamiset	8 698	16 551
Lyhytaikaiset saamiset	41 547	54 363
Rahoitusarvopaperit	38 156	66 458
Osakkeet ja osuudet	1 810	1 674
Joukkovelkakirjalainasaamiset	124	124
Muut arvopaperit	36 222	64 660
Rahat ja pankkisaamiset	34 964	10 334
VASTAAVAA	1 021 679	1 009 713

Konsernitase, 1000 euroa		
VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA	394 994	394 018
Peruspääoma	245 925	245 925
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	100	100
Muut omat rahastot	693	684
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	147 309	124 986
Tilikauden yli-/alijäämä	967	22 323
VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 124	6 412
PAKOLLISET VARAUKSET	306	612
Muut pakolliset varaukset	306	612
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	6 358	7 796
Valtion toimeksiannot	2 201	3 733
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 158	4 063
VIERAS PÄÄOMA	611 896	600 876
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	341 059	371 852
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	50 990	49 831
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	145 056	98 313
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	74 791	80 880
VASTATTAVAA	1 021 679	1 009 713
Konsernitaseen tunnusluvut	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	39,7	39,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	131,6	121,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 e	148 276	147 309
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 910	1 879
Lainakanta 31.12., 1 000 e	486 115	470 165
Lainakanta 31.12./asukas	6 261	5 997
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 e	586 036	546 832
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	7 548	6 975
Lainasaamiset 31.12., 1 000 e	5 121	5 136
Henkilöstömäärä	3 116,2	3 251,6

Konsernitase sisältää konsernin omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan ja osoittaa konsernin varat ja velat sekä vastuut ulkopuolisille. Konsernitase osoittaa konsernin oman pääoman sen jälkeen, kun siitä on vähennetty konserniyhteisöjen väliset keskinäiset saamiset ja velat, konserniyhteisöjen sisäiset katteet ja keskinäinen osakeomistus, erotettu ulkopuolisten omistus vähemmistöosuudeksi, ja osakkuusyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitoista tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konsernitaseeseen.

Konsernitaseen loppusumma oli 1 021,7 milj. euroa, lisäystä edelliseen vuoteen nähden on 12,0 milj. euroa. Konsernitaseen vastaavista noin 86 % muodostuu pysyvien vastaavien hyödykkeistä (878,7 milj. euroa). Pysyvät vastaavat kasvoivat 31,4 milj. euroa tilikauden aikana. Merkittävin erä on aineelliset hyödykkeet, 730,4 milj. euroa, joista rakennuksia oli 258,2 milj. euroa. Osakkuusyhteisöosuudet sekä osakkeet ja osuudet kasvoivat edellisestä vuodesta yhteensä 3,8 milj. euroa. Muut osakkeet ja osuudet kasvoivat 6,9 milj. euroa. Pysyvien vastaavien muut lainasaamiset olivat 5,1 milj. euroa ollen edellisvuoden tasolla. Konsernin lyhyt- ja pitkäaikaiset saamiset olivat yhteensä 50,2 milj. euroa ja vähennystä edelliseen vuoteen oli 20,7 milj. euroa. Konsernin rahat ja pankkisaamiset olivat 35,0 milj. euroa ja ne kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 24,7 milj. euroa.

Konsernin oma pääoma oli 395,0 milj. euroa eli 38,7 % taseen loppusummasta. Edellisten tilikausien ylijäämä oli 147,3 milj. euroa. Muut omat rahastot 0,7 milj. euroa osalta ei olennaista muutosta tilikaudella. Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 0,1 milj. euroa muodostuu tilikaudella 2024 perustetusta säätiöstä. Konsernin tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,97 milj. euroa. Kertynyttä ylijäämää oli yhteensä 148,3 milj. euroa eli 1 910 euroa asukasta kohti. Konsernin omavaraisuusaste oli 39,7 %.

Vieras pääoma oli yhteensä 611,9 milj. euroa, joka oli 59,9 % taseen loppusummasta. Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 586,0 milj. euroa eli 7 548 euroa asukasta kohti. Pitkäaikaista vierasta pääomaa oli 392,0 milj. euroa ja lyhytaikaista vierasta pääomaa oli 219,8 milj. euroa. Vierasta pääomaa oli 10,9 milj. euroa enemmän kuin edellisellä tilikaudella. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 131,6 %.

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa kuinka paljon konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/asukas osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Konsernin lainakanta 31.12.

$$= \text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{muut velat})$$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä saadaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= *Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut*

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= *sijoitukseen merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset*

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Kaupungin tilikauden tulos on 4 025 610,98 euroa alijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan investointeihin liittyvää poistoeroa 71 450,93 euroa
- siirretään tilikauden alijäämä -3 954 160,05 euroa taseen oman pääoman edellisten tilikausien yli/alijäämään.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa. Kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto ohjeistaa yli- ja alijäämän käsitteen sisällöstä tilinpäätöksessä. Ylijäämäeriin rinnastetaan myös vapaaehtoiset varaukset ja poistoero, jotka ovat kirjattaessa vähentäneet tilikauden ylijäämää. Kuntalain 110 §:ssä tarkoitettu ylijäämä lasketaan siten edellisten tilikausien yli- tai alijäämän, tilikauden yli- tai alijäämän sekä vapaaehtoisten varausten ja poistoeron summana.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen jälkeen kaupungilla on noin 13,0 milj. euroa kertynyttä ylijäämää, ja kun siihen huomioidaan tuloksenkäsittelyerät (0,9 milj. euroa), näiden yhteissumma on 13,9 milj. euroa.

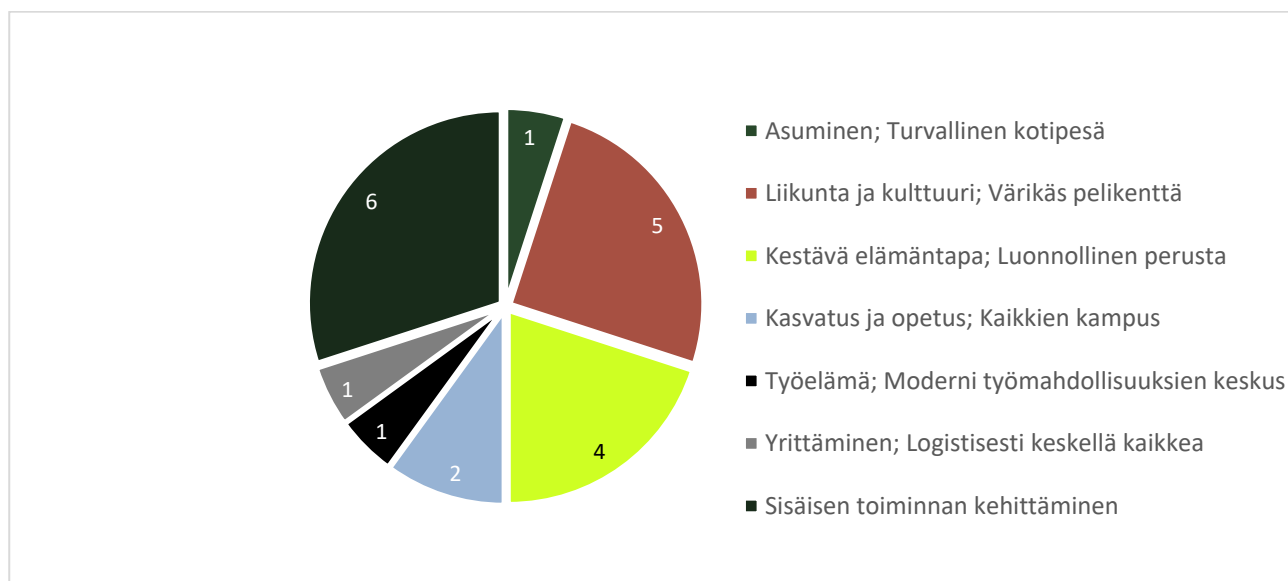
Kouvolan kaupungilla ei ole kuntalain mukaista alijäämän kattamisvelvollisuutta tilinpäätöksen 2025 perusteella. Kaupunki on laatinut talouden tasapainottamistoimenpidesuunnitelmat vuosittain talousarvion yhteydessä.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuusto päättää kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteista, jotka johdetaan kaupunkistrategiasta ja sen toteuttamishjelmista. Tässä raportoidaan toimielinten valtuuston nähden sitovat tavoitteet, jotka esitettiin vuoden 2025 talousarviossa. Tavoitteiden toteutuminen esitetään kaupunkistrategian yhteisten tavoitteiden mukaan. Palvelujen tavoitteet ja toimenpiteet esitetään käyttösuunnitelmissa ja raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä.

Kouvolan talousarviossa 2025 asetettiin 20 valtuustoon nähden sitovaa tavoitetta. Kokonaan aloittamatta ei jäänyt yhtään. Käynnissä on edelleen 15 tavoitetta (75 %). Vuonna 2025 valmiiksi saatuja tavoitteita oli 5 kappaletta (25 %). Valmiina tavoitteista on huomattavasti pienempi osuus kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2024 tavoitteista, joita oli 24 kpl, valmistui 67 %. Käynnissä olevien tavoitteiden iso osuus kertoo siitä, että iso osa toteutetuista toimenpiteistä on perustoimintaa tukevaa jatkuvaa toimintaa ja on käynnissä koko suunnittelukauden tai pidempäänkin.

2.1.1.1 Sitovat tavoitteet kaupunkistrategian yhteisten tavoitteiden mukaan

Vuonna 2025 toimielinten sitovat tavoitteet toteuttivat kaupunkistrategiaa epätasapainoisesti. Kaupunkistrategian yhteisistä tavoitteista Liikuntaan ja kulttuuriin asetettiin eniten tavoitteita 5 kpl, sen sijaan Työelämään, Yrittämiseen ja Asumiseen vain yksi tavoite. Sisäisen toiminnan kehittämiseen asetettiin eniten tavoitteita, yhteensä kuusi kappaletta, joista 3 koski henkilöstön hyvinvointia, 1 uusia toimintatapoja ja 2 hallittua ja vakaata taloutta. Tämä kertoo siitä, että henkilöstö nähdään tärkeimpänä voimavarana ja kuntatalouden haasteet jatkuvat. Henkilöstön jaksamista ja hyvinvointia halutaan tukea monin eri tavoin jatkuvien muutosten ja kehittämis- ja sopeuttamistoimien keskellä. Henkilöstöä tulee vahvasti osallistaa digitalisaation ja uusien toimintatapojen käyttöönotossa.

Liikunta ja kulttuuriin liittyvät tavoitteet edistivät tasokasta ja kiinnostavaa kulttuuritarjontaa, lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia ja Urheilupuiston alueen kehittymistä. Kaupunkistrategian kasvukärjistä lasten ja nuorten hyvinvointiin ja kehitykseen liittyvät tulevaisuuden taidot, digiosaaminen ja fyysisen toimintakyvyn vahvistaminen sekä harrastusmahdollisuudet on tuotu vahvasti esille. Toiseen kasvukärkeen eli yrityksiin on panostettu kasvattamalla tonttivarantoa.

Yhteiset tavoitteet

Yhteinen tavoite; Optimaalinen palveluverkko

Toimiala	Toimenpide	Mittari	Lähtöarvo	Tavoitearvo 12/2025	Toteuma 12/2025	
Sivi	Palveluiden kustannukset vertailukaupunkien keskiarvon tasolle optimoimalla palveluverkko ja henkilöstömitoitus.	Varhaiskasvatus; €/varhaiskasvatukseen osallistunut lapsi	16 701	16 701	17 640	
		Perusopetus; €/perusopetuksen oppilas	12 516	12 516	12 725	
		Nuorisopalvelut; €/12–28-vuotias	244	-2 %	224	
		Liikunta- ja ulkoilupalvelut; €/asukas	167	-5 %	156	
		Kansalaisopistokoulutus; €/asukas	31	-5 %	29	
Teky	Palveluiden kustannusten alentaminen optimoimalla palveluverkko ja henkilöstömitoitus	Nettokäyttökustannukset €/km, kadut ja yleiset alueet	22 637	-1 %	21 190	
		Nettokäyttökustannukset €/ha, puistot ja viheralueet	12 744	-5 %	12 904	
Elpa	Kiinteistöomaisuus supistuu ja sen käyttö tehostuu	Myytyjen kiinteistöjen bruttoneliöt	0	25 000	37 939	
		Toimivan palveluekosysteemin rakentaminen työllisyyspalveluihin	Työttömyysturvan kuntaosuus M€	10,1	9,6	11,7
			Yrityskäyntien lukumäärä kpl	0	600	778
			Ratkaistujen rekrytointitoimeksiantojen määrä kpl	0	150	136
Koko kaupunki	Tasapainottamistoimenpiteiden toteuttaminen	Toimintakatteen muutos -%		4,8	6,5	

Yhteinen tavoite; Proaktiivinen työkykyjohtaminen

Toimiala	Toimenpide	Mittari	Lähtöarvo	Tavoitearvo 12/2025	Toteuma 12/2025
Koko kaupunki	Kevennetyn ja korvaavan työn käyttöönotto, osatyökykyisyyden hyödyntäminen, työhyvinvointikeskustelut, esihenkilökoulutus ja muutosjohtamisen vahvistaminen	Sairauspoissaolot (kpv/thv)	20	17	19,9
		Kevennetyn ja korvaavan työn päivät/sairauspoissaolopäivät (%-osuus)	1,7	5,0	3,0

Yhteinen tavoite; Asiakslähtöiset ja kustannustehokkaat toimintaprosessit

Toimiala	Toimenpide	Mittari	Lähtöarvo	Tavoitearvo 12/2025	Toteuma 12/2025
Sivi	Museokokoelmien saavutettavuuden parantaminen	Kokoelmista julkaistu Finnassa, kpl	7 300	12 800	6 856
	Sähköinen arkistointi ja allekirjoitus (Primus/Wilma)	Toteutunut, kyllä/ei	Ei	Kyllä	Ei
	Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisoavustusprosessien digitalisointi	Toteutunut, kyllä/ei	Ei	Kyllä	Ei
Teky	Yksityistieavustusprosessin digitalisointi	Toteutunut, kyllä/ei	Ei	Kyllä	Ei
Elpa	Digikehittämisen toimintamallin käyttöönotto	Läpikäytyt ja digitalisoidut prosessit		3	0
	HR- ja palkanlaskentajärjestelmän yhdistäminen	Toteutunut, kyllä/ei	Ei	Kyllä	Kyllä

Suunnitelmakaudelle asetetut strategiset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet positiivisesti. Kuntien välinen nettomuutto ja työpaikkojen lukumäärä ovat kehittyneet epäsuotuisasti tavoitteeseen nähden. Toteuma-arvo on vuoden 2025 lopussa uusin saatavilla ollut arvo.

Mittari	Lähtöarvon ajankohta	Lähtöarvo	Toteuma 12/2025	Tavoitearvo 12/2026
Opiskelijat kpl	12/2020	7 905	8 186	8 900
Yritykset kpl	12/2021	4 847	4 948	5 000
Työpaikat kpl	12/2020	29 545	29 271	31 000
Työllisyysaste %	12/2020	67,4	69,5	71,0
Kuntien välinen nettomuutto kpl	12/2021	-243	-431	0

2.2 Käyttötaloulosan toteutuminen

2.2.1 Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluihin kuuluu tarkastuslautakunta sekä muu kaupunginhallituksen alainen elinvoimapalvelujen toiminta. Elinvoimapalvelujen tehtävä on valmistella kaupunkistrategian ja muiden konsernia ohjaavien linjausten laadintaa kuten omistajapolitiikkaa, hankintaohjeistusta, palvelustrategiaa, henkilöstöohjelmaa, maapoliittista ohjelmaa sekä tukea johtamista, kehittämistä ja päätöksentekoa tuottamalla ajantasaista tietoa konsernin toiminnasta ja toimintaympäristön muutoksista.

Elinvoimapalvelut 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	68 165	0	68 165	70 870	2 706	104,0
Myyntitulot	297	0	297	501	204	168,6
Tuet ja avustukset	2 288	0	2 288	3 717	1 429	162,5
Muut toimintatulot	65 580	0	65 580	66 653	1 073	101,6
Valmistus omaan käyttöön	600	0	600	241	-359	40,1
Toimintamenot	-76 717	0	-76 717	-74 458	2 259	97,1
Henkilöstömenot	-15 244	0	-15 244	-14 805	440	97,1
Palkat ja palkkiot	-12 502	0	-12 502	-12 055	447	96,4
Henkilösivumenot	-2 742	0	-2 742	-2 750	-7	100,3
Eläkemenot	-2 367	0	-2 367	-2 379	-12	100,5
Muut henkilösivumenot	-376	0	-376	-371	5	98,7
Palveluiden ostot	-29 198	0	-29 198	-28 684	514	98,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 794	0	-8 794	-8 340	454	94,8
Avustukset	-14 424	0	-14 424	-14 447	-23	100,2
Muut toimintamenot	-9 056	0	-9 056	-8 182	874	90,3
Toimintakate	-7 953	0	-7 953	-3 347	4 606	42,1
Laskennalliset kustannukset	-13 084	0	-13 084	-7 294		
Poistot ja arvonalentumiset	-13 084	0	-13 084	-13 691	-607	104,6
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	6 396		
Kokonaiskustannukset	-21 036	0	-21 036	-10 642		

Tarkastuslautakunta

Sitovuustaso   Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävät jakautuvat kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: arviointitiedon tuottaminen valtuustolle, kuntalaisille ja kaupunkikonsernille toiminnan kehittämiseksi ja päätöksenteon tueksi, hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen järjestäminen sekä sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Arviointikertomuksessa arvioidaan vuosittain, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Toimintaympäristön muutokset

Lautakunnan työskentely ja toiminta ovat toteutuneet työsuunnitelman mukaisesti. Yksityiskohtaisemmin lautakunta raportoi toimintaansa valtuustolle arviointikertomuksen yhteydessä.

Riskianalyysi

Arviointipäällikön tehtävässä painottui edellistä vuotta keskeisemmin turvallisuuteen liittyvät asiat, mikä ei vuonna 2025 aiheuttanut erityisiä haasteita, mutta vaatii jatkossa päätehtävän muuttuessa ja valmisteluun käytettävän ajan vähentyessä ostopalvelujen hyödyntämistä.

Toimielimen talous

Tarkastuslautakunta 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintamenot	-196	0	-196	-162	34	82,6
Henkilöstömenot	-95	0	-95	-92	4	96,3
Palkat ja palkkiot	-80	0	-80	-76	3	96,1
Henkilösivumenot	-16	0	-16	-15	0	97,5
Eläkemenot	-14	0	-14	-14	0	99,9
Muut henkilösivumenot	-2	0	-2	-2	0	81,0
Palveluiden ostot	-90	0	-90	-61	30	67,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	-1	0	1	17,5
Avustukset	0	0	0	0	0	
Muut toimintamenot	-9	0	-9	-9	0	95,5
Toimintakate	-196	0	-196	-162	34	82,6
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-6		
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-6		
Kokonaiskustannukset	-196	0	-196	-168		

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Tarkastuslautakunta	0,8	0,8	0,8

Elinvoimapalvelut

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Elinvoimapalvelut muodostuvat seuraavista palveluista: konsernipalvelut, elinvoima ja työllisyyspalvelut sekä tilapalvelut. Konsernipalveluihin kuuluu hallintopalvelut, henkilöstöpalvelut ja talouspalvelut.

Hallintopalvelut tuottaa kaupungin hallinto-, arkisto- ja hankintapalvelut, juridiset palvelut, turvallisuushallinnon palvelut sekä pysäköinninvalvonnan.

Henkilöstöpalvelut ohjaa, kehittää, seuraa ja arvioi henkilöstövoimavaroja ja -johtamista (henkilöstösuunnittelu, rekrytointi, johtaminen ja esihenkilötyö, osaaminen, työhyvinvointi ja palkitseminen ja palkkausjärjestelmät) strategisten tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä toimialojen kanssa. Se vastaa työnantajatoiminnasta, koordinoi työsuojelutoimintaa sekä tuottaa henkilöstöhallinnon tukipalveluja.

Talouspalvelut ohjaa kaupungin talousprosesseja, vastaa talouden suunnittelu- ja raportointiprosesseista, talousarviosta, tilinpäätöksestä, talouteen liittyvästä tilastoinnista, rahoituksesta, maksuvalmiuden suunnittelusta ja kassanhallinnasta, lainarahoituksesta sekä sijoitustoiminnasta.

Elinvoima- ja työllisyyspalvelut pitää sisällään seuraavat palveluyksiköt: kehittämispalvelut, Viestintä-, markkinointi- ja matkailupalvelut, tietohallinto sekä työllisyys- ja yrityspalvelut.

Kehittämispalveluihin sisältyy elinvoima ja strategia, hyvinvointi sekä omistajaohjaus. Elinvoima ja strategiyksikkö koordinoi kaupunkistrategian ja sen toteuttamishojelmien valmistelua, seuranta ja raportointia. Lisäksi yksiköllä on useita tukitoimintoja kuten hanketoiminta, prosessien kuvaaminen, evaus ja tilastointi. Yksikköön sisältyy myös omistajaohjaus ja sisäinen tarkastus. Hyvinvointi vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, osallisuudesta ja järjestöjen kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Tämän lisäksi hyvinvointi tekee vahvaa yhteistyötä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa edunvalvonnan ja eri yhdyspintojen näkökulmasta.

Viestintä-, markkinointi- ja matkailupalvelut vastaa Kouvolan kaupungin viestinnästä, markkinoinnista, matkailun alueorganisaatio VisitKouvolan toiminnasta sekä hoitaa tiettyjä yhteistyökumppanuuksiin ja tapahtumiin liittyviä tehtäviä.

Tietohallinto ohjaa kaupungin ICT-prosesseja ja digikehittämistä yhteistyössä kaupungin johdon kanssa. Tietohallinnon tehtävänä on luoda perusta teknologisille ratkaisuille toteuttamalla ja tukemalla toimialojen tietotekniikan ja lisenssien hankintaa sekä kehittämällä ICT-infrastruktuuria. Tietohallinto tukee ja ohjaa digitalisaation keinoin tapahtuvaa toimialojen toimintaprosessien kehittämistä. Tietoturvallisuuden ja tietosuojan osalta tietohallinto ohjaa ja seuraa niiden toteutumista, osallistuu riskienhallinnan kehittämiseen ja varmistaa teknisen ympäristön tietoturvallisuutta. Tiedonhallintalaki asettaa vaatimuksia myös tietohallinnon toimintaan mm. tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuuden, lokien keräämisen, toiminnan kuvaamisen ja tietoturvallisuuden osalta.

Työllisyys- ja yrityspalveluun kuuluu valtiolta kunnille siirtyneet työvoimapalvelut. Julkisilla työvoimapalveluilla turvataan osaavan työvoiman saatavuutta ja työtä hakevien mahdollisuuksia saada työtä sekä edistetään uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua. (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023)

Tilapalvelut huolehtii toimitilavarallisuuden suunnitelmallisesta kehittämisestä ja hoidosta elinkaariajattelun pohjalta sekä vastaa omaisuusmassan arvon säilymisestä. Tilapalvelut vastaa kaupungin omistaman rakennusomaisuuden kehittämisestä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Tilapalvelut hoitaa keskitetysti toimitilojen välivuokrauksen sekä toimii koko konsernin kiinteistöasioiden asiantuntijana. Tilapalvelut vastaa kaupungin investointi- ja perusparannusohjelmiin sisältyvien talonrakennuskohteiden rakennuttamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Hallintopalveluissa henkilöstön osalta keskeiset resurssimuutokset ovat olleet tarkastelukaudella toimintaympäristöön vaikuttaneita muutoksia, jotka on pääosin pystytty ennakoimaan ja toteuttamaan hallitusti. Samalla sijaisjärjestelyjä ja palveluprosesseja on tarkasteltu osana toimintaympäristömuutoksia palvelutuotantoa tukevana toimenpiteenä, henkilöstön työhyvinvointiin liittyvät tarpeet samalla huomioiden. Hallintopalveluiden osalta keskeinen toimintaympäristöön vaikuttanut muutos oli valtuustokauden vaihtuminen ja vaalien toimeenpanotehtävät. Hankintojen osalta lakisääteisten palveluiden tuottaminen on tarkastelu- ja suunnitelmakauden keskeisenä painopisteenä, hankintaohjelman ja –ohjeen päivitystyön käynnistämisen ohella, erityisesti valtuustokauden vaihtuessa. Kaupungin hankintaohjetta päivitettiin alkuvuonna 2025, minkä lisäksi valtuustokausittainen hankintaohjelman valmistelu käynnistettiin loppuvuonna 2025 siten, että valmistelutyöryhmä voi aloittaa toimintansa vuoden 2026 alusta.

Henkilöstöpalvelujen toiminnan painopisteet ovat kytkeytyneet kaupungin yhteisiin tavoitteisiin, joita olivat palvelutuotannon optimointi, työkykyjohtamisen kehittäminen proaktiiviseksi ja toimintaprosessien digitalisoinnin lisääminen. Nykyisten prosessien ja toimintatapojen kehittäminen on edellyttänyt yhteen järjestelmään siirtymistä HR- ja palkkatietojen osalta. Palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä kehitettiin vuonna 2025. Henkilöstön palkitsemisjärjestelmää päivitettiin

keväällä. Työsuhdepyöräetu osana palkkausta otettiin käyttöön toukokuussa. KVTES:n ja OVTES osion G (varhaiskasvatuksen opetushenkilöstö) piirissä otettiin käyttöön uusi tasopalkkajärjestelmä lokakuun alussa. Palkkausjärjestelmiä on kehitetty hyödyntäen paikallisia järjestelyeriä. HR-järjestelmien uudistaminen sekä tasopalkkajärjestelmän käyttöönotto vaativat huomattavan paljon henkilöstöpalvelujen resursseja vuoden 2025 aikana.

Työhyvinvoinnin haasteet ovat selvästi kasvaneet viime vuosina. Sairauspoissaoloja ja työkyvyttömyyden kustannuksia on pyritty vähentämään Kevan tukemalla Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan -hankkeella, joka jatkui lokakuulle saakka. Hankkeeseen on sisältynyt useita työkykyjohtamiseen liittyviä kehittämistoimenpiteitä kuluneen kahden vuoden aikana. Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön toimikausi päättyi vuoden 2025 lopussa, joten syksyn aikana käytiin neuvottelut työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöstä toimikaudelle 2026–2029.

Talospalveluissa toiminnan pääpainopiste on vuosikellon mukaisesti talousarvion laatimisessa sekä raportoinnissa. Raportointia kehitetään PowerBI-pohjaisesti. Vuoden lopussa aloitettiin talousarviolomakkeiden siirto selainpohjaiseen järjestelmään. Tätä toimintoa tullaan laajentamaan myös muuhun raportointiin, kuten osavuositarkastuksiin sekä tilinpäätökseen. Merkittävänä toimintaan vaikuttavana tekijänä loppuvuodesta käynnistettiin talous- ja palkanlaskentapalveluiden tuottamistavan selvittäminen, kun palvelutuottaja Numera Oy myi kuntaliiketoimintansa. Kilpailu- ja viestintävirasto vahvisti kaupan joulukuussa 2025 ja liiketoimintasiirto tulee toteutumaan keväällä 2026. Kaupungin tulee joko kilpailuttaa palvelut tai järjestää ne jollakin muulla tavalla. Asiaa koskeva selvitys on tekeillä.

Rahoituksen osalta lainantarvetta arvioidaan jatkuvasti ja lyhytaikaiseen kassatarpeeseen käytetään kuntatodistusohjelmaa. Lainojen osalta tarkastellaan myös suojausastetta ja suunnitellaan tulevien lainojen nostot joko kiinteää tai vaihtuvaan korkoon. Kiinteistöleasingkohteiden rahoituksen kilpailutus tehtiin Kaunisnurmen päiväkodin uudisrakennuksen osalta.

Kehittämispalveluissa edunvalvontaan liittyen keskeisiä asioita olivat strategian valmistelu, edunvalvontasuunnitelman päivityksen hyväksyminen päätöksenteossa, yhteistyö itäisen Suomen keskuskaupunkien kanssa ja yhteisen vaikuttamistilaisuuden järjestäminen sekä keskeisten lausuntojen ja edunvalvontakirjeiden valmistelu ja koordinointi. Kaupunkistrategian päivitysprosessi eteni suunnitellusti ja kaupungin strategia hyväksyttiin marraskuussa valtuustossa. Henkilöstöä on kuultu kesän aikana ja luottamushenkilöt ovat osallistuneet strategian valmisteluun useammassa seminaarissa alkusyksystä. Myös kuntalaisia on kuultu uuden digitaalisen Vokit-osallistumisalustan kautta. Elinvoiman kehittämisen osalta keskeisiä painopisteitä olivat mm. korkeakoulutusmahdollisuuksien lisääminen, kansainvälistyminen ja kv-työllistämisen parantaminen sekä puhtaan energian ja sähköintensiivisten investointien mahdollistaminen Kouvolaan.

Kouvolan laajassa hyvinvointikertomuksessa 2021-2025, tavoitteeksi oli asetettu; terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen, osallisuuden vahvistaminen, työllisyyden parantaminen, arjen turvallisuus. Vuosittaisessa raportoinnissa on huomioitu edellä mainitut tavoitteet ja avattu indikaattorien muodossa tavoitteiden toteutumista. Kouvolan kaupungin asumisneuvontapalvelu on käynnistynyt keväällä 2025. Palvelun tuotti Kouvolan Asumus Oy. Palvelu on tarkoitettu kaikille Kouvolassa asuville tai tänne muuttaville – asumismuodosta riippumatta.

Aluetoimikunnat ovat kauttaaltaan tiivistäneet yhteistyötä yhteisötilojen kanssa. Kouvolassa toimi viisi aluetoimikuntaa. Kesän ja syksyn 2025 aikana päätettiin, että aluetoimikunnat jatkavat toimintaansa. Yhteisötilat ovat kaupungin osallisuustyön keskiössä, koska siellä on mahdollisuus tavata kyseisen alueen yhdistyksiä ja kuntalaisia ja tilat ovat maksuttomat. Yhteisötilojen toiminta tehostui kaikissa yhteisötiloissa yksilökohtaisesti ja yhteisesti. Maksuton digituki työ toimii lähikirjastoissa, jossa on panostettu opastajista viestimiseen kuntalaisille ja tarjottu asialliset puitteet opastuksia varten. Uuden valtuustokauden vanhus- ja vammaisneuvostot aloittivat toimintansa elokuussa 2025. Yhteinen tapaaminen hallituksen kanssa toteutui.

Hyvinvoinnin poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistaminen oli painopiste vuodelle 2025. Lämpileikkaavina tavoitteina oli liikkumisen lisääminen, nuorten mielen hyvinvoinnin vahvistaminen ja lukutaidon/kulttuurisen hyvinvoinnin lisääminen.

Viestintä-, markkinointi- ja matkailupalveluissa viestintäkyvykkyyttä, viestinnän vaikuttavuutta ja kaupungin toiminnan näkyvyyttä vahvistettiin vuoden aikana. Koko organisaation viestintäosaamista kehitettiin Torstaitärskyjen ABC-koulutuksilla. Kaupungin näkyvyyttä lisättiin muun muassa englanninkielisten uutisten kääntämisellä (10 artikkelia), viikoittaisilla tapahtumakoosteilla sekä englanninkielisen verkkosisällön selkeyttämisellä. Käyrälampi oli yksi matkailu- ja tapahtumamarkkinoinnin kärjistä. Kouvola toimi isäntäkaupunkina kolmessa suuremmassa tapahtumassa: MXGP KymiRing, Itä-Länsi KSS Energia Areena sekä Fixus Jokkis SM Tykkimäki.

Tietohallinnossa digikehityksen toimintamallin käyttöönotto alkoi heti alkuvuodesta. Uusi digiryhmä nimettiin ja kokoontui säännöllisesti vuoden aikana. Kaupungin tekoälypolitiikka hyväksyttiin tammikuussa, jonka jälkeen tekoälytoteutusten käyttöönottoprosessi valmisteltiin ja periaatteet linjattiin johtoryhmässä. Ensimmäiset tekoälytoteutukset otettiin mallin mukaisesti käyttöön vuoden 2025 aikana. Tekoälyn työkäyttöön liittyvää ohjeistusta päivitetään tarvittaessa. Tekoälyn työkäyttöä pyritään tehostamaan henkilöstön itseopiskelumateriaalien lisäksi kohdennetuilla koulutuksilla, joita suunnitellaan yhdessä henkilöstöhallinnon kanssa osaamistarpeiden kartoituksessa saatujen vastausten pohjalta. Hallitusohjelman mukainen sähköisen asiointin ensisijaisuus tulee vuoden 2026 aikana viranomastoimijoille, joten sen tuomiin muutoksiin Suomi.fi-viestien käyttöönottamisen laajentamista valmisteltiin yhteistyössä palveluiden kanssa.

Tietohallinto tukee toimialoja ja palveluita käytännön operatiivisessa toiminnassa. Kuluvan vuoden aikana on oltu mukana mm. ICT-hankintojen valmistelujen tietoteknisissä määrittelyissä sekä tietoteknisenä tukena ohjelmistojen ja tietojärjestelmien käyttöönotoissa. Perustietotekniikan palveluntuottajan KSTiedon rajalliset asiantuntijaresurssit ovat hidastaneet joitakin suunniteltuja ja päätettyjä ICT-ympäristön kehityshankkeita, joten ne jatkuvat seuraavan vuoden puolella. Kyberturvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä tehtiin kuluvan vuoden aikana ja kehitystyötä jatketaan myös ensi vuoden aikana. Tietoturva- ja tietosuojatyötä ylläpidetään henkilöstön koulutuksilla ja organisaation ohjeistuksien ajantasaisuuden varmistamisella.

Työllisyys- ja yrityspalveluissa keskeisimmät henkilöasiakkaille tarjottavat palvelut ovat uraohjauspalvelut, työnvälityspalvelut ja työelämävalmiuksien sekä -kyvykkyyksien valmennuspalvelut. Yritysasiakkaille tarjotaan rekrytointi- ja työvoiman rahoituspalveluja, liiketoimintakyvykkyys- ja tarveanalyyssejä sekä liiketoiminnan sparrausta ja jatkopolutusta muille toimijoille palvelutarpeiden ratkaisemiseksi. Lisäksi ostetaan digitaalisia palveluita molemmille asiakasryhmille sekä henkilöasiakkaille räätälöityjä erityisryhmäpalveluita ja yritysten tarpeista nousevia täydennyskoulutuksia. Kehittämistoimenpiteitä toteutetaan henkilöstöohjelman, talousarvion käyttösuunnitelman ja työllisyys- ja yrityspalveluiden operatiivisen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Tavoitejohtamisen kulmakivet ovat yksikön ja jokaisen tiimin OKR-tavoitejohtamismallin mukaiset tavoitteet kvartaaleittain sekä elinvoiman kehittäminen datalla – analyysipalvelun tuottaman johtamis-, tehokkuus-, kyvykkyys- ja kulttuuri-indeksien tilanteiden esiin nostamat kehittämistarpeet ja tiimien pelikirjojen mukaiset toiminnot. Haasteena tiedolla johtamiselle on edelleen jatkuvat haasteet Työllisyys, kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) tuottamassa tietopohjassa. Vahvempi ja reaaliaikaisempi tiedolla johtaminen luo paremmat edellytykset tehdä ennakoivia ja nopeammin reagoivia toimenpiteitä toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi.

Toimintaympäristömme eli alueelliset työmarkkinat säilyivät erittäin haastavina koko 2025 vuoden. Muutostilanteita Kouvolan työmarkkinassa oli paljon kuten myös konkursseja. Lomautuksia toteutui noin 2000 henkilön osalta ja irtisanomisia yli 200 henkilön osalta. Pääosin yritykset yrittivät selviytyä haastavassa markkina- ja kysyntätilanteessa nykyisellä tai hieman pienemmällä henkilöstöllä. Tehdyt investointipäätökset eivät vielä helpottaneet vuoden 2025 työmarkkinatilannetta. Työttömyys on edelleen lievässä kasvussa.

Tilapalveluissa vuonna 2025 toiminnan painopistealueena ovat olleet kiinteistöjen myynti sekä purkaminen, jotka johtavat kiinteistöomaisuuden supistumiseen. Lisäksi painopisteenä oli palvelujen toimintaprosessien tehostaminen. Kiinteistömassa oli edelleen vuoden 2025 alussa laaja. Vuoden 2025 aikana myytiin 38 000 m² ja purettiin 8 600 m² kiinteistöjä mutta myös vastaavasti rakennettiin uutta mm. Inkeröisten monitoimitalo 7 940 m² ja Eskolanmäen liikuntahalli 1 760 m².

Kiinteistökehitys ei edennyt suunnitellusti, mutta sen tehostamiseksi tehtiin toimenpiteitä. Kohteiden myynti edelleen haastava, vuokralle tulijoita enemmän. Rakel –hanke (Rakennusten elinkaaren jatkaminen uutta käyttöä kehittämällä) käynnistyi. Energiategokkuuteen panostettiin edelleen resursseja, joka tuotti tulosta. Business Finlandin ja Motiva Oy:n energiategokkuutta parantavalle hankkeelle oli budjetoitu 0,2 milj. euroa, joka jakautui useaan kohteeseen. Vuoden aikana tehtiin lämmitystapamuutoksia ja automaattiosäätöjä, rakennuksista laskettiin lämpöjä ja otettiin lämmitykset pois sekä purettiin kokonaisia rakennuksia ja yksittäisiä lämpöliittymiä. Rakennusten myynnit vähensivät omalta osaltaan kokonaisenergian ostomäärää. Poikkeuksellisen lämmin sää loppuvuonna myötävaikutti, että energiasäästöä muodostui miltei 0,8 miljoonaa euroa. Rakennusten käyttöasteiden nostamiseksi aloitettiin ja tehtiin toimenpiteitä useassa eri kohteessa mm. Kuusankoskitalo, Kouvolaalo ja Pääkirjaston peruskorjaus –hanke. Talonrakentamisen investointien määrä oli vuonna 2025 korkealla tasolla, joka työllisti erittäin paljon rakennuttamista. Uudisinvestoinneilla tavoitellaan merkittävää kustannusten alenemista ja korjausvelan oleellista vähenemistä.

Riskianalyysi

Tunnistetut keskeiset toiminnallisuuden riskit liittyvät henkilöstön työhyvinvointiin, jaksamiseen ja avainosaamiseen, joita on jossain määrin realisoitunut. Henkilöstön väheneminen on lisännyt myös avainhenkilöriskejä, joten osaamisen sekä sijaisjärjestelyjen turvaaminen on entistä tärkeämpää. Joissakin yksiköissä työkuorma on korkealla tasolla, mikä heijastuu työhyvinvointiin. Tiukat henkilöstöresurssit vaikuttavat esimerkiksi ICT-investointien valmistelu- ja määrittelytyöhön sekä hankintaprosessien läpiviemiseen. Lisäksi poissaolot ovat kasvattaneet työkuormitusta entisestään.

Koko kaupungin tasolla talouden sopeuttaminen on jatkuvaa. Suurimpia talousriskejä ovat sopeutustoimien onnistuminen, verotulojen kehitys ja valtionosuuksien muutokset. Vuoden 2025 verotilitykset jäivät odotettua pienemmiksi johtuen kuntien jako-osuuden oikaisusta toukokuussa sekä heikon talous- ja työllisyystilanteen vuoksi.

Kyberturvallisuusuhkien lisääntyminen edellyttää varautumista henkilöstöltä ja palveluntarjoajilta. Tietojenkalastelu-yritykset ovat kasvaneet, ja lisenssi- sekä palvelukustannusten nousu kiristää taloutta.

Hallintopalveluissa valtuustokauden vaihtuminen ja vaalien toimeenpano ovat vaikuttaneet henkilöstön työjärjestelyihin. Johtotason henkilöstömuutokset on toteutettu hallitusti. Keskeisiä riskejä ovat päätöksenteon oikeellisuus, avainosaaminen ja järjestelmäintegraatioiden toimivuus.

Henkilöstöpalveluissa strategiset riskit liittyvät yhteistyökumppaneihin ja avainosaamiseen, ja toiminnalliset riskit HR-järjestelmiin sekä henkilöstön työhyvinvointiin.

Työllisyys- ja yrityspalveluissa heikko suhdanne lisää työmäärää, kasvattaa etuuskuluja ja kuormittaa henkilöstöä. Nämä riskit voivat estää työllisyyden ja elinvoiman positiivisen kehityksen ja näiden lisäksi voivat uhata myös yritysten kestäviä kasvunäkymiä, mikä toteutuessaan estää kaupungin verotulojen ja elinvoiman kasvun. Toteutuessaan riskit aiheuttavat niin toiminnallisia kuin taloudellisia vaikeuksia. Riskiä pyritään pienentämään henkilöstöjohtamisella, priorisoinnilla sekä panostamalla työllisyyden, verotulojen ja kestävä elinvoiman kasvun kannalta tärkeimpiin toimintoihin.

Tilapalveluissa riskinä on nähty energiakustannusten vaikea ennakoiminen ja niiden osalta riski ei toteutunut. Kiinteistöomaisuutta saatiin supistettua. Huonokuntoinen rakennuskanta aiheuttaa kuitenkin lisäkustannuksia ja riskejä, kuten vuotoja ja rakenteiden pettämistä. Kiinteistökaupat ja tilojen odottamattomat tyhjenemiset voivat vaikuttaa myös talouteen.

Talous

Kaupunginhallituksen käyttötalouden toimintakatteen toteuma oli -3,2 milj. euroa, ja se on noin 5,1 milj. euroa talousarviota pienempi. Toimintakatteen toteuma-% oli 38,5 %.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 3,0 milj. eurolla. Suurimmat ylitykset ovat tuissa ja avustuksissa johtuen arvioitua suuremmista pakolaisten laskennallisista korvauksista. Myös muut toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 1,5 milj. eurolla johtuen mm. sisäisten vuokratuottojen talousarviota suuremmasta kertymästä sekä pysäköintivirhemaksujen budjetoitua suuremmasta toteumasta.

Valmistus omaan käyttöön jäi -0,4 milj. euroa alle talousarvion johtuen siitä, että rakentamisen aloittaminen on viivästynyt muun muassa Marjoniemen yhtenäiskoulun, Kaunisnurmen päiväkodin, Monitoimiareenan, Kuusankosken yhtenäiskoulun ja pääkirjaston osalta.

Toimintakulut alittivat talousarvion noin 2,4 milj. eurolla. Suurimmat alitukset ovat henkilöstömenoissa, palvelujen ostoissa, aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa sekä muissa toimintakuluissa.

Henkilöstömenot alittuivat johtuen suurimmaksi osaksi vakinaisten palkkojen budjetoitua alemmasta toteumasta (0,6 milj. euroa). Palvelujen ostojen arvioitua alhaisempaan toteumaan vaikutti rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitokustannusten alhaisempi toteuma (0,8 milj. euroa) sekä arvioitua pienemmät ICT-kustannukset (0,4 milj. euroa). Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa lämmityskustannukset jäivät arvioitua alhaisemmaksi (0,8 milj. euroa). Muut toimintakulut jäivät noin 1,0 milj. euroa alle talousarvion johtuen arvioitua pienemmästä ulkoisten vuokramenojen toteumasta. Tähän vaikutti uusien leasingvuokrien aloituksen viivästyminen.

Toimintakuluissa suurimpia ylityksiä talousarvioon nähden puolestaan olivat työterveyshuollon Kelan määrittelemän kustannusten laskennallisen enimmäismäärän ylitys (noin -0,6 milj. euroa) sekä arvioitua suurempi kunnan rahoitusosuus työttömyysturvasta (noin -1,9 milj. euroa).

Kaupunginhallitus 1000 euroa, ilman myyntivoittoja	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	67 625	0	67 625	70 712	3 088	104,6
Myyntitulot	297	0	297	501	204	168,6
Tuet ja avustukset	2 288	0	2 288	3 717	1 429	162,5
Muut toimintatulot	65 040	0	65 040	66 494	1 454	102,2
Valmistus omaan käyttöön	600	0	600	241	-359	40,1
Toimintamenot	-76 521	0	-76 521	-74 149	2 372	96,9
Henkilöstömenot	-15 149	0	-15 149	-14 713	436	97,1
Palkat ja palkkiot	-12 422	0	-12 422	-11 979	444	96,4
Henkilösivumenot	-2 727	0	-2 727	-2 734	-8	100,3
Eläkemenot	-2 353	0	-2 353	-2 365	-12	100,5
Muut henkilösivumenot	-374	0	-374	-369	5	98,8
Palveluiden ostot	-29 108	0	-29 108	-28 623	484	98,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 794	0	-8 794	-8 340	454	94,8
Avustukset	-14 424	0	-14 424	-14 447	-23	100,2
Muut toimintamenot	-9 047	0	-9 047	-8 026	1 021	88,7
Toimintakate	-8 297	0	-8 297	-3 196	5 100	38,5
Laskennalliset kustannukset	-13 084	0	-13 084	-7 288		
Poistot ja arvonalentumiset	-13 084	0	-13 084	-13 691	-607	104,6
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	6 402		
Kokonaiskustannukset	-21 380	0	-21 380	-10 485		

Kaupunginhallitus/Osakkeiden ja rakennusten myynti, 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	540	0	540	158	-382	29,3
Muut toimintatulot	540	0	540	158	-382	29,3
Toimintamenot	0	0	0	-147	-147	
Muut toimintamenot	0	0	0	-147	-147	
Toimintakate	540	0	540	11	-529	2,1

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Hyvinvoinnin poikkihallinnollinen yhteistyö lisääntyy	Tilannekuvaus: Rakennetta selkeytetty siten, että operatiivinen hyvinvoinnin – ja osallisuuden työryhmä kokoontuu 2 kk välein ja hyvinvoinnin ohjausryhmä 2-3 kertaa vuodessa. Lisäksi koottiin tarvittavat työskentelyryhmät tarpeen mukaan.		
Mittarit			
Läpileikkaavien toimenpiteiden lkm	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 22	Tavoitearvo 12/2025 10
Talousarviotavoite: Käyrälampi kehitty matkailukohteena ja tapahtuma-alustana	Tilannekuvaus: Tehty kannattavuusselvitys hotelli-investoinnista, tapahtumaselvitys ja -suunnitelma. Kaksi tapahtumaa toteutettu 31.8.2025 päättyneessä Matkailukompassi-hankkeessa (GO Käyrälampi) ja yksi alueen yrittäjän toimesta. Aluetta on markkinoitu monikanavaisesti pääkohderyhmänä pk-seutu, Tampere ja Kouvolan lähialueet. Alueen yritysten kävijämäärien keskiarvo kasvanut viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna 9 %. Käyrälammella kesällä tehdyn kävijäkyselyn perusteella 59 % suosittelee aluetta.		
Mittarit			
Uudet tapahtumat	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 3	Tavoitearvo 12/2025 2
Mittarit			
Vierailijoiden määrän kasvu (%)	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 12	Tavoitearvo 12/2025 10

Kaupunkistrategian tavoite: Työelämä: Kouvola on moderni työmahdollisuuksien keskus

Talousarviotavoite: Vaikuttava työllisyyspalvelukokonaisuus	Tilannekuvaus: Työllisyys- ja yrityspalveluiden kokonaisuutta on rakennettu valtion aikaista mallia paremmin työmarkkinoihin sopivaksi ja yrityslähtöisemmäksi tuloksellisuuden ja asiakaslähtöisyyden takaamiseksi. Yrityslähtöinen työnvälitysyksikkö – tavoite on jo hyvässä vauhdissa. Muutostyötä ja prosessikehitystä kuitenkin edelleen riittää ja myös henkilöstön uuden toimintamallin muutoksen omaksumista pitää edelleen jatkaa.		
Mittarit			
Työttömyysturvan maksuosuuden pienentyminen (M€)	Lähtöarvo 12/2024 10,1	Toteuma-arvo 12/2025 11,7	Tavoitearvo 12/2025 9,6
Mittarit			
Ratkaistujen te-asiakkaiden rekrytointitoimeksiantojen lkm	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 136	Tavoitearvo 12/2025 150
Mittarit			
Yrityskäyntien lkm	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 778	Tavoitearvo 12/2025 600

Toimintamme linjaus: Uudet toimintatavat

Talousarviotavoite: Palvelujen toimintaprosessit tehostuvat	Tilannekuvaus: International House Kouvola toiminta käynnistetty. Kansainvälisten palveluiden uusi visio ja toimintamalli luotu, tavoitteena maahanmuuttaneen työllisyyden kasvu. Digikehityksen toimintamalli on otettu käyttöön, digiryhmä on koottu ja tapaamisia on jo pidetty. TY-palveluissa merkittävimpiä prosessikehityskohteita ovat olleet nuorten palveluiden muutos, työhönvalmennuksen ja CV-pajan prosessien kehittäminen, alku- sekä yrityspalveluiden prosessikehitys.		
Mittarit			
Toimintamalli valmis kyllä/ei	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 10	Tavoitearvo 12/2025 6

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Työkykyjohtamisen kehittyminen proaktiiviseksi ja sairaspoissaolojen väheneminen 15 %	Tilannekuvaus: Ennakoinnin voimalla pidempään työuraan - hankkeeseen liittyvät toimenpiteet toteutettu. Vuonna 2025 pidetty esihenkilöiden työurajohtamisen valmennukset, johtoryhmän strateginen työpaja, esihenkilöiden työkykyjohtamisen syventävät valmennukset ja toimialan johtoryhmän työkykyjohtamisen kehittämistyöpaja.		
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2023 10,1	Toteuma-arvo 12/2025 13,6	Tavoitearvo 12/2025 8,6
Mittarit			
Kevennetyn ja korvaavan työn päivät/sairauspoissaolopäivät (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 12/2025 3,85	Tavoitearvo 12/2025 3

Toimintamme linjaus: Hallittu vakaa talous

Talousarviotavoite: Kiinteistöomaisuus supistuu	Tilannekuvaus: Tilaomaisuutta myytiin yhteensä 37 939 m ² , joista suurimpana rakennusten siirto Kouvolan yritystilat Oy:lle (36 732 m ²).		
Mittarit			
Myytyjen kiinteistöjen bruttoneliöt	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 37 939	Tavoitearvo 12/2025 25 000

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kaupunginhallituksen alainen toiminta	137,0	218,8	219,4

2.2.2 Sivistys

Sivistyksen toimiala muodostuu kasvatuksen ja opetuksen sekä liikunnan ja kulttuurin palveluista.

Sivistys 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	12 149	0	12 149	11 949	-200	98,4
Myyntitulot	4 353	0	4 353	5 194	841	119,3
Maksutulot	2 470	0	2 470	2 346	-124	95,0
Tuet ja avustukset	3 388	0	3 388	2 568	-820	75,8
Muut toimintatulot	1 938	0	1 938	1 841	-97	95,0
Toimintamenot	-184 438	0	-184 438	-186 508	-2 070	101,1
Henkilöstömenot	-94 728	0	-94 728	-96 409	-1 681	101,8
Palkat ja palkkiot	-76 099	0	-76 099	-77 844	-1 745	102,3
Henkilösivumenot	-18 629	0	-18 629	-18 565	64	99,7
Eläkemenot	-16 218	0	-16 218	-16 120	98	99,4
Muut henkilösivumenot	-2 412	0	-2 412	-2 445	-34	101,4
Palveluiden ostot	-30 738	0	-30 738	-31 069	-331	101,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 497	0	-3 497	-3 562	-65	101,9
Avustukset	-5 488	0	-5 488	-4 876	612	88,8
Muut toimintamenot	-49 987	0	-49 987	-50 592	-606	101,2
Toimintakate	-172 289	0	-172 289	-174 559	-2 269	101,3
Laskennalliset kustannukset	-383	0	-383	-5 803		
Poistot ja arvonalentumiset	-383	0	-383	-356	27	93,1
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-5 446		
Kokonaiskustannukset	-172 672	0	-172 672	-180 362		

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja opetuksen lautakunnan alaiset palvelut muodostuvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisoinnin sekä toisen asteen ja korkeakoulutuksen palveluista. Jokaisen palvelun toiminnasta vastasi vastuullinen viranhaltija. Palvelulla on oma johtoryhmä, jonka kautta koordinoidaan asioiden edistämistä, strategisia ja operatiivisia linjauksia. Tukipalveluista vastaavat tiimit ovat asiakastiimi, arviointi- ja kehittämistiimi, ohjauksen ja tuen tiimi sekä nuorisopalveluiden tiimi. Tiimien työ ulottuu varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja nuorisopalveluihin sekä jatkossa koulutuspalveluihin. Tiimien toimintaa johtavat tiimivetoiset.

Palveluissa tuotetaan kaikki lasten ja nuorten elämänkaaren palvelut kasvatuksen, opetuksen ja nuorisotyön kautta. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää talousarvion puitteissa annettavan palvelun laajuudesta ja tavoitteista. Vuoden 2025 tavoitteet painottuvat lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseen. Lisäksi tavoitteina ovat digitalisaation edistäminen sekä lasten ja nuorten perustaitojen vahvistaminen.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen palveluverkkotyö jatkuu alkuvuonna 2026. Sivistyksen kaikkien palveluverkkoselvitysten tekemistä ohjaamaan ja päätöksentekoa tukemaan perustettiin yhteinen ohjausryhmä, johon kuuluvat molempien lautakuntien puheenjohtajat, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja sivistyksen johtavat viranhaltijat. Marjonien ja Kuusankosken yhtenäiskoulujen rakentamisen suunnittelu on edennyt ja molemmat koulut valmistuvat vuoden 2028 aikana.

Aiempien kouluverkkopäätösten toteuttaminen eteni, kun Inkeröisten monitoimitalo valmistui kesällä 2025 ja Inkeröisten yhtenäiskoulun toiminta käynnistyi uusissa tiloissa. Marjoniemen ja Kuusankosken yhtenäiskoulujen rakentamisen suunnittelu on edennyt siten, että molempien koulujen on tarkoitus valmistua vuonna 2028. Pohjois-Valkealan sekä Sippolan pienten lasten talojen toiminta alkoi elokuussa 2025. Oppilasmäärien jyrkän vähenemisen ja taloustilanteen vuoksi Viialan koulu sekä Piilkan ja Napan toimipisteet päätettiin lopettaa syksystä 2026 alkaen. Carean toimipisteen opetustoiminnan siirtämisen valmistelu Tähteenkadun koulun tiloihin aloitettiin syksyllä.

Esi- ja perusopetuksessa keskeinen muutos oli peruslakiin tehty oppimisen tuen uudistus 1.8.2025 alkaen. Vuoden aikana koko opetus- ja kasvatushenkilöstöä on koulutettu ja heille on järjestetty tukiklinikoita. Oppimisen tuen muutos edellytti myös tuen resurssien lisäämistä oppilaskohtaiseen sekä ryhmäkohtaiseen tukeen.

Ennaltaehkäisevään hyvinvointityöhön ja opiskeluhuollon yhteistyöhön on kiinnitetty huomiota. Opiskeluhuollon ohjausryhmä seuraa erityisesti oppilaiden poissaoloja ja koulut ovat laatineet lukuvuosisuunnitelmiansa toimenpiteitä poissaolojen ehkäisemiseksi sekä oppilaiden kiinnittämiseksi kouluyhteisöön.

Nuorten hyvinvointikeskuksen suunnittelu NuPa-talolla käynnistyi alkuvuodesta yhdessä nuorten kanssa. Avustusrahoituksella on hankittu kuntoilulaitteet alakerran kuntosaliin. Nuorisopalvelujen uudet tilat sisältyvät hyväksytyyn remontoitavan pääkirjaston hankesuunnitelmaan. Organisaatio muuttui vuoden 2025 alussa, kun työpajatoiminta sekä Ohjaamo siirtyivät nuorisopalveluista työllisyys- ja yrityspalveluihin.

Lukiokoulutus on yhdistetty hallinnollisesti kahdessa toimipisteessä toimivaksi noin 1 200 opiskelijan lukioksi 1.8.2025 alkaen. Kouvolan Yhteislyseon lukuvuonna 2023–2024 alkanut urheilupainotteinen linja jatkuu ja urheilulukioistatusta haetaan uudestaan vuonna 2026. Myös lukion muita vetovoimatekijöitä kuten Studies in English –linjaa ja uutena huoltovarmuutta ja turvallisuutta kehitetään. Lukiokoulutuksen strategiatyö aloitetaan lukuvuonna 2026–2027.

Riskianalyysi

Kaupungin talouden tasapainottaminen, samanaikaisesti toteutettavat mm. lakimuutoksista johtuvat toimintakulttuurin muutokset sekä säästötoimenpiteet ovat haastaneet henkilöstön jaksamista ja hyvinvointia. Muutokset tulee toteuttaa suunnitelmallisesti, avoimesti ja hallitusti.

Globaalit haasteet ovat tuoneet mukanaan huomioitavia asioita opetuksen perustyölle. Koulujen hyvinvointityötä on vahvistettu ja mm. maakunnallista poissaoloihin puuttumisen mallia on päivitetty. Lapsilla ja nuorilla ovat lisääntyneet erityisesti yksinäisyyden tunne sekä mielenterveyden haasteet. Verkostotyötä sekä poikkihallinnollista yhteistyötä tulee edelleen vahvistaa, jotta resurssit ja tarvittavat toimenpiteet saadaan kohdennettua oikea-aikaisesti mm. tukea tarvitseville lapsille, nuorille ja heidän perheilleen. Työn tulee painottua ennaltaehkäisevään työhön ja vanhemmuuden tukeminen on nostettu tärkeäksi toimenpiteeksi verkostoyhteistyössä.

Edellytykset hyvään johtamiseen ja riittävään esihenkilötyöhön ovat edelleen painopisteenä jatkuvan kiireen, sopeuttamistoimenpiteiden ja muutosprosessien johtamisen vuoksi.

Talous

Kasvatuksen ja opetuslautakunnan toimintakate ylittyi noin 2,5 milj. euroa (1,7 %) talousarviota heikommin. Toimintatuotot toteutuivat noin 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Toimintakulut ylittyivät talousarvioon nähden noin 2,1 milj. euroa.

Myyntituotot (kotikuntakorvaukset sekä muut myyntituotot) toteutuivat noin 0,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Talousarviossa ei ollut huomioitu kaikkea Edukolle myytyä koulutusta. Tuet ja avustukset toteutuivat noin 1,0 milj. euroa talousarviota heikompana, koska hankerahoitukset ovat vähentyneet ennakoitua enemmän.

Henkilöstökustannusten ylitys oli noin 1,7 milj. euroa, joka johtui pääosin varhaiskasvatuksen sekä toisen asteen ja korkeakoulutuksen henkilöstökustannuksista.

Muut toimintakulut ylittyivät noin 0,8 milj. euroa. Talousarvion 2025 laatimisen jälkeen sisäisiin vuokriin tulleet muutokset aiheuttivat talousarvion ylityksen.

Avustuksien kustannukset toteutuivat noin 0,6 milj. euroa talousarviota pienempinä pääosin lasten kotihoidon tuen osalta, koska tuen käyttö on vähentynyt.

Palvelujen ostot ylittyivät noin 0,2 milj. euroa. Suurimmat ylitykset kohdistuivat muihin palveluihin, ICT-palveluihin, asiakaspalvelujen ostoihin sekä palvelusetelikustannuksiin, yhteensä noin 1,0 milj. euroa. Kuljetuskustannukset alittuivat talousarviosta noin 0,8 milj. euroa, mikä pienensi palvelujen ostojen kokonaisuylitystä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	8 771	0	8 771	8 409	-362	95,9
Myyntitulot	3 383	0	3 383	4 012	629	118,6
Maksutulot	2 000	0	2 000	1 917	-83	95,8
Tuet ja avustukset	3 237	0	3 237	2 269	-968	70,1
Muut toimintatulot	151	0	151	211	60	140,0
Toimintamenot	-154 691	0	-154 691	-156 802	-2 111	101,4
Henkilöstömenot	-88 571	0	-88 571	-90 269	-1 698	101,9
Palkat ja palkkiot	-71 129	0	-71 129	-72 869	-1 740	102,4
Henkilösivumenot	-17 442	0	-17 442	-17 400	42	99,8
Eläkemenot	-15 185	0	-15 185	-15 108	78	99,5
Muut henkilösivumenot	-2 257	0	-2 257	-2 292	-36	101,6
Palveluiden ostot	-26 298	0	-26 298	-26 477	-179	100,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 611	0	-2 611	-2 615	-4	100,1
Avustukset	-2 600	0	-2 600	-2 033	567	78,2
Muut toimintamenot	-34 611	0	-34 611	-35 409	-798	102,3
Toimintakate	-145 920	0	-145 920	-148 393	-2 473	101,7
Laskennalliset kustannukset	-13	0	-13	-5 008		
Poistot ja arvonalentumiset	-13	0	-13	0	-13	0,0
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-5 008		
Kokonaiskustannukset	-145 933	0	-145 933	-153 402		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Kasvatus ja opetus: Kouvola on kaikkien kampus

Talousarviotavoite: Lapsi- ja oppilasmääräennusteita vastaava palveluverkko.	Tilannekuvaus: Palveluverkkotyötä on tehty varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen ja nuorison yhteistyönä. Valtuuston hyväksyttäväksi tulee päivitetty palveluverkko vuoden 2026 aikana.		
Mittarit			
Koulu- ja päiväkotirakennusten /yksiköiden määrä	Lähtöarvo 12/2024 64	Toteuma-arvo 12/2025 53	Tavoitearvo 12/2025 54

Talousarviotavoite: Tulevaisuuden taidot vahvistuvat.	Tilannekuvaus: Opetushenkilöstön ja digitutoreiden koulutuksia on järjestetty suunnitellusti. Digitutoreiden tehtävänä on jakaa osaamista yksiköissä. Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen lisäämiseen tähdätään nuorten yksilöllisessä tukemisessa sekä luottamuksellisten suhteiden luomisessa nuorten ja heitä ohjaavien aikuisten välille.		
Mittarit			
Opetushenkilöstön tieto- ja viestintätekniisten taitojen / digitaalisten taitojen vahvistaminen (%)	Lähtöarvo 4/2024 65,7 %	Toteuma-arvo 12/2025 65,7 %	Tavoitearvo 12/2025 75 %
Mittarit			
Move!-mittaus 5. lk, vähintään hyvä fyysinen toimintakyky (%)	Lähtöarvo 4/2024 51,4 %	Toteuma-arvo 12/2025 57,3 %	Tavoitearvo 12/2025 63 %
Mittarit			
Move!-mittaus 8. lk, vähintään hyvä fyysinen toimintakyky (%)	Lähtöarvo 4/2024 59,5 %	Toteuma-arvo 12/2025 53,7 %	Tavoitearvo 12/2025 63 %
Mittarit			
Nuorten kysely/Yksilöllisen kasvun tukeminen	Lähtöarvo 8/2024 3,9	Toteuma-arvo 12/2025 3,9	Tavoitearvo 12/2025 4,1
Mittarit			
Nuorten kysely/Nuoren suhde toisiin nuoriin	Lähtöarvo 8/2024 4,1	Toteuma-arvo 12/2025 4,1	Tavoitearvo 12/2025 4,2
Mittarit			
Nuorten kysely/Nuoren suhde luotettaviin aikuisiin	Lähtöarvo 8/2024 4,5	Toteuma-arvo 12/2025 4,5	Tavoitearvo 12/2025 4,6
Mittarit			
Varhaiskasvatuksen kehittävä palaute: hidas ja kevyt liike, kohtalaisen kuormittava liike ja nopea kuormittava liike (%)	Lähtöarvo 8/2024 33,5 %	Toteuma-arvo 12/2025 33,5 %	Tavoitearvo 12/2025 40 %

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Työkykyjohtamisen kehittyminen.	Tilannekuvaus: Erytystä huomiota on kiinnitetty esihenkilöiden kouluttamiseen ja työkykyjohtamiseen.		
Mittarit			
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 8/2024 3,41	Toteuma-arvo 12/2025 3,4	Tavoitearvo 12/2025 3,7
Mittarit			
Työhyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo 12/2024 3,72	Toteuma-arvo 12/2025 3,8	Tavoitearvo 12/2025 4
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2023 19,6	Toteuma-arvo 12/2025 20	Tavoitearvo 12/2025 19

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kasvatus- ja opetuslautakunta	1 672,0	1 665,4	1 588,0

Toiminnan volyymit

Varhaiskasvatus	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	24 225	25 000	24 084
Päiväkotitoiminta kk/yht, palveluseteli	6 509	6 900	5 860

Perusopetus	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Oppilasmäärä	6 761	6 600	6 599
Erityisen tuen oppilasmäärä	1 160	1 100	1 072
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvat oppilaat	442	450	432
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava op.)	1 444	1 500	1 322

Toinen aste ja korkeakoulutus	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Päivälukiot/kurssit	1 865	1 870	1 548
Iltalukio/kurssit	305	299	266
Päivälukioiden opiskelijamäärä	1 138	1 097	1 063

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan alaiset palvelut ovat liikunta sekä kulttuuri ja vapaa sivistystyö. Palvelussa tuotetaan kuntalaisten hyvinvointia ja kehittymistä edistäviä palveluja. Liikunnan ja kulttuurin palvelut tuottavat laadukkaan arjen ja vapaa-ajan Kouvolassa. Palveluiden onnistuneella asiakaslähtöisellä toteutuksella on merkitystä koko kaupungin elinvoiman sekä vetovoimaisuuden kannalta. Toimenpiteillä on vaikutusta myös kaupungin HYTE –kertoimeen.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Liikunta on kunnan peruspalvelu ja tärkeä osa kuntalaisten hyvinvointia. Kaupungin tehtävänä on turvata liikuntapalveluiden mahdollisimman tasa-arvoinen saatavuus kaikille kuntalaisille. Keskeisenä tehtävänä on liikunnan ja muun terveyttä edistävän fyysisen aktiivisuuden edistäminen sekä edistää liikuntaseurojen yhteistyötä.

Kulttuuripalveluiden ja vapaan sivistystyön perustehtävä on tukea asiakkaiden omaehtoisen itsensä kehittämisen, virkistäytymisen ja yhteisöllisyyden tarpeita sekä vahvistaa kouvolaisten ja Kouvolan identiteettiä. Tehtäviin kuuluvat myös kulttuuriperinnön ylläpitäminen ja elinvoiman edistäminen kulttuurin ja taiteen avulla. Kulttuuripalveluissa tarjotaan myös tiloja eri asiakasryhmille kirjastoissa ja kulttuuritaloissa. Palveluita ovat kirjasto, kulttuuritalot, museot, ja yleinen kulttuuritoimi (kulttuurikasvatus ja -tapahtumat, taidelaitos - ja muu kulttuuriyhteistyö) sekä kansalaisopisto.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Liikunta ja kulttuurilautakunnan alainen toiminta on toteutunut lähes talousarvion mukaisesti sekä toiminnallisten että taloudellisten tavoitteiden näkökulmasta.

Liikunnassa seura- ja sidosryhmäyhteistyötä on vahvistettu järjestämällä useita yhteistyötilaisuuksia, kuten seurayhteistyötapaamisia ja lajiryhmäpalavereita. Seuraparlamentti kokoontui kolme kertaa ja seurafoorumi kaksi kertaa vuoden 2025 aikana, mikä on tukenut yhteisen toimintaympäristön kehittämistä.

Tilavarausyksikkö on kehittänyt tilavaraus- ja käyttöprosesseja sekä tilojen markkinointia tuottojen lisäämiseksi. Inkeröisten jäähallin kesäkäyttö sisäliikuntatilana vakinaistettiin, vaikka käyttöaste kesällä 2025 jäi tavoitteista. Kulttuuritalojen tilojen käyttötarkoituksia on tarkasteltu ja käyttöastetta nostetaan tuomalla tiloihin uusia palveluja.

Hankerahoitteinen kouluPT-toiminta jatkui kahden työntekijän voimin, ja erityisesti kouluterveydenhuollosta tulevien lähetteiden määrä kasvoi loppuvuotta kohti. Uimaopetus siirtyi 1.9.

alkaen liikuntapalveluille. Uutena käynnistettiin maahanmuuttajille suunnattu aikuisten uimaopetus. Hyvinvointialueelta saapuvien läheteiden suuri määrä, erityisesti aikuisten ja ikääntyneiden liikuntaneuvontaan, on johtanut neuvonnan painottumiseen entistä enemmän ryhmämuotoiseksi. KouluPT-toiminta on lisännyt perusopetusikäisten ohjautumista liikuntaneuvontaan, mikä vahvistaa ennaltaehkäisevää ja terveyttä edistävää liikuntatyötä.

Kulttuuripalvelujen yleinen kulttuuritoiminta tavoitti hyvin asukkaita. Lasten kulttuuriviikkojen tilaisuuksiin ja työpajoihin osallistui lähes 3 000 lasta, ja erityislasten ja -nuorten kulttuurikerhot toteutuivat suunnitellusti. Uutena toimintamuotona käynnistyi valokuvauskerho. Suositut Näkökulmia historiaan -luennot sekä Kulttuurifoorumit vahvistivat kulttuuritoimijoiden vuoropuhelua ja osallisuutta. Kulttuurilähete-toiminta vakiintui Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa tehdyn sopimuksen myötä, ja kuntien kulttuurineuvonta tukee asukkaiden hyvinvointia ohjaamalla heitä kulttuuripalveluiden pariin.

Museotoiminnassa edistettiin museolain edellyttämää suunnitelmallisuutta; Poikilo-museoiden toimintasuunnitelma vuosille 2025–2029 hyväksyttiin ja sen toimenpiteitä vietiin käytäntöön. Museokäynnit nousivat kaikkien aikojen ennätykseen, lähes 19 000 käyntiin, ja museokaupan tuotot kasvoivat. Julkisen taiteen ohjelma otettiin käyttöön kaupungin organisaatiossa, ja siihen liittyen valmistui Eskolanmäen liikuntahallin muraali.

Kirjastopalveluissa Pikkuvarpaat Sananjalkapolulla -hanke vietiin päätökseen ja sen tuotokset jäivät pysyvään käyttöön tukemaan lukutaitoa Kymenlaaksossa. Lasten ja nuorten kirjojen lainaus kasvoi uuteen ennätykseen, 420 280 lainaan (+0,7 %) Pääkirjaston väistötilaan siirtymistä valmisteltiin ennakkovaikutusten arvioinnilla ja kokoelmapoistoilla. Inkeröisten kirjasto avattiin uuteen monitoimitaloon.

Kansalaisopisto siirtyi uusiin tiloihin, ja toiminta jatkui muutosta huolimatta sujuvasti. Opisto teki tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa varhaisiän taidekasvatuksessa sekä työllisyyspalvelujen kanssa kotoutumis- ja muutosturvakoulutuksissa. Markkinointia vahvistettiin sosiaalisen median, uutiskirjeiden, Opistouutiset-lehden ja tapahtumaosallistumisen avulla.

Kulttuuritaloissa ja vahtimestaritoiminnassa käynnistettiin kaupungintalon, Kouvolatalon ja Kuusankoskitalon yhteisen vahtimestaritiimin suunnittelu sivistyksen toimialalle. Tilamuutokset lisäsivät rakennusten kokonaiskäyttöastetta, mutta pienensivät osin kulttuuritalojen vuokratuloja ja näkyivät lievänä kävijämäärien laskuna. Kouvolatalossa osa kokoustiloista siirtyi kansalaisopiston ja musiikkiopiston käyttöön. Kuusankoskitalossa tiloja osoitettiin liikunta- ja nuorisopalveluille sekä musiikkiopistolle, mutta konserttitoiminta säilyi vilkkaana erityisesti syksyllä.

Riskianalyysi

Kouvolan liikunta- ja kulttuuripalvelujen keskeisimmät riskit liittyvät taloudellisten ja henkilöstöresurssien riittävyyteen suhteessa lakisääteisiin velvoitteisiin ja kuntalaisten palvelutarpeeseen. Talouden niukkuus, henkilöstön kuormittuminen sekä liikuntapaikkaverkoston korjausvelka muodostavat kokonaisuuden, joka uhkaa palvelutason ylläpitoa ja pitkäjänteistä kehittämistä. Reagoimatta jättäminen voi näkyä palvelutason laskuna, hyvinvointierojen kasvuna, liikkumattomuuden lisääntymisenä, kustannusten siirtymisenä muihin palveluihin sekä kaupungin vetovoiman heikkenemisenä. Strategisesti keskeistä on resurssien oikea mitoitus, ennaltaehkäisevien palvelujen priorisointi sekä suunnitelmallinen kehittäminen.

Kulttuuripalveluissa suurimmat riskit liittyvät viestinnän riittämättömään resursointiin, avustuksiin pohjautuvan tapahtumatuotannon epävarmuuteen sekä henkilöstövajeeseen kirjastoissa, museossa ja kansalaisopistossa. Viestintää on hoidettu satunnaisin määräaikaisin järjestelyin, mikä heikentää toiminnan jatkuvuutta ja suunnittelua. Kirjastoissa avoimia tehtäviä on jouduttu jättämään täyttämättä, mikä lisää riskiä lukemisen edistämisen heikkenemisestä sekä kirjastojen aukioloaikojen supistumisesta; kirjastoja on jo jouduttu sulkemaan tai siirtämään omatoimikäytölle ennakoimattomien poissaolojen vuoksi. Museossa yhden vakituisen ja lyhytaikaisten määräaikaisten työntekijöiden

varaan rakentava avoinna pitäminen lisää kuormitusta ja riskiä näyttelyiden äkillisistä sulkemisista sekä rajoittaa yleisötyön kehittämistä. Kansalaisopistossa riskiä kasvattaa määräaikaisen koulutussuunnittelijan tehtävän epävarma jatko kevätlukukauden 2026 jälkeen, vaikka tehtävä on keskeinen tietoteknisen koulutuksen suunnittelussa sekä opiston näkyvyydestä huolehtimisessa. Lisäksi joillakin ainealueilla tuntiopettajien saatavuus on heikko ja Kouvolatalon opetustilojen riittämättömyys rajoittaa ryhmäkokoja ja vähentää kurssimaksutuloja, erityisesti päiväkursseiden osalta. Yhteensä nämä tekijät muodostavat riskin sille, että talousarvion puitteissa ei pystytä täysimääräisesti vastaamaan strategiaan hyvinvointi- ja sivistystavoitteisiin.

Talous

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan alaisen toiminnan toimintakate on toteutunut 0,2 milj. euroa talousarviota parempana, tämä johtuu pääosin muiden toimintakulujen talousarviota pienempänä toteutumisena. Talousarviossa ei ollut arvioitu kansalaisopiston Kuntotalolta Kouvolatalolle siirtymisen vaikutusta sisäisiin vuokriin.

Toimintatuotoissa myyntituottojen talousarviota suurempi toteuma johtuu pääosin uimaopetuksen siirtymisestä liikuntapalveluihin syyskuun alussa sekä kansalaisopiston Koto-koulutuksen myynnistä työllisyyspalveluille, näitä ei talousarviossa ollut huomioitu. Myös avustuksia on saatu talousarvioon arvioitua enemmän, tämä heijastuu myös palvelujen ostojen talousarviota suurempaan toteumaan. Muiden toimintatuottojen talousarviota pienempi toteuma, johtuu pääosin kulttuuritalojen myynnin talousarviota heikommasta toteumasta.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	3 378	0	3 378	3 540	162	104,8
Myyntitulot	970	0	970	1 182	212	121,9
Maksutulot	470	0	470	430	-41	91,3
Tuet ja avustukset	151	0	151	299	148	197,8
Muut toimintatulot	1 787	0	1 787	1 630	-157	91,2
Toimintamenot	-29 747	0	-29 747	-29 705	41	99,9
Henkilöstömenot	-6 157	0	-6 157	-6 140	17	99,7
Palkat ja palkkiot	-4 970	0	-4 970	-4 975	-5	100,1
Henkilösivumenot	-1 188	0	-1 188	-1 165	22	98,1
Eläkemenot	-1 033	0	-1 033	-1 012	20	98,0
Muut henkilösivumenot	-155	0	-155	-153	2	98,7
Palveluiden ostot	-4 440	0	-4 440	-4 592	-152	103,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-886	0	-886	-947	-61	106,9
Avustukset	-2 888	0	-2 888	-2 843	45	98,4
Muut toimintamenot	-15 375	0	-15 375	-15 184	192	98,8
Toimintakate	-26 369	0	-26 369	-26 166	203	99,2
Laskennalliset kustannukset	-370	0	-370	-772		
Poistot ja arvonalentumiset	-370	0	-370	-356	14	96,3
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-415		
Kokonaiskustannukset	-26 739	0	-26 739	-26 937		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyvyn lisääminen	Tilannekuvaus: Keväällä hankkeessa työskenteli yksi KouluPT. Hankkeelle saatiin jatkorahoitus, jonka turvin elokuussa toiminta laajeni kahteen KouluPT:hen ja toteuma ylitti tavoitteen merkittävästi.		
Mittarit			
KouluPT:n kontaktit (yksilö- ja pienryhmätapaamiset)	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 130	Tavoitearvo 12/2025 50
Talousarviotavoite: Lasten ja nuorten lukutaidon ja lukemisen edistäminen	Tilannekuvaus: Pidetty lorutelluhetkiä lapsille, koulutustilaisuuksia vanhemmille ja ammattilaisille. Moniammatillista yhteistyötä lisätty. Lukureseptit ja muu aineisto valmiit, sananjalkapolun rakenne valmis, mediasisällöt olemassa ja käytettävissä, lorupaketit valmiit, vava-kerhoissa käynnit toteutuneet.		
Mittarit			
Kokeilujen määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 6	Tavoitearvo 12/2025 5
Talousarviotavoite: Kulttuurisen hyvinvoinnin lisääminen	Tilannekuvaus: Toteutetut matalan kynnyksen maksuttomat/edulliset tapahtumat ovat keränneet mukavasti väkeä. Osa tapahtumista on toteutettu myös verkossa ja myös niihin on saatu paljon osallistujia.		
Mittarit			
Tapahtumiin osallistuvien määrä (hlö)	Lähtöarvo 12/2023 185 069	Toteuma-arvo 12/2025 145 171	Tavoitearvo 12/2025 186 000
Mittarit			
Tapahtumat (kpl)	Lähtöarvo 12/2023 2 914	Toteuma-arvo 12/2025 4 649	Tavoitearvo 12/2025 3 035
Talousarviotavoite: Liikuntapaikkaverkkoselvitys laadittu	Tilannekuvaus: Liikuntapaikkaverkkoselvityksen laatiminen siirrettiin vuodelle 2026 yhteisen Sivistyspalveluiden palveluverkkoselvitykseen.		
Mittarit			
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 50	Tavoitearvo 12/2025 100

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	111,7	108,9	106,3

Toiminnan volyymi

Liikunta	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Uimahallien kävijämäärä	109 944	120 000	202 102
Kuntosalien kävijämäärä	24 820	12 000	24 739
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	1 019 341	1 100 000	606 573
Liikunnanohjauksen kävijämäärä	12 340	10 000	14 958
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä	18	15	15

Kulttuuri ja vapaa sivistystyö	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kirjastokäynnit	595 757	620 000	574 358
Museoiden kävijämäärä	18 450	18 000	18 939
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	14 522	15 000	15 527
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä*	16 445	15 000	14 261
Kirjaston tapahtumien määrä	410	350	287
Museoiden tapahtumien määrä	162	200	159
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	561	600	441
Kulttuuritapahtumien määrä	29	30	20
Kulttuuritalojen kävijämäärä	86 198	120 000	77 827
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	5 455	5 000	4 769
Kansalaisopiston kurssien määrä	973	600	780
Kansalaisopiston tapahtumat	42	30	39

2.2.3 Tekniikka ja ympäristö

Tekniikka- ja ympäristö toimialaan kuuluu kaksi lautakuntaa tekninen lautakunta ja Kymen jätelautakunta. Lisäksi teknisen lautakunnan alaisena toimii lupajaosto.

Tekniikka ja ympäristö 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	41 256	0	41 256	40 412	-844	98,0
Myyntitulot	29 342	-1 400	27 942	27 546	-396	98,6
Maksutulot	1 504	0	1 504	2 440	935	162,2
Tuet ja avustukset	1 194	0	1 194	1 466	272	122,8
Muut toimintatulot	9 216	1 400	10 616	8 960	-1 656	84,4
Valmistus omaan käyttöön	1 653	0	1 653	696	-957	42,1
Toimintamenot	-58 485	0	-58 485	-57 359	1 126	98,1
Henkilöstömenot	-25 639	0	-25 639	-24 962	677	97,4
Palkat ja palkkiot	-20 597	0	-20 597	-20 097	500	97,6
Henkilösivumenot	-5 043	0	-5 043	-4 866	177	96,5
Eläkemenot	-4 396	0	-4 396	-4 226	170	96,1
Muut henkilösivumenot	-647	0	-647	-640	7	98,9
Palveluiden ostot	-17 496	0	-17 496	-18 852	-1 356	107,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 416	0	-6 416	-6 087	328	94,9
Avustukset	-643	0	-643	-624	19	97,1
Muut toimintamenot	-8 290	0	-8 290	-6 832	1 458	82,4
Toimintakate	-15 576	0	-15 576	-16 251	-675	104,3
Laskennalliset kustannukset	-14 289	0	-14 289	-15 491		
Poistot ja arvonalentumiset	-14 289	0	-14 289	-14 542	-253	101,8
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-950		
Kokonaiskustannukset	-29 865	0	-29 865	-31 743		

Tekninen lautakunta

Sitovuustaso   Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluu neljä palvelua; viranomaispalvelut, kaupunkisuunnittelu, yhdyskuntatekniikka ja kiinteistöpalvelut. Teknisen lautakunnan alaisena toimii lupajaosto. Tekniikan ja ympäristön hallinto sisältää teknisen lautakunnan kustannukset sekä hallinnon kustannukset.

Viranomaispalvelut järjestävät rakennusvalvonnan, terveysvalvonnan, eläinlääkintähuollon, ympäristönsuojelun ja maaseutupalvelujen palvelut sekä huolehtivat niiden lainsäädännön mukaisista Kouvolan kaupungille kuuluvista neuvonta-, lupa-, valvonta- ja muista viranomaistehtävistä. Ympäristönsuojelu käsittelee ympäristö- ja maa-ainesluvut sekä ympäristönsuojelulain mukaiset ilmoitukset. Ympäristönsuojelun vastuulla on lisäksi kaupungin Hinku- ja ympäristöohjelmatyön edistäminen. Terveysvalvonta tekee elintarvike- ja terveydensuojelutoimijoiden valvontaa ja käsittelee toimintoja koskevat ilmoitukset. Terveysvalvonnalla on lisäksi lakisääteinen velvollisuus osallistua ruoka- tai vesivälitteisten epidemioiden selvitystyöhön osana epidemioiden selvitystyöryhmää. Eläinlääkintähuolto vastaa eläinten terveydenhoidosta vastaanotolla ja asiakaskäynneillä sekä toimii eläinsuojeluviranomaisena. Maaseutupalvelujen tehtävänä on maaseudun elinvoimaisuuden säilyttäminen ja kehittäminen hoitamalla sille laissa säädetyt maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät, maaseudun ja kylien kansalaisosallistumiseen sekä infrastruktuuriin (yksityistiet) ja kehittämiseen liittyvät tehtävät. Rakennusvalvonta käsittelee rakentamiseen ja maiseman

muuttamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset, vastaa rakennetun ympäristön valvonnasta sekä hoitaa rakentamisen arkisto- ja tietopalvelua.

Kaupunkisuunnittelun palvelussa kaavoituksen yksikön vastuulle kuuluvat asemakaavojen ja yleiskaavojen valmistelu ja muu yleispiirteinen maankäytön suunnittelu sekä kaupunkikuvaan ja rakennussuojeluun liittyvät asiat. Yhdyskuntatekniikan suunnittelu valmistelee katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat ja vastaa kaupungin joukkoliikenteen sekä koulukuljetusten järjestämisestä. Maaomaisuuden yksikkö hoitaa maan hankintaan, hallintaan ja luovutukseen sekä kiinteistörekisterin pitoon liittyvät tehtävät. Paikkatietoyksikkö vastaa paikkatietojärjestelmien ylläpidosta, ajantasaisista paikkatietoaineistoista sekä maastomittaustoiminnasta.

Yhdyskuntatekniikka hallinnoi kunnalle kuuluvia eräitä yleisiä alueita ja vastaa näiden alueiden rakentamisesta/rakennuttamisesta ja kunnossa- ja puhtaanapidosta. Yhdyskuntatekniikan varikkopalvelut vastaavat kaikista kaupungin ajoneuvoista ja työkoneista. Yhdyskuntatekniikka-palvelussa työskentelee myös Kymen jätelautakunnan viranomaistehtäviä hoitava henkilöstö.

Kiinteistöpalvelut tuottavat pääosin sisäisiä puhtaus-, ruoka-, kiinteistönhoito-, kunnossapito- sekä liikuntapaikkapalveluja kaupungin toimialoille.

Teknisen lautakunnan lupajaosto toimii ympäristönsuojelulain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena vastaten ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte-, vesi-, vesihuolto- ja luonnonsuojelulain mukaan kaupungille kuuluvista viranomaistehtävistä. Jaosto toimii myös terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena vastaten terveydensuojelulain, elintarvikelain, tupakkalain, lääkelain ja eläinlääkintähuoltolain mukaan kaupungille kuuluvista viranomaistehtävistä. Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut saavuttivat vuoden 2025 toiminnalliset tavoitteet osittain.

Urheilupuiston ja ydinkeskustan kehittämisen kärkihankkeen projektisuunnitelman laadinta eteni ja osaprojektit sekä niiden keskeiset tavoitteet määriteltiin. Vuonna 2025 aloitettiin Palomäenkadun aluesaneeraustyöt, joiden arvioidaan valmistuvan kokonaan vuonna 2027. Urheilupuiston yleisten alueiden suunnitelma valmistui teknisen lautakunnan käsiteltäväksi. Asema-aukion ja Asemakadun muutostöiden yleissuunnitelma valmistui. Salpausselänkadun katusuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin.

Käyrälammen kehittämisen kärkihanke eteni lähes projektisuunnitelman mukaisesti ja melunsuojaus VT6 varrelle valmistui. Pohjanraitin saneeraus siirtyi vuodelle 2026 kaupungista riippumattomista syistä.

Yritysalueet-kärkihanke eteni ohjausryhmän linjausten ja hankesuunnitelman mukaisesti. Kärkihankkeen ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Asemakaavoja valmisteltiin Teholan ja Hyötyvirran alueilla. Korian Hiivurin asemakaava sai lainvoiman kesällä ja alueella on rakenteilla datakeskus. Datakeskuksia rakennetaan myös Ummeljoki-Myllykosken alueella sekä Kyminruukin alueella.

Henkilöstön kevennetyn ja korvaavan työn sekä sairauspoissaolojen tavoitteiden osalta osa toimialan palveluista pääsi tavoitteisiinsa, mutta osa ei. Toiminnalliset tavoitteet on kuvattu tarkemmin raportin toiminnalliset tavoitteet osiossa. Teknisen lautakunnan alaisissa palveluissa työskenteli joulukuussa 2025 yhteensä 447 vakituista työntekijää. Määräaikaisten työntekijöiden määrä vaihteli vuodenajasta riippuen noin 65-145 henkilön välillä. Lautakunnan alaisissa palveluissa työskenteli myös pitkäaikaistyöttömiä. Sairaspoissaolopäivien määrä henkilötyövuotta kohden kasvoi hieman edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstön vaihtuvuus sekä eläköityminen osassa palveluita on ollut voimakasta mikä on aiheuttanut rekrytointitarpeita ja myös osittaista henkilöstön resurssivajetta.

Viranomaispalveluissa rakennusvalvonnan yksikössä rakentamisen matalasuhdanne sekä uuden lainsäädännön (Rakentamislaki 1.1.2025) vaikutukset ovat näkyneet edelleen maltillisena lupamääränä. Lupamäärät ovat vähentyneet kappalemääräisesti, mutta vuodesta 2024 alkaen ovat Kouvolan kaupungin omat investoinnit sekä datakeskushankkeet tuoneet isoja kohteita lupapäätöksille. Eläinlääkintähuollossa valmistauduttiin koko vuosi 2025 vuoden 2026 alusta voimaan tulleen uuden eläinlääkintähuoltolain toimeenpanoon. Uudessa laissa kuntien velvoitteita eläinlääkäripalvelujen järjestämisessä tarkennetaan luetteloimalla järjestämisvelvoitteen piiriin kuuluvat palvelut. Uusi laki mahdollistaa sen, että kunnat voivat sisällyttää seura- ja harrastuseläinten hoidosta perittäviin asiakasmaksuihin aiempaa laajemmin niitä kustannuksia, joita kunnille aiheutuu eläinlääkäripalvelujen tuottamisesta.

Kaupunkisuunnittelussa kaavoituksen yksikössä vuonna 2021 aloitettu rantayleiskaavojen päivitystyö eteni suunnitellusti. Loppuvuodesta 2025 aloitettiin myös rakennemallin ja taajamayleiskaavan päivitys. Yleiskaavoituksen painopiste on siirtymässä taajamayleiskaavan päivittämiseen. Lisäksi kaavoituksen yksikön resursseja kohdistettiin puhtaan energianhankkeisiin ja datakeskushankkeiden kaavoitukseen. Joukkoliikenteen reitti- ja linjastouudistus otettiin käyttöön syksyllä 2025. Matkustajamäärissä havaittiin alkuvuonna laskua verrattuna edelliseen vuoteen, mutta määrä lähti kasvuun syksyllä ja joulukuussa saavutettiin joulukuun 2024 taso matkustajamäärässä. Yhdyskuntatekniikan suunnittelussa toteutettiin investointisuunnitelmaa ohjelman mukaisesti. Painopistevalueina olivat kärkihankkeet (mm. Yritysalueet, Urheilupuisto), asuntoalueiden aluesaneeraukset, puistot, leikkipaikat ja sillat.

Yhdyskuntatekniikassa talouden sopeuttamistoimia tavoiteltiin liikennealueiden ja virkistysalueiden palvelutason ja palveluverkon muutoksilla. Kunnossapidon yksikön talvikunnossapitoon varatut määrärahat pysyivät talousarvion mukaisina. Kaupungin lähettipalvelut ulkoistettiin vuoden 2025 aikana. Leikkipaikkoja vähennettiin suunnitellusti neljä. Katulupapäätöksiä tehtiin enemmän kuin aiempina vuosina ja niistä suurin osa koski valokuitujen asennustöitä.

Kiinteistöpalveluissa ulkoistettiin kiinteistönhoito-, kunnossapito ja puhtauspalvelut Inkeröisten monitoimitalossa ja Eskolanmäen liikuntahallissa 1.8.2025 alkaen. Ruokapalvelujen toiminta jatkui Inkeröisten monitoimitalossa palvelukeittiönä. Liikuntapaikkapalvelut tuottivat osaltaan käyttäjäpalvelua sekä Inkeröisiin että Eskolanmäen liikuntahalliin.

Riskianalyysi

Vuoden 2025 talousarviossa arvioitiin merkittävimmäksi palveluiden toiminnalliseksi riskiksi erittäin tiukka budjetti. Tiukka budjetti on ohjannut palveluiden toiminnassa keskittymään lakisääteisiin tehtäviin. Talvihoidolle varatut määrärahat yhdyskuntatekniikassa arvioitiin riittämättömiksi talousarviota laadittaessa, koska ne eivät vastanneet kolmen edellisen talven talvihoidon tarpeita ja kustannustennousua. Annetussa kehityksessä pysyttiin ja riskiltä vältyttiin, koska vuosi 2025 oli poikkeuksellisen vähäluminen.

Sairauspoissaolot kasvoivat hieman edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstön fiilismittauksen mukaan tyytyväisten ja erittäin tyytyväisten osuus on kasvanut. Vuoden 2025 keskiarvo oli 66 %, kun vuonna 2024 tyytyväisten ja erittäin tyytyväisten osuus oli 63 %.

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut ovat merkittävässä roolissa kaupungin valmiussuunnittelussa, jonka keskeisenä tavoitteena on turvata kaupungin toiminnalle tärkeät palvelut ja toiminnot mahdollisimman häiriöttömästi ja kattavasti kaikissa yhteiskunnan turvallisuustilanteissa, mikä edellyttää riittäviä resursseja esimerkiksi yhdyskuntatekniikan alueiden kunnossapidossa sekä kiinteistöpalvelujen ruoka- ja kiinteistönhoitopalveluissa. Riittävät henkilöresurssit kaupunkisuunnittelussa ja viranomaispalveluissa vahvistavat kaupungin elinvoimaa mahdollistamalla rakentamiseen ja yritystoimintaan liittyvät luvutukset sekä maankäytön kehittämisen tehokkaasti ja nopeasti.

Kaupungin katualueiden heikkenevä kunto ja infran korjausvelan kasvu on edelleen riskinä.

Talous

Lautakunnan alaisten palvelujen talous toteutui vuonna 2025 kokonaisuutena melko hyvin. Toimintakate ylittyi noin 0,5 milj. euroa. Toimintatulot alittuivat noin 0,8 milj. euroa muutetun talousarvion 39,8 milj. eurosta. Muihin toimintatuloihin oli arvioitu Valkealan entisen sairaalan purkamisesta saatavia tuloja 1,4 milj. euroa, jotka eivät toteutuneet. Valkealan sairaalan purkaminen siirtyy vuodelle 2026. Ilman Valkealan sairaalan purkuun varattua 1,4 milj. euron määrärahaa toimintatuottojen ylitys olisi 0,6 milj. euroa. Rakennusvalvonnan maksutuotot ylittyivät 0,3 milj. euroa talousarviosta muutaman suuren rakennushankkeen kuten datakeskusten lupakäsittelyiden johdosta. Yhdyskuntatekniikan maksutuotot ylittyivät 0,6 milj. euroa johtuen katulupien suuresta määrästä. Joukkoliikenteen lipputulot jäivät 0,2 milj. euroa talousarvioon varattua 2 miljoonaa euroa pienemmiksi.

Valmistus omaan käyttöön toteutui noin 1,0 milj. euroa talousarvioon arvioitua pienempänä. Yhdyskuntatekniikan kunnossapidon yksikössä tehtiin vähemmän investointikohteita (esim. uudet leikkipuistot) kuin talousarvioon oli arvioitu. Myös omana työnä tehtyjä suunnittelutöitä ja paikkatietopalveluja kertyi arvioitua vähemmän.

Toimintamenot alittuivat 1,2 milj. euroa muutetun talousarvion 58,1 milj. eurosta. Muissa toimintamenoissa oli määrärahavaraus Valkealan entisen sairaalan purkuun, mutta purku siirtyy seuraavalle vuodelle. Ilman Valkealan sairaalan purkuun varattua 1,4 milj. euron määrärahaa toimintamenojen ylitys olisi 0,2 milj. euroa. Toimintamenot ylittyivät 0,8 milj. euroa kaupunkisuunnittelun palvelussa. Toimintamenot ylittyivät 0,8 milj. euroa kaupunkisuunnittelun palvelussa maa-alueiden puhdistamisesta aiheutuneista kuluista johtuen. Toimintamenot alittuivat yhdyskuntatekniikassa 0,4 milj. euroa ja viranomaispalveluissa 0,1 milj. euroa. Yhdyskuntatekniikan toimintamenojen alitus johtuu vähälumisesta alkutalvesta. Henkilöstömenot toteutuivat talousarviota noin 0,7 milj. euroa pienempinä. Teknisen lautakunnan alaisissa palveluissa eläköityminen jatkui korkeana. Maa-alueita saatiin myytyä hyvin ja myyntivoitot toteutuivat 94,4 % (poikkeama 0,06 milj. euroa).

Tekninen lautakunta (ilman myyntivoittoja), 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	39 785	0	39 785	39 028	-757	98,1
Myyntitulot	28 971	-1 400	27 571	27 202	-369	98,7
Maksutulot	1 504	0	1 504	2 440	935	162,2
Tuet ja avustukset	1 194	0	1 194	1 466	272	0,0
Muut toimintatulot	8 116	1 400	9 516	7 921	-1 595	83,2
Valmistus omaan käyttöön	1 653	0	1 653	696	-957	42,1
Toimintamenot	-58 128	0	-58 128	-56 937	1 191	98,0
Henkilöstömenot	-25 421	0	-25 421	-24 740	681	97,3
Palkat ja palkkiot	-20 419	0	-20 419	-19 915	504	97,5
Henkilösivumenot	-5 002	0	-5 002	-4 825	176	96,5
Eläkemenot	-4 360	0	-4 360	-4 191	169	96,1
Muut henkilösivumenot	-641	0	-641	-634	7	98,9
Palveluiden ostot	-17 400	0	-17 400	-18 780	-1 380	107,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 415	0	-6 415	-6 087	328	94,9
Avustukset	-643	0	-643	-624	19	0,0
Muut toimintamenot	-8 249	0	-8 249	-6 705	1 544	81,3
Toimintakate	-16 690	0	-16 690	-17 213	-523	103,1
Laskennalliset kustannukset	-14 289	0	-14 289	-15 477		
Poistot ja arvonalentumiset	-14 289	0	-14 289	-14 542	-253	101,8
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-935		
Kokonaiskustannukset	-30 979	0	-30 979	-32 690		

Tekninen lautakunta/ Maaomaisuuden myynti, 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	1 100	0	1 100	1 039	-61	94,4
Muut toimintatulot	1 100	0	1 100	1 039	-61	94,4
Toimintamenot	0	0	0	-92	-92	
Muut toimintamenot	0	0	0	-92	-92	
Toimintakate	1 100	0	1 100	947	-153	86,1

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Liikunta ja kulttuuri: Kouvola on värikäs pelikenttä

Talousarviotavoite: Urheilupuiston alue kehitty	Tilannekuvaus: Kärkihankkeen projektisuunnitelman laadinta eteni ja osaprojektit sekä niiden keskeiset tavoitteet määriteltiin. Projektisuunnitelman hyväksyntä tulee olemaan alkuvuonna 2026 kun ohjausryhmä aloittaa toiminnan.		
Mittarit			
Valmiusaste (%)	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 80	Tavoitearvo 12/2025 100

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Käyrälammen alue kehitty	Tilannekuvaus: Kärkihankkeen eteni lähes projektisuunnitelman mukaisesti. VT6 melnsuojaus valmistui. Pohjanraitin saneeraus siirtyi vuodelle 2026 kaupungista riippumattomista syistä.		
Mittarit			
Investointien toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 87	Tavoitearvo 12/2025 100

Kaupunkistrategian tavoite: Yrittäminen: Kouvola on logistisesti keskellä kaikkea

Talousarviotavoite: Kaupungin yritystonttivaranto kasvaa	Tilannekuvaus: Hyötyvirrassa asemakaavoitettiin noin 23 hehtaaria, josta yritystontteja noin 20 ha. Teholassa asemakaavoitettiin noin 54 hehtaaria, josta yritystontteja valmistui noin 8 hehtaaria. Hiivurissa on asemakaavoitettu noin 59 hehtaaria, josta yritystontteja noin 31 ha. Tervaskankaan katusuunnitelma valmistui mutta hyväksymispäätöksestä valitettiin. Korjalan asemakaavoitustavoitteet eivät toteutuneet koska maakaupat eivät edenneet.		
Mittarit			
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2024 0	Toteuma-arvo 12/2025 80	Tavoitearvo 12/2025 100

Toimintamme linjaus: Hyvinvoiva henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Työkykyjohtaminen kehittyi proaktiiviseksi ja sairauspoissaolot vähenevät 15 prosentilla	Tilannekuvaus: Henkilöstön työhyvinvointia seurattiin säännöllisesti, työkyvyn toimintamalli otettiin käyttöön ja organisaation työkykyjohtamista kehitettiin.		
Mittarit			
Korvaavan työn päivät/sairauspoissaolopäivät (%)	Lähtöarvo 8/2024 6	Toteuma-arvo 12/2025 3,9	Tavoitearvo 12/2025 7
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2023 23,8	Toteuma-arvo 12/2025 22,5	Tavoitearvo 12/2025 20,2

Toimintamme linjaus: Hallittu vakaa talous

Talousarviotavoite: Palvelutuotanto kehittyi kustannustehokkaaksi ja asiakastarvetta vastaavaksi	Tilannekuvaus: Katujen osalta vuoden 2025 talvet olivat selvästi vähälumisempia kuin vuodet 2023 ja 2024. Erityisesti loppupalvi 2025 oli todella vähäluminen. Näillä tekijöillä on suuri merkitys nettokäyttökustannuksiin. Puistojen ja viheralueiden osalta kustannuksissa näkyy yleiskustannusten nousu. Myöhäisen syksyn takia jatkettiin joitakin työsopimuksia, jotta syksyn lehdet saatiin kerättyä. Uusien puistoalueiden alkuhoito on työläämpää ja varsinkin, kun kyse on isosta puistosta (Rantapuisto).		
Mittarit			
Kadut ja yleiset alueet, nettokäyttökustannukset €/km	Lähtöarvo 12/2023 22 637	Toteuma-arvo 12/2025 21 190	Tavoitearvo 12/2025 22 411
Puistot ja viheralueet, nettokäyttökustannukset €/ha	Lähtöarvo 12/2023 12 744	Toteuma-arvo 12/2025 12 904	Tavoitearvo 12/2025 12 107

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Tekninen lautakunta	572,4	480,8	508,7

Talousarvion 2025 tunnuslukua (468,8 htv) on korjattu +12 htv:lla (kiinteistöpalvelujen määräaikaisten).

Toiminnan volyymit

Viranomaispalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Rakentamisen luvat	555	450	379
Rakentamisen katselmukset	2 881	1 500	2 330
Ympäristöluvitteet laitokset yhteensä, kpl (kunta+AVI)	204	210	209
Ympäristö lupapäätökset ja annetut lausunnot luvista/vuosi, kpl	12	20	15
Luvitettujen laitosten tarkastukset/vuosi, kpl (kunta+AVI)	41	40	29
Rekisteröinti-ilmoitukset/vuosi, kpl	2	2	7
Muut (ei-ympäristölupa eikä rekisteröinti) ilmoitukset ja annetut lausunnot, kpl	154	120	165
Maa-ainesluvut, kpl	4	12	5
Maa-ainestarkastukset, kpl	49	50	50
Terveysvalvonnan rekisteröinti-ilmoitukset ja päätökset, kpl	222	170	261
Terveysvalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset, kpl	831	500	588
Terveysvalvonnan muut tarkastukset, kpl		260	175
Eläinlääkintähuollon potilaskäynnit, kpl	9 288	9 500	10 608
Valvontaeläinlääkäreiden tekemät tarkastukset, kpl		360	427

Viranomaispalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Välitetty EU-viljelijätuki, milj. €	24	25	24
Tiloja tukihaun piirissä	796	780	776
Peltohehtaarit tukihaun piirissä		46 200	45 962
Saapuneet hakemukset, kpl (viljelijätukipalvelut)	4 278	4 200	4 187
Hukkakaura- ja vahinkotarkastukset, kpl	58	55	57
Yksityistieavustukset, €	499 695	500 000	483 620

Kaupunkisuunnittelu	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Asemakaavoitettu alue ha/v	221	80	124
Hyväksytyt kaavat kpl/v	10	12	7
Maan ostoa ha	54	50	80
Luovutettuja AO-tontteja kpl	7	15	0
Metsää ha	3 932	3 600	3 964
Peltoa ha	691	600	720

Yhdyskuntatekniikka	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kadut ja kevyen liikenteen väylät km	949	949	963
Rakennettua puistoa ha	227	226	222
Leikkipaikat kpl	108	107	104
Sillat ja tunnelit kpl	130	129	130
Ulkovalaisimet kpl	28 000	28 200	28 150

Kiinteistöpalvelut	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Rakennusten hoito (hm ²)	435 600	533 500	470 500
Siivottavat neliöt	225 000	212 670	212 670
Ateriamäärät kpl	2 234 823	2 148 375	2 849 600
Liikuntapaikkojen kuntoradat/hiihtoladut (km)	138	138	138
Liikuntapaikkojen urheilukenttien hoito (kpl)	73	73	73

Kymen jätelautakunta

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymä toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan kuvaus

Kymen jätelautakunta on alueellinen jätehuoltoviranomainen. Jätelautakunnan toiminta-alueella on yhdeksän kuntaa; Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Miehikkälä, Mäntyharju, Pyhtää ja Virolahti. Kouvolan kaupunki toimii Kymen jätelautakunnan vastuukuntana.

Jätelautakunta huolehtii jätelain mukaan kunnalle kuuluvista jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä viranomaistehtävistä kuten jätehuoltomääräysten ja jätetaksojen hyväksymisestä, niistä poikkeamisesta sekä mahdollisista jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä.

Jätelautakunnan toiminta ja päätöksenteko edistää jätelain tarkoitusta: edistää kiertotaloutta, vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, ehkäisee jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, varmistaa toimivan jätehuollon sekä ehkäisee roskaantumista.

Jätelautakunta toimii yhteistyössä alueen kuntien ja jäteyhtiön kanssa. Jätehuollon seurannalla varmistetaan, että asuinkiinteistöt, vapaa-ajan kiinteistöt ja julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöt ovat kattavasti mukana järjestetyn jätteenkuljetuksen piirissä.

Toiminnan painopistealueet ja toimintaympäristön muutokset

Jätehuoltomääräysten muutosta valmisteltiin alkuvuoden aikana ja määräykset tulivat voimaan 1.6.2025. Määräysten myötä saarikiinteistöjen jätehuoltovelvoitteet selkeytyivät ja yhteisen jäteastian käytön mahdollisuutta taajamassa laajennettiin. Termi loppujäte muutettiin valtakunnallisen linjauksen mukaan termiksi sekajäte.

Pertunmaan alue siirtyi kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen huhtikuun lopussa. Hakemuksia jätemaksun kohtuullistamisesta ja sekajätteen lukolliseen yhteiskeräyspisteeseen liittymisestä käsiteltiin runsaasti erityisesti kevään ja alkukesän aikana. Pertunmaan alueelta tulleita seka- ja umpisäiliölietteen omatoimisen käsittelyn ilmoituksia (yli 500 kpl) tarkasteltiin yhdessä ympäristönsuojeluviranomaisen (Mikkelin ympäristönsuojelu) kanssa. Tarkastelu jatkuu vuonna 2026. Myös lietteen kuljetuksia seurattiin, että ne varmasti siirtyivät kunnan järjestettäväksi.

Jätteenkuljetus- ja kompostointirekisteri saatiin ajantasaisemmaksi määräaikaisen työvoiman sekä ostopalvelujen voimin. Uusia verkkosivuja ja uutta hakemuslomaketta työstettiin etenkin loppuvuodesta. Uusi sähköinen kompostointi-ilmoituslomake saatiin käyttöön lokakuun lopussa. Sen kautta ilmoitukset menevät entistä useammin suoraan rekisteriin.

Biojätteen erilliskeräysvelvoitteen toteutumista Kouvolan, Kotkan ja Haminan keskustaajamien omakoti- ja paritaloissa tarkasteltiin rekisterin uuden seurantatyökalun avulla. Erilliskeräykseen (jäteastiatyhjennykset tai kompostointi) liittymättömille lähetettiin noin 2200 kehotuskirjettä. Kehotukset poikivat runsaasti yhteydenottoja, kompostointi-ilmoituksia ja hakemuksia. Biojätteen erilliskeräysvelvoite laajenee pienempien taajamien omakoti- ja paritaloihin 1.5.2026. Tämä poiki paljon etenkin kompostointi-ilmoituksia loppuvuodesta.

Kuntien yhteinen alueellinen jätehuollon varautumissuunnitelma valmistui kesäkuussa. Varautumissuunnitelmaa on päivitettävä säännöllisesti.

Kuntatapaamisia tehtiin syksyllä yhdessä Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa ajankohtaisista jätehuoltoasioista ja kuntien hyväksymästä Jätepoliittisesta ohjelmasta 2025–2030.

Jätelautakunnan ja Alueellinen jätehuolto -yksikön toiminta

Hakemuksia ja ilmoituksia saapui lähes arvioidusti, yhteensä 2 942 kpl. Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrästä kompostointi-ilmoituksia on 2 300 kpl, jätemaksun kohtuullistamishakemuksia 394 kpl, hakemuksia sekajätteen lukolliseen yhteiskeräyspisteeseen sekä muita hakemuksia yhteensä 108 kpl ja tyhjennysväli-ilmoituksia ym. 140 kpl.

Kompostointi-ilmoituksia saapui paperipostilla lähes 400, joka on yli 17 % ilmoituksista. Paperiset ilmoitukset teettävät käsityötä. Kompostointi-ilmoituksia menee rekisteriin myös Kymenlaakson Jäte Oy:n järjestelmien kautta. Ne eivät ole mukana raportoidussa ilmoitusten määrässä. Ilmoitusten kokonaismäärää on jatkossa syytä seurata rekisterikyselyn kautta.

Viranhaltijapäätöksiä tehtiin 238 kpl. Talousarviossa oli arvioitu, että päätöksiä tehtäisiin tänä vuonna 300 kpl. Määrä jäi arvioitua pienemmäksi, mutta päätöksiä tehtiin kuitenkin 59 kpl enemmän kuin edellisenä vuonna. Hakemusten käsittelyaika on ollut edelleen hyvin pitkä. Hakemukset ovat päässeet ruuhkautumaan jo edellisten vuosien aikana, joka pidentää käsittelyajan keskiarvoa. Hakemusten käsittelyä on priorisoitu ja myös määräaikainen henkilö toimistossa auttaa hakemusten käsittelyssä. Kiireelliset tapaukset on hoidettu nopeasti.

Vakituinen rekisterivastaava eläköityi helmikuussa 2025. Rekisterivastaavan tehtävään ei saatu täyttölupaa, jonka vuoksi osa rekisterivastaavan töistä on teetetty ostopalveluna.

Henkilöstöön kuului tammikuun alusta toukokuun loppuun vakituisten lisäksi määräaikainen työntekijä, jonka tehtäviin kuului kompostointirekisteriin liittyvien asioiden hoitaminen. Toinen määräaikainen työntekijä palkattiin joulukuussa vuoden määräaikaiseen tehtävään hoitamaan

kompostointi-ilmoituksia ja muita toimistotehtäviä. Määräaikaisesta henkilöstöstä on apua myös nettisivujen tekemisessä ja päivittämisessä.

Jätelautakunta kokoontui kuusi kertaa vuoden 2025 aikana. Alueellinen jätehuolto -yksikkö jatkoi edelleen säännöllisiä tiimipalavereja sekä yhteistyötä ja tiedotusta sidosryhmiin, mm. kuntiin, kunnalliseen jäteyhtiöön ja jätteenkuljetusyrityksiin.

Riskianalyysi

Yhteistyö kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa on toiminut hyvin. Kriisitilanteita jätehuollossa ei päässyt syntymään.

Vireillä ollut hankintalakimuutos liittyen sidosyksikön omistusosuusvaatimukseen olisi toteutuessaan laittanut lähes koko jätehuollon toimintakentän kielteisellä tavalla uusiksi. Lakimuutosesitykseen reagoitiin myös Kymen jätelautakunnassa. Tällä hetkellä näyttää siltä, että lakiesityksen mukainen muutos ei koske jätehuoltoalaa, joten se riski ei toteutune.

Toiminnalliset riskit liittyvät jätehuollossa ja lainsäädännössä tapahtuviin muutoksiin, vanhoihin ja uusiin hakemusruuhkiin sekä henkilöstömuutoksiin pienessä työyksikössä. Riskiä suurentaa vähäinen vakituinen henkilöstöresurssien määrä suhteessa lakisääteisen työn määrään. Töitä priorisoidaan ja prosesseja pyritään kehittämään.

Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika on ollut hyvin pitkä ja se tulee olemaan sitä myös ainakin alkuvuonna 2026 pitkään käsittelyä odottaneiden hakemusten vuoksi. Uusia, suuria hakemusruuhkia ei ole syntynyt, joten hakemusten käsittelyajan odotetaan lyhenevän loppuvuotta 2026 kohti. Kymenlaakson Jätteen laskutus on joutunut pidentämään laskujen eräpäivää joiltakin asiakkailta, jotka ovat hakeneet jätemaksun kohtuullistamista. Asiakkaat eivät ole pitkistä käsittelyajoista juuri reklamoineet.

Talous

Kymen jätelautakunnan talous toteutui miltei suunnitelman mukaisesti. Henkilöstömenot olivat arvioitua suuremmat. Palveluiden ostot ICT- ja asiantuntijapalveluiden osalta sekä vuokratulot jäivät arvioitua pienemmiksi. Jätelautakunnan perustamissopimuksen mukaisesti Kymenlaakson Jäte Oy:lle hyvitetiin ylijäämää 26 416,83 euroa.

Kymen jätelautakunta 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	371	0	371	344	-26	92,9
Myyntitulot	371	0	371	344	-26	92,9
Toimintamenot	-357	0	-357	-330	27	92,6
Henkilöstömenot	-218	0	-218	-222	-4	101,8
Palkat ja palkkiot	-177	0	-177	-182	-4	102,5
Henkilösivumenot	-41	0	-41	-40	1	98,4
Eläkemenot	-36	0	-36	-35	1	97,5
Muut henkilösivumenot	-5	0	-5	-5	0	104,9
Palveluiden ostot	-96	0	-96	-72	24	74,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	-1	-1	0	56,3
Muut toimintamenot	-41	0	-41	-36	6	86,6
Toimintakate	14	0	14	14	0	100,7
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-14		
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-14		
Kokonaiskustannukset	14	0	14	0		

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

Talousarviotavoite: Hakemusten käsittely kohtuullisessa ajassa	Tilannekuvaus: Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika on jopa hieman noussut lähtöarvosta pitkäaikaisen ruuhkan ja rästiin jääneiden hakemusten vuoksi. Kiireelliset hakemukset käsitellään ensin, mikä pidentää muiden hakemusten käsittelyaikaa ja nostaa keskiarvoa. Käsittelyä ja päätöksentekoa on edelleen priorisoitu. Loppuvuonna ja alkuvuonna 2026 on purettu vanhoja hakemuksia, eikä uutta ruuhkaa ole syntynyt. Keskimääräinen käsittelyaika onkin alkuvuodesta pitkä, mutta sen odotetaan lähenevän tavoitetta.		
Mittarit			
Käsittelyaika (päivää)	Lähtöarvo 8/2024 136	Toteuma-arvo 12/2025 144	Tavoitearvo 12/2025 84

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Jätehuoltomääräysten mukaiset jätehuoltopalvelut asukkailla. Kasvatetaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneiden osuutta liittymisvelvollisista. Tieto jätehuollon tilanteesta kasvaa.	Tilannekuvaus: Biojätteiden erilliskeräykseen velvoitetuista omakoti- ja paritaloista erilliskeräykseen liittyneiden osuus on kasvanut. Mittari kuvaa tätä. *Liittyneiden osuuden laskenta on muuttunut ja tarkentunut elokuusta 2024. Lähtöarvo on ollut todellisuudessa matalampi. Toteuma-arvo on ollut elokuussa 2025 83 %. Liittyneiden osuus on siis kasvanut erittäin hyvin vuoden 2025 aikana.		
Mittarit			
Liittyneiden osuus (%)	Lähtöarvo 8/2024 83*	Toteuma-arvo 12/2025 89	Tavoitearvo 12/2025 93

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kymen jätelautakunta	4,2	3,3	3,8

Toiminnan volyymit

Volyymit	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrä	6 325	3 000	2 942
Tehtyjen viranhaltijapäätösten määrä	179	300	238

2.2.4 Yhteenvedo käyttötalouden toteutumisesta

Yhteenvedo käyttötalouden toteutumisesta sisältää toimialan/toimielimen ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot sekä myyntivoitot.

Kouvolan kaupunki 1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Tarkastuslautakunta						
Toimintamenot	-196	0	-196	-162	34	82,6
Toimintakate	-196	0	-196	-162	34	82,6
Kaupunginhallitus						
Toimintatulot	68 165	0	68 165	70 870	2 706	104,0
Valmistus omaan käyttöön	600	0	600	241	-359	40,1
Toimintamenot	-76 521	0	-76 521	-74 296	2 225	97,1
Toimintakate	-7 757	0	-7 757	-3 185	4 571	41,1
Elinvoimapaalvelut yhteensä						
Toimintatulot	68 165	0	68 165	70 870	2 706	104,0
Valmistus omaan käyttöön	600	0	600	241	-359	40,1
Toimintamenot	-76 717	0	-76 717	-74 458	2 259	97,1
Toimintakate	-7 953	0	-7 953	-3 347	4 606	42,1
Kasvatus- ja opetuslautakunta						
Toimintatulot	8 771	0	8 771	8 409	-362	95,9
Toimintamenot	-154 691	0	-154 691	-156 802	-2 111	101,4
Toimintakate	-145 920	0	-145 920	-148 393	-2 473	101,7
Liikunta- ja kulttuurilautakunta						
Toimintatulot	3 378	0	3 378	3 540	162	104,8
Toimintamenot	-29 747	0	-29 747	-29 705	41	99,9
Toimintakate	-26 369	0	-26 369	-26 166	203	99,2
Sivistys yhteensä						
Toimintatulot	12 149	0	12 149	11 949	-200	98,4
Toimintamenot	-184 438	0	-184 438	-186 508	-2 070	101,1
Toimintakate	-172 289	0	-172 289	-174 559	-2 269	101,3
Tekninen lautakunta						
Toimintatulot	40 885	0	40 885	40 067	-818	98,0
Valmistus omaan käyttöön	1 653	0	1 653	696	-957	42,1
Toimintamenot	-58 128	0	-58 128	-57 028	1 099	98,1
Toimintakate	-15 590	0	-15 590	-16 265	-675	104,3
Kymen jätelautakunta						
Toimintatulot	371	0	371	344	-26	92,9
Toimintamenot	-357	0	-357	-330	27	92,6
Toimintakate	14	0	14	14	0	100,7
Tekniikka ja ympäristö yhteensä						
Toimintatulot	41 256	0	41 256	40 412	-844	98,0
Valmistus omaan käyttöön	1 653	0	1 653	696	-957	42,1
Toimintamenot	-58 485	0	-58 485	-57 359	1 126	98,1
Toimintakate	-15 576	0	-15 576	-16 251	-675	104,3
Käyttötalous yhteensä						
Toimintatulot	121 569	0	121 569	123 231	1 662	101,4
Valmistus omaan käyttöön	2 253	0	2 253	937	-1 316	41,6
Toimintamenot	-319 640	0	-319 640	-318 325	1 315	99,6
Toimintakate	-195 818	0	-195 818	-194 157	1 661	99,2

2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosien talousarvion vertailut esitetään sisältäen kaikki kaupungin kustannukset mukaan lukien sisäiset erät. Toteutumisvertailuissa esitetään alkuperäinen talousarvio ja siihen hyväksytyt muutokset, muutettu talousarvio, toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Talousarviomuutoksena (Kv 17.11.2025 § 101) käsiteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen rakennusten apporttiluovutuksen luovutusvoitto Kouvolan Yritystilat Oy:lle. Lisäksi talousarvioon tehtiin teknisenä korjauksena myyntituottojen ja muiden toimintatuottojen välinen tilioikaisu.

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-% muutettu ta
Toimintatuotot	121 569 258	0	121 569 258	123 230 889	1 661 631	101,4
Myyntituotot	33 991 329	-1 400 000	32 591 329	33 240 223	648 894	102,0
Maksutuotot	3 974 885	0	3 974 885	4 785 958	811 073	120,4
Tuet ja avustukset	6 869 550	0	6 869 550	7 751 043	881 493	112,8
Muut toimintatuotot	76 733 494	1 400 000	78 133 494	77 453 666	-679 828	99,1
Valmistus omaan käyttöön	2 252 750	0	2 252 750	936 602	-1 316 148	41,6
Toimintakulut	-319 640 032	0	-319 640 032	-318 324 623	1 315 409	99,6
Henkilöstökulut	-135 612 039	0	-135 612 039	-136 176 003	-563 964	100,4
Palkat ja palkkiot	-109 197 696	0	-109 197 696	-109 995 624	-797 928	100,7
Henkilösivukulut	-26 414 343	0	-26 414 343	-26 180 379	233 964	99,1
Eläkekulut	-22 980 431	0	-22 980 431	-22 724 780	255 651	98,9
Muut henkilösivukulut	-3 433 912	0	-3 433 912	-3 455 599	-21 687	100,6
Palvelujen ostot	-77 432 853	0	-77 432 853	-78 605 405	-1 172 552	101,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 707 340	0	-18 707 340	-17 989 409	717 931	96,2
Avustukset	-20 554 956	0	-20 554 956	-19 947 257	607 699	97,0
Muut toimintakulut	-67 332 844	0	-67 332 844	-65 606 548	1 726 296	97,4
Toimintakate	-195 818 024	0	-195 818 024	-194 157 131	1 660 893	99,2
Verotulot	211 400 000	0	211 400 000	202 439 398	-8 960 602	95,8
Valtionosuudet	41 000	0	41 000	1 664 289	1 623 289	4059,2
Rahoitustuotot ja -kulut	6 372 000	0	6 372 000	8 359 086	1 987 086	131,2
Korkotuotot	2 190 000	0	2 190 000	2 153 443	-36 557	98,3
Muut rahoitustuotot	12 590 000	0	12 590 000	13 277 054	687 054	105,5
Korkokulut	-8 200 000	0	-8 200 000	-6 728 510	1 471 490	82,1
Muut rahoituskulut	-208 000	0	-208 000	-342 902	-134 902	164,9
Vuosikate	21 994 976	0	21 994 976	18 305 642	-3 689 334	83,2
Poistot ja arvonalentumiset	-27 756 000	0	-27 756 000	-28 588 809	-832 809	103,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 756 000	0	-27 756 000	-27 105 836	650 164	97,7
Arvonalentumiset	0	0	0	-1 482 973	-1 482 973	
Satunnaiset erät	0	6 770 000	6 770 000	6 257 555	-512 445	92,4
Satunnaiset tuotot	0	6 770 000	6 770 000	6 257 555	-512 445	92,4
Tilikauden tulos	-5 761 024	6 770 000	1 008 976	-4 025 611	-5 034 587	-399,0
Poistoeron muutos	71 000	0	71 000	71 451	451	100,6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 690 024	6 770 000	1 079 976	-3 954 160	-5 034 136	-366,1

Toimintatulot

Toimintatulot toteutuivat 1,7 milj. euroa talousarviota paremmin. Myyntituloja kertyi 33,2 milj. euroa (102,0 %). Myyntituottojen parempaan kertymään vaikuttivat muun muassa kotikuntakorvaustulot ja

Edukolle myyty koulutus. Maksutuottojen kertymä oli noin 0,8 milj. euroa talousarviota parempi, mm. yhdyskuntatekniikan ja rakennusvalvonnan maksutulojen paremmasta kertymästä.

Tuet ja avustukset toteutuivat 0,9 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Talousarviota parempaan kertymään vaikutti mm. pakolaisista saatu laskennallinen korvaus.

Muiden toimintatuottojen kertymä toteutui 0,7 milj. euroa muutettuun talousarvioon nähden heikommin. Vuokratulojen kertymä muodostui 0,9 milj. euroa ennakoitua suuremmaksi. Kertymään vaikutti muun muassa sisäisten vuokrien arvoitua suurempi laskutus. Pysyvien vastaavien luovutustuotot toteutuivat 0,4 milj. euroa ennakoitua heikommin. Muut tuotot toteutuivat 1,3 milj. euroa heikommin. Talousarvioon oli varattu Valkealan entisen sairaalan purkamiseen saatavia tuloja, jotka eivät toteutuneet. Sakkojen ja uhkasakkojen kertymä oli noin 0,1 milj. euroa arvioitua parempi.

Valmistus omaan käyttöön toteutui 1,3 milj. euroa ennakoitua heikommin, koska oma rakentaminen oli vähäistä.

Toimintamenot

Toimintamenot toteutuivat 1,3 milj. euroa (99,6 %) talousarvioon nähden paremmin. Henkilöstökulut toteutuivat 0,6 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempina. Poikkeamaan vaikuttaa mm. valtakunnalliset sopimuskorotukset ja lomapalkkavelan kasvu.

Palvelujen ostot ylittivät talousarvion 1,2 milj. eurolla. Asiakaspalveluiden ostot ylittivät 0,2 milj. euroa. Lasten päivähoidon palvelusetelien toteutuma oli 0,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua suurempi. Asiantuntija-, toimisto- ja ICT-palvelujen toteuma ylittyi talousarvioon nähden alle 0,1 milj. euroa. Puhtaanapito- ja pesulapalvelut toteutuivat 0,4 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienempinä. Toteutumaan vaikuttaa mm. puhtaanapidon ulkoisten siivouskohteiden päätyminen sekä muutokset. Rakennusten ja alueiden rakentamispalveluihin käytettiin 1,3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua enemmän mm. maa-alueiden puhdistamisesta aiheutuneista kuluista. Majoitus- ja ravitsemispalvelujen ylitys talousarvioon oli 0,1 milj. euroa. Matkustus- ja kuljetuspalvelujen osalta toteuma oli noin 1,1 milj. euroa talousarviota pienempi. Muut palvelut alittuivat 0,3 milj. euroa talousarvioon nähden. Ostopalveluna suoritettavia purkutöitä tehtiin 1,6 milj. eurolla.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 0,7 milj. euroa pienempinä talousarvioon nähden. Kirjallisuutta hankittiin 0,2 milj. euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Elintarvikkeisiin käytettiin 0,1 milj. euroa ennakoitua enemmän. Poltto- ja voiteluainehankinnat olivat noin 0,2 milj. euroa talousarvioon nähden pienemmät. Sähkö- ja kaasukulut alittuivat 0,2 milj. euroa ja lämmityskulut jäivät noin 0,8 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienemmäksi. Poikkeamaan vaikuttivat mm. kiinteistöjen väheneminen, panostukset energiatehokkuuteen, lämmitystapamuutokset ja automaatio säädot sekä energian hinnan aleneminen. Kalusto-, rakennus- ja muut materiaalihankinnat toteutuivat 0,2 milj. euroa ennakoitua suurempina.

Avustuksia maksettiin noin 0,6 milj. euroa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Lastenhoidon tukiin käytettiin 0,6 milj. euroa arvioitua vähemmän. Kunnan rahoitusosuus työttömyysturvaan toteutui 1,9 milj. euroa ennakoitua suurempana. Avustukset yhteisöille toteutuivat 0,4 milj. euroa ennakoitua pienempinä.

Muut toimintakulut toteutuivat 1,7 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Merkittävimmät poikkeamat olivat rakennusten ja huoneistojen vuokrissa, jotka toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarvioon nähden paremmin, sekä pääomavuokrissa, jotka toteutuivat 0,5 milj. euroa talousarvioon nähden suurempina. Muita toimintakuluja toteutui 1,1 milj. euroa ennakoitua vähemmän. Merkittävin poikkeama oli rakennusvalvonnassa, kun Valkealan entisen sairaalan purkaminen siirtyi seuraavalle vuodelle. Pysyvien vastaavien luottotappiota kirjattiin 0,2 milj. euroa sekä luottotappioita toiminnan tuotoista noin 69 000 euroa.

Toimintakate

Toimintakate, -194,2 milj. euroa, toteutui 1,7 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja kertyi 202,4 milj. euroa ja ne toteutuivat noin 9,0 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikommin. Tuloverot toteutuivat 6,1 milj. euroa talousarviota pienempinä. Kiinteistöverojen toteutuma oli 0,9 milj. euroa talousarvioon nähden heikompi. Osuus yhteisöverojen tuotosta toteutui noin 2,0 milj. euroa talousarviossa ennakoitua heikommin.

Verotulot, 1000 euroa	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Kunnan tulovero	160 800	154 732	-6 068	96,2
Kiinteistövero	31 100	30 170	-930	97,0
Osuus yhteisöveron tuotosta	19 500	17 537	-1 963	89,9
Yhteensä	211 400	202 439	-8 961	95,8

Kouvola	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. e	Muutos
Verovuosi 2021	21,25	1 452	2,1 %
Verovuosi 2022	21,25	1 484	2,2 %
Verovuosi 2023	8,61	1 634	10,1 %
Verovuosi 2024	8,90	1 683	3,0 %
Verovuosi 2025	8,90	-	-

Kouvolan kiinteistöveroprosentit olivat

- Maapohjan kiinteistövero 1,45 %
- Yleinen kiinteistövero 1,45 %
- Vakituiset asuinrakennukset 0,65 %
- Muut asuinrakennukset 1,35 %
- Voimalaitosrakennus 3,10 %
- Rakentamaton rakennuspaikka, ei määritelty erikseen, jolloin se on sama kuin yleinen kiinteistöveroprosentti

Talousarvioon nähden valtionosuuksia saatiin 1,3 milj. euroa ennakoitua enemmän. Kaupungin opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on negatiivinen, koska kunnilta peritään valtionosuuksien yhteydessä omarahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen (204,22 e/asukas vuonna 2024). Kaupungilta peritään myös lukiokoulutuksen omavastuuosuus (96,03 e/asukas vuonna 2024), mutta opetuksen järjestäjänä kaupunki saa lukiokoulutuksesta oppilaskohtaisen valtionosuuden.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitus valmistavaan opetukseen esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille maksetaan takautuvasti. Tällä oli positiivinen vaikutus Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoitukseen.

Valtionosuudet, 1000 euroa	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	53	135	82	254,4
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-7 686	-5 803	1 883	75,5
Verotulomenetyksen kompensatio	7 674	7 332	-342	95,5
Yhteensä	41	1 664	1 623	4059,2

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteuma (netto) oli noin 2,0 milj. euroa arvioitua parempi. Korkotulot, 2,2 milj. euroa, toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Korkomenot 1,5 milj. euroa talousarvioon nähden pienempinä, poikkeamaan vaikutti korkotason madaltuminen. Muut rahoitustuotot, 13,3 milj. euroa, toteutuvat 0,6 milj. euroa talousarviossa ennakoitua paremmin. Osinkotuotot toteutuivat 0,3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienempinä ja arvopapereiden luovutusvoittojen kertymä oli 0,6 milj. euroa ennakoitua parempi. Muut rahoitusmenot ylittyivät 0,1 milj. euroa talousarvioon nähden. Poikkeama johtuu arvopapereiden luovutustappioista ja arvonalentumisista.

Vuosikate, poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät

Vuosikatteen muodostui 18,3 milj. euroa, mikä on 3,7 milj. euroa talousarviota heikompi. Poistot ja arvonalentumiset ylittivät talousarvion 0,8 milj. eurolla. Satunnaiset tuotot toteutuivat 0,5 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua pienempinä.

2.4 Investointiosan toteutuminen

Investointimenot olivat yhteensä 60,0 milj. euroa ja ne toteutuivat 6,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Investointituloja kertyi 18,2 milj. euroa, josta rahoitusosuuksia oli noin 0,8 milj. euroa ja pysyvien vastaavien myyntituloja 17,4 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat 41,8 milj. euroa eli noin 0,2 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Ilman sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen käytössä olevien rakennusten siirtoon Kouvolan Yritystilat Oy:lle liittyvää apporttisijoitusta investointimenot olisivat olleet 37,0 milj. euroa, investointitulot 1,5 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 35,5 milj. euroa.

Apporttisiirron vaikutus	Investoinnit	Apporttisiirto	Investoinnit ilman apporttisiirtoa
Investointimenot	-60 034 763	-23 004 671	-37 030 092
Rahoitusosuudet	808 000	0	808 000
Pysyvien vastaavien myynti	17 432 918	16 747 116	685 802
Nettoinvestoinnit	-41 793 845	-6 257 555	-35 536 290

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.10.2025 § 85 tilapalveluiden rakennusinvestointien määrärahamuutoksia seuraavasti:

- Marjoniemen yhtenäiskoulu, määrärahan vähennys 6,2 milj. euroa
- Uimahallin peruskorjaus ja laajennus, määrärahan vähennys 3,0 milj. euroa
- Keskuskeittiön uudisrakennus, määrärahan vähennys 2,9 milj. euroa
- Mansikkamäen koulun ruokalalajennus, määrärahan vähennys 1,5 milj. euroa
- Monitoimiareena, määrärahan vähennys 4,5 milj. euroa
- Kuusankosken Urheilutalon peruskorjaus, määrärahan lisäys 0,4 milj. euroa
- Teatterin laajennus ja peruskorjaus, määrärahan lisäys 2,5 milj. euroa
- Jäähalli Kouvola, määrärahan lisäys 0,2 milj. euroa
- Pääkirjaston perusparannus, määrärahan vähennys 0,2 milj. euroa
- Carea-opetusyksikkö, määrärahan lisäys 0,2 milj. euroa

Teknisen lautakunnan alaiseen toimintaan kaupunginvaltuusto hyväksyi (13.10.2025 § 86) seuraavat muutokset:

Kärkihankkeet:

- Käyrälammen kehittäminen, määrärahan vähennys 0,3 milj. euroa
- Yritysalueet, määrärahan vähennys 0,5 milj. euroa
- Urheilupuiston kehittäminen, määrärahan vähennys 0,6 milj. euroa

Tekninen lautakunta

- Kiinteät rakenteet ja laitteet, määrärahan vähennys 0,9 milj. euroa.

Lisäksi tekninen lautakunta on 17.9.2025 § 173 hyväksynyt tarkempia projekti-/kohdetason määrärahamuutoksia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.11.2025 § 101 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen käytössä olevien rakennusten siirtoon Kouvolan Yritystilat Oy:lle liittyvän apporttisijoituksen edellyttämät investointiosan talousarviomuutokset seuraavasti:

- Investointiosa kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut/sijoitukset, investointitulojen lisäys 70 000 euroa
- Investointiosa kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut/tilapalvelut, investointitulojen lisäys 22 930 000 euroa
- Investointiosa, kaupunginhallitus, elinvoimapalvelut, investointimenojen lisäys 23 000 000 euroa

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Aineettomat hyödykkeet	-1 905 000	130 000	-1 775 000	-1 127 002	647 998	63,5
Aineettomat oikeudet	-835 000	0	-835 000	0	835 000	0,0
Muut pitkävaikutteiset menot	-1 070 000	130 000	-940 000	-1 020 181	-80 181	108,5
Ennakkomaksut	0	0	0	-106 821	-106 821	
Aineelliset hyödykkeet	-55 210 000	17 160 000	-38 050 000	-32 718 995	5 331 005	86,0
Maa- ja vesialueet	-2 500 000	0	-2 500 000	-2 542 056	-42 056	101,7
Rakennukset	-40 290 000	14 790 000	-25 500 000	-4 300 325	21 199 675	16,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-9 970 000	2 170 000	-7 800 000	-4 022 290	3 777 710	51,6
Koneet ja kalusto	-850 000	0	-850 000	-862 476	-12 476	101,5
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0	-23 605	-23 605	
Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	-1 600 000	200000	-1 400 000	-20 968 243	-19 568 243	1497,7
Sijoitukset	-3 290 000	-23 000 000	-26 290 000	-26 188 765	101 235	99,6
Osakkeet ja osuudet	-3 290 000	-23 000 000	-26 290 000	-26 188 765	101 235	99,6
Investointimenot yhteensä	-60 405 000	-5 710 000	-66 115 000	-60 034 763	6 080 237	90,8
Rahoitusosuudet	500 000	0	500 000	808 000	308 000	161,6
Pysyvien vastaavien myynti	1 000 000	23 000 000	24 000 000	17 432 918	-6 567 082	72,6
Investointitulot yhteensä	1 500 000	23 000 000	24 500 000	18 240 918	-6 259 082	74,5
Nettoinvestoinnit yhteensä	-58 905 000	17 290 000	-41 615 000	-41 793 845	-178 845	100,4

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Korvausinvestoinnit						
Investointimenot	-10 310 000	-1 125 000	-11 435 000	-9 186 035	2 248 965	80,3
Investointitulot	0	22 930 000	22 930 000	16 436 905	-6 493 095	71,7
Uusinvestoinnit						
Investointimenot	-50 095 000	-4 585 000	-54 680 000	-50 848 728	3 831 272	93,0
Investointitulot	1 500 000	70 000	1 570 000	1 804 013	234 013	114,9
Nettoinvestoinnit yhteensä	-58 905 000	17 290 000	-41 615 000	-41 793 845	-178 845	100,4

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

ICT-investointeihin vuodelle 2025 oli varattu 0,8 milj. euroa ja investoinneista toteutui 0,4 milj. euroa. ICT-investoinneista valmistuivat paikkatietohankkeet ja HR- ja palkanlaskentajärjestelmän uudistaminen ja yhdistäminen. Työllisyyspalveluiden aloitusvuoteen oli varauduttu 0,1 milj. euron investointimäärärahalla tietojärjestelmien uusimiseen, mutta käytännön toiminnan käynnistämiseen ei määrärahaa tarvinnut käyttää. Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän uusiminen, 0,2 milj. euroa, saatiin pääosin toteutettua, mutta käyttöönotto jatkuu vielä vuonna 2026. Aloitetuista ICT-investointikohteista Digitalisaatio, Henkilöturvajärjestelmän laajennus ja Timmi-kulunvalvonta – integraatio jatkuvat vuoden 2026 puolella.

Muiden pitkävaikutteisten menojen toteuma oli 0,7 milj. euroa (tot-% 77,1), josta korvausinvestointien osuus oli noin 0,1 milj. euroa ja uusinvestointien 0,6 milj. euroa. Kaupungin osuus Kouvolan Veden hulevesi-investointiin oli noin 0,5 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua vähemmän. VT6 Tykkimäki/melunsuojauksen rakentamiseen nk. Resortin kohdalle (valtion maantiedealue) käytettiin 0,3 milj. euroa (tot-% 94,4). Melunsuojauksen rakentaminen kuuluu osana Käyrälammen kehittäminen -kärkihankkeeseen.

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueiden investointimenot olivat 2,3 milj. euroa (tot-% 92,1) ja investointitulot 0,3 milj. euroa (tot-% 30,9). Investointien luovutustulot jäivät 0,7 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienemmiksi, koska euromääräisesti suuri tonttikauppa siirtyi vuodelle 2026.

Rakennukset

Rakennusinvestointeihin kohdistuvat investointimenot olivat 23,1 milj. euroa. Investointituloja kertyi 17,5 milj. euroa, jotka muodostuivat rahoitusosuuksista (0,8 milj. euroa) ja pysyvien vastaavien myynnistä (16,7 milj. euroa).

Marjoniemen yhtenäiskoulun rakentamiseen alkuperäisessä talousarviossa varattiin 6,9 milj. euroa ja talousarviomuutoksen jälkeen määräraha oli 0,7 milj. euroa. Hankkeessa siirryttiin kilpailutusvaiheeseen, mutta rakentamisen aloitus viivästyi. Toteuma vuodelle 2025 jäi noin 0,2 milj. euroon.

Pääkirjaston peruskorjaukseen talousarviossa varattiin alkuperäisessä talousarviossa 0,6 milj. euroa ja talousarviomuutoksella määräraha vähennettiin 0,4 milj. euroon. Hankkeen tarveselvitys viivästyi ja toteuma jäi noin 70 000 euroon.

Teatteri, uudisrakennus ja peruskorjaus -hankkeelle alkuperäisessä talousarviossa varattiin 2,5 milj. euroa, talousarviomuutoksen jälkeen määräraha oli 5,0 milj. euroa. Hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa edettiin suunniteltua nopeammin ja hankkeeseen käytettiin noin 4,4 milj. euroa.

Hankkeelle saatiin Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtionavustus 0,5 milj. euroa, jolloin nettoinvestoinniksi vuodelle 2025 muodostui 3,9 milj. euroa.

Uimahallin peruskorjaukseen ja laajennukseen alkuperäisessä talousarviossa varattiin 15,7 milj. euroa ja talousarviomuutoksen jälkeen määräraha oli 12,7 milj. euroa. Rakentamiseen tuli alkuvaiheessa viivästys ja toteuma jäi 10,6 milj. euroon. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä 1,0 milj. euron valtionavustuksesta vuodelle 2025 jaksotettiin 0,3 milj. euroa. Nettoinvestoinniksi jäi 10,3 milj. euroa.

Kouvolan jäähallin korjaus- ja muutostöihin alkuperäisessä talousarviossa varattiin noin 0,2 milj. euroa. Korjauksia oli tarve toteuttaa suunniteltua nopeammin, ja talousarviomuutoksen jälkeen määräraha oli 0,4 milj. euroa. Toteuma oli noin 0,4 milj. euroa.

Eskolanmäen liikuntahallin rakentamiseen oli talousarviossa varattu 2,0 milj. euroa. Hanke valmistui elokuussa ja toteuma vuodelle 2025 oli noin 1,8 milj. euroa. Hanke sai 8 000 euron Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän valtionavustuksen. Hankkeen kokonaiskustannusarvio oli 5,0 milj. euroa kustannusarviosta käytettiin 4,6 milj. euroa.

Kuusankosken urheilutalon perusparannukselle oli alkuperäisessä talousarviossa varattu 1,0 milj. euroa ja talousarviomuutoksen jälkeen määräraha oli 1,4 milj. euroa. Hanke eteni toteutusvaiheeseen ja rakentaminen eteni suunniteltua nopeammin. Toteuma vuodelle 2025 on noin 1,4 milj. euroa (tot-% 96,7).

Mansikkamäen koulun ruokailutilat –hankkeelle oli alkuperäisessä talousarviossa varattu 1,6 milj. euroa ja talousarviomuutoksen jälkeen määrärahasi muodostui 0,1 milj. euroa. Hanke liittyy uuden keskuskeittiön rakentamiseen ja lähtötietojen uudelleen tarkastelun vuoksi hanketta voitiin edistää vasta loppuvuodesta. Toteuma vuodelle 2025 jäi noin 20 000 euroon.

Keskuskeittiön uudisrakennukselle varattiin talousarviossa 3,0 milj. euroa. Määräraha pienennettiin talousarviomuutoksella 0,1 milj. euroon. Hanke eteni hankesuunnitteluvaiheeseen, mutta toteutusvaihetta ei ehditty lähtötietojen uudelleen tarkastelun ja tilapalveluiden resurssipulan vuoksi aloittamaan, joten toteuma vuodelle 2025 jäi noin 10 000 euroon.

Monitoimiareenalle oli alkuperäisessä talousarviossa varattu 5,0 milj. euroa, talousarviomuutoksen jälkeen määräraha oli 0,5 milj. euroa. Hanke eteni hankesuunnitteluvaiheesta kilpailutusvaiheeseen, mutta toteuma vuodelle 2025 jäi noin 0,1 milj. euroon.

Talousarviomuutoksen myötä Carea opetusyksikölle varattiin vuodelle 2025 määräraha 0,2 milj. euroa. Hanke eteni hankesuunnitteluvaiheeseen, mutta hankkeen etenemisvaihtoehtojen tarkastelussa tuli viivästystä ja toteuma vuodelle 2025 jäi alle 10 000 euron.

Rakennushankkeiden kalustuksiin oli varattu noin 0,9 milj. euron määräraha. Toteuma vuodelle 2025 oli noin 0,9 milj. euroa, josta hankittiin Inkeröisten yhtenäiskoulun ja Eskolanmäen liikuntahallin kalusteet.

Rakennusten ja rakennelmien perusparannuksille oli talousarviossa varattu 2,4 milj. euroa ja määrärahasta käytettiin 1,7 milj. euroa. Muutamia perusparannuskohteita toteutettiin talousarvion myötä aiottua laajempia korjaustöitä, jotka vähentävät tulevien vuosien korjaustarvetta kyseisissä kohteissa. Pääsääntöisesti kohteiden toteuma oli annetun määrärahan mukainen. Kokonaan toteuttamatta jäi Myllykosken päiväkotit, jossa akuutteja perusparannustarpeita ei ollut. Lisäksi kaupungintalon akuuttien korjauksien toteuma on huomattavasti budjetoitua pienempi, koska osa todetuista korjaustarpeista voi odottaa investointisuunnitelman mukaista peruskorjausta. Yhteislyseolle suunniteltu katon perusparannus kilpailutettiin, tarjoukset ylittivät varatun budjetin ja hankinta keskeytettiin. Näin ollen kohteen toteuma jäi huomattavasti alle budjetoidun.

Energiatehokkuusinvestoinneille oli talousarviossa varattu 1,0 milj. euroa. Investointimenot toteutuivat 0,8 milj. euroa. Merkittävimmät energiatehokkuusinvestoinnit kohdistuivat Marja-ahon päiväkotiin ja Tuulensuojaan.

Muut rahoitusmuodot

Leasing, vuokraus tai muun rahoitusmallin hankkeita suunniteltiin toteutettavan 18,3 milj. eurolla. Hankkeiden toteumat vuodelle 2025 ovat yhteensä noin 10,1 milj. euroa.

Kuusankosken yhtenäiskoululle varattiin 7,5 milj. euroa vuodelle 2025. Hankkeen lähtötietojen tarkastelu aiheutti viivästyä, eikä hanketta ehditty edistämään alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Hanke siirtyi vuoden 2025 lopulla kilpailutusvaiheeseen.

Inkeröisten monitoimitalo valmistui ja toiminta kohteessa alkoi elokuussa 2025. Hanke on rahoitettu kiinteistöleasingilla ja hankkeen vuokralimiitin maksimimääräksi on kirjattu 35 milj. euroa. Kustannusarvio oli 30,8 milj. euroa ja toteutumaksi muodostui 30,9 milj. euroa. Vuodelle 2025 hankkeelle varattiin 6,8 milj. euroa, toteumaa kertyi noin 9,8 milj. euroa.

Kaunisnurmen päiväkodin rakentamisvaihe aloitettiin. Hanke on rahoitettu kiinteistöleasingilla ja hankkeen vuokralimiitin maksimimääräksi on kirjattu 10 milj. euroa. Vuodelle 2025 hankkeelle varattiin 4,0 milj. euroa. Hankkeen lähtötietojen uudelleen tarkastelun vuoksi rakentamisen aloitus viivästyi ja vuodelle 2025 arvioitiin toteutuvan 0,8 milj. euroa. Toteumaa kertyi noin 0,3 milj. euroa.

Vaihtoehtoiset rahoitusmallit 1 000 euroa	Kust.arvio	Edellisten vuosien käyttö	TA 2025	Toteutuma 1–12/2025	Kustannusarviosta käytetty
Kuusankosken yhtenäiskoulu	-22 200	0	-7 500	0	0
Inkeröisten monitoimitalo	-30 800	-21 053	-6 800	-9 811	-30 864
Kaunisnurmen päiväkoti	-8 000	-36	-4 000	-284	-525
Yhteensä	-61 000	-21 089	-18 300	-10 095	-31 389

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Yhdyskuntatekniikan kiinteiden rakenteiden ja laitteiden eli ns. perushankkeiden investointimenot olivat 6,5 milj. euroa eli määräraha toteutui noin 0,7 milj. euroa pienempänä muutettuun talousarvioon nähden. Korvausinvestointeihin käytettiin 4,8 milj. euroa, noin 0,5 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Uusinvestointien toteutumaksi muodostui 1,8 milj. euroa eli noin 0,2 milj. euroa vähemmän muutettuun talousarvioon nähden.

Korvausinvestoinneissa katuihin, teihin ja kevyen liikenteen väyliin oli muutetussa talousarviossa varattu 2,9 milj. euroa ja määrärahasta jäi käyttämättä noin 0,3 milj. euroa. Euromääräisesti suurin kohde oli uudelleenpäällistys, johon käytettiin 1,1 milj. euroa (tot-% 98,9 %). Merkittävimmät saneerauskohteet olivat Tammenmäentie (0,6 milj. euroa) ja Lossitie (0,5 milj. euroa). Vuonna 2023 alkanut Ravikylä II -aluesaneeraus päättyi, kuten myös Kaunisnurmen vuonna 2024 alkanut alueurakka, joka kohdistui Uudenmaankatuun ja Eräraittiin. Ravikylän aluesaneeraukseen käytettiin yhteensä 1,6 milj. euroa, josta vuoden 2025 osuus oli 0,3 milj. euroa. Uudenmaankadun ja Eräraitin urakkasummasta Kouvolan kaupungin osuus oli yhteensä 0,4 milj. euroa, josta vuoden 2025 osuus oli 0,2 milj. euroa.

Maa- ja vesirakenteiden korvausinvestointeihin käytettiin noin 0,2 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Kokonaan toteutumatta jäi bussipysäkkien saneeraustoimet, joihin oli varattu 0,1 milj. euroa. Lisäksi kuivatuskohteita tehtiin vähemmän kuin ennustettiin ja hulevesikaivokansia vaihdettiin arvioitua vähemmän. Viimeksi mainittu perustuu täysin Kouvolan Veden laskutukseen.

Katujen, teiden ja kevyenliikenteen väylien uusinvestointeja toteutettiin 1,2 milj. eurolla eli noin 0,1 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua vähemmän. Merkittävimmät kohteet olivat Kasarminkatu (0,8 milj. euroa), Kasarminmäen tie (0,1 milj. euroa) ja uusien pyöräteiden

rakentaminen (0,3 milj. euroa). Kokonaan toteutumatta jäi erilliset liikenteen rauhoittamiskohteet, joille oli varattu 0,1 milj. euron määräraha.

Rantapuiston viherrakentamiseen varattu määräraha toteutui 115,5 prosenttisesti, ylitys oli noin 9 000 euroa. Ulkovaalauksessa oli varattu määrärahaa kausivaalaukseen, mutta hankinnat jäivät alle investointirajan. Uusinvestointien suunnitteluun varatusta määrärahasta käyttämättä jäi yli puolet (tot-% 37,7), sillä uusien kohteiden suunnittelu oli vähäistä.

Kärkihankkeet

Kärkihankkeiden erittely	Euroa	Kokonais- kustannus- arvio	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Käyrälammen kehittäminen	Menot	-12 891 000	-600 000	300 000	-300 000	-261 642	38 358
Käyrälammen kehittäminen	Tulot	379 000	0	0	0	0	0
Käyrälammen kehittäminen	Netto	-12 512 000	-600 000	300 000	-300 000	-261 642	38 358
Yritysalueet	Menot	-11 000 000	-675 000	500 000	-175 000	-149 048	25 952
Urheilupuiston kehittäminen	Menot	-2 740 000	-1 000 000	600 000	-400 000	-546 017	-146 017
Kärkihankkeet yhteensä	Netto	-26 252 000	-2 275 000	1 400 000	-875 000	-956 707	-81 707

Käyrälammen kehittämishankkeen investointien toteutuma oli noin 0,3 milj. euroa (tot-% 87,3). Suunnitelmassa oli toteuttaa Käyrälammelle kulkevan Pohjanraitin (jk-pp-tie) saneeraus ja meluaidan rakentaminen Resortin kohdalle valtatie 6:n varteen. Kaupunginvaltuuston hyväksymällä talousarviomuutoksella (Kv 13.10.2025 § 86) määrärahaa vähennettiin 0,3 milj. euroa, koska Pohjanraitin saneeraus siirtyy vuodelle 2026. Käyrälammen kärkihankkeen kustannukset vuosina 2022–2025 olivat yhteensä noin 4,3 milj. euroa, johon saatiin avustuksia noin 0,4 milj. euroa.

Yritysalueet-kärkihankkeeseen oli talousarviossa varattu noin 0,7 milj. euron määräraha. Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarviomuutos (Kv 13.10.2025 § 86) vähensi hankkeen määrärahoja 0,5 milj. euroa ja määrärahaksi muodostui noin 0,2 milj. euroa. Teholan suunnitteluun käytettiin noin 0,1 milj. euroa. Tervaskankaan alueen suunnitteluun käytettiin noin 0,1 milj. euroa. Aluetta päästään rakentamaan vasta vuonna 2026.

Urheilupuiston kehittämiseen varattiin talousarviossa 1,0 milj. euron määräraha, jota kaupunginvaltuuston hyväksymällä (Kv 13.10.2025 § 86) talousarviomuutoksella pienennettiin 0,4 milj. euroon. Urheilupuiston kehittämiseen käytettiin noin 0,5 milj. euroa, josta Palomäenkatuun kohdentui 0,4 milj. euroa ja Urheilupuiston saneerauksen suunnitteluun 0,1 milj. euroa.

Muut aineelliset hyödykkeet

Arvo- ja taide-esineisiin kirjattiin lisälahjoitus Markku Villikan taidekokoelmaan, 23 605 euroa.

Sijoitukset

Osakkeissa ja osuuksissa sijoitusmenoina on toteutunut 3,0 milj. euron SVOP-sijoitus Kouvolan Asunnot Oy:hyn sekä rahoitusosuuksia 0,2 milj. euroa Itärata Oy:hyn. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen rakennusten apporttisiirron yhteydessä Kouvolan Yritystiloiille saatiin luovutuskorvauksena ko. yhtiön osakkeita 23 milj. eurolla.

Pystyvien vastaavien myynnit

Pysyvien vastaavien myyntituloja toteutui 16,5 milj. euroa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen rakennusten apporttisiirrosta Kouvolan Yritystiloiille sekä muista rakennusten myynneistä 0,3 milj. euroa ja maa- ja vesialueiden myynneistä 0,3 milj. euroa.

Sijoitusten myyntituloina on toteutunut Canelco Oy:n osakkeiden myynti sekä kahden asunto-osakkeen myynti, yhteensä noin 80 000 euroa. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja

pelastustoimen apporttisiirron yhteydessä luovutettiin osakkeita Kouvolan Yritystiloiille 70 000 eurolla. Investointitulot sisältävät myös Anjalankosken Jäähalli Oy:n purkamisesta johtuvan lopputilityksen, noin 261 000 euroa.

Pysyvien vastaavien myyntitulot yhteensä olivat 17,4 milj. euroa.

2.5 Rahoitusosan toteutuminen

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	21 454 976	-1 100 000	20 354 976	17 333 414	-3 021 562
Vuosikate	21 994 976	0	21 994 976	18 305 642	-3 689 334
Satunnaiset erät	0	6 770 000	6 770 000	6 257 555	-512 445
Tulorahoituksen korjauserät	-540 000	-7 870 000	-8 410 000	-7 229 783	1 180 217
Investointien rahavirta	-58 365 000	25 160 000	-33 205 000	-34 564 062	-1 359 062
Investointimenot	-60 405 000	-5 710 000	-66 115 000	-60 034 763	6 080 237
Rahoitusosuudet investointimenoihin	500 000	0	500 000	808 000	308 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 540 000	30 870 000	32 410 000	24 662 701	-7 747 299
Toiminta ja investoinnit, netto	-36 910 024	24 060 000	-12 850 024	-17 230 648	-4 380 624
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	318 000	0	318 000	635 005	317 005
Antolainasaamisten lisäys	-200 000	0	-200 000	-199 376	625
Antolainasaamisten vähennys	518 000	0	518 000	834 381	316 381
Lainakannan muutokset	39 000 000	0	39 000 000	18 572 113	-20 427 887
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	106 000 000	0	106 000 000	80 000 000	-26 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-67 000 000	0	-67 000 000	-67 870 811	-870 811
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	6 442 924	6 442 924
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-285 692	-285 692
Rahoituksen rahavirta	39 318 000	0	39 318 000	18 921 426	-20 396 574
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 407 976	24 060 000	26 467 976	1 690 779	-24 777 197

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui -4,4 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua heikommin. Tulorahoituksen korjauserät muodostuvat pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitoista (1,2 milj. euroa) ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappioista (0,2 milj. euroa). Lisäksi sosiaali- terveydenhuollon ja palo- ja pelastustoimen rakennusten omaisuusjärjestelyyn liittyvää pysyvien vastaavien myyntivoittoa sisältyy satunaisiin eriin 6,3 milj. euroa ja vastaavasti tulosrahoituksen korjauseriin -6,3 milj. euroa. Tulorahoituksen korjauserillä ei ole kassavaikutusta.

Investointimenot toteutuivat 6,1 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua pienempinä. Rahoitusosuuksien kertymä oli noin 0,3 milj. euroa ennakoitua suurempi. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot toteutuivat -7,7 milj. euroa pienempänä muutettuun talousarvioon nähden.

Antolainasaamisten lisäys muodostuu palautuskelpoisista liittymismaksuista. Antolainoja ei myönnetty vuonna 2025. Antolainasaamisten vähennys muodostuu pääosin antolainojen suunnitelman mukaisista lainanlyhennyksistä 0,55 milj. euroa sekä liittymismaksujen palautuksista. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 80 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja maksettiin noin 67,9 milj. euroa, 0,9 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli 6,4 milj. euroa ja se

muodostuu kaupungin ja tytäryhteisöjen välisen konsernipankkitilin sekä kuntatodistuslainojen muutoksista.

Muut maksuvalmiuden muutokset sisältävät toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihtomaisuuden muutoksen sekä muiden velkojen ja saamisten muutokset. Vaikutus maksuvalmiuteen oli noin -0,3 milj. euroa.

Lainat rahoituslaitoksilta

Kaupungin pitkäaikaiset lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta olivat tilinpäätöshetkellä 281,51 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 80 miljoonaa euroa, mikä jäi alle talousarviossa arvioidun 106,0 miljoonan euron. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin vuoden aikana yhteensä 67,87 miljoonaa euroa: Lyhennyksiin sisältyi 30 miljoonan euron bullet-lainan poismaksu. Konsernitilin 16 miljoonan euron limiitin lisäksi lyhytaikaisen maksuvalmiuden turvaamiseen on käytetty kuntatodistusohjelmaa. Tilapäislainaa kuntatodistusohjelman kautta nostettiin vuoden 2025 aikana 19 kertaa. Lyhytaikaisten lainojen maturiteetit ovat olleet pääosin 1–2 kuukautta. Kuntatodistuslainaa oli vuoden lopussa 32 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten lainojen kehitys	31.12.2025	31.12.2024
Avoinna oleva saldo pitkäaikaiset lainat, milj. euroa	281,5	269,4
Avoinna oleva saldo kuntatodistukset, milj. euroa	32,0	15,0
Avoinna oleva johdannaisten nimellismäärä, milj. euroa	0,0	0,0
Pitkäaikainen korkositoumus sis. johdannaiset, %	50,65	32,41
Pitkäaikainen korkositoumus ei sis. johdannaiset, %	50,65	32,41
Korkositoumus keskimäärin, vuotta	2,43	1,14
Pääomasitoumus keskimäärin, vuotta	4,88	3,97
Keskikorko viimeiset 12 kuukautta, %	2,06	2,75

Lainasalkun suojaustaso vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Kaupunginhallituksen hyväksymien Kouvolan kaupungin rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti lainasalkun suojausaste tulee olla aina vähintään 25 % ja enintään 80 %. Kaupungin pitkäaikaisen lainasalkun suojausaste on vuoden 2025 lopussa nykyisistä pitkäaikaisten lainojen pääomista laskettuna noin 50,65 %. Kaupungin lainasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuusaika on tilinpäätöshetkellä 2,43 vuotta ja viimeisen 12 kuukauden keskikorko 2,06 % (sis. marginaalin). Kouvolan kaupungin lainasalkun pääomasitoumus vuoden 2025 lopussa on keskimäärin 4,88 vuotta. Odotettavissa oleva lainakannan kasvu lähivuosina tulee ilman suojaustoimenpiteitä pudottamaan sekä suojausastetta että korkosidonnaisuusaikaa. Tämä lisää lainasalkun korkoriskiä. Lainasalkun suojausastetta tarkastellaan osana jatkuvaa riskienhallinnan kehittämistä.

2.6 Talousarvion ja määrärahojen toteutuminen

Talousarvion määrärahat ja tuloarviot	Määrärahat						Tuloarviot				
	Sitovuus	Alkup. TA	TA-muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. TA	TA-muutos	Muutettu TA	Toteutuma	Poikkeama
1 000 euroa											
Käyttötalousosa											
Tarkastuslautakunta	N	196	0	196	162	34	0	0	0		0
Kaupunginhallitus	N	75 921	0	75 921	73 909	2 013	67 625	0	67 625	70 712	3 088
Kaupunginhallitus/myynnit	N	0	0	0	147	-147	540	0	540	158	-382
Kasvatus- ja opetuslautakunta	N	154 691	0	154 691	156 802	-2 111	8 771	0	8 771	8 409	-362
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	N	29 747	0	29 747	29 705	41	3 378	0	3 378	3 540	162
Tekninen lautakunta	N	56 475	0	56 475	56 241	234	39 785	0	39 785	39 028	-757
Tekninen lautakunta/myynnit	N	0	0	0	92	-92	1 100	0	1 100	1 039	-61
Kymen jätelautakunta	N	357	0	357	330	27	371	0	371	345	-26
Käyttötalous yhteensä		317 387	0	317 387	317 388	-1	121 569	0	121 569	123 231	1 662
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						211 400	0	211 400	202 439	-8 961
Valtionosuudet	B						41	0	41	1 664	1 623
Rahoitustuotot ja -kulut	N	8 408	0	8 408	7 071	-1 337	14 780	0	14 780	15 430	650
Satunnaiset erät		0	0	0	0	0	0	6 770	6 770	6 258	-512
Tuloslaskelma yhteensä		8 408	0	8 408	7 071	-1 337	226 221	6 770	232 991	225 792	-7 199
Investointiosa											
Kaupunginhallitus											
Elinvoimapaalvelut/Aineettomat hyödykkeet	B	835	0	835	402	433	0	0	0	0	0
Elinvoimapaalvelut/Sijoitukset	B	3 290	23 000	26 290	26 189	101	0	70	70	409	339
Elinvoimapaalvelut, Tilapalvelut	B	42 740	-14 990	27 750	23 143	4 607	500	22 930	23 430	17 523	-5 907
Liikunta- ja kulttuurilautakunta											
Arvo- ja taide-esineet	B	0	0	0	24	-24	0	0	0	0	0
Tekninen lautakunta											
Maa- ja vesialueet	B	2 500	0	2 500	2 306	194	1 000	0	1 000	309	-691
Muut pitkävaikutteiset menot	B	670	0	670	470	200	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	8 095	-900	7 195	6 545	650	0	0	0	0	0
Kärkihankkeet											
Yritysalueet	B	675	-500	175	149	26	0	0	0	0	0
Käyrälammen kehittäminen	B	600	-300	300	262	38	0	0	0	0	0
Urheilupuiston kehittäminen	B	1 000	-600	400	546	-146	0	0	0	0	0
Investoinnit yhteensä		60 405	5 710	66 115	60 035	6 080	1 500	23 000	24 500	18 241	-6 259
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset	B	200	0	200	199	1					
Antolainasaamisten vähennykset							518	0	518	834	316
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						106 000	0	106 000	80 000	-26 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		67 000	0	67 000	67 871	-871					
Lyhytaikaisten lainojen muutos									0	6 443	6 443
Oman pääomanmuutokset											
Muut maksuvalmiuden muutokset					286	-286					
Vaikutus maksuvalmiuteen		2 408	24 060	26 468	1 691	24 777					
Yhteensä		455 808	29 770	485 578	454 541	31 037	455 808	29 770	485 578	454 541	-31 037

Bruttositovuus (B) = määrärahat ja tuloarviot

Nettositovuus (N) = tuloarvioiden ja määrärahojen erotus

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Kaupungin tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	2025	2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	8 628 490,66	8 953 178,09
Maksutuotot	4 651 211,48	4 177 448,45
Tuet ja avustukset	7 751 042,75	10 039 260,18
Muut toimintatuotot	21 197 776,33	23 416 216,15
Toimintatuotot	42 228 521,22	46 586 102,87
Valmistus omaan käyttöön	936 602,22	1 323 201,37
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-109 995 623,72	-108 765 823,51
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-22 724 780,36	-23 442 851,21
Muut henkilösivukulut	-3 455 599,08	-3 006 084,57
Palvelujen ostot	-53 908 143,02	-54 147 968,95
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-17 948 567,59	-19 283 069,80
Avustukset	-19 947 256,93	-13 686 104,91
Muut toimintakulut	-9 342 283,87	-7 876 637,77
Toimintakulut	-237 322 254,57	-230 208 540,72
TOIMINTAKATE	-194 157 131,13	-182 299 236,48
Verotulot	202 439 398,49	206 374 170,48
Valtionosuudet	1 664 289,00	-5 333 761,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 153 443,20	1 783 324,87
Muut rahoitustuotot	13 277 054,44	13 119 741,44
Korkokulut	-6 728 510,16	-9 009 248,34
Muut rahoituskulut	-342 901,76	-408 758,72
Rahoitustuotot ja -kulut	8 359 085,72	5 485 059,25
VUOSIKATE	18 305 642,08	24 226 232,25
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 105 835,62	-26 618 126,18
Arvonalentumiset	-1 482 972,69	-86 495,64
Poistot ja arvonalentumiset	-28 588 808,31	-26 704 621,82
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	6 257 555,25	0,00
Satunnaiset erät	6 257 555,25	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-4 025 610,98	-2 478 389,57
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	71 450,93	71 450,93
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-3 954 160,05	-2 406 938,64

3.2 Kaupungin rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toiminnan rahavirta	17 333 414,21	23 226 260,38
Vuosikate	18 305 642,08	24 226 232,25
Satunnaiset erät	6 257 555,25	0,00
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-7 229 783,12	-999 971,87
Investointien rahavirta	-34 564 061,74	-20 553 428,15
Investointimenot	-60 034 763,11	-24 877 191,89
Rahoitusosuudet investointimenoihin	808 000,00	640 413,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 662 701,37	3 683 350,74
Toiminnan ja investointien rahavirta	-17 230 647,53	2 672 832,23
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	635 005,41	-9 114 134,67
Antolainasaamisten lisäykset	-199 375,50	-9 568 219,70
Antolainasaamisten vähennykset	834 380,91	454 085,03
Lainakannan muutokset	18 572 113,05	12 552 358,73
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 000 000,00	64 400 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-67 870 811,34	-32 799 600,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 442 924,39	-19 048 041,27
Muut maksuvalmiuden muutokset	-285 692,30	-4 206 605,45
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 798,02	12 964,92
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 568,70	4 135,98
Saamisten muutos	-1 525 030,72	-165 750,40
Korottomien velkojen muutos	1 245 705,14	-4 057 955,95
Rahoituksen rahavirta	18 921 426,16	-768 381,39
Rahavarojen muutos	1 690 778,63	1 904 450,84
Rahavarat 31.12.	35 086 443,40	33 395 664,77
Rahavarat 1.1.	33 395 664,77	31 491 213,93
Rahavarojen muutos	1 690 778,63	1 904 450,84

3.3 Kaupungin tase

VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	571 348 964,21	558 778 933,07
Aineettomat hyödykkeet	2 817 960,97	2 116 504,33
Aineettomat oikeudet	0,00	3 685,63
Muut pitkävaikutteiset menot	2 711 139,84	2 091 618,70
Ennakkomaksut	106 821,13	21 200,00
Aineelliset hyödykkeet	367 015 291,84	380 291 932,29
Maa- ja vesialueet	87 027 474,17	84 794 352,16
Rakennukset	114 669 983,07	136 391 182,39
Kiinteät rakenteet ja laitteet	130 549 934,72	131 865 328,15
Koneet ja kalusto	1 543 435,23	1 267 025,51
Muut aineelliset hyödykkeet	2 007 047,21	1 989 192,21
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 217 417,44	23 984 851,87
Sijoitukset	201 515 711,40	176 370 496,45
Osakkeet ja osuudet	146 962 627,86	121 182 407,50
Muut lainasaamiset	51 933 975,30	52 498 414,96
Muut saamiset	2 619 108,24	2 689 673,99
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 377 998,09	1 187 706,36
Lahjoitusrahastojen varat	1 377 998,09	1 187 706,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT	54 065 899,06	50 249 661,97
Vaihto-omaisuus	42 836,45	39 267,75
Aineet ja tarvikkeet	42 836,45	39 267,75
Saamiset	18 936 619,21	16 814 729,45
Pitkäaikaiset saamiset	2 408 350,31	6 208 354,43
Lainasaamiset	2 138 675,28	5 939 363,15
Muut saamiset	269 675,03	156 565,44
Siirtosaamiset	0,00	112 425,84
Lyhytaikaiset saamiset	16 528 268,90	10 606 375,02
Myyntisaamiset	3 887 483,11	3 629 504,80
Lainasaamiset	7 592 355,63	341 071,59
Muut saamiset	1 867 045,06	1 750 208,82
Siirtosaamiset	3 181 385,10	4 885 589,81
Rahoitusarvopaperit	34 979 143,62	33 286 767,47
Muut arvopaperit	34 979 143,62	33 286 767,47
Rahat ja pankkisaamiset	107 299,78	108 897,30
VASTAAVAA	626 792 861,36	610 216 301,40

VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA	258 880 400,93	262 834 560,98
Peruspääoma	245 924 841,57	245 924 841,57
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	16 909 719,41	19 316 658,05
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 954 160,05	-2 406 938,64
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	875 966,84	947 417,77
Poistoero	875 966,84	947 417,77
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 446 696,47	1 259 202,76
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 446 696,47	1 259 202,76
VIERAS PÄÄOMA	365 589 797,12	345 175 119,89
Pitkäaikainen vieras pääoma	244 021 910,98	204 060 879,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	244 021 910,98	204 060 879,00
Lyhytaikainen vieras pääoma	121 567 886,14	141 114 240,89
Joukkovelkakirjalainat	32 000 000,00	15 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	38 549 954,26	74 858 493,86
Lainat muilta luotonantajilta	15 645 595,23	17 725 974,56
Saadut ennakot	1 468 889,16	1 445 501,64
Ostovelat	9 419 443,08	9 204 852,33
Muut velat	2 520 472,91	2 220 176,93
Siirtovelat	21 963 531,50	20 659 241,57
VASTATTAVAA	626 792 861,36	610 216 301,40

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma, 1000 euroa	2025	2024
Toimintatuotot	231 211	262 220
Toimintakulut	-406 158	-411 677
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 250	7 183
Toimintakate	-167 697	-142 273
Verotulot	200 814	204 878
Valtionosuudet	28 853	23 360
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 878	2 647
Muut rahoitustuotot	4 966	5 255
Korkokulut	-11 884	-14 914
Muut rahoituskulut	-991	-704
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 031	-7 715
Vuosikate	55 939	78 250
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-49 802	-46 792
Omistuksen eliminointierot	54	0
Arvonalentumiset	-1 523	-1 253
Poistot ja arvonalentumiset	-51 271	-48 045
Tilikauden tulos	4 668	30 205
Tilinpäätössiirrot	-9	-12
Tilikauden verot	-2 220	-5 331
Laskennalliset verot	-694	-1 167
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-778	-1 373
Tilikauden yli-/alijäämä	967	22 323

Konsernin rahoituslaskelma, 1000 euroa	2025	2024
Toiminnan rahavirta	47 062	67 567
Vuosikate	55 939	78 250
Tilikauden verot	-2 220	-5 331
Tulorahoituksen korjauserät	-6 658	-5 352
Investointien rahavirta	-75 386	-63 677
Investointimenot	-83 836	-67 208
Rahoitusosuudet investointimenoihin	808	640
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 642	2 891
Toiminnan ja investointien rahavirta	-28 324	3 890
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	35	-92
Antolainasaamisten lisäykset	0	-106
Antolainasaamisten vähennykset	35	15
Lainakannan muutokset	15 950	27 965
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	83 870	91 144
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-76 728	-41 777
Lyhytaikaisten lainojen muutos	8 809	-21 402
Oman pääoman muutokset	0	100
Muut maksuvalmiuden muutokset	8 666	-20 746
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-126	116
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 247	-873
Saamisten muutos	21 342	6 822
Korottomien velkojen muutos	-6 302	-26 811
Rahoituksen rahavirta	24 652	7 227
Rahavarojen muutos	-3 672	11 118
Rahavarat 31.12.	73 120	76 792
Rahavarat 1.1.	76 792	65 675
Rahavarojen muutos	-3 672	11 118

Konsernitase, 1000 euroa VASTAAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	878 694	847 324
Aineettomat hyödykkeet	10 552	9 853
Aineettomat oikeudet	7 550	7 449
Konserniliikearvo	8	8
Muut pitkävaikutteiset menot	2 887	2 355
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hyödykkeet	107	41
Aineelliset hyödykkeet	730 360	710 306
Maa- ja vesialueet	94 156	91 502
Rakennukset	258 199	258 898
Kiinteät rakenteet ja laitteet	314 577	309 234
Koneet ja kalusto	9 732	10 722
Muut aineelliset hyödykkeet	2 208	2 215
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	51 489	37 736
Sijoitukset	137 781	127 165
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	62 496	58 739
Muut osakkeet ja osuudet	69 915	63 021
Muut lainasaamiset	5 121	5 136
Muut saamiset	248	269
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6 310	7 621
Valtion toimeksiannot	2 201	3 733
Lahjoitusrahastojen varat	4 109	3 888
VAIHTUVAT VASTAAVAT	136 674	154 768
Vaihto-omaisuus	13 309	7 062
Aineet ja tarvikkeet	2 239	2 460
Keskeneräiset tuotteet	9 146	2 662
Muu vaihto-omaisuus	1 924	1 940
Saamiset	50 245	70 913
Pitkäaikaiset saamiset	8 698	16 551
Lainasaamiset	52	3 852
Laskennalliset verosaamiset	1 864	1 783
Muut saamiset	6 759	10 779
Siirtosaamiset	23	136
Lyhytaikaiset saamiset	41 547	54 363
Myyntisaamiset	19 273	25 934
Lainasaamiset	3 801	17
Muut saamiset	6 144	3 417
Siirtosaamiset	12 329	24 995
Rahoitusarvopaperit	38 156	66 458
Osakkeet ja osuudet	1 810	1 674
Joukkovelkakirjalainasaamiset	124	124
Muut arvopaperit	36 222	64 660
Rahat ja pankkisaamiset	34 964	10 334
VASTAAVAA	1 021 679	1 009 713

Konsernitase, 1000 euroa		
VASTATTAVAA	2025	2024
OMA PÄÄOMA	394 994	394 018
Peruspääoma	245 925	245 925
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	100	100
Muut omat rahastot	693	684
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	147 309	124 986
Tilikauden yli-/alijäämä	967	22 323
VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 124	6 412
PAKOLLISET VARAUKSET	306	612
Muut pakolliset varaukset	306	612
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	6 358	7 796
Valtion toimeksiannot	2 201	3 733
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 158	4 063
VIERAS PÄÄOMA	611 896	600 876
Pitkäaikainen vieras pääoma	392 049	421 683
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	337 673	303 408
Lainat julkisyhteisöiltä	371	399
Lainat muilta luotonantajilta	3 015	68 045
Saadut ennakot	4	4
Muut velat	38 668	38 285
Siirtovelat	75	75
Laskennalliset verovelat	12 242	11 467
Lyhytaikainen vieras pääoma	219 847	179 193
Joukkovelkakirjalainat	32 000	15 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	113 056	83 313
Saadut ennakot	5 376	4 210
Ostovelat	21 046	29 681
Muut velat	12 903	11 944
Siirtovelat	35 466	35 045
VASTATTAVAA	1 021 679	1 009 713

3.5 Kaupungin ja konsernin tunnusluvut

Tunnusluvut	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024	Konserni 2025	Konserni 2024
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17,9	20,4	56,9	63,7
Vuosikate/Poistot, %	64,0	90,7	109,0	162,9
Vuosikate, euroa/asukas	236	309	720	998
Asukasmäärä	77 641	78 399	77 641	78 399
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-41 332	21 412	-89 955	-81 050
Investointien tulorahoitus, %	30,9	100,0	67,4	117,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,7	0,9	1,3
Kassan riittävyys, pv	34	40	46	52
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuusaste, %	41,5	43,3	39,7	39,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	147,8	138,8	131,6	121,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	12 956	16 910	148 276	147 309
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	167	216	1 910	1 879
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	330 217	311 645	486 115	470 165
Lainakanta 31.12./asukas	4 253	3 975	6 261	5 997
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa	407 310	360 736	586 036	546 832
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	5 246	4 601	7 548	6 975
Lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	51 934	52 498	5 121	5 136
Henkilöstömäärä, henkilötyövuosina	2 426,9	2 497,9	3 115,3	3 251,6

4 Liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla, poikkeuksena ent. Kuusankosken kaupungin arvo ja taide-esineet, jotka on arvostettu vakuutusarvoon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon. Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan määräisenä. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Liitetiedot on numeroitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti. Mikäli yleisohjeen mukaiseen liitetietoon ei tule mitään tietoja, ei kyseistä liitetietoa esitetä. Kaupungilla ei ole liitetietoina ilmoitettavaa seuraavien liitetietojen osalta: 2, 3, 5, 9, 10, 16, 17, 25, 28 ja 42. Konsernin liitetietoina esitetään yleisohjeen mukaisesti seuraavat liitetiedot: 6, 12, 13, 18 (maa- ja vesialueet), 23, 24, 26, 31, 32, 33, 34, 37, 38 ja 40.

Konsernitili

Kaupungin kuntakonsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen muiden yhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti rahoja ja pankkisaamia vähentänyt muun yhteisön negatiivinen tilin saldo on esitetty vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisena lainasaamisena. Konsernitilin kokonaislimiitti on 16 milj. euroa.

Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät muiden yhteisöjen alatilien saldoja 11,8 milj. euroa, joka jakautuu lainoihin muilta luotonantajilta 15,6 milj. euroa ja lainasaamisiin 3,8 milj. euroa. Konsernitilin vaikutus heijastuu myös rahoituslaskelman eriin. Saamisten muutokseen konsernitili vaikuttaa -3,5 milj. euroa (ilman konsernitiliä muutos olisi 1,9 milj. euroa), lyhytaikaisten lainojen muutokseen vaikutus on -2,1 milj. euroa (ilman konsernitiliä muutos olisi 8,5 milj. euroa).

Pysyvien vastaavien arvonalennukset

Kohde	Perustelu	Tasearvo	Arvonalennus	Tasearvo 31.12.2025
Koulu Keltakangas	Poistettu käytöstä	29 939,36	29 939,36	0,00
Sippolan koulun teknisen työn rakennus ja asuntolarakennus	Osittain poistettu käytöstä Poistettu	346 480,19	156 450,28	190 029,91
Kääpälän koulu ja Vekarajärven päiväkot	käytöstä/purku	215 677,00	214 553,10	1 123,90
Pientalo Paunolantie 15	Kiinteistökehitys/purku	22 113,55	10 875,52	11 238,03
Pientalo Karjalankatu 461	Kiinteistökehitys/purku Tyhjänä 9/2021	5 880,00	4 075,34	1 804,66
Palvelukeskus Jaala (osittainen arvonalennus)	lähtien	1 016 443,58	812 778,89	203 664,69
Ennakkomaksut, tili 1195 keskeneräiset	Käyttötalousmenoja		46 725,47	0,00
Arvo- ja taide-esineet, M. Villikan kokoelma	Kokoelman tarkistus		5 750,00	0,00
Energiakatselmoinnit	Käyttötalousmenoja	201 824,73	201 824,73	0,00
Yhteensä		1 636 533,68	1 482 972,69	407 861,19

Kääpälän koulun, Vekarajärven päiväkodin sekä pientalojen Paunolantie 15 ja Karjalankatu 461 osalta arvonalennus on tehty joulukuun poistoajan jälkeen. Tasearvot nollautuvat vuoden 2026 alussa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Työllisyyspalveluiden järjestämismvastuun siirtyminen valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta lähtien aiheuttaa vertailukelvottomuuden edelliseen tilikauteen nähden. Aloittavaan taseeseen kirjattiin siirtovelaksi lomapalkkavelka ja muuta saamista valtiolta 596 859,04 euroa. Lisäksi kotoutumispalveluiden osalta vastuu maahanmuuttaneiden kotoutumisen edistämisestä ja työllistymisen tukemisesta siirtyi valtiolta kunnille.

Työllisyyden ja kotoutumisen toimintakulut vuonna 2025 olivat 19,5 milj. euroa. Kuluihin sisältyy osin kaupungin vastuulla jo olleita toimintoja, kuten esim. ohjaamon ja nuorten työpajan toiminta sekä työmarkkinatuen kuntaosuus (6,5 milj. euroa vuonna 2024). Työttömyysturvan rahoitusvastuun perusteissa tapahtui muutosta ja rahoitusvastuu laajeni. Työttömyysturvan rahoitusvastuun kasvu edelliseen vuoteen nähden oli 4,3 milj. euroa. Työllisyyden ja kotoutumisen kulut, ilman rahoitusvastuun kasvua, kasvoivat 7 milj. euroa ja tuotot lisääntyivät 0,7 milj. euroa. Uudistuksen kustannukset kompensoitiin osana valtionosuuksia, jolloin ne eivät ole vertailukelpoisia edellisen vuoden kanssa.

Kaupunki on yhtiöittänyt tilikauden aikana sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen käytössä olevat rakennukset liittymiseen ja osakehuoneistot siirtämällä ne apportiosakeantina tytäryhtiöksi muuttuneen Kouvolan Yritystilat Oy:n omistukseen. Siirtynyt omaisuus on arvostettu apporttisopimuksessa käypään arvoon, joka ylitti sen kirjanpidollisen tasearvon. Siirrosta on kirjattu kaupungin tuloslaskelmaan satunnaisiin tuottoihin 6,3 milj. euron luovutusvoitto. Kaupungin taseessa siirron kirjaukset ovat aineellisten hyödykkeiden rakennukset- ja kiinteät rakenteet ja laitteet -ryhmissä, sijoitusten osakkeet ja osuudet- ja muut saamiset-ryhmissä. Konsernitilinpäätöksessä sisäinen luovutusvoitto on eliminoitu, eikä se vaikuta konsernin tulokseen.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Osakeyhtiöalakerneina on yhdistelty KSS Energia, Kouvola Innovation ja Eduko-konserni. Kouvolan Asunnot Oy ei laadi konsernitilinpäätöstä, mutta sen tytäryhtiö Asunto Oy Elopuiisto on yhdistelty. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa yksi kuntayhtymä, joissa kaupunki on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konsernin kannalta olennaiset kaupungin viisi osakkuusyhteisöä, Kouvolan Yritystilat Oy:n kolme osakkuusyhteisöä sekä alakonserneihin yhdisteltyt.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä. Samoin konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty siltä osin, kun ne ovat tiedossa. Konsernin sisäiset liittymismaksut on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kaupungin ja yhdistettyjen kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Eliminointierot on pääsääntöisesti kohdistettu tilikaudelle.

KSS Energian konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua osuutta vastaavan oman pääoman ero on osittain kohdistettu pysyviin vastaaviin ja osittain esitetty konserniliikeyarvona. Sähkön siirto- ja jakeluverkostoon kohdistetut erät on poistettu kyseisen erän poistosuunnitelman mukaan, ja ne ovat tulleet kokonaisuudessaan poistetuksi 31.12.2020 mennessä. Konserniliikeyarvo on poistettu kokonaan.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa, sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu kaupungin suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Konsernin kannalta olennaiset osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovelletulla pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Muita osakkuusyhteisöjä ei yhdistelty, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Yhdistelemättömien osakkuusyhteisöjen osakkeet ja osuudet on siirretty muihin osakkeisiin ja osuuksiin.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on yleisohjeen mukaisesti jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotuseriaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Tytäryhtiö Anjalankosken Jäähalli Oy:n toiminta on päättynyt. Yhtiö on yhdistelty tytäryhtiönä 31.10.2025 saakka. Yhtiön jäähallirakennus siirtyi kaupungille.

Kouvola Innovation Oy:n osakkuusyhtiöstä Kohoa Synergiakeskus Oy:stä tuli tytäryhtiö 1.1.2025 alkaen.

Kaupunki yhtiöitti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen käytössä olevat rakennukset liittymiseen ja osakehuoneistot siirtämällä ne apporttiosakeantina Kouvolan Yritystilat Oy:lle vuoden 2025 lopulla. Siirron jälkeen Kouvolan kaupunki omistaa yhtiöstä noin 63 % ja Kouvola Innovation Oy noin 37 %, konsernin omistus on 100 %. Kouvola Innovation-konsernissa Kouvolan Yritystilat Oy siirtyi tytäryhtiöstä osakkuusyhtiöksi. Kouvolan Yritystilat Oy:n kolme osakkuusyhtiötä Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1, Kiinteistö Oy Korian Portti ja Anjalankosken Painotalo Oy yhdistellään jatkossa suoraan kaupunkikonserniin osakkuusyhtiöinä, yhdistely tehtiin ennen Kouvola Innovation-konsernin kautta.

Edellä mainitussa apporttiosakeannissa siirtyi tytäryhtiö Kiinteistö Oy Korian Liikekeskuksen osakkeita, jonka johdosta kaupungin omistusprosentti pieneni 8,2 %-yksikköä 59 %:sta 50,8 %:iin ja Kouvolan Yritystilat Oy:n omistus kasvoi saman verran, konsernin omistus pysyi muuttumattomana 59 %.

Korjaukset vertailuvuoden tietoihin

Kouvolan Ammattiopisto -konserni saa vuosittain Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää valtionosuutta. Vertailutieto 2024 on myös korjattu, vaikutus on toimintatuottoihin ja valtionosuuksiin 26,1 milj. euroa. Tuloslaskelman tunnusluku Toimintatuotot/Toimintakulut, % pieneni 6,3 %-yksikköä 63,7 prosenttiin.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. Toimintatuotot tehtäväalueittain	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Yleishallinto	30 085 133,87	30 591 738,27	2 043 869,60	4 173 084,89
Työllisyys- ja yrityspalvelut	2 480 577,66	1 204 749,11	2 481 388,18	1 204 749,11
Kasvatus-, opetus- ja nuorisotoiminta	8 761 507,08	15 098 008,71	8 389 992,51	9 693 017,15
Kulttuuri- ja liikuntatoiminta	5 989 722,94	6 345 885,92	2 997 682,93	3 052 706,78
Tekniikka- ja ympäristöpalvelut	146 424 185,04	171 192 122,59	13 544 665,38	14 506 863,54
Toimitila- ja vuokrauspalvelut	37 469 432,94	37 787 345,70	12 770 922,62	13 955 681,40
Toimintatuotot yhteensä	231 210 559,53	262 219 850,30	42 228 521,22	46 586 102,87

7. Verotulojen erittely	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Kunnan tulovero	154 732 355,65	156 137 006,21
Osuus yhteisöveron tuotosta	17 537 481,92	20 138 106,67
Kiinteistövero	30 169 560,92	30 099 057,60
Verotulot yhteensä	202 439 398,49	206 374 170,48

8. Valtionosuuksien erittely	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	134 826,00	-10 503 757,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	13 678 311,00	14 025 072,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-5 802 860,00	-7 743 780,00
Verotulomenetyksen korvaus	7 332 323,00	12 913 776,00
Valtionosuudet yhteensä	1 664 289,00	-5 333 761,00

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Omaisuusluokat ja poistoajat vuosina	ennen vuotta 2013 hankitut hyödykkeet	vuonna 2013 ja sen jälkeen hankitut hyödykkeet	Poisto- menetelmä
Aineettomat oikeudet	5	2-5	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot			
Kehittämismenot	2	2	Tasapoisto
Liikearvo	2	2	Tasapoisto
Osallistuminen toisen yhteisön			
- tiehankkeisiin	15	15	Tasapoisto
- ratahankkeisiin	30	30	Tasapoisto
- väylähankkeisiin	max 10	max 10	Tasapoisto
Osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5	5	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2	2	Tasapoisto
Rakennukset			
Asuinrakennukset	40	30	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	40	20	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	30	20	Tasapoisto
Muut rakennukset	30	20-30	Tasapoisto
Talousrakennukset	15	10	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet	15-20	10-15	Tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet	10-40	10-30	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10	10-15	Tasapoisto
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet	10	4-15	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	3-10	3-10	Tasapoisto

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 30 000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi. Perusparannusmeno on lisätty poistamattomaan hankintamenoon vuoteen 2016 asti, vuodesta 2017 alkaen poistosuunnitelman mukaisesti.

Osallistuessa toisen yhteisön väylähankkeisiin sovelletaan vastaavanlaisen hyödykkeen hankintamenoa koskevia poistoaikoja. Jollei voida luotettavalla tavalla arvioida vaikutusaikaa, poistetaan hankintameno enintään 10 vuodessa.

12. Pakollisten varausten muutokset	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Muu pakollinen varaus 1.1.	612 000,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	15 000,00	612 000,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-321 000,00	0,00	0,00	0,00
Muu pakollinen varaus 31.12.	306 000,00	612 000,00	0,00	0,00
13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 070 599,05	996 354,66	1 038 802,82	996 354,66
Rakennusten luovutusvoitot	60 803,76	255 522,87	60 803,76	255 522,87
Osakkeiden luovutusvoitot	82 660,95	40 589,67	97 480,89	194 961,76
Muut luovutusvoitot	99 262,09	52 910,15	13 745,02	34 760,15
Luovutusvoitot yhteensä	1 313 325,85	1 345 377,35	1 210 832,49	1 481 599,44
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	91 566,31	37 487,21	91 566,31	37 487,21
Rakennusten luovutustappiot	106 083,53	294 893,62	106 083,53	294 893,62
Osakkeiden luovutustappiot	40 954,78	153 533,01	40 954,78	148 496,75
Muut luovutustappiot	0,00	749,99	0,00	749,99
Luovutustappiot yhteensä	238 604,62	486 663,83	238 604,62	481 627,57
13. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Satunnaiset tuotot				
Rakennusten luovutusvoitot, apporttiosakeanti	0,00	0,00	6 255 957,83	0,00
Osakkeiden luovutusvoitot, apporttiosakeanti			1 597,42	
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	0,00	6 257 555,25	0,00
14. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely			Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä			8 500 000,00	8 000 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä			2 529 604,74	2 906 388,83
Yhteensä			11 029 604,74	10 906 388,83

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

18. Pysyvien vastaavien erittelyt

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	3 685,63	2 091 618,70	21 200,00	2 116 504,33
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	1 020 181,34	106 821,13	1 127 002,47
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-411,15	0,00	-411,15
Siirrot erien välillä	0,00	291 090,25	-21 200,00	269 890,25
Tilikauden poisto	-3 685,63	-489 514,57	0,00	-493 200,20
Arvonlennukset	0,00	-201 824,73	0,00	-201 824,73
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	2 711 139,84	106 821,13	2 817 960,97
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	2 711 139,84	106 821,13	2 817 960,97

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	84 794 352,16	136 391 182,39	131 865 328,15	1 267 025,51	1 989 192,21	23 984 851,87	380 291 932,29
Lisäykset tilikauden aikana	2 542 056,55	4 300 325,01	4 022 289,66	862 475,97	23 605,00	20 968 243,45	32 718 995,64
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-8 000,00	0,00	0,00	0,00	-800 000,00	-808 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	-308 934,54	-16 658 452,49	-56 575,43	0,00	0,00	0,00	-17 023 962,46
Siirrot erien välillä	0,00	2 734 931,00	9 884 131,16	0,00	0,00	-12 888 952,41	-269 890,25
Tilikauden poisto	0,00	-10 861 330,35	-15 165 238,82	-586 066,25	0,00	0,00	-26 612 635,42
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	-1 228 672,49	0,00	0,00	-5 750,00	-46 725,47	-1 281 147,96
Poistamaton hankintameno 31.12.	87 027 474,17	114 669 983,07	130 549 934,72	1 543 435,23	2 007 047,21	31 217 417,44	367 015 291,84
Kirjanpitoarvo 31.12.	87 027 474,17	114 669 983,07	130 549 934,72	1 543 435,23	2 007 047,21	31 217 417,44	367 015 291,84
sisältää apporttiosakeannin vähennyksiä tilikauden aikana		-16 417 551,50	-56 575,43				-16 474 126,93

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 750 107,48	1 745 516,04	414 020,80	173 254,51
Muut maa- ja vesialueet	92 405 765,51	89 756 113,97	86 613 453,37	84 621 097,65
Maa- ja vesialueet yhteensä	94 155 872,99	91 501 630,01	87 027 474,17	84 794 352,16

Pysyvien vastaavien sijoitukset/ Osakkeet ja osuudet	Tytäryhteisö-osakkeet- ja osuudet	Kuntayhtymä-osuudet	Osakkuus-yhteisöosakkeet ja osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	98 323 165,89	24 937,98	5 297 695,77	17 536 607,86	121 182 407,50
Lisäykset	26 004 671,00	0,00	0,00	184 094,00	26 188 765,00
Vähennykset	-268 498,48	0,00	-53 954,78	-86 091,38	-408 544,64
Hankintameno 31.12.	124 059 338,41	24 937,98	5 243 740,99	17 634 610,48	146 962 627,86
Kirjanpitoarvo 31.12.	124 059 338,41	24 937,98	5 243 740,99	17 634 610,48	146 962 627,86
sisältää apporttiosakeannin lisäyksiä tilikauden aikana	23 004 671,00	0,00	0,00	0,00	23 004 671,00
sisältää apporttiosakeannin vähennyksiä tilikauden aikana	-7 747,20	0,00	0,00	-60 655,38	-68 402,58

Pysyvien vastaavien sijoitukset/ Joukkovelkakirja-, muut laina- ja muut saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	49 797 687,26	5 390 401,69	55 188 088,95
Lisäykset	199 375,50	0,00	199 375,50
Vähennykset	-777 757,94	-56 622,97	-834 380,91
Hankintameno 31.12.	49 219 304,82	5 333 778,72	54 553 083,54
Kirjanpitoarvo 31.12.	49 219 304,82	5 333 778,72	54 553 083,54
sisältää apporttiosakeannin vähennyksiä tilikauden aikana	-204 175,09	0,00	-204 175,09

19. Omistukset tytäryhteisöissä ja säätiöissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus (%)	Konsernin omistus- osuus (%)	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	2369983-8	60,98	61,01	2 909 580,96	2 392 631,29	427 927,13
Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus	0211764-0	50,75	58,95	286 838,81	8 733,74	18 950,50
Kiinteistö Oy Korianjousi	0158402-8	58,30	58,30	1 331,11	23 766,40	26,77
Kiinteistö Oy Madekuja 1	0452645-6	68,09	68,09	585 773,14	47 515,47	31,12
Kiinteistö Oy Päätie 19	0932272-7	100,00	100,00	681 874,19	3 150,03	30 283,48
Kouvola Innovation Oy (al konsernitp)	2221859-6	100,00	100,00	13 851 513,37	6 103 124,86	-165 652,77
RRT Finland Oy	3193538-6		100,00	891 946,49	299 146,07	39 609,93
Kohoa Synergiakeskus Oy	3283959-9		66,67	1 735 287,19	2 587 162,25	-52 224,08
Kouvolan Yritystilat Oy	2413977-9	62,96	100,00	33 694 976,66	8 053 382,92	67 181,36
Kouvolan Ammattiopisto Oy (al konsernitp)	3213129-1	60,00	60,00	4 478 526,93	1 695 473,20	762 515,23
EduKo koulutus- ja yrityspalvelut Oy	2752232-7		60,00	215 465,73	155 907,40	99 427,87
Kouvolan Asunnot Oy	0512766-8	100,00	100,00	22 230 182,03	94 691 486,11	29 292,09
Asunto Oy Elopuisto	0609417-5		84,10	114 386,82	8 964,61	1,65
Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	2644196-3	100,00	100,00	4 115 745,49	264 613,09	177 360,02
Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 62,5 %)	1524078-7	32,16	32,16	982 905,75	4 130,56	245,91
Kouvolan Teatteri Oy	2235738-5	100,00	100,00	403 354,31	531 957,43	-91 874,51
Kouvolan Vesi Oy	2125434-1	100,00	100,00	50 488 732,08	52 524 552,86	654 311,18
KSS Energia Oy (al konsernitp)	0877511-8	100,00	100,00	104 776 004,74	151 176 736,46	11 898 715,55
KSS Lämpö Oy	0161040-9		100,00	18 002 924,33	35 841 152,24	-110 142,70
KSS Rakennus Oy	1654027-1		100,00	2 401 078,15	10 247 553,22	631 944,81
KSS Verkko Oy	1950357-2		97,74	15 408 331,17	45 148 438,97	2 193 999,36
Suomen Energia-Urakointi Oy	1108971-7		100,00	4 787 160,04	6 365 009,64	-188 219,15
Voimakymi Oy	1008027-8		100,00	8 100,00	0,00	0,00
Kuusankosken Tennishalli Oy	0480737-0	86,99	87,02	248 007,73	5 290,91	6 229,66
Myllykosken vanhustensäätiö sr	3445077-1			2 810 906,89	26 011,46	0,00

20. Omistukset kuntayhtymissä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus (%)	Konsernin omistus- osuus (%)	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Kymenlaakson liitto	0206714-5	49,75	49,75	335 737,71	307 699,66	-78 268,39

21. Osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus (%)	Konsernin omistus-osuus (%)	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (alakovernitp)	2472908-2	24,50	24,50	10 238 982,09	7 353 447,04	90 853,33
Disec Oy	2050571-9		24,50	*)	*)	*)
Saimaa Stadiumi Oy	2671378-9		24,50	*)	*)	*)
Kouvolan Yritystilat Oy:n osakkuusyhtiöt						
Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1	1840379-9		39,07	425 527,14	2 468,86	-1 030,12
Kiinteistö Oy Korian Portti	0817616-9		39,92	741 082,61	4 248,30	-1 294,98
Anjalankosken Painotalo Oy	0846228-5		22,59	311 569,60	20 079,39	0,92
KSS Energia (alakovernitp)						
Kymin Voima Oy	0763405-7		24,00	4 072 642,76	1 345 143,43	-1 355,88
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	2425368-6	49,00	49,00	11 758 948,19	36 193 239,07	-494 048,72
Kymenlaakson Jäte Oy (alakovernitp)	1093000-9	47,00	47,00	9 443 517,77	4 115 915,02	465 921,34
Ekokaari Oy	2840058-3		47,00	2 040 301,27	300 947,27	18 024,13
Keltakankaan Lämpö Oy	3402915-1		47,00	1 590 509,59	1 393 932,42	-355 244,99
Kymenlaakson Orkesteri Oy	1519805-6	33,50	33,50	97 819,74	231 340,33	29 982,12
Kymenlaakson Sähkö Oy (alakovernitp)	0128951-2	20,66	20,66	27 775 899,52	44 040 284,42	7 441 768,62

21. Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	omistus-osuus %	Kunnan omistus-osuus (%)	Konsernin omistusosuus (%)	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta (€)	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta (€)
Asunto Oy Anjalantie 2 (päiväkotitilat **)	0163242-1	31,26	31,26	52 661,15	12 968,24	10,06
Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli (hoitokoti)	0875751-8	30,57	30,57	269 450,96	6 326,80	0,00
Asunto Oy Elimäen Napansäde (osaomistus)	1973038-8	26,91	26,91	304 241,63	58 471,43	0,00
Asunto Oy Kouvolan Eväkujaankaari **)	0796916-4	30,25	30,25	395 158,53	1 945,05	-15,91
Asunto Oy Lohitie 5	0745855-9	24,87	24,87	419 889,64	1 650,60	11,26
Asunto Oy Siltapuisto 1	0161699-0	26,04	30,57	63 752,25	5 827,55	2,12
Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus **)	0370608-4	32,80	32,80	687,24	1 372,07	-3,94
Kouvolan Asunnot Oy						
Asunto Oy Aron-Kara I	0798308-9		48,48	622 618,10	12 674,84	8,28
Asunto Oy Enärivi	0839763-9		40,77	189 125,95	426,76	1 405,26
Asunto Oy Huusarinmäki	0163249-9		30,39	116 512,63	17 392,39	2 903,54
Asunto Oy Kaipiaistensato	0681522-7		40,72	178 837,69	10 595,04	5,18
Asunto Oy Kasakkakara	0718618-6		23,10	249 854,33	5 179,01	5 819,60
Asunto Oy Kataja-Haikula	0683158-5		34,08	235 818,86	14 458,67	2 709,00
Asunto Oy Kimmelmanni	0612121-7		45,38	236 431,81	36 370,31	1,74
Asunto Oy Kirkkovoorentie 2	0163260-8		48,51	139 366,70	14 853,53	22,88
Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju	0304048-9		39,02	16 053,50	493,95	6,59
Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10	0738682-3		27,06	162 336,31	25 147,83	745,39
Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto	0724513-1		25,00	269 157,70	1 113,51	158,10
Asunto Oy Naakanhovi	0582939-5		21,40	210 529,38	41 305,00	9,63
Asunto Oy Puutarhurinjousi	0738055-2		29,28	260 436,34	24 140,82	-13 033,35
Asunto Oy Rivikolkka	0695765-5		21,95	47 713,59	58,09	48,45
Asunto Oy Silmuntie	0218518-4		27,85	98 444,32	24 875,70	13,19
Asunto Oy Suolasenkoski	0764995-3		23,72	237 724,76	6 700,82	196,35
Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo	0218509-6		27,86	26 291,71	25 089,35	1,09
Kiinteistö Oy Elimäen Kasarmiaukio	1636208-1		31,00	6 496,64	558 996,58	4,01
As Oy Kouvolan Lasipalatsi			47,26	4 824 967,87	2 994,70	-41,83
Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy **)	0161530-6	21,57	21,57	53 408,14	3 052,15	473,45
Kymen Vesi Oy (äänivalta 18 %) (omistusyhteisyhteisö)	2081160-1	32,65	32,65	15 406 921,94	20 278 369,00	489 249,97

Taulukossa 21 on *) -merkillä merkittynä alakovernin lukuihin sisältyvät tiedot sekä merkillä **) , että yhteisön tiedot ovat vuodelta 2024.

	Kaupunki 2025	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024	Kaupunki 2024
22. Saamisten erittely	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	376 890,57	0,00	329 626,64
Lainasaamiset	2 087 175,28	3 791 667,76	2 087 175,28	324 071,59
Muut saamiset	0,00	0,00	5 759,41	0,00
Siirtosaamiset	0,00	123 998,77	0,00	121 638,30
Yhteensä	2 087 175,28	4 292 557,10	2 092 934,69	775 336,53
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	878,84	0,00	883,16
Yhteensä	0,00	878,84	0,00	883,16
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	233 454,91	0,00	243 725,11
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	705 000,00
Yhteensä	0,00	233 454,91	0,00	948 725,11
Saamiset yhteensä	2 087 175,28	4 526 890,85	2 092 934,69	1 724 944,80
23. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Ennakkomenot	23 450,00	135 875,84	0,00	112 425,84
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	23 450,00	135 875,84	0,00	112 425,84
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	85 984,31	36 151,76	194 373,48	157 790,06
Verosaamiset	110 820,61	441 989,00	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	761 011,46	725 889,40	751 703,80	717 068,60
Ennakkomenot	699 012,23	408 465,10	699 012,23	408 465,10
Valtion tuet ja avustukset	963 708,91	1 070 505,80	963 708,91	1 070 505,80
EU-tuet ja -avustukset	803 155,05	964 904,64	221 794,18	188 814,82
Projektisaamiset	523 983,76	744 557,17	147 311,32	444 229,72
Muut siirtosaamiset, konsernin keskinäiset	0,00	0,00	15 609,60	0,00
Laskuttamaton myynti	74 795,62	6 220 702,72	0,00	0,00
Muut siirtosaamiset	8 306 585,19	14 381 526,20	187 871,58	1 898 715,71
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	12 329 057,14	24 994 691,79	3 181 385,10	4 885 589,81

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

24. Oman pääoman erittely	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Peruspääoma 1.1.	245 924 841,57	245 924 841,57	245 924 841,57	245 924 841,57
Peruspääoma 31.12.	245 924 841,57	245 924 841,57	245 924 841,57	245 924 841,57
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	100 000,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	100 000,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	100 000,00	100 000,00	0,00	0,00
Rakennusrahasto 1.1.	552 926,27	552 926,27	0,00	0,00
Rakennusrahasto 31.12.	552 926,27	552 926,27	0,00	0,00
Muu oma rahasto 1.1.	130 965,15	119 351,17	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	10 374,40	15 946,88	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-1 462,50	-4 332,89	0,00	0,00
Muu oma rahasto 31.12.	139 877,05	130 965,16	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	147 308 889,08	124 986 185,41	16 909 719,41	19 316 658,05
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	147 308 889,08	124 986 185,41	16 909 719,41	19 316 658,05
Tilikauden yli-/alijäämä	967 473,12	22 322 703,66	-3 954 160,05	-2 406 938,64
Oma pääoma yhteensä	394 994 007,09	394 017 622,07	258 880 400,93	262 834 560,98
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät			Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.			16 909 719,41	19 316 658,05
Tilikauden yli-/alijäämä			-3 954 160,05	-2 406 938,64
Kertynyt poistoero 31.12.			875 966,84	947 417,77
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä			13 831 526,20	17 857 137,18
26. Pitkäaikaiset velat	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Velat, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	180 967 474,93	149 956 700,32	109 067 811,26	76 990 804,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	180 967 474,93	149 956 700,32	109 067 811,26	76 990 804,00
27. Joukkovelkakirjalainat			Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Lyhytaikainen kuntatodistus, OP Yrityspankki Oyj			0,00	5 000 000,00
Lyhytaikainen kuntatodistus, Nordea Bank Abp			32 000 000,00	4 000 000,00
Lyhytaikainen kuntatodistus, Kuntarahoitus Oyj			0,00	6 000 000,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä			32 000 000,00	15 000 000,00

29. Vieras pääoma	Kaupunki 2025		Kaupunki 2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0,00	15 645 569,39	0,00	17 725 974,56
Saadut ennakot	0,00	78 800,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	3 170 246,89	0,00	2 677 068,17
Yhteensä	0,00	18 894 616,28	0,00	20 403 042,73
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	113 244,64	0,00	808 195,50
Siirtovelat	0,00	27 496,87	0,00	25 737,58
Yhteensä	0,00	140 741,51	0,00	833 933,08

30. Sekkitililimiitti	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	16 000 000,00	16 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	14 934 014,42	6 457 318,14

31. Muiden velkojen erittely	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Muut velat				
Liittymismaksut	38 467 872,65	38 284 152,19	0,00	0,00
Muut velat	200 390,00	390,00	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	38 668 262,65	38 284 542,19	0,00	0,00

32. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Verovelat	874 378,55	2 149 175,10	0,00	0,00
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 404 679,03	2 497 822,71	311 309,52	521 217,95
Lomapalkkajaksotukset	22 519 171,84	21 956 680,90	15 803 402,95	14 928 528,55
Korkojaksotukset	1 559 567,78	1 196 217,85	1 000 983,17	1 084 633,78
Valtionosuusennakot	134 356,00	57 531,00	134 356,00	57 531,00
Muut siirtovelat	8 048 690,74	7 263 299,27	4 713 479,86	4 067 330,29
Yhteensä	35 540 843,94	35 120 726,83	21 963 531,50	20 659 241,57

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

33. Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai osakkeita	Konserni 2025	Konserni 2024
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 668 590,55	2 825 973,15
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	10 542 687,00	6 730 236,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	10 542 687,00	6 730 236,00
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 000 000,00	65 000 000,00
Pantatut osakkeet	8 204 901,79	8 204 000,00
Pantatut osakkeet yhteensä	8 204 901,79	8 204 000,00

34.-36. Vakuudet ja takaukset	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00	0,00
Talletukset	137 000,00	144 031,93	137 000,00	144 031,93
Yhteensä	3 637 000,00	3 644 031,93	137 000,00	144 031,93

37. Vuokra- ja leasingvastuut	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Toimitilojen vuokravastuut	23 372 827,83	24 765 494,19	3 299 040,64	3 902 698,89
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	0,00	0,00	2 379 962,12	0,00
Muut vuokravastuut	12 480,00	12 040,00	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	23 385 307,83	24 777 534,19	5 679 002,76	3 902 698,89
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	7 774 391,31	8 096 946,54	2 453 329,50	1 450 089,42
Kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	193 515,21	55 197,09	193 515,21	55 197,09
Leasingvastuut yhteensä	76 535 805,30	51 889 329,76	71 413 791,94	45 188 439,20
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	5 968 981,98	4 894 023,07	4 561 959,85	3 243 651,07
Kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	67 794 272,29	41 818 356,98	67 794 272,29	41 818 356,98
PPP-hankkeet (public-private partnerships)	29 127 619,14	35 864 838,75	29 127 619,14	35 864 838,75
Vuokra- ja leasingvastuut yhteensä	99 921 113,13	76 666 863,95	77 092 794,70	49 091 138,09

Lisäksi leasingsopimukset, joiden rahoitus ei ole vielä alkanut. Nämä sopimukset sisältyvät Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt-kohdan vastuisiin.

	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Sopimusten saldo	283 703,00	21 964 641,52

38.-39. Vastuusitoumukset	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			199 976 037,10	199 647 037,10
Jäljellä oleva pääoma			111 117 803,62	118 617 020,57
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	15 093 196,55	15 093 196,55	15 093 196,55	15 093 196,55
Jäljellä oleva pääoma	5 020 644,32	6 213 929,52	5 020 644,32	6 213 929,52

39. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	728 112 615,62	681 721 707,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	931 971,28	731 553,00

40. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni 2025	Konserni 2024	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	952 163,71	975 746,80	952 163,71	975 746,80
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	638 415,00	678 000,00	638 415,00	678 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	6 150 000,00	38 700 000,00	6 150 000,00	38 700 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	1 425 000,00	2 350 000,00	1 425 000,00	2 350 000,00
Palvelusopimukset	77 328 851,23	21 591 044,83	92 701 891,69	30 494 956,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	10 669 914,00	7 418 182,00	16 793 914,00	13 149 682,00
Ympäristövastuu, tonttien siivous	800 000,00	1 700 000,00	800 000,00	1 700 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	1 700 000,00	0,00	1 700 000,00
Sopimusvastuut yhteensä	85 231 014,94	62 966 791,63	100 604 055,40	71 870 702,80
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 185 446,58	589 894,59	0,00	0,00

Palvelusopimuksiin sisältyy huleveisisopimukset, joiden vuosikustannus on noin 700 000 euroa ja ne ovat voimassa toistaiseksi. Kaupunki on jätelain perusteella toissijaisesti siivoamisvelvollinen jätteenhaltijan laiminlyötyä siivousvelvollisuutensa. Ympäristövastuun seuraavan tilikauden osuutta ei tilinpäätöshetkellä pystytty arvioimaan.

Konserniyhtiöt ilmoittavat kaikki arvonlisäveron palautusvastuunsa, mutta kaupunki ilmoittaa vain sellaiset, joissa vastuun toteutuminen on todennäköistä.

Johdannaisopimukset	Konserni 2025	Konserni 2024
Koronvaihtosopimukset		
KSS Energia -konserni		
Lainasalkun vaihtuvan koron riski on suojattu koronvaihtosopimuksilla, missä KSS Energia saa vaihtuvaa euribor kuuden kuukauden korkoa ja maksaa sovittua kiinteää korkoa. Sopimus 1 ja 2 ovat voimassa 30.6.2031 asti, sopimus 3 30.12.2030 asti.		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	38 000 000,00	53 000 000,00
Käypä arvo	3 188 307,48	3 023 554,23
Koronvaihtosopimusten nimellisarvot yhteensä	38 000 000,00	53 000 000,00
Koronvaihtosopimusten käypä arvo yhteensä	3 188 307,48	3 023 554,23

Hyödykejohdannaiset	Konserni 2025	Konserni 2024
Sähköjohdannaiset		
Sähkö, muu käypä arvo	1 790 293,00	739 873,90
Päästöoikeudet		
Toteutuneiden päästöjen määrä, tCO ₂	24 455,00	24 236,00
Hallussa olevien päästöoikeuksien määrä 31.12., tCO ₂	15 363,49	18 464,00
Päästöoikeudet, tCO ₂	39 818,49	42 700,00
Mankalavastuut		
KSS Energia on sitoutunut Suomen Voima Oy:n kautta useiden tuulivoimapuisto-, vesivoima- ja ydinvoimahankkeiden rahoitukseen.		
Oman pääoman sitoumus, 1000 euroa	18 085	1 280

5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

41. Henkilötyövuodet 31.12.	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Elinvoimapalvelut	220,19	137,80
Sivistys	1 694,30	1 783,70
Tekniikka ja ympäristö	512,42	576,40
Yhteensä	2 426,91	2 497,90
43. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
Kaakkois-Suomen Kokoomus ry	263,25	303,76
Keskustan Kouvolan Kunnallisjärjestö ry	8 420,74	8 120,33
Kokoomuksen Kouvolan Kunnallisjärjestö ry	14 879,06	15 520,74
Kouvolan Seudun Perussuomalaiset ry	5 212,55	7 650,00
Kouvolan Sitoutumattomat ry	114,00	147,30
Kouvolan Sosiaalidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry	19 071,60	21 236,70
Kouvolan Vihreät ry	6 223,30	6 244,20
Suomen Kristillisdem. KD Kouvolan kunnallisjärjestö ry	4 554,50	4 713,90
Kouvolan Vasemmistoliiton kunnallisjärjestö ry	3 964,78	4 527,25
liitin Keskustan Kuntayhdistys ry	162,00	222,75
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	62 865,78	68 686,93
44. Tilintarkastajan palkkiot	Kaupunki 2025	Kaupunki 2024
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastus	35 149,00	34 107,00
Muut palvelut	180,00	0,00
Palkkiot yhteensä	35 329,00	34 107,00

46. Intressitahotapahtumat

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu 3.7.2017 kuntalain mukainen johtajasopimus, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 24.4.2017 § 30. Johtajasopimuksessa on sovittu 12 kuukauden rahapalkkaa vastaavasta erokorvauksesta, joka on 31.12.2024 suuruudeltaan 185 998,20 euroa.

Apulaiskaupunginjohtajan kanssa on solmittu 6.2.2019 johtajasopimus, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 12.11.2018 § 150. Johtajasopimuksessa on sovittu 12 kuukauden rahapalkkaa vastaavasta erokorvauksesta, joka on 31.12.2024 suuruudeltaan 130 887,36 euroa.

Kouvolan kaupunki on myöntänyt kokonaan omistamalleen tytäryhteisölle, KSS Energia Oy:lle, 17 500 000 euron pääomallainan sekä 8 649 000 euron normaalin antolainan. 31.12.2025 pääomallainaa on jäljellä 4 372 329,52 euroa ja normaalia antolainaa 2 087 175,28 euroa. Kaupunginhallituksen päätöksen (31.10.2023 § 262) mukaisesti molemmille lainoille on myönnetty lyhennysvapaa vuosiksi 2024–2026. Molempien lainojen korot ovat markkinaehtoisia. KSS Energia Oy on vakavarainen ja kannattavasti toimiva energiayhtiö, minkä perusteella Kouvolan kaupunki arvioi, ettei kumpaankaan lainaan liity merkittävää taloudellista riskiä. (Päätös Kh 23.11.2009 § 585, Kh 5.11.2012 § 374, Kh 18.11.2019 § 390)

Kouvolan kaupungin 100 % omistamalle tytäryhteisölle, Kouvolan Asunnot Oy:lle (aikaisemmin kuntien omat eri vuokrataloyhtiöt), on aikaisempina vuosikymmeninä myönnetty yhteensä 52 antolainaa. Lainojen alkuperäinen pääoma on ollut 2 370 486,55 euroa. 31.12.2025 lainoja on avoinna yhteensä 1 022 874,26 euroa, ja lainoja on jäljellä 29 kappaletta. Lainat ovat pitkäaikaisia osakaslainoja, joita on myönnetty vuosina 1980–2007 ennen kuntaliitosta vanhojen kuntien toimesta. Lainojen korko perustuu

kaupunginhallituksen 3.5.2010 § 155 tekemään päätökseen, jonka mukaan korkotasona käytetään valtion 10 vuoden viitelainojen korkoa. Korkoperuste ei ole varsinaisessa markkinaehtoisessa mielessä muodostettu. Nykytilanteessa lainojen kokonaiskorko kuitenkin vastaa hyvin tämänhetkistä markkinakorkojen tasoa pitkissä lainoissa. Asuntoyhtiön toimimisen yleishyödyllisessä asuntotuotannossa ja toiminnan vakaan luonteen huomioiden Kouvolan kaupunki katsoo, ettei lainoihin sisälly suurta taloudellista riskiä.

Kouvolan kaupunki on myöntänyt 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Asunnot Oy:lle pitkäaikaisen antolainan. 20.12.2024 nostetun lainan alkupääoma on 4 500 000 euroa ja lainan maturiteetti 35 vuotta. Lainaa on jäljellä 31.12.2025 4 371 428,57 euroa. Lainan viiden vuoden välein tarkistettava korko on täysin markkinaehtoinen. Lainan vakuutena on As. Oy Lasipalatsin 29 huoneiston osakekirjat. Asuntoyhtiön toimimisen yleishyödyllisessä asuntotuotannossa ja toiminnan vakaan luonteen huomioiden Kouvolan kaupunki katsoo, ettei lainoihin sisälly suurta taloudellista riskiä. (Päätös KV 14.11.2022 § 129, KV 9.9.2024 § 53)

Kouvolan kaupunki on myöntänyt 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Yritystilat Oy:lle pitkäaikaisen antolainan. 20.12.2024 nostetun lainan alkupääoma on 4 700 000 euroa ja lainan maturiteetti 20 vuotta. Lainaa on jäljellä 31.12.2025 4 465 000,00 euroa. Lainan viiden vuoden välein tarkistettava korko on täysin markkinaehtoinen. Lainan vakuutena on panttikirjoja. Kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen eikä kaupungin talouden voida katsoa vaarantuvan lainajärjestelyn johdosta. (Päätös KV 10.6.2024 § 42)

Kouvolan kaupunki on antanut 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Vesi Oy:lle 18 581 000 euron bullet-lainan. Laina erääntyy maksettavaksi 31.8.2029. Lainan koron voidaan katsoa olevan markkinaehtoinen. Yhtiön toiminnan luonne kunnallisena vesihuoltoyhtiönä, jolla ei ole kilpailijoita alueella luo pohjan sille, ettei kaupunki katso lainajärjestelyn sisältävän merkittävää riskiä lainan kertalyhenteisyydestä huolimatta. (Päätös KV 9.6.2014 § 40, KH 18.8.2014 § 200, velkakirja 1.8.2014)

Kouvolan kaupunki on antanut 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Vesi Oy:lle 8 000 000 euron bullet-lainan. Laina erääntyy maksettavaksi 12.7.2028. Lainan koron voidaan katsoa olevan markkinaehtoinen. Yhtiön toiminnan luonne kunnallisena vesihuoltoyhtiönä, jolla ei ole kilpailijoita alueella luo pohjan sille, ettei kaupunki katso lainajärjestelyn sisältävän merkittävää riskiä lainan kertalyhenteisyydestä huolimatta. (Päätös KV 21.5.2018 § 66, velkakirja 6/2018)

Kouvolan kaupunki on antanut 100 % omistamalleen tytäryhteisölle Kouvolan Vesi Oy:lle 6 000 000 euron bullet-lainan. Laina erääntyy maksettavaksi 28.9.2029. Lainan koron voidaan katsoa olevan markkinaehtoinen. Yhtiön toiminnan luonne kunnallisena vesihuoltoyhtiönä, jolla ei ole kilpailijoita alueella luo pohjan sille, ettei kaupunki katso lainajärjestelyn sisältävän merkittävää riskiä lainan kertalyhenteisyydestä huolimatta. (Päätös KV 27.5.2019 § 57, velkakirja 5/2019)

Alun perin Kouvolan seudun kuntayhtymä on tehnyt päätöksen 5 milj. euron korottoman pääomallainan myöntämisestä Kymenlaakson Ammattikorkeakoululle. Laina on sittemmin siirtynyt kuntayhtymältä Kouvolan kaupungin lainasaamiin. Kymenlaakson Ammattikorkeakoulu Oy:n osittaisjakautumisessa uudeksi velalliseksi tuli Kyamk-kiinteistöt Oy, joka on Kouvolan kaupungin 49 %:sti omistama osakkuusyhtiö. Yhtiön laina erääntyy maksettavaksi bullettina 31.12.2043. Järjestelyt on tehty osana ammattikorkeakoulujen uudistusprosessia. Ammattikorkeakoulujen menojen rahoitus tulee valtiolta eikä kaupunki näin ollen näe suurta taloudellista riskiä lainajärjestelyn osalta. (Päätös KV 11.2.2008 § 58, KV 11.6.2012 § 62, KV 13.10.2014 § 83, velkakirjat 9.7.2008, 31.12.2010, 31.7.2012)

Kouvolan kaupunki on antanut 45 %:sti omistamalleen osakkuusyhtiölle Kymenlaakson Orkesteri Oy:lle 56 342,96 euron suuruisen avustusluonteisen pääomallainan. Lainan tavoitteena on ollut yhtiön pääomarakenteen parantaminen. Lainan korko ei ole markkinaehtoinen. Käytännössä pääomallainan ehtoihin liittyen korkoa eikä lyhennystä voida maksaa muuta kuin siinä tapauksessa, että yhtiöllä olisi voitonjakokelpoisia varoja. Yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen, joten on mahdollista, ettei velkaa saada koskaan kuitattua. (Päätös KV 28.5.2001 § 61)

6 Eriytetyt laskelmat

6.1 Kilpailulain edellyttämät laskelmat

Kilpailulainsäädännön mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailluilla markkinoilla toimimista eli myy palveluita kunnan oman organisaation ulkopuolelle, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito. Kilpailulainsäädännön mukaan kunta ei saa alihinnoitella palveluita tai tuotteita eikä subventoida toisista palveluista saamallaan tuotoilla markkinoilla tarjottavien palveluiden hintaa ja siten vääristää kilpailua. Tätä kutsutaan markkinaperusteisuudeksi. Markkinaperusteisuudesta varmistuminen edellyttää käytännössä sitä, että kilpailullisesta toiminnasta syntyvät tuotot ja sen aiheuttamat kustannukset voidaan luotettavasti erottaa yhteisön muuhun toimintaan liittyvistä vastaavista eristä. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytettävän toiminnan liikevaihto on yli 40 000 euroa vuodessa.

Kustannuslaskennan periaatteet

Markkinaehtoinen toiminta on kirjanpidossa eriytetty kaupungin muusta toiminnasta omalla laskentatunnisteen osalla. Kustannukset on kohdistettu pääsääntöisesti aiheuttamisperiaatteen mukaan. Yhteisiä kustannuksia on kohdistettu/eriytetty muusta toiminnasta prosentuaalisesti. Laskennalliset erät (sisäisten tukipalveluiden kustannukset) toimintamenojen tai palkkojen ja palkkioiden suhteessa. Tuottovaatimusta ei ole määritelty. Keskitetysti hoidetut palvelu on jaettu eriytetyille toiminnoille toimintamenojen suhteessa. Eriytetyt toiminnot esitetään tilinpäätöksessä eriytetyn liiketoiminnan tuloslaskelman kaavaa noudattaen.

Eriyttämisvelvoite koskee myös kaupungin omistamia konserniyhtiöitä. Konserniyhtiöille on annettu ohjeistus eriyttää omassa toiminnassaan kilpailulainsäädännön tarkoittama toiminta, mikäli yhtiöllä sellaista on. Jokainen tytäryhtiö raportoi asiasta omassa tilinpäätöksessään.

Toimitilojen ja asuntojen ulosvuokraus	2025	2024
Liikevaihto	6 185 446,14	7 058 969,62
Liiketoiminnan muut tuotot	33,72	346,07
Muut tuet ja avustukset	1 060,79	0,00
Materiaalit ja palvelut	-1 410 760,19	-1 577 430,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-541 507,50	-540 517,97
Ostot tilikauden aikana	-541 507,50	-540 517,97
Palvelujen ostot	-869 252,69	-1 036 912,49
Henkilöstökulut	-42 244,75	-56 837,59
Palkat ja palkkiot	-35 185,11	-47 498,14
Henkilösivukulut	-7 059,64	-9 339,45
Eläkekulut	-6 084,53	-8 152,87
Muut henkilösivukulut	-975,11	-1 186,58
Poistot ja arvonalentumiset	-2 316 646,73	-2 374 982,45
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 278 674,46	-2 374 982,45
Liiketoiminnan muut kulut	-413 615,15	-348 626,46
Liikeliijäämä (-alijäämä)	2 003 273,83	2 701 438,73
Rahoitustuotot ja -kulut	112,31	471,29
Muut rahoitustuotot	114,06	471,29
Muut rahoituskulut	-1,75	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 003 386,14	2 701 910,02
Muut laskennalliset kustannukset	-125 905,97	-216 972,73
Toiminnan kokonaiskustannukset	1 877 480,17	2 484 937,29

Kokous- ja konserttipalvelut	2025	2024
Liikevaihto	138 943,85	113 198,41
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	9 708,64
Materiaalit ja palvelut	-79 080,12	-67 118,43
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 259,41	-11 884,34
Ostot tilikauden aikana	-29 259,41	-11 884,34
Palvelujen ostot	-49 820,71	-55 234,09
Henkilöstökulut	-394 745,84	-395 066,49
Palkat ja palkkiot	-320 741,39	-321 295,77
Henkilösivukulut	-74 004,45	-73 770,72
Eläkekulut	-64 192,07	-65 502,93
Muut henkilösivukulut	-9 812,38	-8 267,79
Liiketoiminnan muut kulut	-1 319 660,14	-1 039 151,40
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-1 654 542,25	-1 378 429,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 654 542,25	-1 378 429,27
Muut laskennalliset kustannukset	-36 033,64	-34 340,37
Toiminnan kokonaiskustannukset	-1 690 575,89	-1 412 769,64

Kiinteistöjen hoito ja kunnossapito	2025	2024
Liikevaihto	13 145,34	122 605,57
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut	-10 466,10	-39 295,42
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 673,35	-2 001,83
Ostot tilikauden aikana	-3 673,35	-2 001,83
Palvelujen ostot	-6 792,75	-37 293,59
Henkilöstökulut	-5 348,54	-58 406,92
Palkat ja palkkiot	-4 450,74	-48 504,30
Henkilösivukulut	-897,80	-9 902,62
Eläkekulut	-751,82	-8 482,33
Muut henkilösivukulut	-145,98	-1 420,29
Liiketoiminnan muut kulut	-10 185,00	-8 635,55
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-12 854,30	16 267,68
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-12 854,30	16 267,68
Muut laskennalliset kustannukset	749,38	-11 872,92
Toiminnan kokonaiskustannukset	-12 104,92	4 394,76

Vuonna 2025 ei ole tuotettu enää säännöllisesti kiinteistöhoito- ja kunnossapitotöitä ulkopuolisille.

Puhtauspalvelut ulkoinen tuotanto	2025	2024
Liikevaihto	171,60	26 879,36
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut	0,00	-19 284,21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	-125,34
Ostot tilikauden aikana	0,00	-125,34
Palvelujen ostot	0,00	-19 158,87
Henkilöstökulut	-105,40	-4 674,78
Palkat ja palkkiot	-87,84	-3 927,42
Henkilösivukulut	-17,56	-747,36
Eläkekulut	-14,80	-643,61
Muut henkilösivukulut	-2,76	-103,75
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	-4 699,57
Liikeylijäämä (-alijäämä)	66,20	-1 779,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	66,20	-1 779,20
Muut laskennalliset kustannukset	-5,81	-2 332,69
Toiminnan kokonaiskustannukset	60,39	-4 111,89

Puhtauspalvelujen ulkoinen tuotanto päättyi vuonna 2024. Vuonna 2025 tehtiin poikkeuksellisesti yksi ulkoisen kohteen siivous.

Ruokapalvelut ulkoinen tuotanto	2025	2024
Liikevaihto	71 840,76	167 001,08
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut	-17 844,68	-29 135,58
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 573,43	-23 990,40
Ostot tilikauden aikana	-13 573,43	-23 990,40
Palvelujen ostot	-4 271,25	-5 145,18
Henkilöstökulut	-4 507,71	-22 614,82
Palkat ja palkkiot	-3 621,81	-18 076,54
Henkilösivukulut	-885,90	-4 538,28
Eläkekulut	-768,52	-3 797,77
Muut henkilösivukulut	-117,38	-740,51
Liiketoiminnan muut kulut	-38 031,49	-38 003,42
Liikeylijäämä (-alijäämä)	11 456,88	77 247,26
Rahoitustuotot ja -kulut	-0,02	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	-0,02	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 456,86	77 247,26
Muut laskennalliset kustannukset	-392,83	-5 939,29
Toiminnan kokonaiskustannukset	11 064,03	71 307,97

Ruokapalvelujen tuottaminen Kymenlaakson hyvinvointialueelle päättyi vuonna 2024.

7 Luettelot ja selvitykset

7.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Pääkirjanpito

Käyttöomaisuuskirjanpito	sähköinen arkistointi DataCycle360
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi DataCycle360
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi DataCycle360
Päiväkirja	sähköinen arkistointi DataCycle360
Pääkirja	sähköinen arkistointi DataCycle360

Palkkaluettelo

sähköinen arkistointi

Tilinpäätös	sähköinen arkistointi Triplan Arkisto
Tase-erittelyt	sähköinen arkistointi DataCycle360
Liitetietojen erittelyt	sähköinen arkistointi DataCycle360

Kaikki asiakirjat säilytetään paperimuotoisena tai sähköisenä.

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi ja muut kirjanpitokirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä.

7.2 Luettelo käytetyistä tositelajeista

ALKUSA	Alkusaldot	MRP47	Laskulaji 47
BUD	Talousarvio	MRP48	Laskulaji 48
BUDL	Lisätalousarvio	MRP49	Laskulaji 49
HAAHTE	Haahtela, muistiot	MRP50	Laskulaji 50
KASSA	CPU kassa	MRP53	Laskulaji 53
KOMMUI	Käyttöomaisuuden muistiot	MRP54	Laskulaji 54
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	MRP64	Laskulaji 64
MATKAT	Travel-matkalaskut	MRP65	Laskulaji 65
MRP10	Laskulaji 10	MRP68	Laskulaji 68
MRP11	Laskulaji 11	MRP69	Laskulaji 69
MRP14	Laskulaji 14	MRP73	Laskulaji 73
MRP21	Laskulaji 21	MRP74	Laskulaji 74
MRP26	Laskulaji 26	MRP75	Laskulaji 75
MRP27	Laskulaji 27	MRP76	Laskulaji 76
MRP28	Laskulaji 28	MRP78	Laskulaji 78
MRP33	Laskulaji 33	MRP80	Laskulaji 80
MRP34	Laskulaji 34	MRP81	Laskulaji 81
MRP36	Laskulaji 36	MRP83	Laskulaji 83
MRP38	Laskulaji 38	MRP86	Laskulaji 86
MRP42	Laskulaji 42	MRP88	Laskulaji 88
MRP44	Laskulaji 44	MRP98	Laskulaji 98

MRPHYV	Hyvityslaskun kuittaus	ORPRO	ORP Ostol DataCycle
MRPK	Tileistä poisto	PALKAT	Palkkatositteet
MRPMAN	Manuaalisuoritukset	PANKKI	Pankkien tiliotteet
MRPVII	Viitesuoritukset	SISROP	Sisäiset laskut
MUIRO2	Rondo-muistio ulkoinen	TETUET	TE tuet
MUIRS2	Rondo-muistio sisäinen	VARAS1	Varasto
MUISIS	Muistio sisäinen	VYÖR	Vyörytys
MUIST1	Muistio ulkoinen	ZBF	Budjetointitositteet
ORPMAK	Orp Maksut		

8 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

8.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kouvolassa 30.3.2026

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

Inka Häkkinen

Anna Koivisto, poissa

Jenni Aikio

Toni Vainikka

Henna Hovi

Tomi Villikka

Tapio Karvonen

Janne Wall

Emmi Aalto-Riihiaho

Miia Witting

Esa Niemelä

Marita Toikka, kaupunginjohtaja

8.2 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kouvolassa sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

BDO Audiator Oy

Ulla-Maija Tuomela

JHT, KHT

9 Liitteet

9.1 Investoinnit projekteittain/kohteittain

Investoinnit projekteittain/kohteittain Kaupunginhallituksen alainen toiminta, 1 000 e	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
ATK-ohjelmat ja laitteet	UI	Menot	0	0	-835	0	-835	-402	433	
Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän uusinta	UI				0	0	0	-77	-77	
Paikkatietohankkeet	UI				0	0	0	-72	-72	
HR- ja palkanlaskenta- järjestelmän uusinta	UI				0	0	0	-223	-223	
Henkilöturvajärjestelmä	UI				0	0	0	-15	-15	
Timmi-kulunvalvonta integrointi	UI				0	0	0	-15	-15	
Osakkeet ja osuudet	UI	Menot			-3 290	-23 000	-26 290	-26 189	101	
Osakkeet ja osuudet	UI	Tulot			0	70	70	409	339	
Tilojen hankesuunnittelu	KI	Menot			0	0	0	-5	-5	
Kouvolan jäähalli	KI	Menot	-7 300	-4 224	-190	-210	-400	-397	3	-4 621
Kirjaston peruskorjaus	KI	Menot	-10 700	-11	-600	200	-400	-71	329	-81
Carea opetusyksikkö	KI	Menot			0	-200	-200	-9	191	-9
Kuusankosken urheilutalon perusparannus	KI	Menot	-5 000		-1 000	-400	-1 400	-1 353	47	-1 353
Energiatohokkuusinvestoinnit	KI	Menot	0	0	-1 000	0	-1 000	-781	219	
		Tulot	0	0	0	0	0	0	0	
		Netto	0	0	-1 000	0	-1 000	-781	219	
Keskustan koulu Kuusankoski	KI				-45	0	-45	-44	1	
Kuusankosken kirjasto	KI				-120	0	-120	-90	30	
Niinistön koulu korjaukset	KI				-90	0	-90	-96	-6	
Tuulensuoja	KI				-190	0	-190	-167	23	
Motiva energiakatselmoinnit	KI				-200	0	-200	0	200	
Kalliosuoja	KI				-65	0	-65	-77	-12	
Sairaalakoulu	KI				-35	0	-35	-37	-2	
Kouvolatalo	KI				-60	0	-60	-45	15	
Kuusankosken urheilupuiston luistelualue	KI				-35	0	-35	-37	-2	
Marja-ahon päiväkotit	KI				-160	0	-160	-189	-29	
Rahoitusosuudet	KI				0	0	0	0	0	
Pieninvestoinnit, KI	KI	Menot		-573	-2 400	0	-2 400	-1 705	695	
		Tulot		0	0	0	0	0	0	
		Netto		-573	-2 400	0	-2 400	-1 705	695	
Keskustan koulu Kuusankoski	KI				-170	0	-170	-170	0	
Kuusankosken Kalliosuoja	KI			-573	-295	0	-295	-288	7	
KSS areenan uudet wc-tilat	KI				-425	0	-425	-304	121	
Myllykosken päiväkotit	KI				-35	0	-35	0	35	
Saviniemen koulun korjaustyöt	KI				-145	0	-145	-143	2	
Jaakonpuiston päiväkotit korjaustyöt	KI				-65	0	-65	-45	20	
Valkealatalo	KI				-40	0	-40	-49	-9	
Mansikkamäen koulu	KI				-90	0	-90	-84	6	
Yhteislyseo	KI				-285	0	-285	-106	179	
Korian koulu korjaukset	KI				-35	0	-35	-30	5	
Yhteislyseon liikuntahalli	KI				-35	0	-35	-37	-2	
Kaupungintalon akuutit korjaukset	KI				-330	0	-330	-46	284	
Marjonientie 6-8 pelastustie	KI				-205	0	-205	-121	84	
Inkeröisten yhtenäiskoulu	KI				-45	0	-45	-40	5	
Sippolan koulu	KI				-200	0	-200	-242	-42	
Myynnit, Muut rakennukset	KI	Tulot			0	22 930	22 930	16 437	-6 493	
Maa- ja vesialueet, kiinteistöjen liittymismaksut	UI	Menot			0	0	0	-236	-236	
Teatteri, uudisrakennus	UI	Menot	-30 000	-915	-2 500	-2 500	-5 000	-4 419	581	-5 334
Teatteri, uudisrakennus rahoitusosuus	UI	Tulot			0	0	0	500	500	500
Marjonien yhtenäiskoulu	UI	Menot	-40 000	-116	-6 900	6 200	-700	-232	468	-348
Uusi uimahalli	UI	Menot	-31 975	-1 654	-15 700	3 000	-12 700	-10 639	2 061	-12 293
Uusi uimahalli, rahoitusosuus	UI	Tulot	1 000	0	500	0	500	300	-200	800

Investoinnit projekteittain/kohteittain Kaupunginhallituksen alainen toiminta, 1 000 e	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
Mansikkamäen koulun ruokailutilat	UI	Menot	-2 000	0	-1 600	1 500	-100	-21	79	-21
Liikuntahalli Eskolanmäki	UI	Menot	-5 000	-2 735	-2 000	0	-2 000	-1 836	164	-4 571
Liikuntahalli Eskolanmäki, rahoitusosuus	UI	Tulot		0	0	0	0	8	8	8
Keskuskeittiön uudisrakennus	UI	Menot	-6 000	0	-3 000	2 900	-100	-10	90	-10
Monitoimiareena	UI	Menot	-20 000	0	-5 000	4 500	-500	-108	392	-108
Myynti, asuinrakennukset	UI	Menot			0	0	0	0	0	0
Myynti, asuinrakennukset	UI	Tulot			0	0	0	222	222	
Rakennusten osto	UI	Menot			0	0	0	-458	-458	
Myynti, kiinteät rakenteet ja laitteet	UI	Tulot			0	0	0	57	57	
Kalustusrakennushankkeisiin	KI	Menot			-850	0	-850	-862	-12	
Inkeröisten yhtenäiskoulu	KI				0	0	0	-823	-823	
Eskolanmäen liikuntahalli	KI				0	0	0	-39	-39	
Yhteensä		Menot	-157 975	-10 228	-46 865	-8 010	-54 875	-49 734	5 141	-28 750
		Tulot	1 000	0	500	23 000	23 500	17 932	-5 568	808
		Netto	-156 975	-10 228	-46 365	14 990	-31 375	-31 802	-427	-27 941

Investoinnit projekteittain/kohteittain Liikunta- ja kulttuurilautakunta, 1 000 e	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
Muut aineelliset hyödykkeet	UI	Menot			0	0	0	-24	-24	
Arvo- ja taide-esineet	UI				0	0	0	-24	-24	

Investoinnit projekteittain/kohteittain Tekninen lautakunta, 1 000 e	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
Maa- ja vesialueet	UI	Menot			-2 500	0	-2 500	-2 306	194	
	UI	Tulot			1 000	0	1 000	309	-691	
	UI	Netto			-1 500	0	-1 500	-1 997	-497	
KI Kadut tiet ja kevyt liikenne	KI	Menot			-2 870	-35	-2 905	-2 624	281	
Uudelleenpäällystys	KI				-900	-185	-1 085	-1 073	12	
KI viimeistelytyöt	KI				-30	0	-30	0	30	
KI Kaidekorjaukset ja reunatuet	KI				-50	0	-50	0	50	
Ajoratamerkinntät	KI				-100	0	-100	0	100	
Ravikylä II	KI			-1 347	-300	0	-300	-287	13	-1 634
Tammenmäentie ym. Kaunisnurmen alueen katusaneeraus	KI			-930	-600	-50	-650	-602	48	-1 532
Lossitie	KI				-700	200	-500	-479	21	
KI Viheralueet	KI	Menot			-400	0	-400	-377	23	
Leikkipaikat/lähiliikuntapaikat	KI				-270	0	-270	-219	51	
Kauppuisto	KI				-130	0	-130	-158	-28	
KI Sillat ja erikoisrakenteet	KI	Menot			-790	-165	-955	-971	-16	
KI muut erikoisrakenteet	KI				-150	-60	-210	-279	-69	
Siltasaneeraukset	KI				-640	-105	-745	-692	53	
KI Ulkovalaistus	KI	Menot			-335	0	-335	-313	22	
Maakaapelointi	KI				-100	0	-100	-84	16	
SpNa-valojen vaihto	KI				-200	0	-200	-229	-29	
KI muut ulkovalaistuskohdeet	KI				-35	0	-35	0	35	
KI Suunn. ja pieninvestoinnit	KI	Menot			-200	0	-200	-275	-75	
KI suunnittelu	KI				-200	0	-200	-275	-75	

Investoinnit projekteittain/kohteittain Tekninen lautakunta, 1 000 e	KI/UI	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuper. talous- arvio	TA- muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
KI Muut maa- ja vesirakenteet	KI	Menot			-400	0	-400	-173	227	
	KI	Tulot			0	0	0	0	0	
	KI	Netto			-400	0	-400	-173	227	
Venelaitureiden korjaus	KI				-100	0	-100	-74	26	
Bussipysäkkien saneeraus	KI				-100	0	-100	0	100	
KI Kuivatuskohteet (ml. hulevesi)	KI				-100	0	-100	-60	40	
Hulevesikaivonkannet	KI				-100	0	-100	-40	60	
KI Liikenteen ohjauslaitteet	KI	Menot			-55	0	-55	-56	-1	
LV ohjausjärjestelmän uusiminen	KI				-55	0	-55	-56	-1	
Muut pitk.vaik.menot/hulevedet	KI	Menot			-70	-315	-385	-76	309	
Muut pitk.vaik.menot/hulevedet	UI	Menot			-600	315	-285	-394	-109	
UI Kadut tiet ja kevyt liikenne	UI	Menot			-2 075	765	-1 310	-1 219	91	
UI muut liikenteen rauhoituskohdeet	UI				-100	0	-100	0	100	
Uudet pyörätiet	UI				-195	-55	-250	-272	-22	
Kasarminkatu	UI				-1 000	140	-860	-805	55	
Kasarminmäentie	UI				-780	680	-100	-143	-43	
UI Viheralueet	UI	Menot			-60	0	-60	-69	-9	
Rantapuisto	UI				-60	0	-60	-69	-9	
UI Ulkovalaistus	UI	Menot			-30	0	-30	0	30	
Kausivalot	UI				-30		-30	0	30	
UI Suunn. ja pieninvestoinnit	UI	Menot			-130	0	-130	-49	81	
UI suunnittelu	UI				-100	0	-100	-1	99	
UI pieninvestoinnit	UI				-30	0	-30	-48	-18	
UI Muut maa- ja vesirakenteet	UI	Menot			-750	380	-370	-374	-4	
	UI	Tulot			0	0	0	0	0	
	UI	Netto			-750	380	-370	-374	-4	
Utti, lääkärihelikopterialue kuivatus	UI				-750	380	-370	-374	-4	
UI Liikenteen ohjauslaitteet	UI	Menot			0	-45	-45	-44	1	
	UI	Tulot			0	0	0	0	0	
	UI	Netto			0	-45	-45	-44	1	
Käpy-viitoitus				-232	0	-45	-45	-44	1	-277
Käpy-viitoitus, rahoitusosuus	UI			50	0	0	0	0	0	50
Yritysalueet	UI	Menot	-11 000		-675	500	-175	-149	26	0
Tervakangas	UI				-615	530	-85	-84	1	
Tehola III	UI				-30	-60	-90	-65	25	
Jokelan laajennus	UI				-30	30	0	0	0	
Käyrälammen kehittäminen	UI	Menot	-12 891	-3 633	-600	300	-300	-262	38	-3 895
	UI	Tulot	379	312	0	0	0	0	0	312
	UI	Netto	-12 512	-3 321	-600	300	-300	-262	38	-3 583
Jk-pp-väylien parantaminen	UI			-35	-200	170	-30	-7	23	
VT6 Tykkimäen melunsuojaus	UI			-21	-400	130	-270	-255	15	
Urheilupuiston kehittäminen	UI	Menot	-2 740	0	-1 000	600	-400	-546	-146	
	UI	Tulot			0	0	0	0	0	
	UI	Netto			-1 000		-400	-546	-146	
Investoinnit yhteensä		Menot	-26 631	-3 633	-13 540	2 300	-11 240	-10 277	963	-7 791
		Tulot	379	312	1 000	0	1 000	309	-691	362
		Netto	-26 252	-3 321	-12 540	2 300	-10 240	-9 968	272	-7 429

Investoinnit projekteittain/kohteittain Kaupunki, 1 000 e	Menot/ Tulot	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Edellisten vuosien käyttö	Alkuper. talousarvio	TA- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty
Investoinnit yhteensä	Menot	-184 606	-13 569	-60 405	-5 710	-66 115	-60 035	6 080	-36 249
Investoinnit yhteensä	Tulot	1 379	312	1 500	23 000	24 500	18 241	-6 259	1 170
Investoinnit yhteensä	Netto	-183 227	-13 257	-58 905	17 290	-41 615	-41 794	-179	-35 077

9.2 Merkittävimpien investointien erittelyt

Investointihankkeen seurantalomake

Leasing
Uus-/laajennusinvestointi

Nimi: Inkeröisten monitoimitalo

Kuvaus

Inkeröisten monitoimitalo on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman Myllykoski-Inkeröinen perhekeskusalueen kouluinvestointeja sekä osa päiväkotiverkon kehittämissuunnitelmaa. Inkeröisten monitoimitaloon yhdistetään Inkeröisten yhteiskoulu, Anjalan koulu ja Tehtaanmäenkoulu. Tämänhetkinen koulujen yhteinen oppilasmäärä on 446 oppilasta sekä varhaiskasvatuksena lasten määrä 166 lasta eli yhteensä 612 lasta.

Inkeröisten monitoimitalo, joka käsittäisi alueen oppilaiden peruskoulun (1-9lk), alueen erityisen tuen osaamiskeskuksen pienryhmineen, 8-ryhmäisen päiväkodin, tilat kirjastolle ja nuorisopalveluille. Monitoimitalo palvelisi myös kuntalaisia ja järjestöjä kokoustilojen, liikuntatilojen sekä aulatilojen osalta: pienimuotoisten tapahtumien ja juhlien pitopaikkana kouluajan ulkopuolella.

Riskiarvio

Inkeröisten monitoimitalo olisi ratkaisu peruskorjaustarpeisiin ja palveluverkon tiivistämiseen. Monitoimitila palvelisi iltaisin ja viikonloppuisin myös alueen järjestöjä, seuroja, kansalaisopistoa, musiikkiopistoa, kuvataidekoulua. Maailman taloustilanteen myötä hintojen nousu aiheuttaa riskin ja kustannuspaineita tilojen mitoittamiseen.

Kuvaus projektin tilanteesta

Projekti on valmistunut 31.7.2025, jolloin hanke on siirtynyt takuuvaiheeseen. Hankkeen takuu-aika on 5 vuotta. Taloudellinen loppuseelvitys on pidetty 25.9.2025.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähänke					
Kiinteistöleasing	30 800	0	0	30 800	30 864
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	
Netto	30 800	0	0	30 800	30 864
Alkuperäinen kustannusarvio	27 500				
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalusteet (käyttäjän hankinta)	800			800	
2012 valmistuneen osan muutos- ja korjaustyöt, aiemmat kustannukset hankesuunnittelua	380			380	409
Suunnittelu					610
Pienkalusto (käyttötalous)	80			80	
Yhteiskoulun purku (käyttötalous)	400			400	370
Yhteensä	1 660	0	0	1 660	1 389
Investointikustannukset yht.	32 460	0	0	32 460	32 253

Talousarvioseuranta

Päähänke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2025	30 800	0	30 800	30 864	-64
yht	30 800	0	30 800	30 864	-64

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Marjoniemen yhtenäiskoulu, Kouvola**Kuvaus**

Marjoniemen yhtenäiskoulu on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman keskisen perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Marjoniemen yhtenäiskouluun yhdistetään Kaunisnurmen koulu, Kouvolan yhteiskoulu ja Urheilupuiston koulu. Lisäksi kouluun liitetään erityisen vaativan tuen oppilaita eri kouluista. Kouluun sijoittuu myös erikoisluokkaopetusta. Suunnittelun pohjana on ollut 838 oppilaan koulu, sisältäen erityisen vaativan tuen oppilasmäärät. Henkilökuntaa koulussa on noin 130 henkilöä. Keskustan alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioituu opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitus sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet.

Riskiarvio

Kaunisnurmen koulun, Kouvolan yhteiskoulun ja Urheilupuiston koulun peruskunto edellyttää peruskorjausta. Kouluverkon kuntotarkastuksessa Kaunisnurmen koulun ja Kouvolan yhteiskoulun peruskorjaustarve on 1-5 vuotta. Urheilupuiston koulun peruskorjaustarve on 5-10 vuotta.

Kuvaus projektin tilanteesta

Kilpailullinen neuvottelumenettely tehty, urakoitsijan valinta 29.9.2025. SRV Rakennus Oy valittu urakoitsijaksi. Suunnittelu- ja kehitysvaihe alkanut lokakuussa 2025. Koulutoiminta kohteessa alkaa elokuussa 2028.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähänke					
Investointimenot	40 000	0	0	0	347
Rahoitusosuudet					
Netto	40 000	0	0	0	347
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalusteet	1 250	0	0	1 250	
Katualueet	1 800	0	0	1 800	
Johtosiirrot	100	0	0	100	
Terveyskeskuksen purku (käyttötalous)	300	0	0	300	433
Pienkalusteet (käyttötalous)	100	0	0	100	
Yhteensä	3 550	0	0	3 550	0
Investointikustannukset yht.	43 550	0	0	3 550	347

Talousarvioseuranta

Päähänke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2021	0	0	0	8	8
2022	500	-400	100	42	-58
2023	3 000	-2 900	100	2	-98
2024	1 000	0	1 000	64	-936
2025	6 900	-6 200	700	232	-468
yht	11 400	-9 500	1 900	347	-1 553

Investointihankkeen seurantalomake

Leasing
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Kuusankosken yhtenäiskoulu**Kuvaus**

Kuusankosken yhtenäiskoulu on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman Kuusankoski-Jaalan perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Koulu mitoitetaan noin 500 oppilaalle. Kuusankosken alueella toimii yhtenäiskoulun valmistuttua vuonna 2028 kuusi perusopetuksen toimipistettä. Vuodesta 2035 alkaen Kuusankosken yhtenäiskoulussa toimii yläkoulun lisäksi kaksisarjainen alakoulu. Kuusankosken alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioidaan opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitus sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet. Koulun yhteyteen sijoittuu alueen erityisen tuen osaamiskeskus. Naukioon on jo aiemmin rakennettu uusi varhaiskasvatussyksikkö, mikä mahdollistaa sen, että kasvun ja oppimisen polku toteutuu aina varhaiskasvatuksesta yläkouluun. Lisäksi koulun sijoittuminen Naukioon mahdollistaa joustavan esi- ja alkuopetuksen toteuttamisen suunnitellulla tavalla. Uudisrakennus tarjoaa oppilaille ja henkilöstölle joustavat, monipuoliset uudet tilat ja nykyaikaiset sekä tulevaisuuden tarpeisiin vastaavat oppimisympäristöt. Naukion ympäristö tarjoaa monipuoliset liikuntatilat sekä -paikat ja muu lähiympäristö rikastuttaa oppimisympäristöjä. Rakennuksen suunnittelussa otetaan huomioon myös kansalaisopiston toiminta. Koulun käyttöön tulevat liikuntatilat toteutetaan erillisenä liikuntahalli -hankkeena (Kuusankosken Urheilutalon perusparannus).

Riskiarvio

Kuusankosken yhtenäiskoulu on ratkaisu alueen peruskorjaustarpeisiin sekä palveluverkon tiivistämiseen Kuusankoski-Jaala perhekeskusalueella. Kuntokartoitusten osalta Kuusankosken alueella on useampi opetuskäytössä oleva rakennus peruskorjauksen tarpeessa 5-10 vuoden päästä.

Kuvaus projektin tilanteesta

Kuusankosken alueen opetuspaikkojen tarkastelua tehty kokonaisuutena. Hankesuunnitelma on päivitetty ja hyväksytty Kasvatus- ja opetuslautakunnassa. Hankkeen kilpailutus on käynnissä ja hanke etenee kohti toteutusvaihetta. Koulutoiminnan alkaminen arviolta 08/2028.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Kiinteistöleasing	22 200			22 200	0
Rahoitusosuudet				0	
Netto	22 200	0	0	22 200	0
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalusteet	500			500	
Pienkalustus (käyttötalous)	90			90	
Naukion koulun purku (käyttötalous)	380			380	
Yhteensä	970	0	0	970	0
Investointikustannukset yht.	23 170	0	0	23 170	0

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2020	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0
yht	0	0	0	0	0

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointi
KorvausinvestointiNimi: Teatteri**Kuvaus**

Teatterin laajennus ja peruskorjaus, joka kuuluu osana kulttuurikortteli-kokonaisuuteen. Teatteri tarvitsee kävijämäärien kasvattamisen, oheispalvelujen ja tilavuokrauksen lisäämisen mahdollistamiseksi ajanmukaiset ja riittävän kokoiset näyttämötilat ja erillisen harjoitussalin. Kuntotalo-osa peruskorjataan teatterin käyttöön kokonaisuudessaan ja sinne sijoitetaan pieninäyttämö. Nykyisen teatterin paikalle rakennetaan uudisrakennus, johon mahtuu nykyaikainen suuri näyttämö lämpiöineen. Poikilo-museoiden siirtyminen keskustakortteliin tarkastellaan tilavarauksena teatterin tai entisen yhteiskoulun tontille. Kulttuurilaitosten sijoittuminen yhteen kortteliin synnyttää Kouvolan keskustaan nykyaikaisen ja elävällisen kohtaamispaikan kaupunkilaisille ja matkailijoille. Kaupunkilainen voi helposti löytää itselleen sopivaa kulttuuritoimintaa, tapahtumia, tapaamisen paikkoja, työskentelytiloja ja kokoontumispaikkoja.

Riskiarvio

Kouvolan nykyisen kansalaisopiston (Kuntotalo) ja teatterin kiinteistöt ovat kaikki teknisen elinkaarensa päässä. Tilojen sopimattomuus nykyaikaisiin ja monipuolisiin kulttuuripalveluihin vähentää Kouvolan keskustan vetovoimaa. Vanhentuneet rakennukset ovat myös imagohaitta kaupungille sekä vaikeuttaa tilojen käyttäjien mahdollisuuksia kehittää toimintaansa. Teknisen käyttöikänsä päässä olevat putket, hissi ja ilmastointi ym. aiheuttavat kasvavia vuosittaisia korjausmenoja. Tilojen työ- ja asiakasturvallisuusriskit lisääntyvät ja epäkäytännölliset tilat heikentävät työn tehokkuutta. Vanhojen tilojen esteettömyys (myös muilta osin kuin liikunnalliset esteet) on kaikissa kiinteistöissä heikko, joten ikääntyvän väestön osallistumisen mahdollisuus ei ole taattu. Teatterin laajennus on riippuvainen Kuntotalon tilanteesta ja opiston toimintojen sijoittamisesta muihin tiloihin.

Kuvaus projektin tilanteesta

Työmaa alkoi 16.7.2025. Kuntotalo-osan purkutyöt ovat valmistuneet. Rakennustyöt ovat rinnan purkutöiden kanssa alkaneet Kuntotalon sisäosissa. Myös pihatöitä aloitettiin syksyllä 2025. Kuntotalo osa valmistuu helmikuun 2027 loppuun mennessä, jolloin Kouvolan Teatteri Oy muuttaa Kuntotalon tiloihin. Nykyisen teatterin purkutyöt aloitetaan keväällä 2027. Ja rakennustyöt aloitetaan välittömästi purkutyön valmistuttua. Uusi Teatteri- osa suuri näyttämö lämpiöineen valmistuu elokuussa 2028. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi hankkeelle 500 000 euroa avustusta vuonna 2025

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Teatteri, laajennus ja peruskorjaus	30 000			30 000	5 335
Rahoitusosuudet				0	-500
Netto	30 000	0	0	30 000	4 835
Muut liittyvät kustannukset:					
				0	
				0	
				0	
Yhteensä	0	0	0	0	0
Investointikustannukset yht.	30 000	0	0	30 000	4 835

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	250	0	250	292	42
2024	275	0	275	623	348
2025	2 500	2 500	5 000	3 919	-1 081
yht	3 025	2 500	5 525	4 835	-690

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointi
KorvausinvestointiNimi: Kirjaston peruskorjaus**Kuvaus**

Kirjaston toiminta on ollut muutoksessa viimeisinä vuosina. Kirjaston rakennus on osittain tarkoituksen mukainen, mutta peruskorjauksen tarpeessa. Pohjakerroksen tilat ovat epäkäytännölliset nykyiseen kirjastotoimintaan nähden. Kirjaston tulisi tarjota myös sähköisiä informaatiopalveluja nykyistä enemmän. Maakuntakirjasto- statuksen lakkautuksen (2017) myötä jää arkistotilaa tyhjilleen, jota voitaisiin osoittaa uuteen käyttötarkoitukseen. Kansalaisopiston hallinnon sekä luento-/ luokkatilojen saamista kirjaston tiloihin tutkittiin, mutta päädyttiin siirtämään kansalaisopiston tilat Kouvotalolle, missä oli jo olemassa olevia kansalaisopiston tiloja. Tutkittiin Yhteisötilojen siirtämistä Porukatalosta sekä nuoripalvelutilojen osittaista siirtymistä (Nupatalo) pääkirjastoon ja näin saataisi synergia etua kolmen eri toimijan kesken.

Riskiarvio

Kouvolan pääkirjaston ja teatterin kiinteistöt ovat kaikki teknisen elinkaarensa päässä. Tilojen sopimattomuus nykyaikaisiin ja monipuolisiin kulttuuripalveluihin vähentää Kouvolan keskustan vetovoimaa. Vanhentuneet rakennukset ovat myös imagohaitta kaupungille. Teknisen käyttöikänsä päässä olevat putket, hissi ja ilmastointi ym. aiheuttavat kasvavia vuosittaisia korjausmenoja. Tilojen työ- ja asiakasturvallisuusriskit lisääntyvät ja epäkäytännölliset tilat heikentävät työn tehokkuutta. Vanhojen tilojen esteettömyys (myös muilta osin kuin liikunnalliset esteet) on kaikissa kiinteistöissä heikko, joten ikääntyvän väestön osallistumisen mahdollisuus ei ole taattu.

Kuvaus projektin tilanteesta

Hankkeen hankesuunnitelma kasvatus- ja opetuslautakunnassa 10.12.2025 sekä liikunta- ja kulttuurilautakunnassa 9.12.2025. Uuden kirjaston käyttäjät; kirjasto, nuorisopalvelu ja yhteisötilat. Kohteen suunnittelu alkanut.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Kirjaston peruskorjaus	10 700			12 000	81
Rahoitusosuudet				0	0
Netto	10 700	0	0	12 000	81
Muut liittyvät kustannukset:					
				0	
				0	
				0	
Yhteensä	0	0	0	0	0
Investointikustannukset yht.	12 000	0	0	12 000	81

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2021	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0
2024	150	0	150	11	-139
2025	600	-200	400	71	-329
yht	750	-200	550	81	-469

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointi
KorvausinvestointiNimi: Uimahallin peruskorjaus ja laajennus**Kuvaus**

Nykyiset uimahallit ovat olleet jo kauan ollut perusteellisen korjausten tarpeessa. Uuden uimahallin hankesuunnittelun käynnistävänä tekijänä on uimahallin tekninen kunto ja palvelutason laatu. Kouvolan uusi uimahalli tulee olemaan kaupungin tärkein sisäliikuntapaikka, joka palvelee laajasti kaikkia väestöryhmiä. Uimahallipalveluita parantamalla luodaan kuntalaisille mahdollisuuksia lisätä liikkumista ja lisätään ennaltaehkäisevää hyvinvointia. Kouvola uimahallit ovat perinteisesti toteutettu ns. perusuimahalleja, josta puuttuvat nykyaikaiset uimahallipalvelut. Kävijämäärätavoite on asetettu 400 000 kävijään, jota voidaan pitää realistisena. Kouvolan uusi uimahalli palvelee Kouvolan kaupungin asukkaiden ja seurojen lisäksi lähikuntien asukkaita omatoimisena virkistys ja kuntoilupaikkana sekä muun muassa lasten ja nuorten uimaopetuksessa.

Riskiarvio

Suurimpana haasteena on ikääntyvän uimahalliverkon korjaustarve lähivuosina arvion mukaan 23,6 milj. euroa, heikko palveluvarustus sekä pienenevät kävijämäärät. Nykyisten uimahallien heikko kunto asettaa toiminnallisen riskin. Uimahalliverkkoselvityksen ohjausryhmän tutustumiset eri paikkakunnilla nostivat esille vahvasti uuden nykyaikaisen uimahallin rakentamisvaihtoehdon.

Kuvaus projektin tilanteesta

Sopimukset on allekirjoitettu urakoitsijoiden kanssa tammikuussa 2025. Uudisrakennuksen osalla rakennuksen runkovaiohe on saatu valmiiksi vuoden 2025 loppuun mennessä. Peruskorjausosalla täydentävät rakenteet osin valmiit ja asennustyöt aloitettu. Työmaalle on annettu 1 kk lisäaikaa. Uusi valmistumisaika on 28.2.2027. Avattavissa yleisölle aikaisintaan 04/2027. Aikataulumuutokset edelleen mahdollisia.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot	31 975			31 975	12 293
Rahoitusosuudet	-1 000			-1 000	-300
Netto	30 975	0	0	30 975	11 993
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalustus	500				0
Yhteensä	500	0	0	0	0
Investointikustannukset yht.	31 475	0	0	30 975	11 993

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2021	350	-200	150	26	-124
2022	250	-100	150	86	-64
2023	1 000	0	1 000	365	-635
2024	7 700	0	7 700	1 177	-6 523
2025	15 700	-3 000	12 700	10 339	-2 361
yht	25 000	-3 300	21 700	11 993	-9 707

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Monitoimiareena**Kuvaus**

Monitoimiareena on uudisrakennus, joka on suunniteltu toteutettavaksi koululiikunnan päiväkäyttöä varten, vastaamaan huippu-urheilun ja urheiluseurojen tarpeisiin sekä mahdollistamaan tapahtumia ja sitä kautta elinvoiman kasvua. Monitoimiareena luo mahdollisuuksia liikunnalle; tilat Marjoniemen koulun yläluokkien, Urheiluakatemian sekä Lyseon lukion urheilulinjan päiväkäyttöön, sekä seurojen tilantarpeen ilta- ja viikonloppukäyttöön. Tarve on koulujen osalta noin 194 h/vko kouluvuoden aikana. Iltakäytön osalta vuonna 2024 on seuroilta jouduttu perumaan 1408 h palloilulajien vuoroja tilojen riittämättömyyden vuoksi. Kiinteistöjen myynnin ja kouluverkkojen supistusten myötä on kaupungista poistumassa liikuntatiloja lisäksi noin 1500 – 2000 m². Monitoimiareenan rakentamisen myötä liikuntatilojen nettolisäys on noin 1300 m². Kouvolan monitoimiareena -projektin mahdollinen käynnistäminen oli kaupunginhallituksen aiheena 10.10.2022 ja käynnistämisestä päätettiin kaupunginhallituksessa 28.11.2022. Kaupunginhallitus hyväksyi konsultin kilpailutuksen hankkeelle 15.5.2023 § 122. Kaupunginhallitus käsitteli monitoimiareenaa 2.10.2023 ja valtuustolle edistymistä esiteltiin 10.10.2023. Kaupunginhallituksessa on käsitelty hankkeen hankesuunnitteluun siirtymistä 6.5.2024 § 101 ja kokouksessaan 20.5.2024 § 114 kaupunginhallitus on hyväksynyt hankesuunnitelma-vaiheeseen siirtymisen. Kaupunginhallitus 28.10.2024 on hyväksynyt hankkeen etenemismallin. Ohjausryhmän täydentämistä on käsitelty kaupunginhallitus 27.1.2025 § 20, kasvatus- ja opetuslautakunta 29.1.2025 § 12, sekä liikunta- ja kulttuurilautakunta 12.2.2025 § 17. Hankesuunnittelun suuntaaviivat liikunta- ja kulttuurilautakunta 15.4.2025 § 33 sekä kasvatus- ja opetuslautakunta 24.4.2025 § 32.

Riskiarvio

Taloudelliset riskit rakentamiskustannuksien osalta. Kouvolan kaupungin väestömäärä ennuste on laskeva, joka vaikuttaa tuleviin harrastajamääriinkin pitkällä aikavälillä. Koska Monitoimiareenaan sijoittuu Marjoniemen yhtenäiskoulun liikunnan opetusta, tulee sen valmistua samaan aikaan Marjoniemen yhtenäiskoulun kanssa. Areena rakennetaan omaan taseeseen, joten pitää huomioida kuntalain mukainen mahdollinen yhtiöittämisvelvoite markkinoilla toimimisesta.

Kuvaus projektin tilanteesta

Kouvolan kaupungin tilapalvelut on laatinut 29.4.2025 päivätyn monitoimiareenan hankesuunnitelman ja sen on hyväksynyt Liikunta- ja kulttuurilautakunta 15.05.2025 ja Kasvatus- ja opetuslautakunta 22.5.2025. Monitoimiareenan hankesuunnitelman hyväksyminen ja urakkamuodon valinta sekä kaupunginhallituksen päätöksen (29.9.2025, § 225) poistaminen ja asian ratkaiseminen uudelleen ollut KH käsittelyssä 6.10.2025. Monitoimiareenan urakoitsijavalintaan liittyvä kriteeristö on hyväksytty kaupungin hallituksessa 24.11.2025 § 291.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	TA-muutos 1	TA-muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot	20 000			20 000	108
Rahoitusosuudet				0	
Netto	20 000	0	0	20 000	108
Muut liittyvät kustannukset:					
Kalusteet	500			500	
Kärkihanke; Urheilupuisto	2 850			2 850	
Johtosiirrot	150			150	
Käyttötalouden kustannukset					
Pienkalustus, mm. liikuntasalin varusteet					
Yhteensä	3 500	0	0	3 500	0
Investointikustannukset yht.	23 500	0	0	23 500	108

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2024	0	0	0	0	0
2025	5 000	-4 500	500	108	-392
yht	5 000	-4 500	500	108	-392

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Käyrälammen alueen kehittäminen**Kuvaus**

Käyrälammen aluetta vahvistetaan kärkihankkeella kaupungin matkailupalveluiden ja virkistyskäytön keskuksena. Alueen uusi asemakaava mahdollistaa nykyistä laajempien matkailupalveluinvestointien toteutumisen alueelle. Käyrälammen etelärannalle on valmistunut yleissuunnitelma ja katu- ja yleisen alueen suunnitelma. Investoinnit mahdollistavat entistä paremmat harrastusmahdollisuudet, tapahtumatuottamisen sekä matkailun kehittymisen Käyrälammen alueella. Kärkihanketta jatkettiin vuoden 2024 loppuun asti.

Riskiarvio

Viivästykset sekä kustannusten nousu mahdollisia. Riskit osoittautuivat hallittaviksi ja aiheuttivat pääosin pieniä viivästyksiä aikatauluun, esim. kevyen liikenteen sillan rakentamisen aloitus viivästyi muutamia kuukausia.

Kuvaus projektin tilanteesta

Kärkihankke on päättynyt vuoden 2024 lopussa. Hankkeen tavoitteet toteutettiin vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Hankkeessa on parannettu mm. uimaranta-alueen toiminnallisuutta, rakennettu uusi koirapuisto, pysäköintialueita ja Käyräjoen ylittävä kevyen liikenteen silta sekä toteutettu mm. ulkokuntosali, pelikenttiä sekä Käyrälammen kiertävä rantaraitti opasteineen. VT6 melusuojaus on saatu valmiiksi vuonna 2025. Pohjanraitin kunnostus siirtyy vuodelle 2026.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot	12 891			12 891	4 213
Rahoitusosuudet	-379			-379	-354
Netto	12 512	0	0	12 512	3 859
Käyttötalouden kustannukset					
Projektitoimisto	80			80	77
Yhteensä	80	0	0	80	77
Investointikustannukset yht., netto	12 592	0	0	12 592	3 936

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2022	1 080	-330	750	660	-90
2023	3 163	-1 867	1 297	1 108	-189
2024	2 300	-540	1 760	1 830	70
2025	600	-300	300	262	-38
yht	7 143	-3 037	4 107	3 859	-248

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Yritysalueet**Kuvaus**

Tällä kärkihankkeella kasvatetaan kaupungin yritystonttutuotantoa. Hanke toteutetaan vuosien 2023-2027 aikana ja sille on määritelty erillismäärärahat maanhankinnalle sekä yhdyskuntatekniikan investoinneille. Hankkeelle laadittavassa hankesuunnitelmassa määritellään vuosittaiset tavoitteet yritystonttutuotannon kasvattamiseksi valituille yritysalueille. Yritystonttutuotantoa kasvatetaan Teholan, Jokelan, Korjalan, Tervaskankaan, Korian, Punkkerimetsän, Ummeljoen, Myllykosken ja Hyötyvirran alueilla. Hankkeessa määritellään uusien yritysalueiden maanhankinnan, asemakaavoituksen, infran rakentamisen, tonttien esirakentamisen sekä tonttien luovutuksen aikataulut. Hankkeelle tällä hetkellä määritelty investointimäärärahat mahdollistavat kaupungin tonttivarannon merkittävän kasvattamisen maanhankinnan ja asemakaavoituksen osalta siten, että kaupungista löytyisi tulevaisuudessa jopa 200 ha uutta yritystonttiarjontaa eri puolilta kaupunkia. Määritelty investointimäärärahat keskittyvät maanhankinnan tehostamiseen, mutta ne eivät mahdollista juurikaan tonttien esirakentamista ja vain vähäisessä määrin uuden infran ja katujen rakentamista.

Riskiarvio

Hankesuunnitelman yhteydessä on laadittu tarkempi ennakkovaikutusten arviointi sisältäen riskiarvion. Jos hanketta ei toteuteta, niin kaupungin elinvoima heikkenee, jos kaupunkiin ei toteuteta jatkossa ollenkaan uusia yritysalueita. Jos laajennettavat yritysalueet tai osa niistä ei kiinnosta yrityksiä, aiheutuu kaupungille ns. hukkainvestointeja, jos alueet jäävät rakentumatta. Tätä riskiä on pienennetty siten, että valikoidut laajennettavat yritysalueet ovat niitä, joilta yritykset ovat tällä hetkellä osoittaneet eniten kiinnostusta. Riskiä madalletaan myös sillä, että alkuvaiheessa kaupunki hankkii maa-alueita omistukseensa ja asemakaavoittaa ne tonttivarannoksi. Pääosin kohteiden infran ja katuverkoston toteutus käynnistetään vasta sitten, kun alueelle on tonttivaraus tai muu sitova sopimus yrityksen sijoittumisesta alueelle. Kaikkein tärkeimmillä yritysalueilla rakennetaan jo valmiiksi uusia katuja ja esirakennetaan tontteja. Kaupungissa on oltava tarjolla myös täysin valmiita yritystontteja, koska tämä pienentää riskiä sille, että yritys hakeutuisikin jollekin toisen kunnan alueelle niissä tapauksissa, joissa yritys haluaa päästä rakentamaan heti. Kärkihankkeen prosessiin liittyviä riskejä ovat mm. mahdolliset viivästymiset tai maanomistajien kieltäytymiset tarvittavista maakaupoista, asemakaavoista, katusuunnitelmista tai lupaprosesseista tehtävät valitukset tai tulevista urakoista tehtävät valitukset, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia projektin toteutumiseen tai sen aikatauluun.

Kuvaus projektin tilanteesta

Yritysalueet-kärkihankkeeseen etenee ohjausryhmän linjausten ja hankesuunnitelman mukaisesti. Yritysalueet-kärkihankkeeseen kuuluvia osa-alueiden suunnittelua ja rakentamista on edistetty Ummeljoella, Hyötyvirrassa, Teholassa ja Jokelassa. Tervaskankaan asemakaavat ovat lainvoimaisia ja alueen tontteja on myynnissä. Hiivurista on myyty alueita datakeskuksia varten. Maanhankintaneuvotteluissa keskitytään Teholan ja Hyötyvirran alueisiin. Hyötyvirran alueelta on hankittu vajaa 24 hehtaaria maata.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot	11 000			11 000	1 215
Rahoitusosuudet				0	
Netto	11 000	0	0	11 000	1 215
Muut liittyvät kustannukset:					
Maanhankinta ja tonttien esirakentaminen	0			0	3 399
Tonttien myynnit	0			0	-2 389
Yhteensä	0	0	0	0	1 010
Investointikustannukset yht.	11 000	0	0	11 000	2 225

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2023	5 000	-4 389	611	490	-121
2024	1 750	-1 250	500	576	76
2025	675	-500	175	149	-26
yht	7 425	-6 139	1 286	1 215	-71

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava
Uus-/laajennusinvestointiNimi: Urheilupuiston kehittäminen**Kuvaus**

Urheilupuiston kehittäminen on kaupungin uusi kärkihanke vuonna 2025. Kärkihankkeeseen kuuluu Urheilupuiston alueen kokonaisvaltainen kehittäminen, jolla tavoitellaan alueen vahvuuksien, eli laadukkaiden liikunta- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksien parantamista ja monipuolistamista.

Urheilupuiston alueella on käynnissä useita kaupungin merkittävimpiä tulevaisuuden investointeja kuten uuden uimahallin rakentaminen, teatteri ja monitoimiareena. Urheilupuiston kärkihanke toimii näitä osahankkeita yhdistävänä ns.

“sateenvarjona” jolla varmistetaan Urheilupuiston alueen kehittäminen kokonaisuutena. Kärkihankkeelle perustettu ohjausryhmä ohjaa Urheilupuiston yleissuunnitelman toteuttamista, ja linjaa alueelle tarpeelliset lähitulevaisuuden infrainvestoinnit. Urheilupuiston kehittämisen kärkihankkeessa painopiste on katujen ja yleisten alueiden investoinneissa sekä muissa toimenpiteissä, joilla Urheilupuiston osahankkeet nivoutuvat yhteen toiminnalliseksi kokonaisuudeksi.

Urheilupuiston kärkihanketta esitetään laajennettavaksi v. 2026 käsittämään myös keskustan kehittämisen hankkeita, jolloin myös hankkeen kustannusarvio kasvaa.

Riskiarvio

Kärkihankkeen alussa tullaan laatimaan projektisuunnitelma, joka hyväksytään hankkeen ohjausryhmässä.

Projektisuunnitelmassa määritellään myös kärkihankealueen tulevaisuuden investoinnit, sekä laaditaan ennakkovaikutusten arviointi (EVAUS) ja riskienarviointi.

Urheilupuiston kehittämisen kärkihanke ei ota kantaa yksittäisten Urheilupuistoon sijoittuvien osahankkeiden, kuten uimahallin, teatterin, monitoimiareenan tai kirjaston kehittämisen riskienarviointiin, vaan niitä käsitellään osahankkeiden omissa ohjaus- ja työryhmissä. Urheilupuiston kehittämisen riskienarviointi keskittyy katujen ja yleisten alueiden investointeihin, sekä toimenpiteisiin, joilla Urheilupuiston osahankkeet nivoutuvat yhteen toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Tärkeimpänä riskinä voidaan pitää epäonnistumista eri hankkeiden aikataulutuksessa ja fyysisen ympäristön yhteensovittamisessa. Riskit voivat toteutuessaan aiheuttaa osahankkeiden viivästymistä ja epäkäytännöllistä sekä epäviihtyisää ympäristöä.

Kuvaus projektin tilanteesta

Urheilupuiston kehittämisen kärkihanke laajentui vuonna 2025 Kouvolan Urheilupuiston ja keskustan kehittämisen kärkihankkeeksi. Ohjausryhmässä omaksuttiin kärkihankkeelle viestinnällinen erisnimi KymppiPlus, joka viittaa osaprojektien lukumäärään ja tavoitteeseen saada lisäksi käyntiin yksityisiä elinvoimahankkeita. Toimielimet vastaavat edelleen osaprojektien etenemisestä ja päätöksenteosta. Kärkihankkeen rooliksi määriteltiin tilannekuvan johtaminen. Se tarkoittaa erityisesti osaprojektien yhteensovittamista, kärkihankkeen kokonaisviestintää ja sidosryhmäyhteistyön rakentamista. Kärkihankkeen ohjausryhmän rinnalle perustettiin rakennuttajien tekninen työryhmä ja viestintätyöryhmä. Kulttuurikorttelin ja Urheilupuiston asemakaavat valmistuivat ja tulivat lainvoimaisiksi vuonna 2025. Palomäenkadun aluesaneerauksen rakennussuunnitelmat valmistuivat, katu- ja vesihuoltourakka kilpailutettiin ja saneeraustyöt alkoivat. Tekninen lautakunta hyväksyi Urheilupuiston yleissuunnitelman keväällä 2025, ja puiston yleisten alueiden suunnitelma valmistui lautakunnan käsittelyyn joulukuussa 2025. Salpausselänkadun, Kalevankadun ja Salpakujan yleissuunnittelu sekä liikennetarkastelu valmistuivat vuonna 2025. Lisäksi luonnosteltiin Lyseon pysäköintialueen laajennus. Monitoimiareenan hankesuunnitelma valmistui. Rakennusurakan kilpailutus valmisteltiin vuonna 2025. Kaupunginteatterin perusparannus ja laajennus alkoi kesällä 2025. Uimahallin peruskorjaus eteni suunnitelman mukaisesti. Kirjaston uudistavan peruskorjauksen hankesuunnitelma valmistui.

Kokonaiskustannukset (1000 €)	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot	2 740			2 740	546
Rahoitusosuudet	0			0	0
Netto	2 740	0	0	2 740	546
Investointikustannukset yht.	2 740	0	0	2 740	546

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2025	1 000	-600	400	546	146
yht	1 000	-600	400	546	146

Alla oleva dokumentti on digitaalisesti allekirjoitettu. Allekirjoittajien ja dokumenttien tiedot

Dokumentti

Tilinpäätös 2025
allekirjoitettu_Kh30032026.pdf

Tiedosto

dd4c49a3e174603a26866360da11b602dd6e6098d1e78ab1b4183b0a582fe3b804
205ad48e08a74c6f1fd781e92d92d178718225e0aafc8e37b028d9184ee6fb

Tarkistesumma

Allekirjoittajat

Inka Pauliina Häkkinen

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

30.3.2026

Päivämäärä

Henna Anu Marjaana Hovi

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

30.3.2026

Päivämäärä

Miia Marketta Witting

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

30.3.2026

Päivämäärä

Tapio Martti Karvonen

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

30.3.2026

Päivämäärä

Tomi Patrik Villikka

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

30.3.2026

Päivämäärä

Janne Olavi Wall

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

30.3.2026

Päivämäärä

Toni Kristian Vainikka

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

30.3.2026

Päivämäärä

Jenni Tabita Aikio

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

31.3.2026

Päivämäärä

Esa Pekka Niemelä

Nimi

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: GenericoIdc

30.3.2026

Päivämäärä

Emmi Maria Helena Aalto-Riihiaho

30.3.2026

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen

Allekirjoitustapa: Genericoidc

Lea Marita Toikka

31.3.2026

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen

Allekirjoitustapa: Genericoidc

Dokumenttien aitouden varmentaminen

Prosessin luontihetkellä kaikista allekirjoitukseen liitetyistä dokumenteista on laskettu tarkistesumma SHA-512 algoritmilla. Varmennuslinkki ohjaa sivulle jossa voitte selvittää onko hallussanne oleva dokumentti sama joka prosessiin on alun perin liitetty ja se jonka olette allekirjoittaneet.

<https://securemail.kouvola.fi/verify.cgi?link=isevFehf2eROyElmE0KuANJXWVtqT7Saur4aspfo68p63ZzNb>

Alla oleva dokumentti on digitaalisesti allekirjoitettu. Allekirjoittajien ja dokumenttien tiedot

Dokumentti

Tilinpäätös 2025
allekirjoitettu_tilintarkastaja.pdf
Tiedosto

094decf272e3736e3f17db879e4722551a033a7db353f43965b5232e9ee980927bf
bbc672ea745867488f77b394e7a21176a4e60a7172ec4f19df31684995fc2
Tarkistesumma

Allekirjoittajat

Ulla-Maija Tuomela
Nimi

19.5.2026
Päivämäärä

*Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc*

Dokumenttien aitouden varmentaminen

Prosessin luontihetkellä kaikista allekirjoitukseen liitetystä dokumenteista on laskettu tarkistesumma SHA-512 algoritmillä. Varmennuslinkki ohjaa sivulle jossa voitte selvittää onko hallussanne oleva dokumentti sama joka prosessiin on alun perin liitetty ja se jonka olette allekirjoittaneet.

<https://securemail.kouvola.fi/verify.cgi?link=BKZQVvkjFLRqTGf8f3nUQVeaP79VleUdwTnXtfRleqEkdAnyVS>